

Omgevingsanalyse gemeente Brecht

---

9 mei 2018

0. Inleiding

Geachte lezer,

U staat op het punt om het lezen van de omgevingsanalyse van de gemeente en het OCMW van Brecht aan te vatten. Bent u een huidige mandataris of een toekomstige mandataris, een lid van een vereniging, een personeelslid of een geïnteresseerde burger... het lezen van dit document zal u veel informatie verschaffen over Brecht.

De omgevingsanalyse is een verplicht op te maken document in het kader van het meerjarenplan. Het geeft een lokaal bestuur een beeld van de noden en behoeften van interne en externe belanghebbenden. Het is een instrument om de omgeving in kaart te brengen zodat men op basis hiervan de nodige beleidskeuzes kan maken voor de burgers, verenigingen, ondernemingen, enzovoort. Deze keuzes worden dan vertaald naar het meerjarenplan.

Het meerjarenplan legt vast wat het bestuur tijdens een legislatuur wenst te doen en hoeveel budget hier tegenover staat. In 2019 wordt voor het eerst gewerkt aan een gemeenschappelijk meerjarenplan. Dat is een gevolg van het nieuwe decreet over het lokaal bestuur. Gemeente en OCMW leggen in eenzelfde meerjarenplan vast welke doelstellingen zij wensen te realiseren om te komen tot een sterk lokaal sociaal beleid.

Nergens in de wetgeving staat opgenomen op welke wijze een omgevingsanalyse opgesteld wordt. Elke bestuur behoudt haar autonomie en geeft hier zelf vorm aan.

Voor de opmaak van de omgevingsanalyse van Brecht hebben we het gedurfd om de lat hoog te leggen. Het besef dat de omgevingsanalyse een sterk beleidsvoorbereidend document is voor toekomstig beleid leeft sterk onder de medewerkers.

Bij het lezen van dit document zal u verwijzingen terugvinden naar de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties. De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (DOD's) werden goedgekeurd door de algemene vergadering van de Verenigde Naties in september 2015. De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen zijn universeel en gelden voor alle landen in de wereld. Dit betekent dat er veel uitdagingen zijn en tegelijk veel kansen om gezamenlijk de schouders onder dit universele verhaal te zetten.

De gemeente Brecht schaarde zich in 2017 ook achter deze doelstellingen bij het ondertekenen van de engagementsverklaring. Zo willen we inzetten op acties om armoede en honger uit de wereld te helpen, willen we kwaliteitsonderwijs, gendergelijkheid, acties ondernemen voor schoon water, verantwoorde consumptie,....

De omgevingsanalyse van Brecht zoals deze vandaag voorligt, bestaat, naast een toelichting over de geografische en demografische gegevens van de gemeente, uit 2 grote delen:

Het eerste deel van dit document bestaat uit de **interne analyse**. De verschillende diensten van gemeente en OCMW Brecht hebben objectieve cijfers over hun werkdomein verzameld, tendensen beschreven en analyses gemaakt. Zijn we een groeiende gemeente? Is de vergrijzing sterk aanwezig in Brecht? Welke voorzieningen hebben we allemaal? Hoe zien onze financiën eruit? Wat zijn de uitdagingen omtrent mobiliteit? Deze interne informatie behelst een groot deel van deze omgevingsanalyse.

De structuur van deze interne analyse is gebaseerd op de vijf pijlers van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, namelijk Partnerschap, Vrede, Planeet (Planet), Voorspoed (Prosperity), Mensen (People).

Het is niet altijd evident om elke dienst in de overeenstemmende pijler van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen te plaatsen omdat er meerdere pijlers zijn waaronder die taak ressorteert of omdat het niet altijd even logisch is onder welke pijler het valt.

We kozen er toch voor om de tekst zo op te bouwen omdat de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen echt wel een leidraad vormen voor de gemeente voor de komende jaren.

Het tweede deel van de omgevingsanalyse werd geschreven nadat er **inspraakmomenten** werden georganiseerd voor de adviesraden en de burgers.

Tijdens een gezamenlijke inleidende vergadering lichtten we het opzet van de omgevingsanalyse toe aan de voorzitters van de **adviesraden**. We daagden de adviesraden uit om na te denken over de toekomst van Brecht. Om een rode draad aan te bieden, werd een toelichting verschaft over de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen. We vroeger de adviesraden om enkele doelstellingen uit te kiezen en acties voor te stellen vanuit het werkdomein van de adviesraad. Deze werkwijze liet toe dat men 'out of the box' durfde denken.

In een laatste fase gingen we het gesprek aan met de **burger** van Brecht. Een heus inspraakmoment, waarbij we de burgers mee lieten nadenken over de toekomst van Brecht. Waar ligt de burger wakker van? Waarop moet een bestuur prioritair inzetten? Een enthousiaste groep inwoners ging op 24 maart 2018 aan de slag tijdens de apérogesprekken. Ze werden uitgedaagd om over verschillende thema's hun mening te geven. Leefomgeving, mobiliteit, kansengroepen,....

Als algemeen directeur kan ik alleen maar mijn dank uitdrukken aan de personeelsleden, de adviesraden en de deelnemers van de apérogesprekken die hun inbreng hebben geleverd aan dit beleidsvoorbereidend document.

Wij kijken alvast uit naar de opmaak van een goed onderbouwd gemeenschappelijk meerjarenplan waarbij de focus ligt op het ontwikkelen van een sterk lokaal sociaal beleid.

Annemie Marnef

Algemeen Directeur

0. Inleiding.....	2
Deel 1 – Brecht.....	8
Hoofdstuk 1 – Geografische ligging	8
Hoofdstuk 2 - Demografie	9
1. Huidig demografisch profiel.....	9
2. Demografisch profiel in de toekomst.....	17
3. Burgerlijke staat - Huwelijken en jubilarissen.....	20
4. Conclusie en evolutie	23
Deel 2 - Partnerschap om doelstellingen te realiseren.....	24
Hoofdstuk 1 - Financiën gemeente - ocmw.....	24
1. Financiën gemeente.....	24
1.1. Structuur ontvangsten	24
1.2. Structuur uitgaven	26
1.3. Het budgettair resultaat.....	28
1.4. Uitdagingen voor de toekomst	29
2. Financiën ocmw	30
2.1. De structuur van de ontvangsten	30
2.2. De structuur van de uitgaven	33
3. Conclusie en evolutie	35
Hoofdstuk 2 - Personeel gemeente – ocmw.....	36
1. Personeel gemeente	36
1.1. Personeelsbestand gemeente Brecht.....	36
1.2. Personeelsverhoudingen gemeente Brecht.....	36
2. Personeel ocmw	39
2.1. Personeelsbestand ocmw Brecht.....	39
2.2. Personeelsverhoudingen ocmw Brecht.....	39
3. Conclusie en evolutie	43
Hoofdstuk 3 – Communicatie	44
1. Externe communicatie.....	44
1.1. Digitaal	44
1.1.1. Website – aantal bezoekers en weergegeven pagina's per subsite.....	44
1.1.2. E-loket - aantal ingevulde formulieren	45
1.1.3. Maandelijks digitale nieuwsbrief.....	45
1.1.4. Sociale media.....	46
1.2. Op papier	49
1.2.1. Drukwerk	50
1.3. Imago	50
1.3.1. Pers	50
1.3.2. Citymarketing	51
1.3.3. Participatie.....	51
1.3.4. Huisstijl	51
1.3.5. Noodplanning	51
2. Interne communicatie.....	51
2.1 Communicatie gemeente- en OCMW-personeel	51
2.2. Communicatie politieke organen.....	51
3. Conclusie en evolutie	512

Hoofdstuk 4 - ICT	53
1. Radicaal digitaal?	53
1.1. Digitaal analfabetisme zit overal.....	53
2. Conclusie en evolutie	60
Hoofdstuk 5 - Archief	61
1. Papier	61
1.1. Overzicht capaciteit archiefruimten	61
1.2. Overzicht archiefruimte Van Pulstraat.....	61
2. Digitaal archief	61
3. Publiekswerking archief	62
4. Conclusie en evolutie	63
Deel 2 - Planeet	64
Hoofdstuk 1. Ruimtelijke ordening	65
1. Toenemende ruimte – inname	65
1.1. Private markt	68
1.2. Woningpatrimonium	71
1.3. Sociale woonmarkt.....	72
1.4. De bescheiden woonmarkt.....	75
2. Woningkwaliteitsbewaking	76
2.1. Ongeschikt- en onbewoonbaarverklaringen	76
2.2. Conformiteitsonderzoeken	77
2.3. Verwaarlozing.....	78
2.4. Leegstand.....	78
3. Lokale economie en landbouw	79
3.1. Arbeidsmarkt	79
3.2. Detailhandel	80
4. Conclusie en evolutie	83
4.1. Ruimtelijke ordening.....	83
4.2. Lokale economie en landbouw.....	87
Hoofdstuk 2 - Mobiliteit	89
1. Stop-Principe	89
1.1. Stappen	89
1.2. Trappen	89
1.3. Openbaar vervoer	90
1.4. Privévervoer	90
2. Conclusie en evolutie	92
Hoofdstuk 3 – Milieu	93
1. Afval	93
1.1. Reductie	93
1.2. Inzameling	93
1.3. Zwerfvuil	93
2. Energie	93
3. Water	94
3.1. Waterkwaliteit	94
3.2. Opvang, hergebruik en infiltratie hemelwater	95
3.3. Natuur.....	95
4. Hinder en toezicht	95

Deel 3 - Vrede.....	96
Hoofdstuk 1 - Integrale Veiligheid.....	96
1.1. Integraal en geïntegreerd veiligheidsbeleid (IV).....	96
1.2. Nood –en interventieplanning.....	98
Deel 4 – Voorspoed	99
4.1. Beheer gebouwen	99
4.1.1. Verduurzaming van de gebouwen	99
4.1.2. Gebruik en bezetting van de gebouwen	101
4.1.3. Onderhoud	101
4.2. Beheer groen	102
Deel 5 - Mens (People).....	104
Hoofdstuk 1 - Vrije tijd.....	104
1. Infrastructuur	104
1.1. Cultuur.....	104
1.2. Jeugd.....	105
1.3. Sport.....	105
1.4. Toerisme en erfgoed	106
2. Verenigingen	107
2.1. Cultuur.....	108
2.2. Jeugd.....	109
2.3. Sport.....	110
2.4. Ondersteuning verenigingen door gemeente.....	110
2.5. Welzijn.....	111
3. Aanbod	112
3.1. Cultuur.....	112
3.2. Jeugd.....	115
3.3. Sport.....	117
3.4. Toerisme en erfgoed	118
3.5. Welzijn.....	120
3.5.1. Vrijetijdsparticipatie.....	121
4. Partners.....	122
4.1. Intern	122
4.2. Extern	122
5. Conclusie en evolutie	124
5.1. Cultuur.....	125
5.2. Jeugd.....	127
5.3. Sport.....	131
5.4. Erfgoed.....	134
5.5. Toerisme	137
Hoofdstuk 2. Openbare Bibliotheek.....	139
1. Algemeen	139
2. Personeel.....	140
3 Dienstverlening	140
4. Collecties	142
5. Kinder- en jeugdwerking	144
6. Infrastructuur.....	146
Hoofdstuk 3 - Leren en onderwijs.....	148

1. Onderwijs	148
2. Gemeentelijk onderwijs	149
1.3.1. Toekomstgericht onderwijs in de Brechtse basisscholen.....	149
3. Muziek en tekenacademie	151
4. Conclusie en evolutie	152
Hoofdstuk 4 - Kinderopvang	153
1. Kinderopvang 0-2,5 jarigen	153
2. Naschoolse opvang	154
Hoofdstuk 5 - Welzijns-campus	155
1. Ontwikkeling welzijns-campus - Samenwerking	155
1.1 Verbouwings- aanpassingswerken gemeentehuis.....	156
1.2 Aankoop gronden Gasthuisstraat 5-7	157
1.3. Ontwikkeling nieuw woon- zorgcentrum	157
1.4. Dienstencentrum - bibliotheek - multifunctioneel inzetbare lokalen	158
1.5. Nieuwe initiatieven - "huisvesten" van bestaande initiatieven	158
2. Welzijns-campus Sociaal Huis	159
3. Ouderenzorg - Welzijns-campus Sint-Maria	165
4. Wonen	169
5. Energiearmoede	169
6. Werken	171
Deel 2 – Inspraak	172
Hoofdstuk 1 - Adviesraden	172
Hoofdstuk 2 – Aperogesprekken	179
Slotwoord	183

Deel 1 – Brecht

Hoofdstuk 1 – Geografische ligging

Onze gemeente ligt in het noorden van de provincie Antwerpen. Brecht wordt begrensd door acht gemeenten: Wuustwezel en Hoogstraten in het noorden, Rijkevorsel in het oosten, Malle, Zoersel, Schilde in het zuiden en Schoten en Brasschaat in het westen.

Brecht bestaat uit drie deelgemeenten namelijk Brecht, Sint-Lenaarts en Sint-Job-in-'t-Goor. Deze laatste heeft een uitgesproken voorstedelijk karakter terwijl de twee andere deelgemeenten eerder landelijk zijn. De drie deelgemeenten liggen relatief ver uit elkaar.

Binnen onze fusiegemeente zijn er een zevental woonkernen te onderscheiden, met name de 3 grotere kernen Brecht-centrum, Sint-Lenaarts en Sint-Job-in-'t-Goor / Brecht-Zuid. En twee kleinere kernen Overbroek en Klein-Veerle. Hiernaast kunnen nog 2 afgelegen woongebieden worden onderscheiden, namelijk de zone voor recreatief woongebied Rommersheide en het woonpark- en recreatiegebied Hoge Heide / De Merel.

De E19 Antwerpen-Breda doorsnijdt de gemeente van het zuidwesten naar het noordoosten, met twee op- en afrittencomplexen, in Brecht en in Sint-Job-in-'t-Goor. Ook het Kempisch kanaal (Dessel-Turnhout-Schoten) loopt door de gemeente, van het zuidwesten naar het oosten.

Ondanks de circa 29 000 inwoners heeft de gemeente Brecht slechts een beperkt voorzieningenniveau. Dit is vooral het gevolg van ten eerste de grote onderlinge afstanden tussen de kernen, ten tweede de tweedeling tussen Sint-Job-in-'t-Goor en Brecht-Zuid enerzijds en Brecht-centrum en Sint-Lenaarts anderzijds en tot slot het explosieve karakter van de bevolkingsgroei.

Hoofdstuk 2 - Demografie

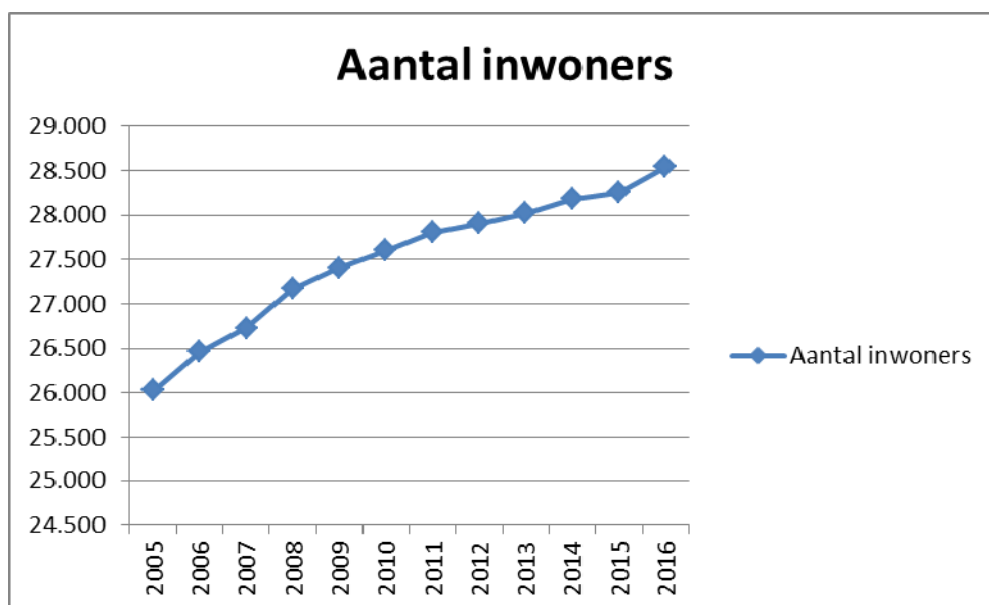
Op 1 januari 2017 telde onze gemeente 28.776 inwoners waarvan 14.329 mannen en 14.447 vrouwen.

1. Huidig demografisch profiel

1.1. Inwonersaantal

1 januari	Brecht											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal inwoners	26.029	26.464	26.730	27.169	27.406	27.597	27.801	27.906	28.016	28.174	28.248	28.534
Groei (2005=100)	100,0	101,7	102,7	104,4	105,3	106,0	106,8	107,2	107,6	108,2	108,5	109,6

Bron: Profielschets 1 januari 2016 (www.lokalestatistieken.be)

1.2. Loop van de bevolking – Natuurlijk access (= aantal geboorten – aantal overlijdens)

Bron: ADS, verwerking SVR-Datawarehouse
Leeswijzer: [aantal geboorten](#) [aantal overlijdens](#)

loop	Brecht									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal geboorten	247	283	275	226	240	259	231	273	247	277
Aantal overlijdens	206	206	182	182	207	202	216	233	223	196
Natuurlijk access	41	77	93	44	33	57	15	40	24	81

Bron: Profielschets 2016, ADS, verwerking SVR Datawarehouse

1.3. Loop van de bevolking - Migraties in de gemeente

Loop	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inwijkingen	1538	1635	1545	1476	1476	1406	1620	1418	1607	1524
Uitwijkingen	1319	1284	1391	1328	1302	1357	1523	1314	1543	1317
Migratiesaldo	219	351	154	148	174	49	97	104	64	207

Bron: gegevens dienst burgerzaken Brecht op basis van de jaarlijkse statistieken van het Rijksregister

2.1.4. Bevolkingsgroei van de Brechtse bevolking (natuurlijk access + migratiesaldo)

Loop	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Toename	260	428	247	192	207	106	112	144	88	288

Bron: gegevens dienst burgerzaken Brecht op basis van de jaarlijkse statistieken van het Rijksregister

Het aantal inwoners in Brecht blijft stijgen. Tussen 2005-2016 was er een procentuele toename van de bevolking met 9,6 procent. Deze stijging ligt aan een natuurlijk accres, maar vooral aan een sterk migratiesaldo.

1.4. Bevolkingspiramide van de Brechtse bevolking op 1 januari 2017

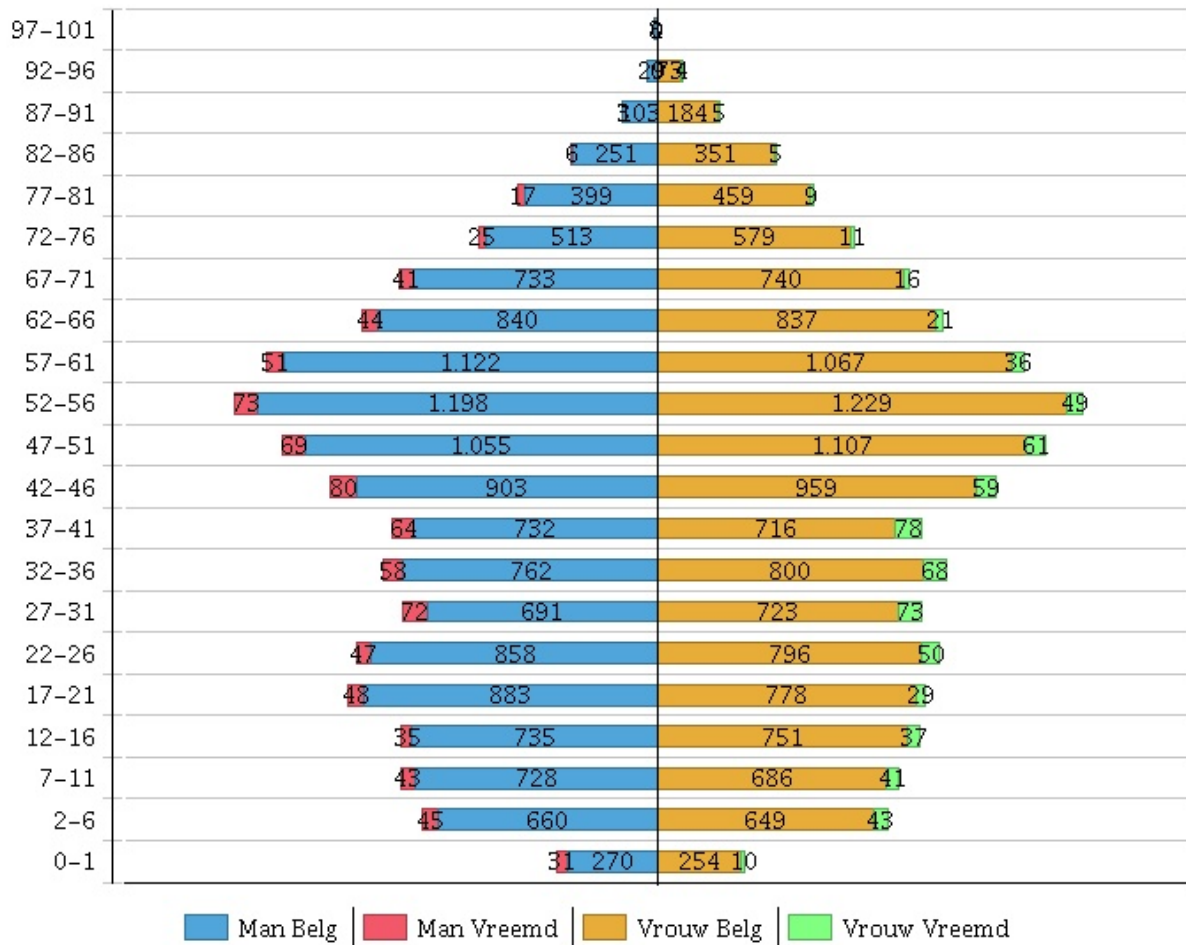
De dienst burgerzaken maakte op 1 januari 2017 een bevolkingspiramide op van de Brechtse bevolking. De gemiddelde leeftijd ligt op 41 jaar.

Totaal aantal mannen Belg	13 473	Totaal aantal vrouwen Belg	13 739
Totaal aantal mannen vreemdeling	852	Totaal aantal vrouwen vreemdeling	705
Gemiddelde leeftijd mannen	41	Gemiddelde leeftijd vrouwen	42
Gemiddelde leeftijd	41		
Totaal aantal vreemdelingen	1557		
Totaal aantal Belgen	27212		
Totaal	28769		

Bron: gegevens dienst burgerzaken Brecht – 1 januari 2017

De leeftijdsgroepen vanaf 47 jaar tot 62 jaar zijn duidelijk groter dan de leeftijdsgroepen vanaf 20 tot 44 jaar. 61% van de Brechtse bevolking bevindt zich in de leeftijdsgroep van 20 tot 64 jaar en 32% van de Brechtse bevolking bevindt zich in de leeftijdsgroep van 45 t.e.m. 64 jaar. Dit is duidelijk zichtbaar op onze bevolkingspiramide.

Mannen - Vrouwen

1.5. Demografisch profiel over de deelgemeenten

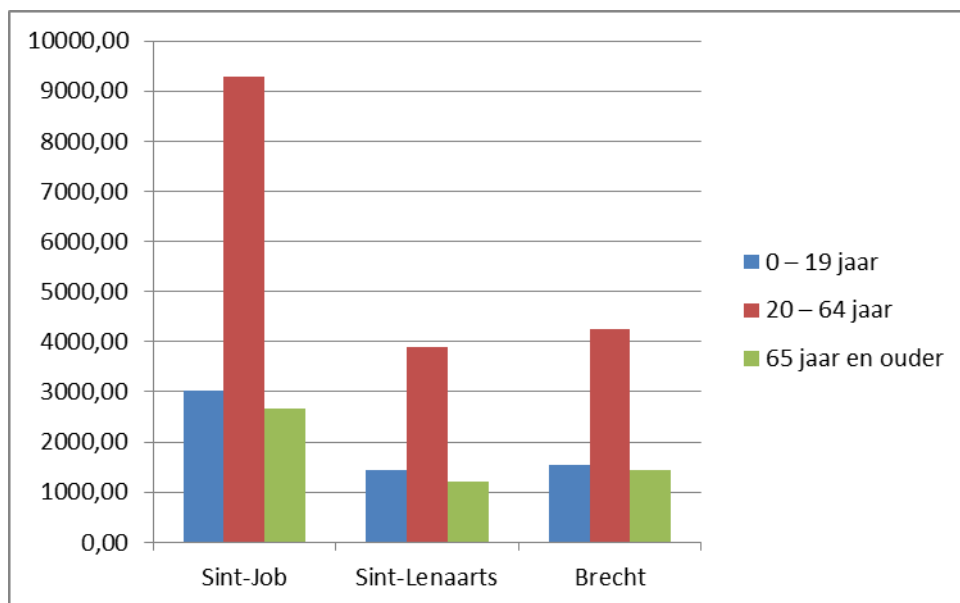
Het demografisch profiel van de gemeente per deelgemeente op basis van de deelgemeentegrenzen, geeft een correcter beeld van de inwoners in hun leefomgeving (recreatie, winkelen, buurt- en verenigingsleven, woonomgeving,...).

Leeftijdscategorieën per deelgemeente op 1 januari 2017:

	Sint-Job	Sint-Lenaarts	Brecht	Totaal
0 – 19 jaar	3 019	1 447	1 547	6 013
20 – 64 jaar	9 299	3 896	4 262	17 457
65 jaar en ouder	2 658	1 208	1 440	5 306
Totaal	14 976	6 551	7 249	28 776

Bron: Dienst burgerzaken Brecht – 1 januari 2017

(nota: Sint-Job-in-'t-Goor: tot aan de Andrélaan, met inbegrip van Rommersheide, Nieuw Rommersheide en De Vijvers)

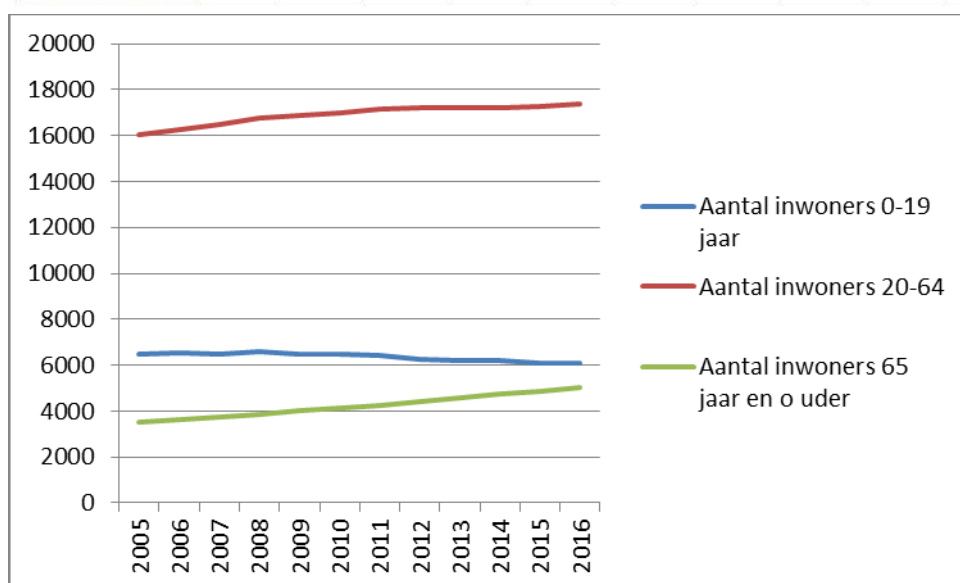
1.6. Demografisch profiel per leeftijdsgroep

a) Evolutie van het aantal 0-19 jarigen, 20-64 jarigen en aantal 65-jarigen en ouder

Bron: ADS, verwerking SVR-Datwarehouse

Leeswijzer: [bevolking](#)

1 januari	Brecht											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal inwoners (0-19j)	6.492	6.551	6.506	6.584	6.510	6.459	6.424	6.262	6.212	6.197	6.097	6.119
Groei (2005=100)	100,0	100,9	100,2	101,4	100,3	99,5	99,0	96,5	95,7	95,5	93,9	94,3
Aantal inwoners (20-64j)	16.043	16.288	16.497	16.756	16.900	17.003	17.148	17.205	17.202	17.235	17.296	17.388
Groei (2005=100)	100,0	101,5	102,8	104,4	105,3	106,0	106,9	107,2	107,2	107,4	107,8	108,4
Aantal inwoners (65j en ouder)	3.494	3.625	3.727	3.829	3.996	4.135	4.229	4.439	4.602	4.742	4.855	5.027
Groei (2005=100)	100,0	103,7	106,7	109,6	114,4	118,3	121,0	127,0	131,7	135,7	139,0	143,9

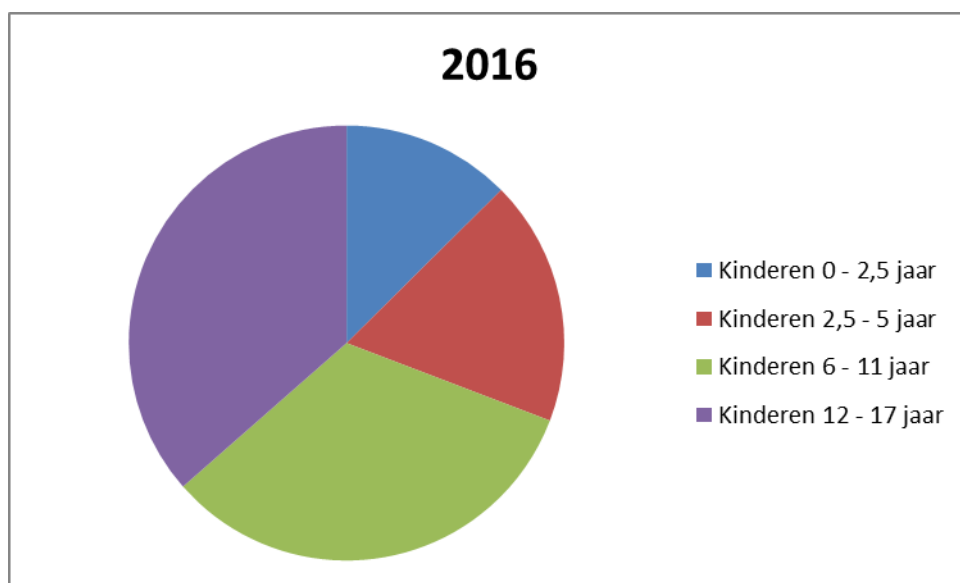
In 2016 was in Brecht 21% van de bevolking jonger dan 20 jaar en 18% ouder dan 65 jaar. Het aandeel jongeren neemt echter wel af en het aandeel 65-plussers is sinds 2005 met bijna 44% toegenomen. Op bovenstaande grafiek wordt dit duidelijk weergegeven.

b) Aantal kinderen (0-17 jaar)

Stand van de bevolking Bevolkingsstructuur - Aantal kinderen (0-17 jaar)

Bron: ADS, verwerking SVR-Datawarehouse
Leeswijzer: [bevolking](#)

1 januari	Brecht									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kinderen 0 - 2,5 jaar	622	687	686	662	658	635	614	652	645	688
Kinderen 2,5 - 5 jaar	980	947	977	1.014	1.024	1.018	1.046	980	981	997
Kinderen 6 - 11 jaar	1.984	1.967	1.900	1.879	1.858	1.819	1.768	1.826	1.796	1.790
Kinderen 12 - 17 jaar	2.228	2.274	2.206	2.114	2.115	2.048	2.044	2.030	2.024	1.995
Totale bevolking	26.730	27.169	27.406	27.597	27.801	27.906	28.016	28.174	28.248	28.534
Aantal kinderen t.o.v. totale bevolking	21,8%	21,6%	21,1%	20,5%	20,3%	19,8%	19,5%	19,5%	19,3%	19,2%

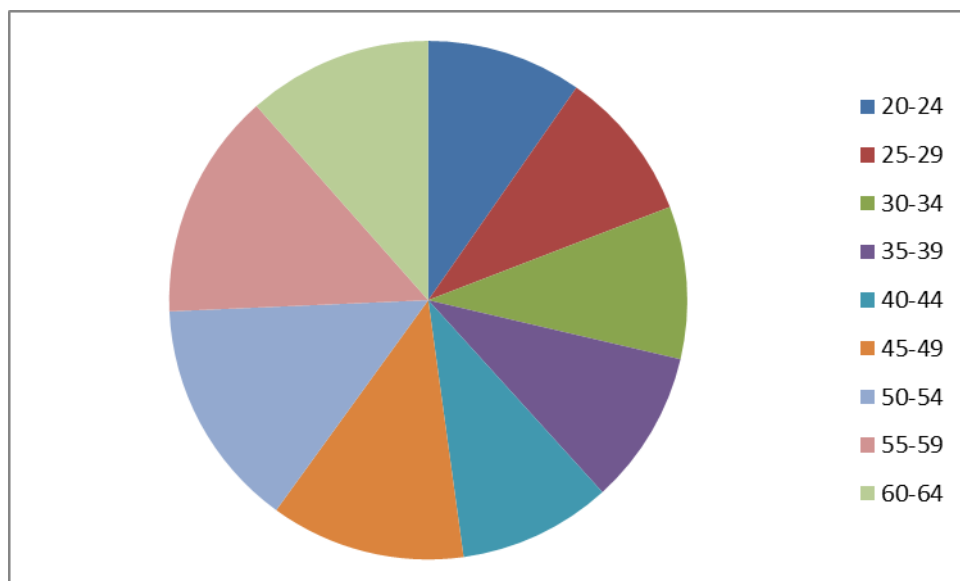

Het merendeel van de kinderen tot 17 jaar situeert zich tussen 12 en 17 jaar.

c) Het aantal 20 – 64-jarigen, per leeftijdscategorie, op 1 januari 2017

Leeftijdscategorie	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	Totaal
Aantal	1692	1650	1660	1677	1668	2123	2501	2471	2013	17 457

Bron: gegevens dienst burgerzaken Brecht op basis van de jaarlijkse statistiek van het Rijksregister

Het merendeel van de Brechtse bevolking in de leeftijdscategorie van 20 tot 64-jarigen zit in de klasse van 50 tot 54 jaar.

d) Het aandeel ouderen (65 jaar en ouder)

Stand van de bevolking Bevolkingsstructuur - Aantal ouderen (65 jaar en ouder)

Bron: ADS, verwerking SVR-Datawarehouse
Leeswijzer: [bevolking](#)

1 januari	Brecht									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
65 jaar en ouder	3.727	3.829	3.996	4.135	4.229	4.439	4.602	4.742	4.855	5.027
80 jaar en ouder	772	805	859	922	979	1.033	1.094	1.154	1.188	1.265
Totale bevolking	26.730	27.169	27.406	27.597	27.801	27.906	28.016	28.174	28.248	28.534
65 jaar en ouder t.o.v. totale bevolking	13,9%	14,1%	14,6%	15,0%	15,2%	15,9%	16,4%	16,8%	17,2%	17,6%
80 jaar en ouder t.o.v. totale bevolking	2,9%	3,0%	3,1%	3,3%	3,5%	3,7%	3,9%	4,1%	4,2%	4,4%

Het aantal ouderen vanaf 65 jaar is sinds 2007 van 13,9% naar 17,6% gestegen. Het aandeel ouderen boven 80 jaar steeg van 2,9% naar 4,4%.

1.7 Evolutie van het aantal vreemdelingen

Op 1 januari 2016 woonden in Brecht 1 501 vreemdelingen of 5,3% ten opzichte van de totale bevolking, verdeeld over 76 verschillende nationaliteiten. De Nederlanders vormen de grootste groep met 812 inwoners of 2,8%.

Evolutie van aantal vreemdelingen (= personen met vreemde nationaliteit)

Op 1 januari	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nederlanders	837	861	921	924	899	877	826	796	791	812
% t.o.v. totaal aantal inwoners	3,1	3,2	3,4	3,3	3,2	3,1	2,9	2,8	2,8	2,8
Totaal aantal Vreemdelingen	1 135	1 185	1 264	1 307	1 341	1 355	1 333	1 358	1 393	1 501
% t.o.v. totaal aantal inwoners	4,2	4,4	4,6	4,7	4,8	4,9	4,8	4,8	4,9	5,3

Bron: ADS, verwerking SVR-Datawarehouse

1.8 Stand van de huishoudens

De huishoudens kunnen worden ingedeeld in private en collectieve huishoudens. De grootste collectieve huishoudens in onze gemeente zijn de vier woonzorgcentra, de Abdij O.L.V. van Nazareth en de Campus Kristus Koning. Het aantal private huishoudens geeft een zicht op het aantal woonegelegenheden.

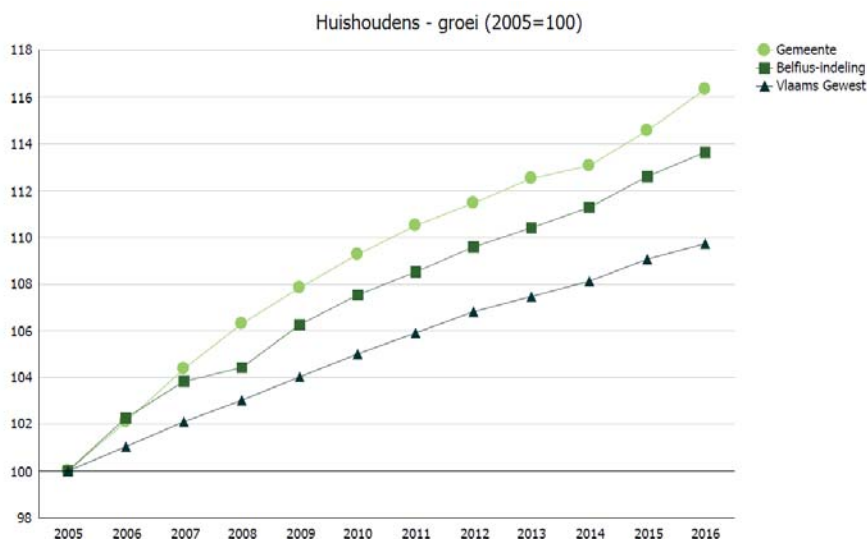
In 2016 waren er in Brecht 11 408 private huishoudens. Sinds 2005 is er een procentuele toename van 16,3%. Het aantal huishoudens groeit in Brecht sterker dan in anders vergelijkbare gemeenten (Belfiusvergelijking) (13,6%) of andere gemeenten van het Vlaams Gewest (9,7%).

a) Evolutie huishoudens

Bron: ADS, verwerking SVR-Datawarehouse

Leeswijzer: [huishoudens](#)

1 januari	Brecht											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal huishoudens	9.806	10.012	10.235	10.424	10.575	10.715	10.836	10.930	11.034	11.087	11.234	11.408
Groei (2005=100)	100,0	102,1	104,4	106,3	107,8	109,3	110,5	111,5	112,5	113,1	114,6	116,3

Op 1 januari 2016 waren er in Brecht 11.408 private huishoudens, waarvan er 2.642 huishoudens bestaan uit één persoon.

Aantal alleenwonenden op 01/01/2016 in Brecht:

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Totaal	1 248	1 394	2 642
0 - 64 jaar	866	603	1 469
65 jaar en ouder	382	791	1 173
80 jaar en ouder	136	323	459

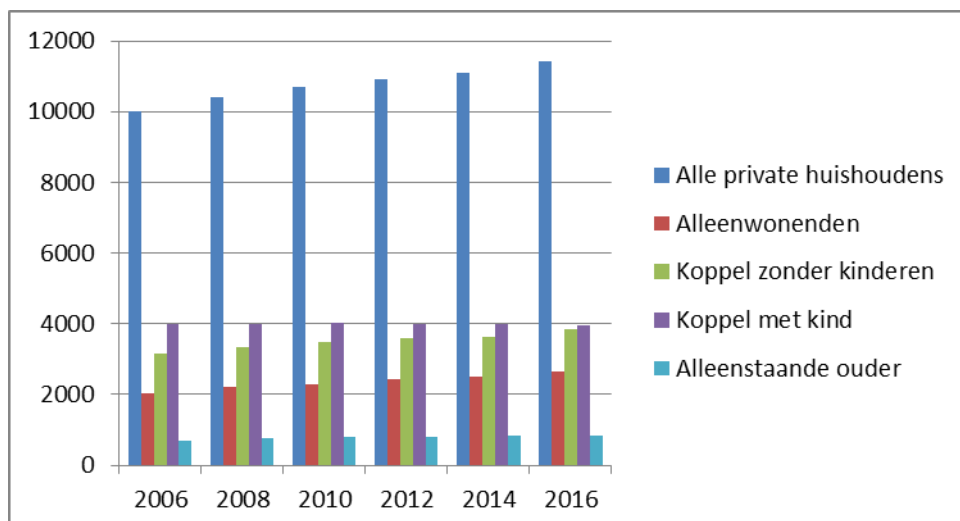
Bron: Gegevens dienst burgerzaken Brecht op basis van het rijksregister – 1 januari 2017

b) Evolutie aantal huishoudens naar type

	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Alle private huishoudens	10 012	10 424	10 715	10 930	11 087	11 408
Alleenwonenden	2 033	2 199	2 296	2 418	2 494	2 642
Koppel zonder kind	3 166	3 346	3 490	3 609	3 642	3 849
Koppel met kind	4 006	3 996	4 011	3 994	3 990	3 959
Alleenstaande ouder	684	749	784	785	836	841

Bron: www.lokaalbestuur.vlaanderen.be

Zowel het aantal alleenwonenden, koppels zonder kinderen als het aantal alleenstaande ouders is de laatste 10 jaar toegenomen.

2. Demografisch profiel in de toekomst

2.1. Vooruitberekening van de bevolking

Vooruitberekening van de bevolking

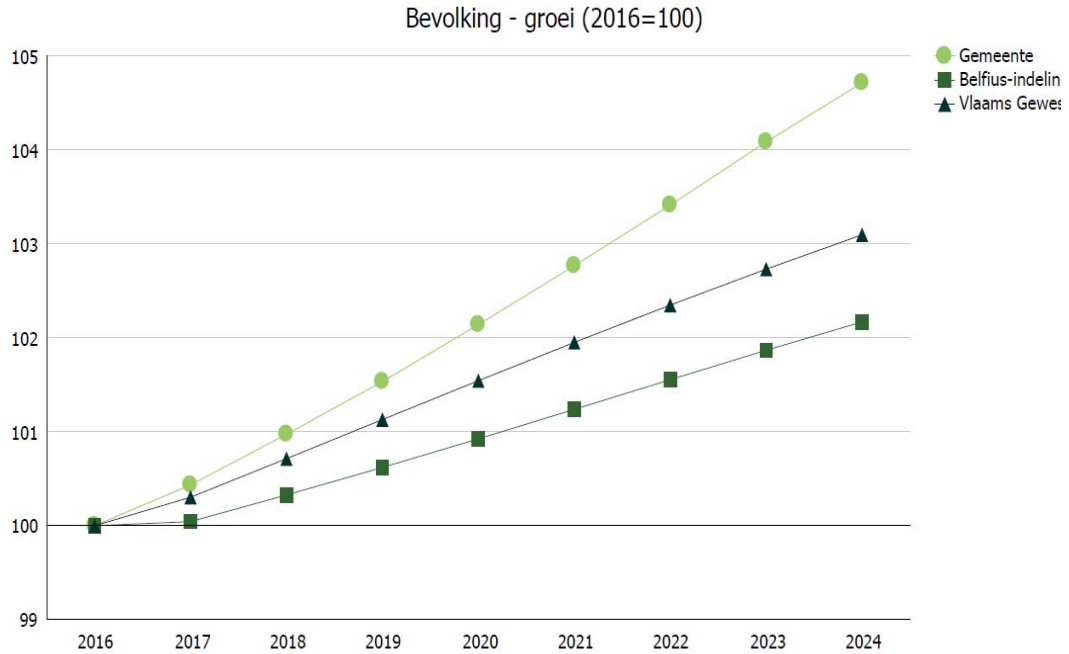
Geobserveerd (2016) en geprojecteerd (2017-2024) aantal inwoners

Bron: SVR-bevolkingsprojectie

Leeswijzer: [bevolkingsprojecties](#)

1 januari	Brecht								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal inwoners	28.534	28.658	28.812	28.972	29.145	29.324	29.508	29.700	29.880
Groei (2016=100)	100,0	100,4	101,0	101,5	102,1	102,8	103,4	104,1	104,7

Bij een projectie naar de toekomst wordt ervan uitgegaan dat de bevolking blijft groeien in Brecht, meer dan in andere gemeenten volgens het Belfiusprofiel.

2.2. Vooruitberekening van de huishoudens

Vooruitberekening van de huishoudens

Geobserveerd (2016) en geprojecteerd (2017-2024) aantal private huishoudens

Bron: SVR-huishoudensprojectie

Leeswijzer: [huishoudensprojecties](#)

1 januari	Brecht								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal aantal huishoudens	11.408	11.498	11.617	11.738	11.861	11.976	12.093	12.210	12.322
Groei (2016=100)	100,0	100,8	101,8	102,9	104,0	105,0	106,0	107,0	108,0

Bij een projectie tot 2024 wordt verwacht dat het aantal huishoudens blijft toenemen. Dit heeft gevolgen voor de woningbehoefte.

Aantal inwoners naar huishoudensomvang Brecht + projectie:

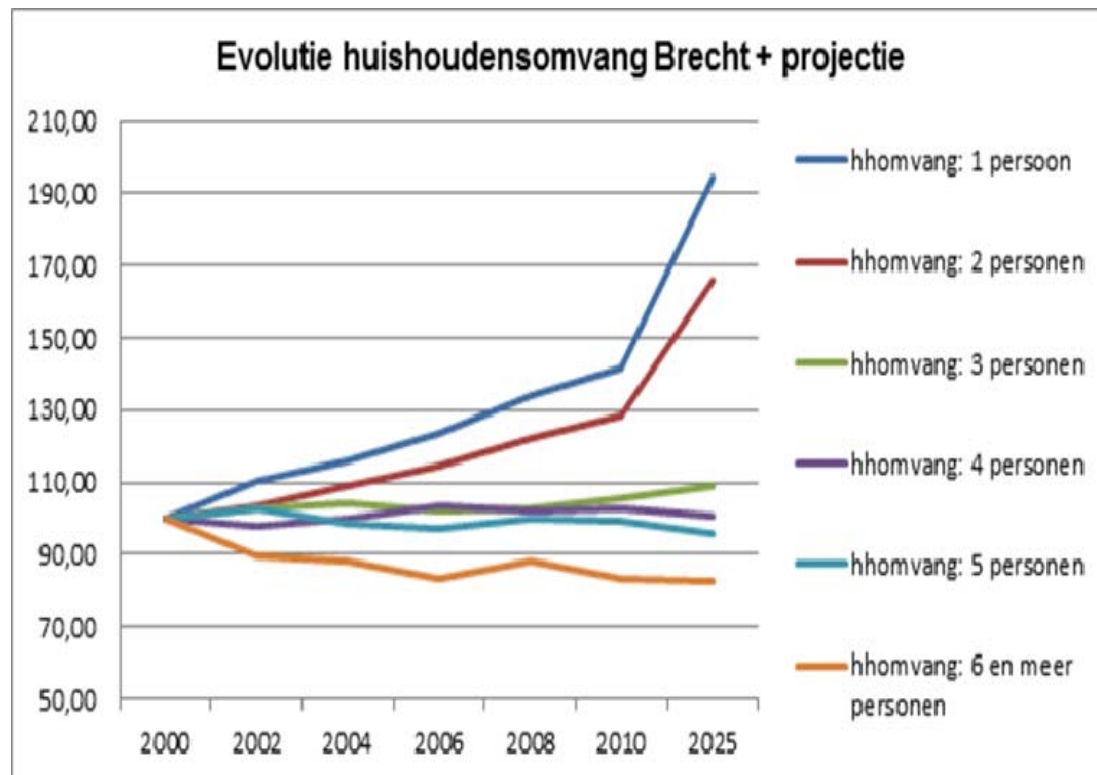
Brecht	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2025
hhomvang: 1 persoon	1 652	1 824	1 913	2 043	2 213	2 339	3 217
hhomvang: 2 personen	3 090	3 205	3 362	3 544	3 771	3 962	5 137
hhomvang: 3 personen	1 719	1 772	1 787	1 760	1 770	1 809	1 877
hhomvang: 4 personen	1 757	1 721	1 755	1 820	1 796	1 811	1 773

hhomvang: 5 personen	649	668	640	633	649	645	620
hhomvang: 6 en meer personen	241	215	213	200	212	201	199

Bron: Lokale Statistieken

Evolutie inwoners naar huishoudensomvang Brecht + projectie:

Brecht	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2025
hhomvang: 1 persoon	100,00	110,41	115,80	123,67	133,96	141,59	194,73
hhomvang: 2 personen	100,00	103,72	108,80	114,69	122,04	128,22	166,25
hhomvang: 3 personen	100,00	103,08	103,96	102,39	102,97	105,24	109,19
hhomvang: 4 personen	100,00	97,95	99,89	103,59	102,22	103,07	100,91
hhomvang: 5 personen	100,00	102,93	98,61	97,53	100,00	99,38	95,53
hhomvang: 6 en meer personen	100,00	89,21	88,38	82,99	87,97	83,40	82,57

Het aantal huishoudens met een omvang van 1 en 2 personen neemt in de gemeente Brecht vanaf 2000 sterk toe, ook de projectie tot 2025 toont een sterke toename. Het aantal huishoudens met een omvang van drie personen neemt vanaf 2000 - 2025 lichtelijk toe. Het aantal huishoudens met 4 en meer personen neemt vanaf ongeveer 2008 lichtelijk af.

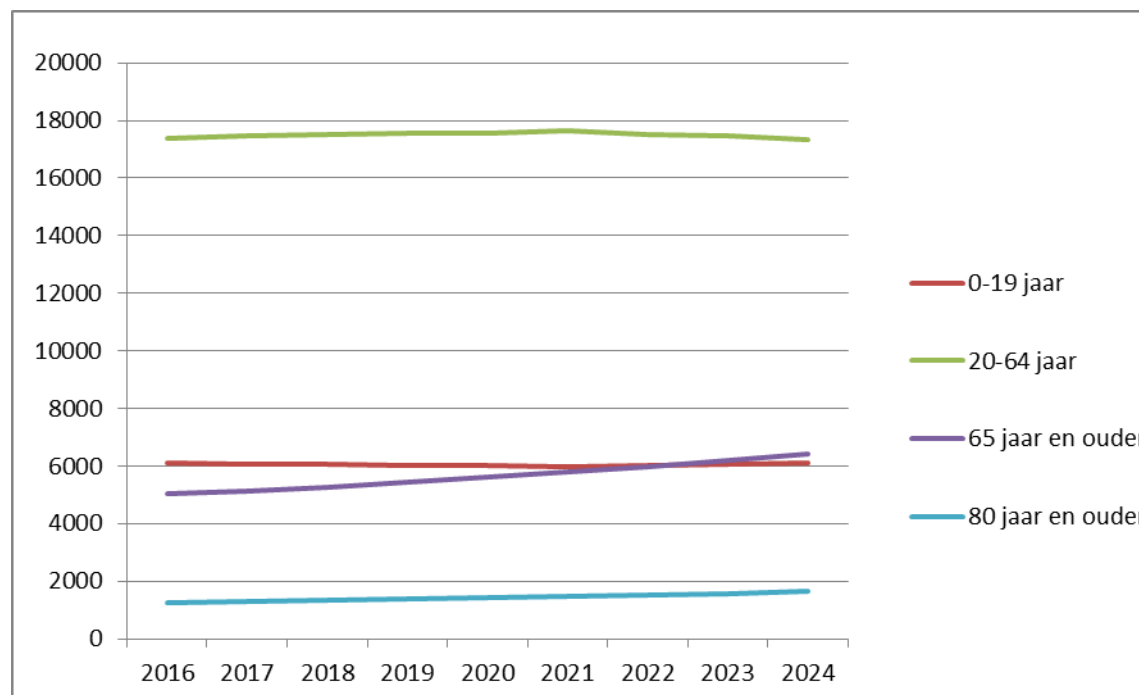
2.3. Vooruitberekening verdeling leeftijdscategorie

Vooruitberekening van het aantal 0-19-jarigen, 20-64-jarigen, 65 jaar en ouder:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0-19 jaar	6 119	6 066	6 040	6 001	5 996	5 994	6 015	6 048	6 095
20-64 jaar	17388	17483	17501	17536	17552	17545	17522	17447	17352
65 jaar en ouder	5 027	5 109	5 271	5 436	5 597	5 785	5 971	6 205	6 432
80 jaar en ouder	1 265	1 297	1 326	1 388	1 433	1 489	1 524	1 547	1 628

Bron : Vooruitzichten, SVR-datawarehouse

Opmerking: in de groep van 65 jaar en ouder zitten de 80-jarigen en ouder opgenomen. In de onderste lijn van de tabel werden ze uit de groep gelicht.

In 2022 is er een duidelijke kering te zien waar de groep boven de 65 jaar en ouder het aantal onder de 19 jaar overstijgt. De Brechtse bevolking zal in de toekomst vergrijzen.

In de tabel werd ook nagegaan hoe het aandeel 80-jarigen en ouder zal evolueren. Dit aandeel ouderen zal sterk stijgen en tussen 2016 en 2024 met 28% toenemen.

3. Burgerlijke staat - Huwelijken en jubilarissen

3.1. Aantal huwelijken en echtscheidingen in Brecht van 2000 tot 2016

	2000	2004	2008	2012	2016
Huwelijken	93	111	94	103	115
Echtscheidingen	38	44	49	47	32

Bron: dienst burgerzaken Brecht – 1 januari 2017

3.2. Tabel: aantal wettelijke samenwoningen en beëindigingen van 2000 tot 2016

	2000	2004	2008	2012	2016
Wettelijke samenwoning	6	17	102	119	115
Beëindiging wettelijke samenwoning	0	3	4	32	16

Bron: dienst burgerzaken Brecht – 1 januari 2017

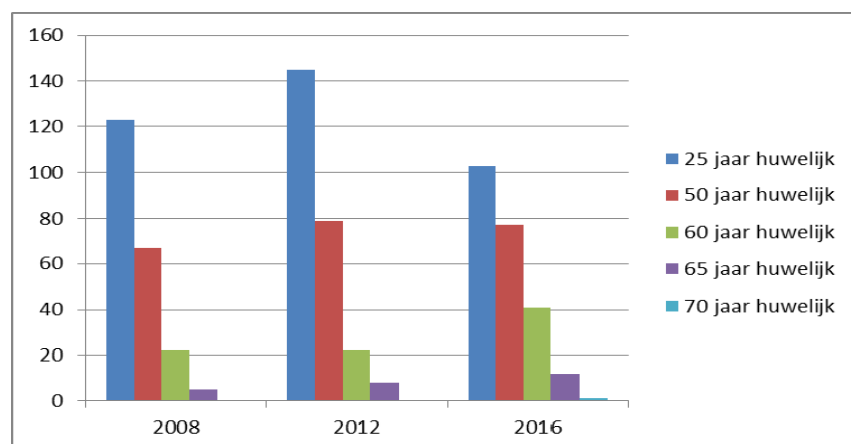
Het aantal wettelijke samenwoningen evenaart in 2016 het aantal huwelijken. Veel huwelijken worden voorafgegaan door een wettelijke samenwoning.

Tegen betaling wordt er op verzoek van de huwelijkskandidaten een beperkte huwelijksdrink voorzien. Er worden elk jaar ongeveer 20 huwelijksdrinken aangeboden.

3.3. Tabel: aantal jubilea van 2007 tot 2016

	2008	2012	2016
25 jaar huwelijk	123	145	103
50 jaar huwelijk	67	79	77
60 jaar huwelijk	22	22	41
65 jaar huwelijk	5	8	12
70 jaar huwelijk	0	0	1

Bron: dienst burgerzaken Brecht – 1 januari 2017

De zilveren huwelijksjubilarissen worden in het najaar uitgenodigd op 'Zilveren Zondag'.

De overige jubilarissen krijgen thuis een bezoek van 2 of 3 leden van college van burgemeester en schepenen.

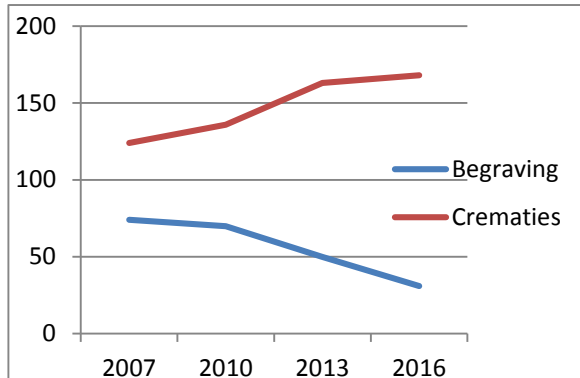
3.4. Begraafplaatsen

Wijze van teraardebestelling

	2007	2010	2013	2016
Begraving	74	70	50	31
Crematies	124	136	163	168
Urnenveld	23	30	60	66
Columbarium	45	41	27	12
As verspreiding	43	53	37	71
thuisbewaring	13	12	39	19

Bron: dienst burgerzaken Brecht – 1 januari 2017

Het aantal begravingen blijft dalen. In 2016 bedroeg het aantal begravingen maar 16% tegenover 84% crematies. Er wordt veel meer gebruik gemaakt van het urnenveld dan van het columbarium (muur). De asverspreiding en thuisbewaring nemen eveneens toe.

Bron: dienst burgerzaken

4. Conclusie en evolutie

Het aantal inwoners in onze gemeente blijft toenemen. Deze bevolkingsgroei is vooral toe te schrijven aan de verhuisbewegingen naar onze gemeente. Volgens de vooruitzichten zouden we in 2025 de kaap van 30.000 inwoners bereiken.

In de deelgemeente Sint-Job-in-'t-Goor woont 52% van de Brechtse bevolking, in Sint-Lenaarts 23% en in deelgemeente Brecht 25%. Bij deze berekening omvat Sint-Job-in-'t-Goor het hele gebied tot aan de Andrélaan en de verkavelingen Rommersheide, Nieuw Rommersheide en de Vijvers.

De toename van het aantal inwoners in Brecht zal zich de komende jaren vooral situeren bij de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder. De leeftijdsgroepen van 0-19-jarigen en 20-64-jarigen zouden zelfs lichtjes kleiner worden. Het aantal 65-plussers zou evolueren van 3.494 in 2005 over 5.027 in 2016 naar 6.432 in 2024. Dit betekent dat het aandeel 65-plussers in de totale bevolking zou evolueren van 17,6% in 2016 naar 21,5% in 2024. De vergrijzing van de Brechtse bevolking zet zich dus verder door.

Het aantal 80-plussers is van 772 in 2007 gegroeid naar 1.265 in 2016 en zou evolueren naar 1.628 in 2024. De verwachtingen zijn dat het aandeel 80-plussers eerst nog lichtjes zal toenemen en vanaf 2030 sterker zal toenemen. Van de 1.265 80-plussers wonen er 459 personen alleen. Dit aantal zal de komende jaren nog toenemen.

De bevolkingspiramide is op zijn breedst bij de leeftijdsklassen van 45-60-jarigen. Dit is het gevolg van de babyboom in de jaren na de tweede wereldoorlog. Deze groep zal weldra op pensioen gaan.

Het aantal private huishoudens is de laatste 10 jaar gestegen met 1 396 huishoudens of een toename van 16,3%. Tegen 2024 verwacht men nog een toename met 914 huishoudens. Het zijn vooral de huishoudens van één persoon en van twee personen die sterk toegenomen zijn en nog zullen toenemen.

In 2016 waren er in onze gemeente 2 642 alleenwonenden en nog eens 841 alleenstaande ouders. Deze twee categorieën zijn de laatste tien jaar sterk toegenomen en de groep alleenwonenden zou nog verder toenemen. Onder de 65 jaar zijn er meer alleenwonende mannen dan alleenwonende vrouwen. Dit zou men kunnen verklaren doordat na een echtscheiding de kinderen meer bij de moeder blijven inwonen. Bij de 65-plussers zijn er opmerkelijk meer vrouwelijke alleenwonenden dan mannelijke. Dit zou verklaard kunnen worden door het overlijden van hun partner.

Na een overlijden wordt er hoe langer hoe minder gekozen voor een klassieke begraafplaats. In 2016 werd in 84% van de gevallen gekozen voor een crematie. Daarna wordt het as meestal verstrooid op de gemeentelijke strooiweide of bijgezet in het urnenveld. De urnenvelden op de verschillende begraafplaatsen zullen ook de komende jaren nog verder uitgebreid moeten worden.

Deel 2 - Partnerschap om doelstellingen te realiseren

De diensten financiën en interne zaken ondersteunen veelal de andere diensten om hun doelstellingen te realiseren. In het kader van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen worden zij opgenomen in de pijler partnerschap. Zij helpen de agenda van andere diensten in praktijk te brengen via een stevig globaal partnerschap zowel tussen de verschillende diensten onderling, als tussen het OCMW en de gemeente als met andere organisaties.

Hoofdstuk 1 - Financiën gemeente - OCMW

1. Financiën gemeente

Bij de bespreking van de gemeentelijke financiën is het belangrijk om in te gaan op de structuur van de ontvangsten en uitgaven om tot slot de gevolgen van de evolutie van de bevolking op deze ontvangsten en uitgaven in te schatten.

1.1. Structuur ontvangsten

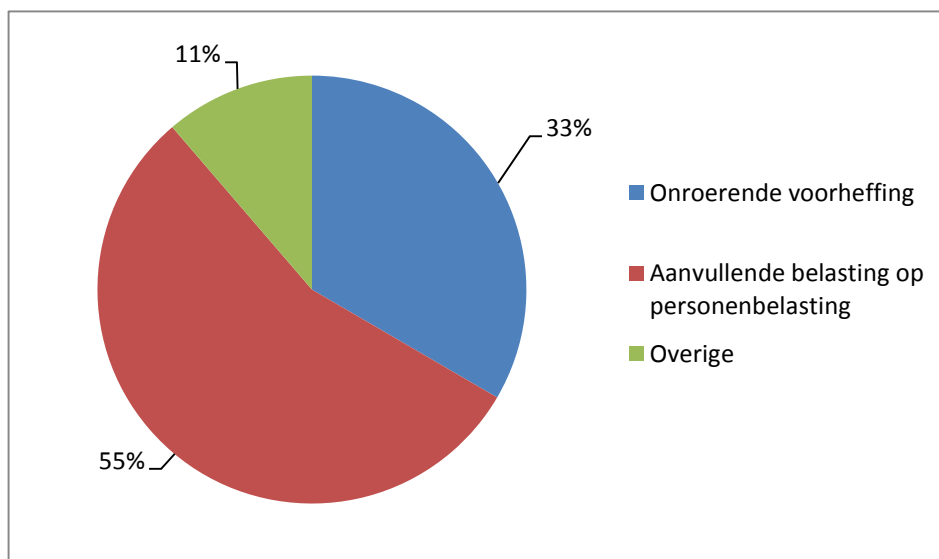
De totale ontvangsten bedroegen in 2016 zo'n 29,1 miljoen euro waarvan 27,1 miljoen euro ontvangsten uit exploitatie. De fiscale ontvangsten vormen de belangrijkste bron van inkomsten namelijk 17,3 miljoen euro (circa. 59% van de totale opbrengsten).

Verder werd er in 2016 zo'n 9,1 miljoen euro verworven uit werkingssubsidies. Het gemeentefonds is goed voor een ontvangst van 5,1 miljoen euro.

Een beperkter aandeel van de ontvangsten vloeit voort uit ontvangsten allerlei (inkomgelden, tarieven,...). In 2016 bedroeg dit aandeel 4,9 miljoen euro of 16% van de totale ontvangsten. De financiële ontvangsten in 2016 bedroegen 2,0 miljoen euro en bestaan voor 60% uit dividend-uitkeringen.

Van de fiscale ontvangsten ten belope van 17,3 miljoen euro wordt 9,6 miljoen euro gegenereerd uit de ontvangsten personenbelasting en 5,8 miljoen euro uit de ontvangsten onroerende voorheffing. De resterende 11% wordt verworven uit retributies op hinderlijke inrichtingen, afvalverwerking, tweede verblijven,...

Eenzijds komen de inkomsten in Brecht hoofdzakelijk van de ontvangsten aanvullende personenbelasting. De aanslagvoet voor deze aanvullende personenbelasting bedroeg in 2016 7%. Deze is sinds 2009 onveranderd gebleven.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Brecht	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%	7,00%
Vlaams gewest	7,17%	7,18%	7,17%	7,16%	7,20%	7,28%	7,28%	7,27%	7,24%

Bron Lokale Bestuurskrachtmonitor – versie 29/06/2017

In onderstaande tabel wordt eveneens weergegeven hoeveel de opbrengsten uit de aanvullende personenbelasting per inwoner bedragen voor zowel de gemeente Brecht als voor het Vlaamse gewest.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Brecht	308	294	316	282	233	343	318
Vlaams gewest	299	283	293	263	251	273	290

(Bron Lokale Bestuurskrachtmonitor – versie 29/06/2017)

Het is duidelijk dat onze demografische situatie hier een belangrijke rol in speelt. Eenzelfde aanslagvoet kan meer opbrengen in de ene gemeente dan in de andere gemeente omwille van een andere samenstelling van de bevolking.

De opcentiemen op de onroerende voorheffing bedragen 995 in 2017. Een opcentiem is in het algemeen een toeslag van één procent op een bepaald tarief. De gemeente Brecht heeft beslist om 995 opcentiemen te heffen. Dit betekent concreet dat iedere belastingplichtige per euro die hij verschuldigd is volgens het basistarief 9,95 euro moet betalen voor de gemeente. Gedurende de afgelopen jaren zijn ook de opcentiemen onveranderd gebleven in de gemeente Brecht. Onderstaande tabel geeft dit ook kort weer.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

Brecht	995	995	995	995	995	995	995	995	995
Vlaams gewest	1.334	1.333	1.340	1.342	1.341	1.354	1.393	1.397	1.391

(Bron Lokale Bestuurskrachtmonitor – versie 29/06/2017)

Ook hier is het van belang om eveneens te kijken naar de werkelijke ontvangsten die gepaard gaan met deze opcentiemen.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Brecht	163	178	177	183	195	203	204
Vlaams gewest	292	309	307	318	336	358	356

Bron_Lokale Bestuurskrachtmonitor – versie 29/06/2017

Uit de gegevens opgemaakt door Belfius merken we ook op dat de gemeente Brecht een relatief hoog gemiddeld inkomen/aangifte heeft. Deze bedroeg 34 377 euro per inwoner in 2014. Gemiddeld genomen in het gewest waar Brecht toe behoort bedroeg dit 32 827 euro per inwoner in 2014. Het kadastraal inkomen per inwoner (gegevens 2015) bedraagt daarentegen ‘slechts’ 513 euro per inwoner in Brecht ten opzichte van 638 euro per inwoner in het gewest in 2015.

Verder gaan we in op de mogelijke impact van de vergrijzing van de bevolking op de inkomstenstructuur van de gemeente.

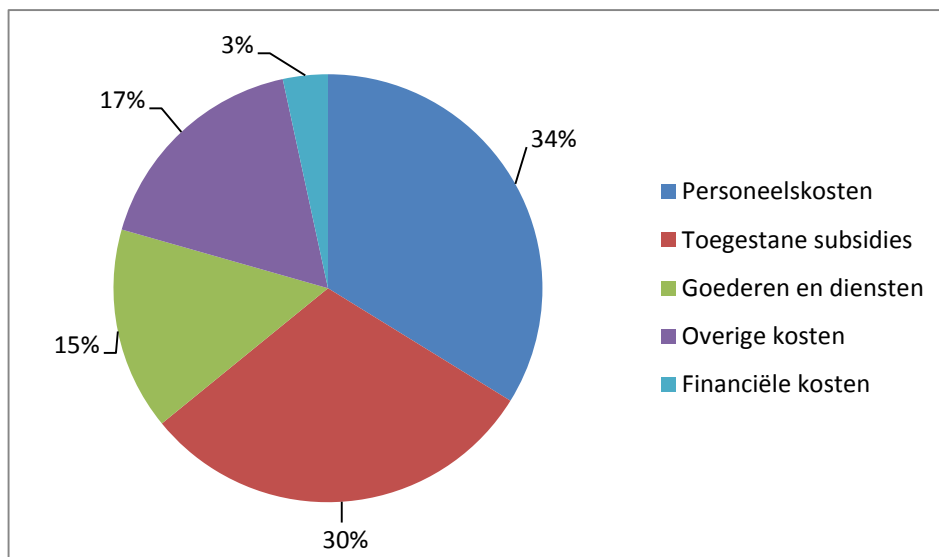
1.2. Structuur uitgaven

De exploitatie-uitgaven worden binnen de gemeente Brecht verdeeld over tien groepen van beleidsvelden, waarvan “Algemeen bestuur” en “Zorg en opvang” de grootste zijn. Verder profileert de gemeente zich op overige terreinen die tot onze bevoegdheid behoren, met “cultuur en vrije tijd” als grootste subgroep naast “veiligheidszorg” die voornamelijk de gemeentelijke toelage aan de politiezone en brandweerzone omvat.

	2016	2015
Algemene financiering	22 890 585	21 553 031
Algemeen bestuur	-5 054 900	-4 901 941
Zich verplaatsen en mobiliteit	-772 947	-835 496
Natuur en milieubeheer	-2 400 658	-2 424 633
Veiligheid	-3 582 232	-3 416 880
Ondernemen en werken	-153 599	-132 086
Wonen en ruimtelijke ordening	-415 360	373 484
Vrije tijd	-1 760 235	-1 430 910
Leren en onderwijs	-843 117	-825 900

Zorg en bijstand	-5 590 105	-2 617 676
-------------------------	------------	------------

De uitgaven bedroegen in 2016 zo'n 27,8 miljoen euro. De uitgaven voor exploitatie nemen het grootste deel voor hun rekening met 26,75 euro of 93%.

De exploitatie-uitgaven hebben hoofdzakelijk betrekking op personeelskosten (9,4 miljoen euro), op toegestane subsidies (8,4 miljoen euro) en op aangekochte goederen en diensten (4,3 miljoen euro).

Het personeelsbeleid binnen de gemeente Brecht wordt verder in dit document uitgebreid toegelicht.

Met betrekking tot de subsidies kunnen we alvast stellen dat deze in 2016 en 2015 als volgt verdeeld werden:

In euro	2016	2015
Werkingssubsidie OCMW	2 050 927	2 126 427
Werkingssubsidie Politiezone	2 802 584	2 733 190
Toelage milieu IGEAN	1 700 000	1 700 000
Toelage brandweerzone Rand	789 505	697 919
Toelage: overige	960 308	1 318 994

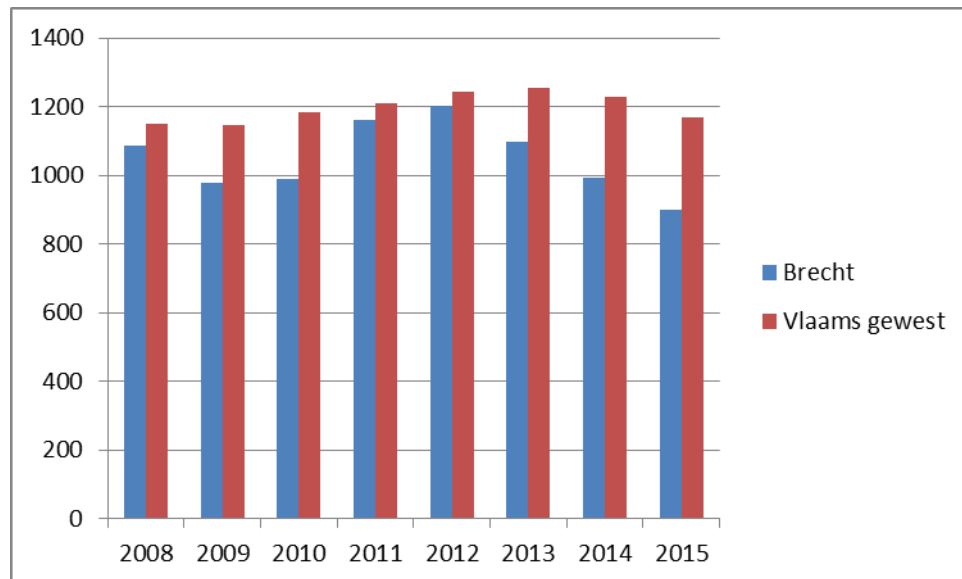
De overige kosten hebben betrekking op afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen (4,7 miljoen euro) en op de overige operationele kosten.

Verder waren er ook financiële kosten in 2016 ten belope van 0,9 miljoen euro of 3% van de totale uitgaven. Deze financiële kosten hebben quasi enkel betrekking op interestlasten voor aangegane lening- en leasingcontracten.

In 2016 werd er 1,9 miljoen euro geïnvesteerd, waarvan 33% in wegen en overige infrastructuur.

Verder werd er in 2016 zo'n 3,6 miljoen euro benut voor het afbetalen van uitstaande lening- en leasingovereenkomsten en de bijhorende interesten.

De uitstaande schuld per inwoner is sinds 2012 opnieuw systematisch afgenomen zoals ook weergegeven wordt in onderstaande grafiek.

De schuldratio bedroeg in 2015 0,90 ten opzichte van 1,31 in 2012. Deze ratio is het totale percentage schuld ten opzichte van de ontvangsten tijdens één dienstjaar. De schuldratio geeft aan hoeveel jaar een gemeente zou moeten besteden aan het terugbetalen van haar leningen wanneer ze daar al haar exploitatie-ontvangsten voor zou aanwenden. De schuldratio mag hoogstens tussen 1 en 1,4 schommelen om een gezonde financiële toestand te verzekeren.

Momenteel zijn de interesten historisch laag op de financiële markt. Mochten deze interestvoeten in de toekomst opnieuw gaan stijgen, dan zal de interestlast beduidend hoger uitvallen.

Bij toekomstige investeringen zal de schuldgraad per inwoner binnen onze gemeente normalerwijze opnieuw toenemen, alsook de interestlast uiteraard.

1.3. Het budgettair resultaat

2016 werd afgesloten met een positief budgettair resultaat van 0,9 miljoen euro. Het investeringsbudget droeg voor 1,9 miljoen euro bij in dit resultaat terwijl het exploitatiebudget positief was ten belope van 5,3 miljoen euro. Het liquiditeitsbudget was negatief omwille van het feit dat er quasi enkel aflossingen van lopende schulden genoteerd werden voor 2,5 miljoen euro. Het gecumuleerd budgettair resultaat bedroeg in 2016 8,6 miljoen euro. Dit resultaat geeft aan in welke mate de gemeente haar lopende betalingsverplichtingen kan voldoen zonder haar reserves aan te spreken.

De autofinancieringsmarge bedroeg in 2016 2,8 miljoen euro. Deze indicator geeft een antwoord op de vraag of het gemeentebestuur al dan niet in staat is om investeringen te doen of nieuwe leningslasten aan te gaan. De autofinancieringsmarge wordt ook wel het structureel evenwicht of het evenwicht op lange termijn genoemd.

1.4. Uitdagingen voor de toekomst

1.4.1. Financiële effect van de vergrijzing van de bevolking

Vergrijzing van de bevolking betreft een onontkoombaar feit binnen Vlaanderen, maar evolueert anders voor elk bestuur. In Brecht merken we op dat het aandeel +65-jarigen systematisch toeneemt in de komende jaren. Van 2016 tot 2024 zien we het aandeel van deze groep stijgen van 17,62% tot 21,53%. De groep actieve bevolking (20-65 jaar) daalt in dezelfde periode van 60,94% tot 58,07%.

Binnen de +65-jarigen wordt het aandeel van bevolking ouder dan 80 jaar eveneens groter. In 2016 bedraagt het aantal +80-jarigen zo'n 4,4% van de bevolking, terwijl deze in 2024 5,45% bedraagt. Hier speelt het principe van de vergrijzing nog sterker mee want bij deze leeftijdsgroep ligt de kans op zelfredzaamheid veel lager.

De vergrijzing van de bevolking zal gevolgen hebben voor het ganse lokaal beleid (huisvesting, stedenbouw, vervoer, sociale diensten en individuele hulp) en dus ook voor het globale financiële luik binnen de gemeente. Maar de vergrijzing doet niet enkel de overheidsuitgaven stijgen, ook de overheidsinkomsten dalen ten gevolge van deze vergrijzing.

a) Impact op de ontvangsten

De gemeente Brecht financierde in 2016 55% van de gewone begroting via lokale belastingen. In datzelfde jaar kwam het grootste gedeelte van de lokaal geheven belasting uit de opbrengst van de aanvullende belasting op de personenbelasting en op de onroerende voorheffing. Het verouderen van de bevolking zal leiden tot lagere opbrengsten.

Pensioneringen gaan namelijk gepaard met een aanzienlijke daling van het inkomensniveau. Voor de gemeentelijke financiën is de forse vermindering van het bruto-inkomen na de pensionering een belangrijk gegeven, omdat het een impact heeft op de belastbare grondslag en dus op de opbrengst van de gemeentelijke aanvullende belasting op de personenbelasting.

Verder stijgen de pensioenen minder snel dan de lonen. Hierdoor stijgen ook de ontvangsten uit de personenbelasting van de gepensioneerden trager dan die van de beroepsbevolking.

De onroerende voorheffing zal wellicht minder direct door de vergrijzing van de bevolking worden beïnvloed. Wel is het zo dat de leeftijd van de inwoners rechtstreeks verband houdt met de ouderdom van de woning en onrechtstreeks met de graad van comfort van die woning. De kadastrale inkomens van de gemeenten met een sterk vergrijzende bevolking stijgen trager door een minder dynamische vastgoedsector.

Een mogelijkheid die misschien onderzocht moet worden betreft de mate waarin we als gemeente beroep moeten doen op de traditionele kapitaalmarkten. Het is misschien een mogelijkheid om alternatieve bronnen van financiering zoals vb. crowdfunding, fondsen, ... aan te spreken.

b) Impact op de uitgaven

De gemeente en het OCMW zullen het aanbod van diensten en openbare voorzieningen verder moeten uitbreiden om op diverse terreinen aan de specifieke behoeften van de ouderen tegemoet te komen:

- voldoen aan behoeften van ouderen qua opvang en huisvesting;
- nieuwe opvangvormen voorzien;
- dienstenaanbod uitbreiden om bijvoorbeeld thuiszorg aan te moedigen;
- tegemoetkomen aan een toenemend aantal aanvragen voor financiële hulp om kosten voor huisvesting en ouderenzorg te dekken.

Indien het OCMW echter onvoldoende middelen heeft om de uitgaven voor haar taken te dekken, is de gemeente verplicht het verschil bij te passen via een dotatie. De toelage aan het OCMW is voor de

gemeente een verplichte transfer en vertegenwoordigt volgens de jaarrekening van 2016 zo'n 7% van de totale uitgaven.

Zoals eerder aangehaald is Brecht een groeiende gemeente met een relatief actieve bevolking. Op basis van de cijfers die momenteel voorliggen zullen de inkomsten vanuit de personenbelasting gestaag dalen (in de veronderstelling dat de aanslagvoeten gelijk blijven). Indien deze situatie verder evolueert zoals nu weergegeven, dan zullen de inkomsten van de gemeente mogelijks onder druk komen te staan.

2. Financiën OCMW

Bij het OCMW gaat er in tegenstelling tot bij het gemeentebestuur meer aandacht naar kosten en opbrengsten dan naar ontvangsten en uitgaven. We hanteren kostenplaatsen waar kosten en opbrengsten zorgvuldig aan worden toegerekend. Omdat het OCMW voor vele zaken opereert in een concurrentiële markt willen we de precieze kost van onze dienstverlening kennen. Het OCMW wil, in de mate van het mogelijke, dienstverlening aanbieden aan kostprijs.

Het OCMW heeft, op de gemeentelijke bijdrage na, vrijwel geen algemene inkomsten. Het OCMW zorgt zelf voor 80% eigen inkomsten.

Om de maatschappelijke kost van het OCMW te beperken, is het noodzakelijk om de werking te optimaliseren, kosten te beheersen en de dienstverlening nauwkeurig af te stemmen op de doelgroep. Een aanbod creëren waar geen marktvraag voor is, is uit den boze. De burger moet immers bereid zijn tenminste de kostprijs te betalen voor de aangeboden dienstverlening.

Het is heel belangrijk dat het OCMW diensten aanbiedt die kaderen in een lange termijn visie. Tegelijkertijd moet het OCMW voldoende flexibiliteit en creativiteit aan de dag leggen om snel op veranderende marktomstandigheden of omstandigheden in de omgeving in te spelen.

Een niet-adequate dienstverlening leidt niet enkel tot een ontevreden burger, maar dit wordt uiteindelijk ook financieel vertaald.

2.1. De structuur van de ontvangsten

De totale opbrengsten bedroegen in 2017 10,8 miljoen euro. 5.5 miljoen euro bestaat uit eigen facturatie van diensten. 2.5 miljoen euro zijn werkingssubsidies. 278.000 euro zijn recuperaties van de sociale dienst. De bijdrage van de gemeente bedraagt 2 miljoen euro. Het OCMW van Brecht heeft geen aandeel in het gemeentefonds.

In tegenstelling tot het gemeentebestuur zijn de werkingsopbrengsten goed voor ruim 50% van de opbrengsten. Maar ook de werkingssubsidies moeten nauwkeurig opgevolgd worden. Het mag duidelijk zijn dat er buiten de gemeentelijke bijdrage weinig algemene middelen zijn.

Het correct registreren en het opvolgen van de eigen facturatie en de werkingssubsidies vraagt voldoende administratieve ondersteuning.

Hieronder vindt u per kostenplaats de belangrijkste opbrengsten. Dit overzicht geeft een indicatie van de werking van het OCMW in 2017.

OCMW Brecht	
belangrijkste opbrengsten 2017 per kostenplaats	
Algemene Financiering	
Gemeentelijke bijdrage	2.080.427,00 €

DC De lindenboom	
Verkopen en dienstprestaties	33.281,18 €
werkingssubsidie	31.700,99 €
DC Het Sluisken	
Verkopen en dienstprestaties	240.556,10 €
werkingssubsidie	31.700,99 €
Interne organisatie	
aangerekende pachtvergoedingen	11.786,15 €
Sociale dienst budgetbeleiding en -beheer	
Vergoeding ontvangen in het kader van CSR	1.453,41 €
werkingssubsidies CREG en eandis	56.897,12 €
Sociale dienst huivestingsbeleid	
verhuur/terbeschikkingstelling van woningen,	25.121,24 €
Sociale dienst steun en leefloon	
werkingssubsidies CREG	4.845,86 €
Staatstoelage Leefloon	482.553,99 €
subsidie socio-culturele participatie	9.648,13 €
Subsidie sociaal stookoliefonds	16.848,40 €
Recuperatie van leefloon	22.460,60 €
Recuperatie steun in speciën	254.988,44 €
Sociale dienst tewerkstelling	
werkingssubsidies: LL art 60 SEI	69.547,56 €
subsidies sociale tewerkstelling TWE	6.650,00 €
Sociale dienst spreidingsplan en LOI	
subsidie wet van 2 april 1965	46.411,79 €

subsidie Lokaal opvanginitiatief	576.385,10 €
Serviceflats Brecht	
verhuur	199.171,32 €
Serviceflats 't Zand	
Verhuur	341.275,93 €
Verkopen en dienstprestaties	29.946,23 €
Woonzorgcentrum en CVK	
facturatie verblijfskosten residenten	2.079.521,00 €
facturatie supplementen	236.890,45 €
facturatie RIZIV	2.305.257,75 €
Sectoraal Fonds/Sociale Maribel	452.847,04 €
Tegemoetkoming RIZIV eindeloopbaan	171.711,97 €
RIZIV Derde Luik (bovennormpersoneel)	349.379,89 €
ondersteuningspremie VDAB	19.099,82 €
Subsidie Centrum voor kortverblijf	8.215,20 €
Gesco personeelsleden	169.407,70 €

2.1.1. Risico's en opportuniteiten met betrekking tot de opbrengsten

Het OCMW is in belangrijke mate verantwoordelijk voor zijn eigen opbrengsten en moet zijn werking hiertoe optimaliseren om de gemeentelijke bijdrage beheersbaar te houden. Het is van het grootste belang dat het OCMW snel kan inspelen op wijzigende marktsituaties of wijzigingen in wetgeving.

2.1.2. Financiering door subsidies

We moeten oog hebben voor de evolutie van de subsidies en de RIZIV-inkomsten realistisch inschatten. Subsidies en tegemoetkomingen zullen niet meer in dezelfde maten stijgen. De subsidiërende overheid legt het OCMW hoe langer hoe meer normen op qua personeelsomkadering, naar uitbating, en naar de bepaling van de doelgroep. Omdat we zo afhankelijk zijn van deze vorm van inkomsten is het steeds moeilijker een eigen koers te varen.

2.1.3. Debiteurenbeheer sociale dienst

Het OCMW moet terugvorderen bij een moeilijk doelpubliek. Het is dan logisch om ervan uit te gaan dat niet alle bedragen gerecupereerd zullen worden. Dikwijls is er niets te verhalen omdat de debiteuren onvermogen zijn, overleden zijn, uitgeschreven zijn naar het buitenland, er juridisch niets in te vorderen is of doordat schulden zijn kwijtgescholden in het kader van een collectieve schuldenregeling. Op 28 februari 2018 is 56% van alle terugvorderbare bedragen (periode 2013-2017) gerecupereerd. Door de terugbetalingen die nog lopende zijn, zal dit percentage verder nog oplopen tot zo'n 65%. Een belangrijk deel zal dus nooit worden geïnd.

In het komende meerjarenplan moet men budgettair rekening houden met dit percentage voor het bepalen van de budgetten voor minderwaarden op de realisatie van werkingsvorderingen (642). Nu

wordt er al veel overgeboekt naar dubieuze vorderingen (407 en 417) en naar waardeverminderingen op vorderingen (409, 419, 6340 en 6341), maar dit gebeurt enkel in de algemene boekhouding en dit heeft in de budgettaire boekhouding geen impact.

2.1.4. Marktomstandigheden

Voor de initiatieven van zorg treedt het OCMW vaak in concurrentie met andere marktspelers. OCMW Brecht wil een kwaliteitsvolle dienstverlening aanbieden aan conforme marktprijzen. Als men hiertoe niet in staat is, is het misschien beter dat we deze initiatieven overlaten aan de andere marktspelers. De factuur doorspelen naar de belastingbetaler is niet altijd een goed idee. Indien men een te hoge prijs aanrekent aan de gebruikers, of indien men terechtkomt in een situatie van overaanbod, kan het OCMW geconfronteerd worden met leegstand. Leegstand is absoluut te vermijden. Eén kamer leegstand in het WZC kost 120 euro (dagprijs en dagforfait samen) en in de serviceflats 30 euro per dag. Op jaarbasis is dit respectievelijk 43.000 euro en 11.000 euro. Personen opnemen in het woonzorgcentrum met een te laag zorgprofiel is vaak nog nadeliger dan tijdelijke leegstand.

Wanneer men in de toekomst bijkomend aanbod zou willen creëren, is het noodzakelijk na te denken over een aanpassing van de opname- en toewijzingscriteria. Nu is er enkel een aanbod voorbehouden voor de Brechtenaren.

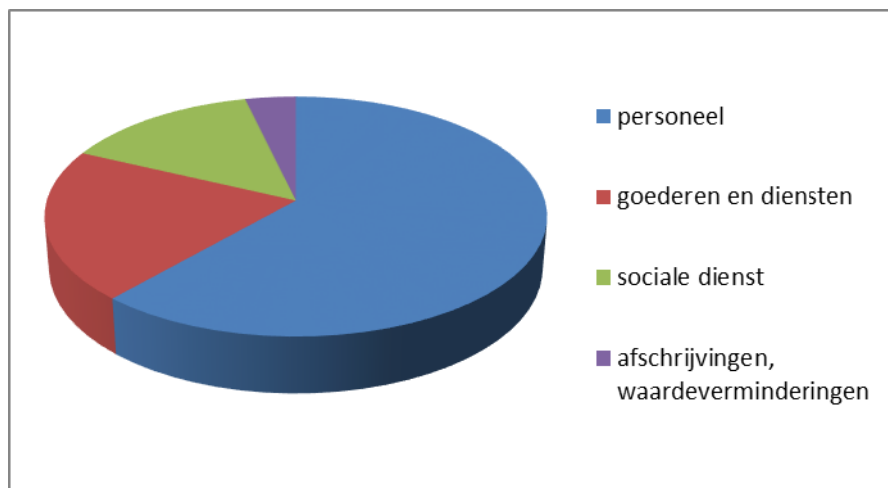
2.1.5. Lokaal opvanginitiatief

De subsidies van het lokaal opvanginitiatief zijn afhankelijk van de plaatsen dewelke door de hogere overheid gecreëerd of afgebouwd worden. Dit is sterk afhankelijk van internationale ontwikkelingen waar wij als OCMW natuurlijk geen enkele invloed op hebben. Het is zaak om hier snel, flexibel en creatief in te spelen op de veranderende omstandigheden.

2.2. De structuur van de uitgaven

Het OCMW kende in 2017 een totaal van 11.3 miljoen euro kosten. De personeelskost bedroeg 6.3 miljoen euro, de aankopen van goederen en diensten 2.1 miljoen euro en de kosten van de sociale dienst bedroegen 1.2 miljoen euro.

De afschrijvingen en waardeverminderingen schommelen in een "normaal jaar" rond de 400.000 euro. Gezien de aanschaffingswaarde van het patrimonium ruim 12 miljoen euro bedraagt, is dit een relatief laag bedrag. We kunnen dus stellen dat het OCMW beschikt over een 'oudere' infrastructuur.

2.2.1. Risico's en opportuniteiten met betrekking tot de kosten

a) De schuldproblematiek, renterisico op leningen

De rentevoet is nu historisch laag. Stijgen deze rentevoeten dan zal de kostprijs van de leningen stijgen. Dit is slechts een beperkt risico want door de lagere rentevoeten wordt er nu meer kapitaal afbetaald. Een eventuele stijging van de rentevoeten heeft dan betrekking op een lager uitstaand kapitaal. De schuld van het OCMW bestaat enkel uit traditionele leningen bij Belfius.

	DCS	SFS	WZC	totaal
openstaand per 1 januari 2018	912.255,86	1.593.742,87	202.291,33	2.708.290,06
openstaand per 1 januari 2024	269.336,39	1.016.084,84	0,00	1.285.421,23

b). De loonkost en de pensioenproblematiek

De responsabiliseringsbijdragen zijn ingeschreven in de meerjarenplannen. Ook de verhogingen van de patronale bijdragen, ten gevolge van de hogere bijdragevoeten voor de pensioenen, zijn opgenomen. Door de afbouw van het aantal statutairen en door het betalen van de responsabiliseringsbijdrage zijn we nu actief begonnen met het verlichten van de pensioenproblematiek. Er zullen in de toekomst steeds minder statutaire personeelsleden met pensioen gaan. Het contingent gepensioneerden wordt bijgevolg jaar na jaar ouder.

Er zal nog een definitief standpunt moeten worden genomen in welke mate de responsabiliseringsbijdragen die in de toekomst betaald zullen worden, zullen doorverrekend worden aan de gebruikers.

jaar	responsabiliseringsbijdrage
2017	75.361 €
2018	111.427 €
2019	129.164 €
2020	164.688 €
2021	325.249 €
2022	362.545 €
2023	425.781 €

Onze loonkost is sterk afhankelijk van de inflatieverwachtingen. In het huidige meerjarenplan evolueert de loonkost zoals in onderstaand schema. Wij baseerden ons voor de verhogingen in het meerjarenplan op de raming van het Federaal Planbureau. Indien de indexcijfers echter vroeger zullen overschreden worden, heeft dit een belangrijke impact. Ruim 50% van de kosten van het OCMW zijn immers personeelskosten.

2018	2019	2020	2021	2022	2023
6.244.421	6.322.219	6.448.664	6.577.637	6.709.190	6.843.373

c) Verouderde infrastructuur, noodzakelijke vernieuwingen en de gevolgen hiervan voor de dagprijs

De huidige resultaten van het WZC zijn gunstig. De gunstige resultaten worden nog versterkt door het feit dat er relatief weinig afschrijvingen worden geboekt. De staat van het gebouw is van die aard dat stelselmatig verbeteringswerken zullen uitgevoerd moeten worden. Dit heeft een impact op het investeringsbudget maar ook op de exploitatie door verhoogde afschrijvingen en financiële lasten. Ook

een eventuele nieuwbouw zal belangrijke gevolgen hebben voor de kostprijs. We moeten dan ook rekening houden met een substantiële verhoging van de dagprijzen (richtingaangevend tot 10 euro per dag).

d) De einde opstalvergoeding serviceflats

Wij stellen vast dat bedragen die wij genereren uit de ontvangen subsidies en de belegging hiervan niet zullen volstaan om het noodzakelijke kapitaal op eindvervaldag bijeen te sparen. Uit een simulatie van Belfius blijkt dat wij jaarlijks een bijkomende inspanning zouden moeten leveren. Wij hebben de nodige stappen reeds gezet om een dagprijsverhoging aan te vragen en hebben de goedkeuring reeds bekomen. Het is nodig dat een standpunt wordt ingenomen van de mate waarin de huidige en toekomstige bewoners van de serviceflats bij moeten dragen. Het is de bedoeling dat de meeropbrengsten overgeboekt worden naar de bestemde gelden, deze te beleggen en de opbrengsten hiervan te kapitaliseren.

e) Lange termijnprojecten zijn steeds een risico

Hierboven is reeds gesteld dat het omwille van wijzigende wetgeving en wijzigende marktomstandigheden noodzakelijk is om ons aanbod up-to-date en marktconform aan te houden. Het realiseren van projecten met een levensduur van meer dan 20 jaar vormen in die zin steeds een risico. Indien projecten worden gerealiseerd, is het belangrijk er rekening mee te houden om voldoende reserves of voorzieningen aan te leggen die aangewend kunnen worden om de infrastructuur aan te passen aan de veranderde normen, de veranderde vraag, de veranderde doelgroep,... ook over 20 jaar wil men kunnen leven in een eigentijds gebouw.

f) Uitbouw Welzijns-campus

Voor de uitbouw van de welzijns-campus zijn er infrastructuurwerken nodig die mogelijk impliceren dat er nog aanpalende gronden zouden verworven moeten worden. De investeringskosten en de hiermee gepaard gaande financiële kosten gaan het normale budget van het OCMW te boven. Onderzocht moet worden welke partners mee kunnen en willen participeren. Desgevallend kunnen private partners gezocht worden.

3. Conclusie en evolutie

De gemeente en het OCMW zullen goed op elkaar afgestemd moeten zijn om de uitdagingen voor de toekomst aan te gaan. Indien het OCMW onvoldoende middelen heeft om de uitgaven voor haar taken te dekken, is de gemeente verplicht het verschil bij te passen via een dotatie.

Hoofdstuk 2 - Personeel gemeente – OCMW

1. Personeel gemeente

Het personeelskader van het gemeentebestuur wordt schematisch voorgesteld in het organogram. Dit wordt als bijlage toegevoegd.

1.1. Personeelsbestand gemeente Brecht

Het personeelsbestand bestaat uit 132,89 voltijdse equivalenten of 182 medewerkers, waarvan 12 personeelsleden een dubbel statuut of dubbele functie hebben. Bijgevolg komt het aantal op een totaal van 170 medewerkers.

In het Individueel Financieel Profiel (2017) over de gemeente Brecht, opgemaakt door Belfius, kunnen we ook lezen hoeveel personeelsleden de gemeente, de buurgemeenten, de gemeenten uit de cluster, de gemeenten in de provincie Antwerpen en de gemeenten in het gewest gemiddeld hebben per 1000 inwoners.

Personeel/1000 inwoners	Brecht	Buurgemeenten	Cluster	Provincie	Gewest
	4,4	5,8	6,1	6,5	6,8

Uit navraag bij de buurgemeenten blijkt dat in detail over volgende aantallen gesproken kan worden:

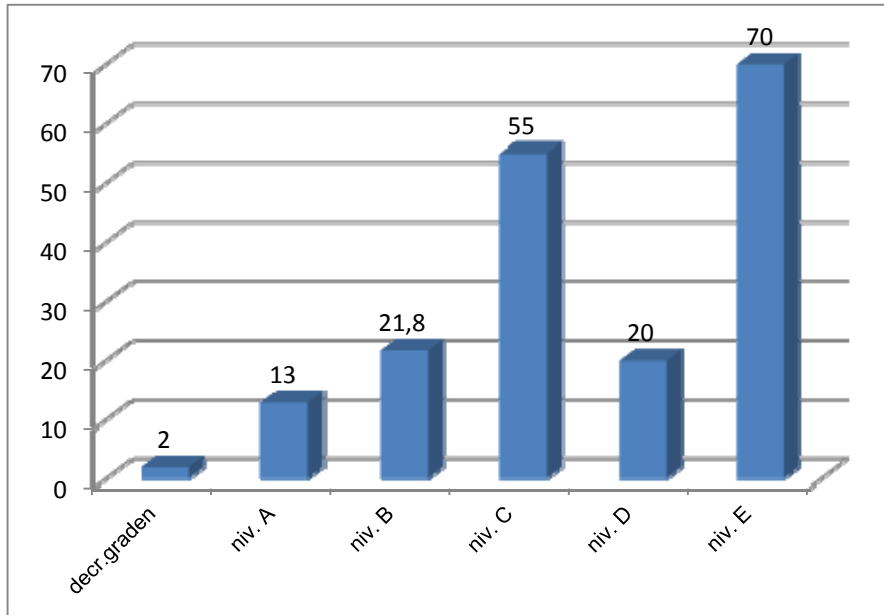
GEMEENTE	Aantal /1000 inwoners	% exploitatie-uitgaven
Brecht	4,4	37%
Brasschaat	6,1	37,7%
Wuustwezel	4,3	34,6%
Malle	7,2	42,6%
Rijkevorsel	7,63	45,24%
Schoten	<i>Niet ontvangen</i>	<i>Niet ontvangen</i>
Schilde	5,9	39,5%
Zoersel	5,9	44,4%
Hoogstraten	6,3	36,2%

Deze cijfers tonen duidelijk aan dat het personeelsbestand van de gemeente Brecht niet groot is. Dit gaat immers over het personeelsbestand per 1000 inwoners. Bij de gemeenten met een personeelsbestand in dezelfde orde als de gemeente Brecht, stellen we vast dat deze geen grote mobiliteitsproblemen kennen (Wuustwezel), geen voorstedelijke problematieken kennen (Wuustwezel, Rijkevorsel,...), niet even gedifferentieerd zijn als Brecht (Sint- Lenaarts – Brecht – Overbroek – Sint Job).

1.2. Personeelsverhoudingen gemeente Brecht

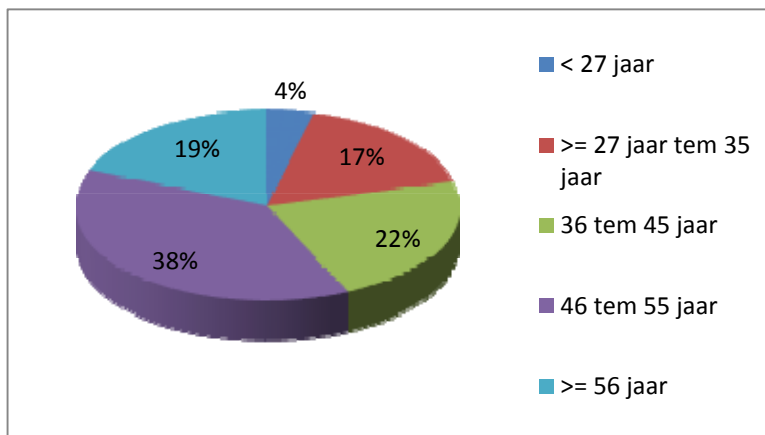
In het personeelsbestand is het merendeel van het vrouwelijk geslacht namelijk 59% tegenover 41% mannen.

Qua niveau is het personeel als volgt verdeeld over de organisatie. Het merendeel situeert zich op niveau C en E. Eén personeelslid is tewerkgesteld op 2 verschillende niveaus.

Bron personeelsdienst november 2017

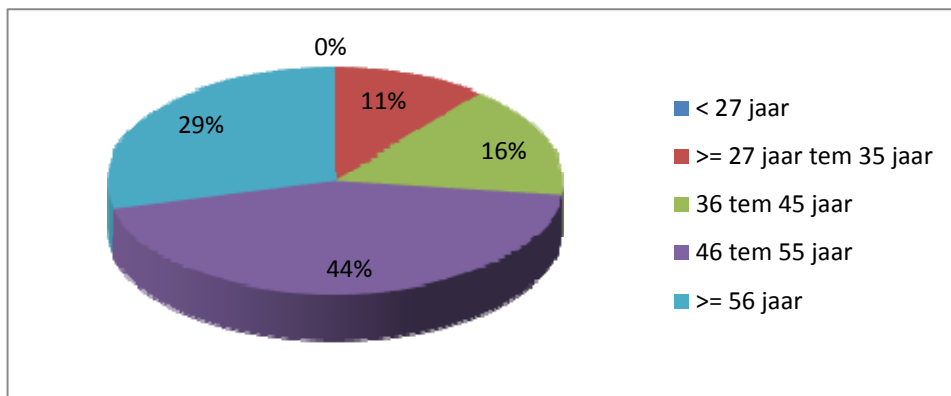
In 2016 was 57% van alle medewerkers boven de 45 jaar oud en 22% boven de 55 jaar.

Leeftijd	Aantal
< 27 jaar	6
>= 27 jaar tem 35 jaar	29
36 tem 45 jaar	38
46 tem 55 jaar	65
>= 56 jaar	32

Bron Personeelsdienst november 2017

Wanneer de opsplitsing naar leeftijd en niveau van personeel gemaakt wordt, valt vooral op dat er van de medewerkers op niveau D en E 63% boven de 45 jaar was, waarvan 29% boven de 55.

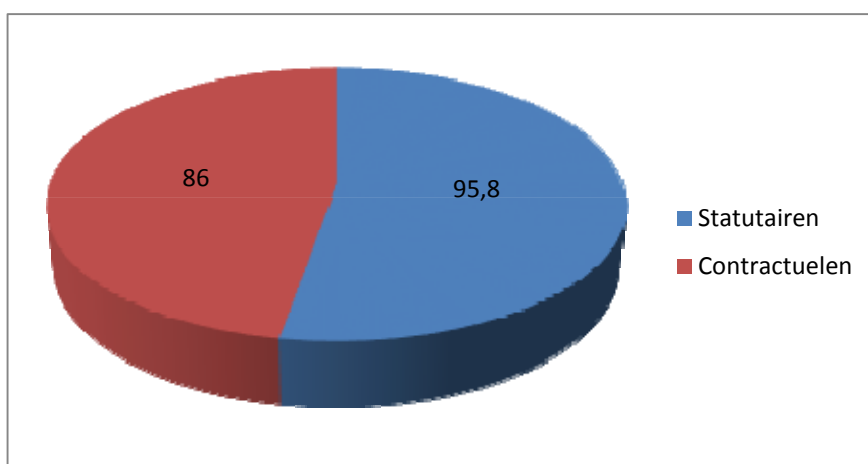
Leeftijd	Aantal
27 jaar	0
>= 27 jaar tem 35 jaar	10
36 tem 45 jaar	14
46 tem 55 jaar	38
>= 56 jaar	25

Bron personeelsdienst november 2017

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de gemeente de pensioenproblematiek goed moet inschatten op het vlak van personeel, zowel qua vervangingen als financieel.

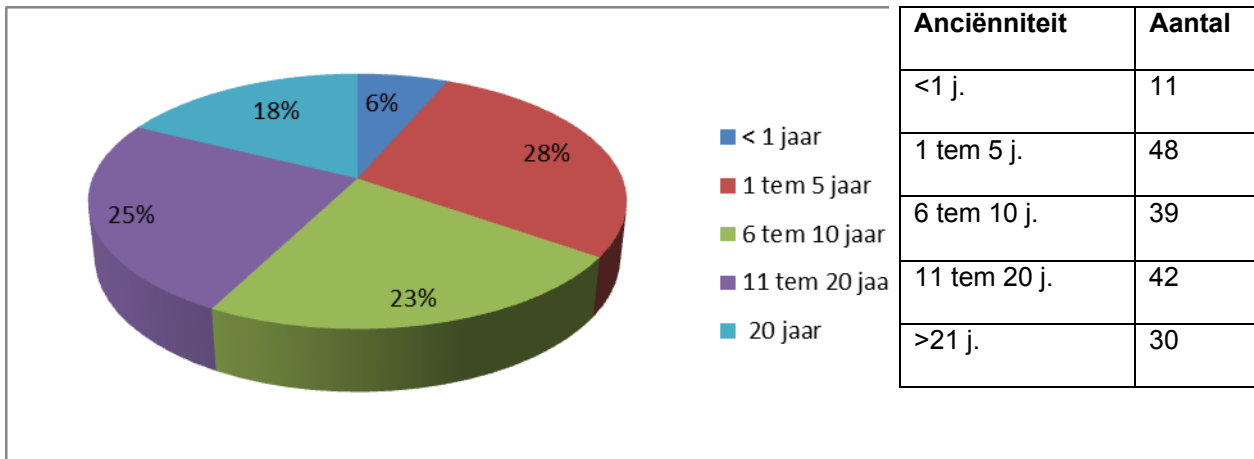
De patronale bijdrage voor de statutaire personeelsleden is de afgelopen jaren toegenomen ten gevolge van de hogere bijdragevoeten voor de pensioenen. Het is te verwachten dat ook in de toekomst deze bijdragevoet verder zal blijven stijgen.

Bijkomend hebben we vastgesteld dat het gemeentebestuur een groot contingent aan nog actieve statutaire personeelsleden werknemers heeft. Dit contingent zal afbouwen door de verminderde instroom (enkel contractuele aanwervingen sinds 2017) en door de pensionering van de werknemers die nu nog actief zijn. De pensioenlast zal echter nog geruime tijd blijven toenemen.

In de verdere toekomst zal de gemeente dan ook ernstig rekening moeten houden met de gevolgen van de responsabiliseringsbijdrage. Bijkomend zal ook de opbouw van de 2de pensioenpijler voor contractuelen, waar we nu reeds inspanningen voor doen, verder opgebouwd moeten worden en toenemen (omwille van hogere instroom van contractuelen).

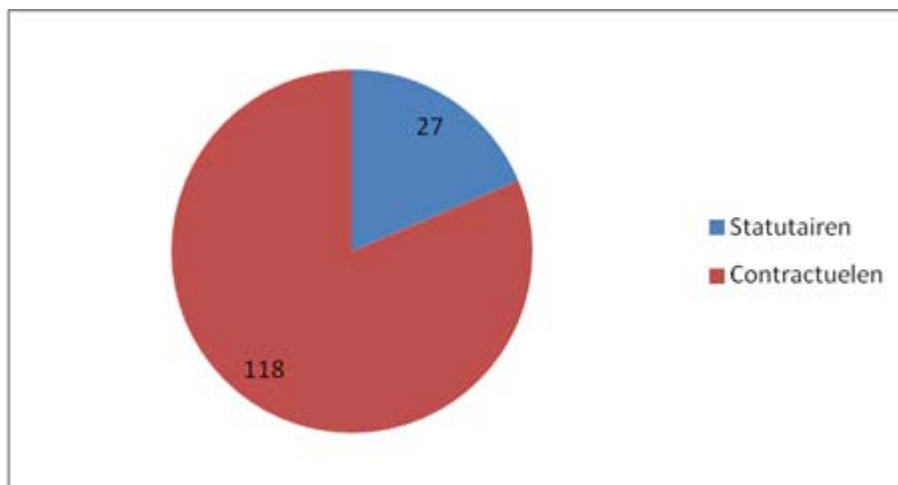
De anciënniteit van het personeel is als volgt verdeeld:

2. Personeel OCMW

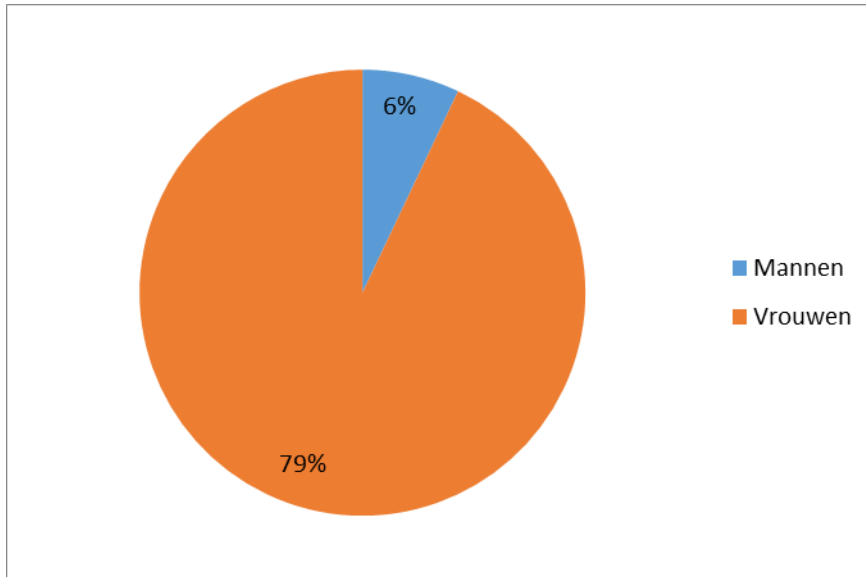
2.1. Personeelsbestand OCMW Brecht

Het personeelsbestand bestaat uit 107,65 voltijdse equivalenten of 165 medewerkers, waarvan 20 personeelsleden een dubbel statuut of dubbele functie hebben. Bijgevolg komt het aantal op een totaal van 145 medewerkers.

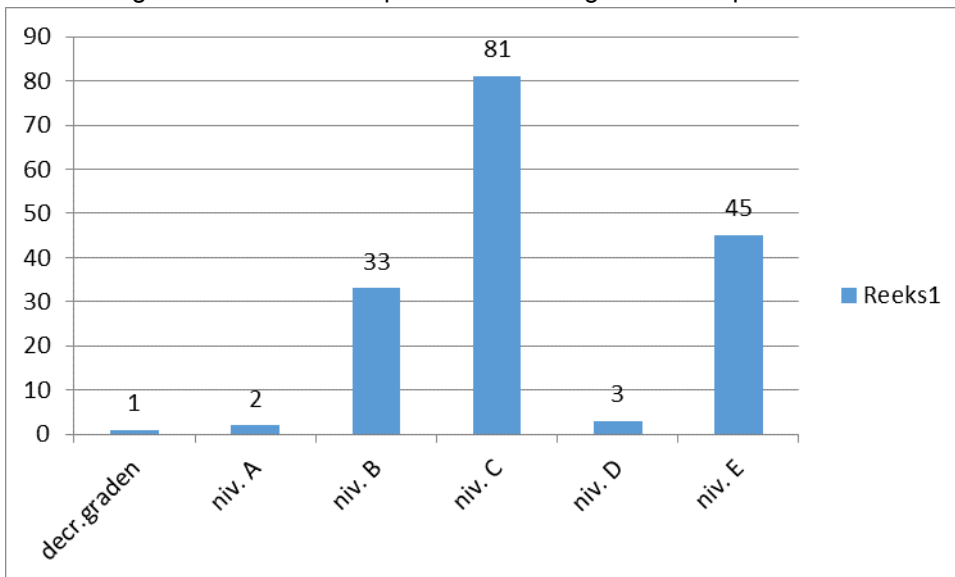

2.2. Personeelsverhoudingen OCMW Brecht

Van deze 145 koppen is 11 van het mannelijk geslacht en 134 van het vrouwelijk geslacht.

Over de organisatie heen is het personeel als volgt verdeeld qua niveau:

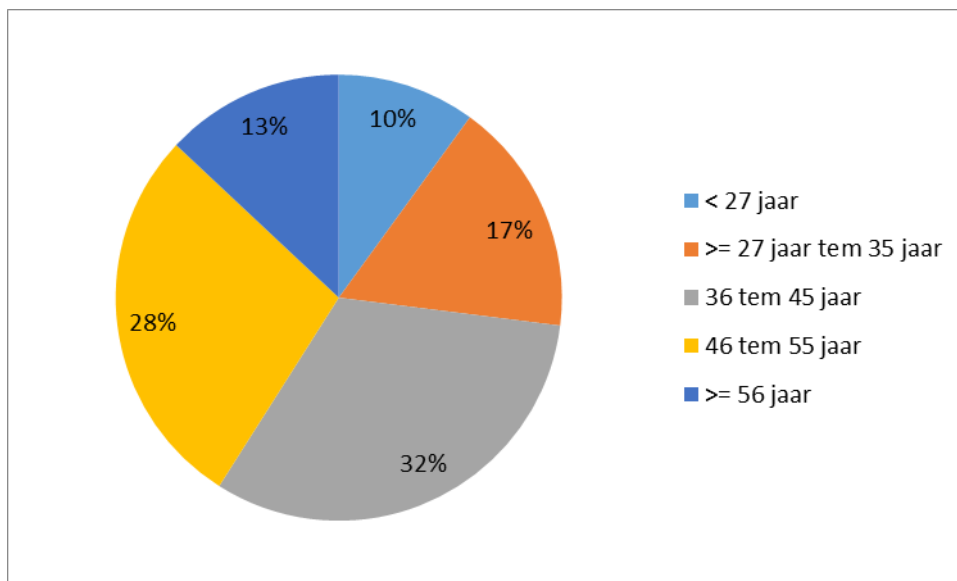

Eén personeelslid is tewerkgesteld op 2 verschillende niveaus.

In 2016 was 28% van alle medewerkers boven de 45 jaar oud, 13% boven de 55 jaar.

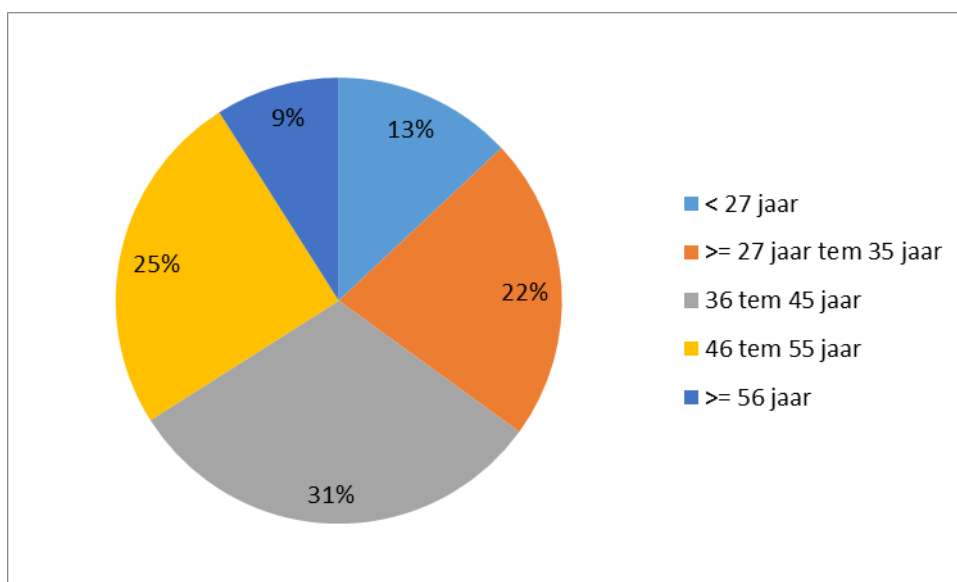
Leeftijd	Aantal
< 27 jaar	14
>= 27 jaar tem 35 jaar	25
36 tem 45 jaar	46
46 tem 55 jaar	41
>= 56 jaar	19

Van de medewerkers van **de decretale graden, niveau A, B en C** was er 34% boven de 45 jaar waarvan 9% boven de 55.

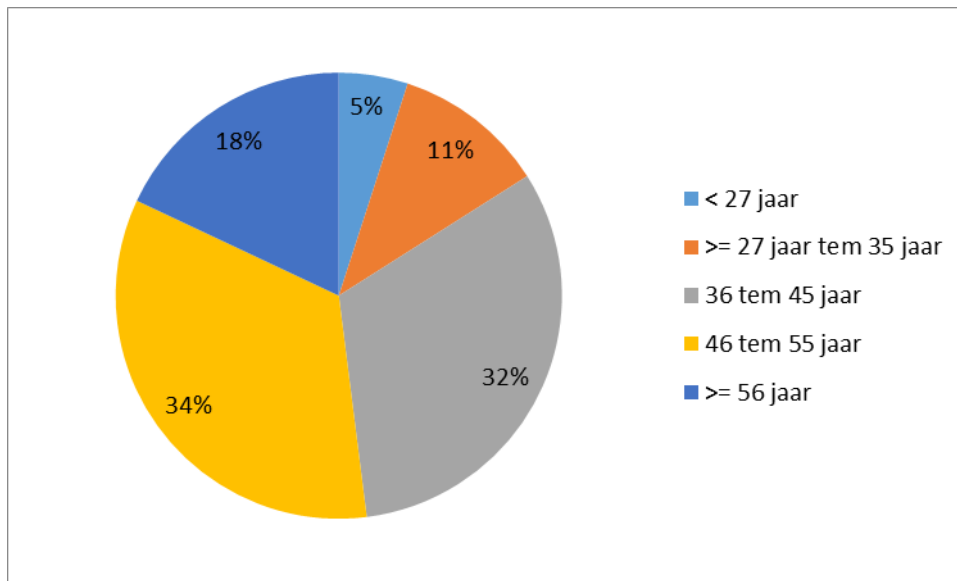
Leeftijd	Aantal
< 27 jaar	11
>= 27 jaar tem 35 jaar	19
36 tem 45 jaar	27
46 tem 55 jaar	22
>= 56 jaar	8

Van de medewerkers van **niveau D en E** was er 52% boven de 45 jaar waarvan 18% boven de 55.

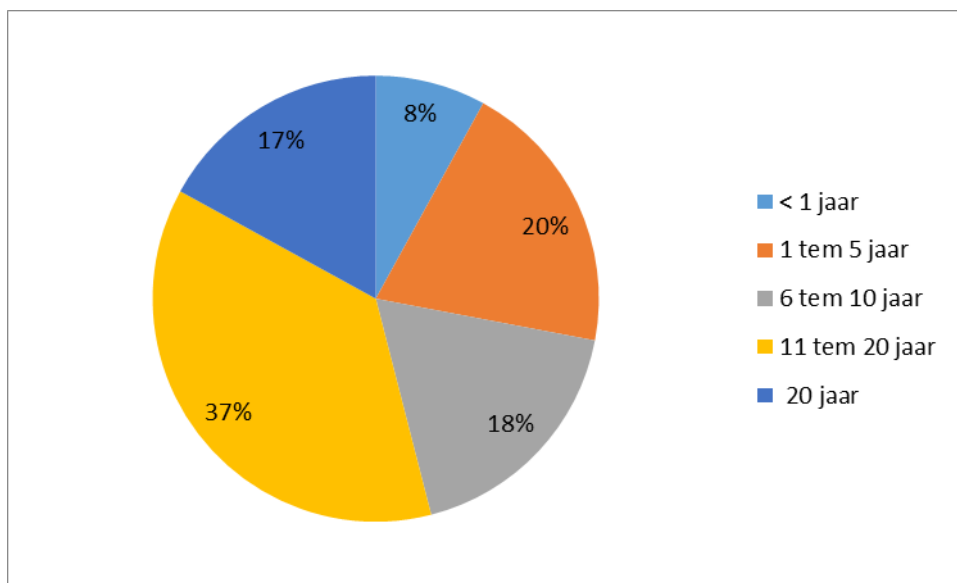
< 27 jaar	3
>= 27 jaar tem 35 jaar	6
36 tem 45 jaar	18

46 tem 55 jaar	19
>= 56 jaar	10

De anciënniteit van het personeel is als volgt verdeeld:

Anciënniteit	Aantal medewerkers
<1 j.	12
1 tem 5 j.	29
6 tem 10 j.	26
11 tem 20 j.	54
>21 j.	24

3. Conclusie en evolutie

In de verdere toekomst zal de gemeente ernstig rekening moeten houden met de gevolgen van de responsabiliseringsbijdrage. Bijkomend zal ook de opbouw van de 2de pensioenpijler voor contractuelen, waar we nu reeds inspanningen voor doen, verder opgebouwd moeten worden en toenemen (omwille van hogere instroom van contractuelen).

Daar een belangrijke groep van de arbeiders reeds een hogere leeftijd heeft en mensen langer aan de slag moeten blijven wegens de verhoging van de pensioenleeftijd, zal de komende jaren ingezet moeten worden op werkbaar werk. De technisch geschoolde personeelsleden zullen de komende 10 jaar dienst verlaten. Hier zal het een uitdaging worden om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Een belangrijke uitdaging specifiek voor het OCMW zal de schaarste aan zorgprofielen op de arbeidsmarkt worden (verpleging, verzorging, kine/ergo).

Tevens merken we dat bepaalde dossiers steeds complexer worden zowel juridisch als technisch. De gespecialiseerde knowhow is dan niet altijd aanwezig. In de toekomst zullen de uitgaven om beroep te doen op deze experts toenemen.

Daarnaast zullen - als gevolg van de integratie van gemeente en OCMW – de ondersteunende diensten (financiële dienst, personeelsdienst, ...) van beide organisaties nauwer samenwerken door onder meer de werkprocessen onderling op elkaar af te stemmen.

Op basis van artikel 196 §2 van het Decreet Lokaal Bestuur zullen tussen gemeente en OCMW beheersovereenkomsten kunnen afgesloten worden waardoor zij voor bepaalde functies een beroep kunnen doen op elkaars personeelsleden. Het uitwerken van een gezamenlijk personeelsbeleid is dan ook een bijkomende uitdaging.

Hoofdstuk 3 – Communicatie

In dit hoofdstuk wordt eerst dieper ingegaan op de externe communicatie en vervolgens op de interne communicatie.

1. Externe communicatie

1.1. Digitaal

1.1.1. Website – aantal bezoekers en weergegeven pagina's per subsite

	Aantal gebruikers		Totaal aantal weergegeven pagina's		Zoekopdracht
	2015	2016	2015	2016	
www.brecht.be	136.517	146.044	791.106	788.039	Homepagina (nieuwsberichten) Openingsuren en contactgegevens bib Openingsuren en contactgegevens algemeen Containerpark
www.bibliotheekbrecht.be	5.889	6.803	16.681	17.737	Openingsuren en contactgegevens Homepagina (nieuwsberichten) Reserveren, verlengen en uitlenen
www.ocmwbrecht.be	3.312	3.534	6.089	6.643	Homepagina (nieuwsberichten) Sociale dienst / Het Sluisken / Serviceflats Dienstverlening Handicar
www.ondernemersbrecht.be	3.835	4.524	6.426	7.516	Wekelijkse markten Vacatures Werkwinkel Vakbonden Inschrijving marktkramers
www.toerismebrecht.be	3.553	4.508	5.617	7.447	Homepagina (nieuwsberichten) Beleef Brecht kalender Wandelen en fietsen Bereikbaarheid Speeltuinen voor kinderen
www.gcbrecht.be	3.294	3.810	6.133	7.043	Homepagina (nieuwsberichten) Programma gc Zaal huren gc Brecht Kempuseum Tickets inschrijven gc Route naar gc
www.sportiefbrecht.be	5.596	5.914	10.564	11.991	Brechtse stratenloop Homepagina (nieuwsberichten) Terugbetaling zwembad Sporthal De Ring De Merel Finse piste
www.jeugdwerkingbrecht.be	1.632	1.629	3.750	4.438	Homepagina (nieuwsberichten) Speelkriebels → merendeel bezoekers voor speelkriebels Jeugdbrochure Themaweken

Bron dienst communicatie Brecht

Het aantal gebruikers van de meeste websites en subsites steeg in 2016 tegenover in het jaar 2015. Ook het totaal aantal weergegeven pagina's ging omhoog, wat een positieve evolutie is.

De meeste bezoekers van onze website brecht.be zoeken algemene gegevens zoals de openingsuren van de gemeentediensten of het containerpark. De homepagina met nieuwsberichten is de meest bezochte pagina. Op sociale media leggen we regelmatig een link naar de nieuwsberichten, dit verklaart deels het hoge aantal bezoekers. Anderzijds blijkt uit de statistieken van de website dat 73,5% van de bezoekers niet rechtstreeks naar onze website surft maar wel via een zoekrobot (bv google).

Bovendien blijkt uit de cijfers dat de website voor de jeugd relatief weinig werd geraadpleegd. De homepagina van deze website is (net als bij de meeste andere subsites) de meest bezochte pagina. Verder komt het merendeel van de bezoekers naar www.jeugdwerkingbrecht.be voor informatie over speelkriebels (de speelpleinwerking), die sinds 2017 een apart geheel pagina's hebben over de werking. Mogelijk kunnen we het lage bezoekersaantal van de jeugdwebsite deels verklaren door het feit dat online inschrijven voor de jeugdactiviteiten niet via jeugdwerkingbrecht.be verloopt, wel via brecht.be/vrije-tijd.

1.1.2. E-loket - aantal ingevulde formulieren

Formulier	2015	2016
Uittreksel strafregister aanvragen	539	706
Huisvuil- of gft-container omwisselen/aanvragen	412	531
Adreswijziging	343	414
Aanvraagformulier attesten bevolking	269	256
Zaalaanvraag GC	166	192
Evenement aanvragen	136	189
Inname openbaar domein aanvragen	82	140
Aanvraagformulier akten	119	113
Spontane sollicitatie	78	89
Vuurwerk oudejaarsavond	27	37
Aankoopsgestie bib	18	6
TOTAAL	2 189	2 673

Bron dienst communicatie Brecht

In 2016 werden er 2 189 digitale formulieren ingevuld. Heel wat inwoners vonden dus de weg naar het digitaal e-loket. Tegenover 2015 werden er in 2016 zo'n 500 e-formulieren meer ingevuld, waardoor we heel wat minder inwoners aan ons loket kregen. Dit is zeker een positieve maar relatief kleine stijging. Het gaat om formulieren die een inwoner maar uitzonderlijk aan moet vragen, heel wat unieke bezoekers minder dus aan de balie. Anderzijds zijn er ook enkele papieren formulieren gedigitaliseerd. Inwoners die aan de balie staan, vullen deze samen met een gemeentepersoneelslid in.

Sinds september 2017 kan je bepaalde attesten en uittreksels volledig digitaal aanvragen op www.brecht.be. Het gevraagde document wordt dan binnen het kwartier in je mailbox afgeleverd en is voorzien van de digitale stempel 'Intellistamp'. Vermoedelijk zal deze evolutie, die ook meermaals gecommuniceerd werd, in 2017 zorgen voor meer ingevulde formulieren.

Na een extra informatiecampagne over deze vernieuwing van het e-loket en na de lancering van de digitale handtekening (vermoedelijk 2018), zal het aantal ingevulde digitale formulieren de komende jaren nog stijgen.

1.1.3. Maandelijks digitale nieuwsbrief

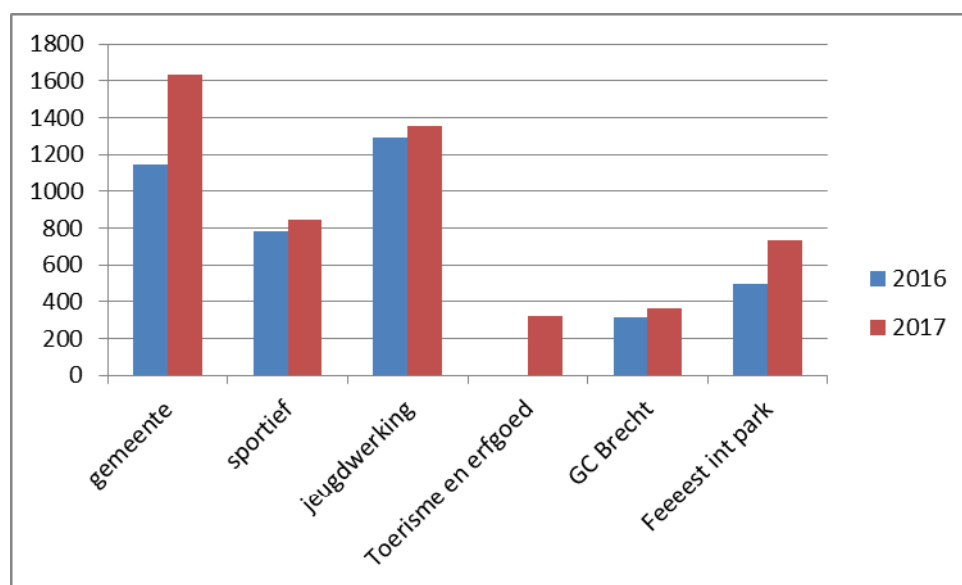
Inwoners van Brecht kunnen zich inschrijven voor de maandelijks digitale nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief is opgedeeld in enkele verschillende categorieën (jeugd, bib, sport, ouderen, cultuur,...). Afhankelijk van de thema's die gekozen zijn, wordt de nieuwsbrief samengesteld. Deze digitale editie bevat extra nieuws en speelt kort op de bal door naast de papieren edities die de (voor-)laatste dag

van de maand bij de inwoners in de bus vallen, ook in de helft (rond de 15de) van de maand info aan de inwoners te bezorgen. In tegenstelling tot de papieren nieuwsbrief die huis-aan-huis bedeed wordt aan iedere inwoner, kunnen inwoners zich zelf inschrijven (en uitschrijven) voor dit extra communicatiekanaal. Er worden twaalf edities op jaarbasis uitgegeven.

In september 2017 waren er 5.661 abonnees. Het aantal ontvangers/abonnees van de nieuwsbrief is een nulmeting, aangezien we geen cijfers kunnen achterhalen over de voorgaande jaren. Op een totaal van ongeveer 11.500 Brechtse gezinnen, is dit een mooi aantal maar is er zeker nog groeipotentieel. In het aantal abonnees zitten allicht ook inwoners van buiten de gemeente Brecht, want in tegenstelling tot de papieren edities, kunnen ook zij zich inschrijven voor de digitale versie (gebeurt door bijvoorbeeld leden van de bib, bezoekers van gc Brecht). Maar cijfers over het aantal van deze 'niet-Brechtse' leden hebben we niet.

1.1.4. Sociale media

a) Facebook - aantal likes per site

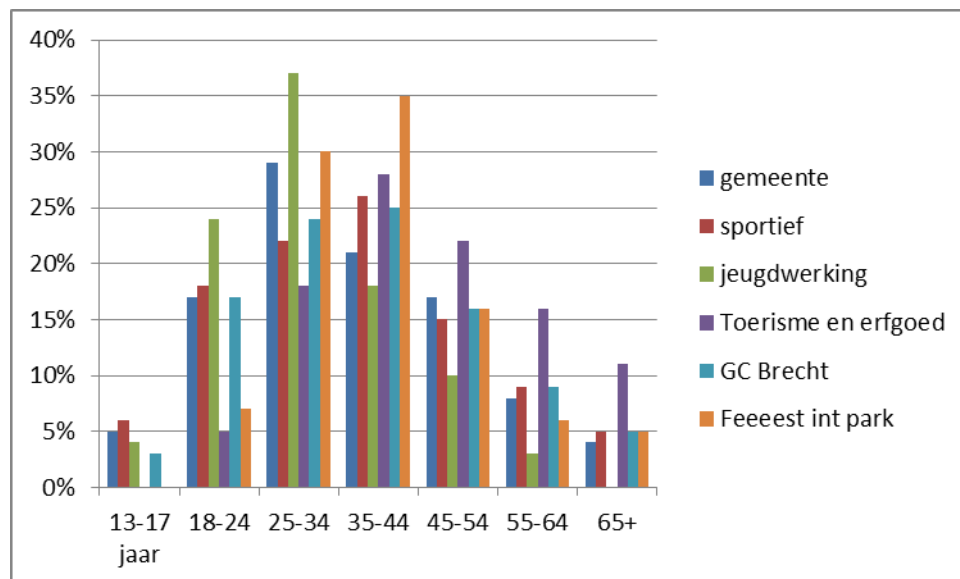
Bron Facebook september 2017

Het aantal paginalikes (mensen die de facebookpagina van de gemeente Brecht aanduiden als 'vind ik leuk') van de verschillende facebookpagina's is de voorbije jaren licht gestegen. Er is echter nog een groot groeipotentieel. Op alle facebookpagina's samen bereiken we zo'n kleine 6.000 inwoners (er zijn wel overlappingsen mogelijk van inwoners die meerdere pagina's liken). Facebook biedt ons dus zeker een opportuniteit om de interessesfeer van onze inwoners binnen te dringen en hen te laten kennismaken met onze organisatie én om een vertrouwensband met hen te smeden. Zeker op dit vlak, het in dialoog gaan met de inwoners, hebben we nog wat stappen te zetten.

Belangrijk om te vermelden bij deze cijfers over Facebook is dat niet enkel het aantal paginalikes belangrijk is. Facebook werkt met EdgeRank. Dit algoritme analyseert wat iemand interessant vindt, zodat dit soort berichten van een bepaalde organisatie eerder en vaker op zijn/haar tijdlijn verschijnen. De betrokkenheid van een bericht (het aantal personen die het bericht bekeek) is dus zeker zo belangrijk als het aantal paginalikes. Van deze betrokkenheid kunnen we echter geen algemene statistieken trekken. Het komt er dus op aan om niet enkel puur informatieve berichten te posten, maar regelmatig te posten, feedback te vragen,... om zo de betrokkenheid van de pagina's te behouden/versterken. Het is ook zo dat het facebookalgoritme zich baseert op wat mensen liken of waar ze op klikken. Als men de facebookpagina van Brecht liket en vervolgens geen van haar berichten opent of liket, zal deze persoon in de toekomst minder of zelfs geen berichten van de gemeente Brecht meer zien verschijnen op zijn tijdlijn.

b) Facebook - gebruik verdeeld over leeftijdscategorie

/Leeftijd	13-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
gemeente	5%	17%	29%	21%	17%	8%	4%
sportief	6%	18%	22%	26%	15%	9%	5%
jeugdwerking	4%	24%	37%	18%	10%	3%	1.5%
Toerisme en erfgoed	0.5%	5%	18%	28%	22%	16%	11%
GC Brecht	3%	17%	24%	25%	16%	9%	5%
Feeeest int park	2.5%	7%	30%	35%	16%	6%	5%

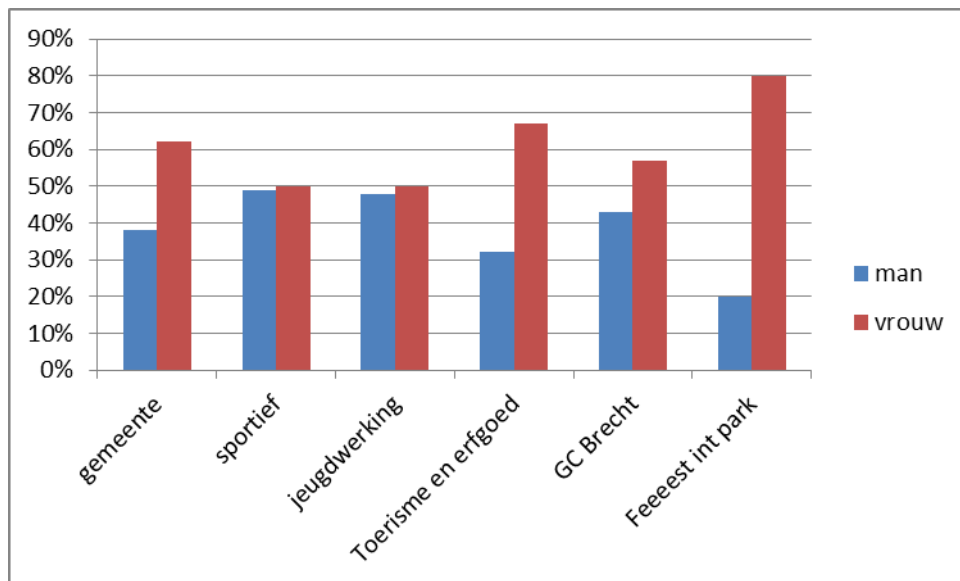

Bron dienst communicatie september 2017

Globaal genomen over de verschillende facebookpagina's bereiken we vooral de leeftijdsklasse tussen 18 en 54 jaar. De tieners worden via facebook minimaal bereikt.

Minder dan 30% van de fans op de facebookpagina van jeugdwerking is tussen de 13 en 24 jaar. De facebookpagina bereikt dus voornamelijk ouders, niet de jeugd zelf. Een gemiste kans, want uit de cijfers van het jaarlijks onderzoek van sociale media bij jongeren van Mediaraven blijkt dat in 2017 zo'n 87% van de jongeren een actief facebookprofiel heeft. Ze gebruiken dit wel steeds meer voor 1 op 1 communicatie (met bijvoorbeeld Messenger, Facebookgroep).

De facebookpagina van Feeeest in het park bereikt wél de juiste doelgroep, namelijk 30-ers. De fans van de gemeentelijke facebookpagina zitten redelijk mooi verdeeld over de leeftijdsklassen, al bereiken we inwoners jonger dan 18 en ouder dan 54 jaar amper.

Bron Facebook september 2017

Het valt op dat facebook in hoofdzaak door vrouwen gevolgd wordt. Vooral bij de facebookpagina van Feeeest in het park springt dit in het oog. Bij de facebookpagina van jeugdwerking Brecht en sportief Brecht is de verdeling echter gelijk.

c) Instagram

Een gemeentelijk Instagramaccount werd aangemaakt in juli 2016. Op 1 september 2017 had de gemeente Brecht 327 volgers en werden er 79 berichten geplaatst, dat is iedere drie dagen een bericht. Aangezien Instagram geen statistieken weergeeft en we dus niet in het verleden kunnen kijken, gaat het hier om een nulmeting.

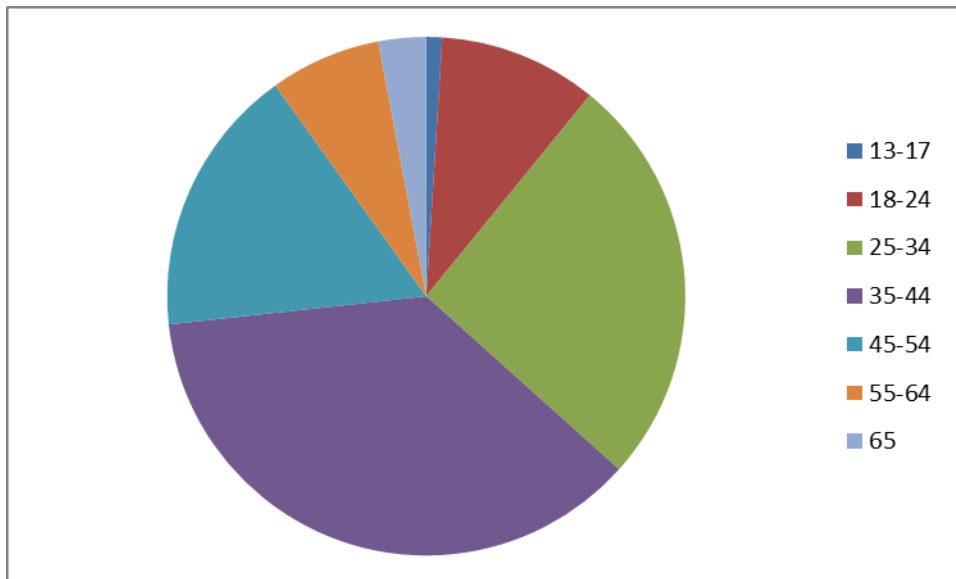
Instagram kan een perfect (city)marketingmiddel zijn. Veel mensen houden van Instagram door de vriendelijke, positieve sfeer die er hangt en de prachtige foto's die er te zien zijn. Met mooie foto's kan de gemeente dus aantrekkelijk in beeld gebracht worden en mee genieten van de sfeer op het kanaal. Het is een kanaal waar zeker veel meer uit te halen valt.

d) Twitter

Het aantal volgers van het gemeentelijk Twitterprofiel was op 1 januari 2015 747 en op 1 januari 2016 829.

Op onderstaande grafiek kan je het gebruik van Twitter verdeeld over leeftijdscategorie raadplegen. Van de volgers is 58% man en 42% vrouw. In vergelijking met de algemene cijfers van Twitter, bereiken we met dit kanaal in Brecht weinig jongeren, meer dan de helft van onze volgers heeft een leeftijd tussen de 35 en 54 jaar.

Wat Twitter nog steeds een krachtig socialmediakanaal maakt ten opzichte van populairdere platformen als Facebook en Instagram, is de real-time interactie. Het onderscheidt zich van andere kanalen door tijdens belangrijke gebeurtenissen en live-evenementen altijd het meest up-to-date te zijn. Het is ook voor dat soort berichten dat de gemeente Brecht dit kanaal de voorbije jaren vooral gebruikte: voor het retweeten (doorsturen) van 'dringende' berichten van bijvoorbeeld lokale politie Voorkempen en inzetten als communicatiemiddel bij een calamiteit (bijvoorbeeld brand). Verder verschenen er sporadisch ook andere berichten op (aankondiging wegenwerken, vacatures,...) maar zit er geen strategie of planning achter de inhoud. Hoewel het profiel van onze Twittervolgers wat verschilt aan de 'algemene Twitteraar' (onze volgers zijn ouder), lijken we met ons soort boodschappen wel de juiste doelgroep te bereiken.

e) Conclusie sociale media

Instagram is handig om foto's te delen over hoe onze gemeente en bepaalde activiteiten van de gemeente Brecht eruit zien. Twitter is een goed kanaal om real-time gebeurtenissen te delen en Facebook is een goed algemeen kanaal om de meeste mensen te bereiken.

We zetten als gemeente in op de verschillende kanalen en per kanaal soms op verschillende profielen. We bereiken overal een mooi aantal inwoners, maar zetten de kanalen niet optimaal en niet strategisch in. Bovendien kan het geheel aan gemeentelijke kanalen en verschillende profielen verwarrend werken voor de inwoners omdat de informatie versnipperd toekomt. We zullen moeten nadenken welke kanalen (een beperkt aantal) we inzetten om onze juiste doelgroep per communicatieactie te bereiken. We zullen bovendien met meer regelmaat moeten communiceren op de gekozen kanalen en moeten werken aan de binding met onze volgers. Bovendien kunnen we de hashtag #BeBrecht die we nu al gebruiken op Instagram best ook gebruiken op onze andere sociale media kanalen.

Een mogelijkheid om meer mensen te bereiken op sociale media, is bovendien om (tegen kleine betaling) gesponsorde content te delen (via advertentiebeheer). Zo kan de pagina bijvoorbeeld op de newsfeed van mensen terechtkomen die de pagina van de gemeente Brecht nog niet geliket hebben.

1.2. Op papier

1.2.1. Drukwerk

a) Infoblad BrechtsNieuws en nieuwsbrief BrechtsNieuws Tussendoor

- Aantal edities papieren infoblad: 4 edities aan 12.875 exemplaren (brievenbussen): 51.500
- Aantal edities papieren nieuwsbrief: 8 edities aan 12.875 exemplaren (brievenbussen): 103.000 exemplaren

Uit een onderzoek van het infoblad BrechtsNieuws en nieuwsbrief BrechtsNieuws Tussendoor van laatstejaarsstudent Ben Paulus (master Meertalige communicatie KU Leuven) bij 170 personen (uitgevoerd in januari 2018) blijkt dat:

- 94% van de ondervraagden BrechtsNieuws kent;
- 13% van wie BrechtsNieuws kent het niet leest
- 72% van de ondervraagden het geen goed idee vindt om de papieren nieuwsbrief BrechtsNieuws te vervangen door een digitale nieuwsbrief

b) Ander drukwerk

Aantal drukwerken per dienst	2016 – aantal soorten	2016 – totaal aantal exemplaren
Jeugddienst	9	13.875
Sportdienst	9	14.000
Cultuurdienst	11	38.520
Dienst toerisme	5	4.300
Dienst erfgoed	6	5.900
Dienst welzijn	1	100
Bibliotheek	0	0
OCMW	1	1.500
Communicatiedienst	12	153.500

De oorzaak van het hoge aantal exemplaren van drukwerken bij de cultuurdienst is het drukken van de twee programmabrochures (voorjaar en najaar) die huis aan huis bedield worden. De diensten met een laag aantal drukwerkjes (bibliotheek, OCMW, dienst welzijn, dienst toerisme) maken en printen hun drukwerkjes (in lage oplage) dikwijls zelf.

c) Conclusie communicatie op papier

Uit het onderzoek van student Ben Paulus blijkt dat de inwoners van Brecht over het algemeen tevreden zijn met de vorm, inhoud en frequentie van BrechtsNieuws. Het wordt frequent en door de meeste leeftijden gelezen en het merendeel van de respondenten oppert dat er niet te veel veranderingen doorgevoerd moeten worden. Voor het overige drukwerk kan met de verschillende diensten bekeken worden of sommige drukwerken gecombineerd kunnen worden.

1.2. Imago

1.3.1. Pers

Het aantal berichten dat in de pers over Brecht verschijnt, is moeilijk te achterhalen omdat dit op vele manieren benaderd kan worden. De communicatiedienst verstuurt op regelmatige basis berichten naar de pers.

	Aantal persberichten
2015	60
2016	32

Uit de bevraging bij de inwoners in het kader van het communicatieplan blijkt dat de inwoners in de media meer willen lezen over veranderingen in de publieke ruimte, evenementen en bestuurlijke beslissingen. Meer proactief op zoek gaan naar nieuwswaardige items binnen de drie vooropgestelde thema's, kan zorgen voor meer persaandacht.

1.3.2. Citymarketing

In 2017 maakte de gemeente Brecht een communicatieplan op. Dit gezamenlijke (voor gemeente en OCMW) vijfjarenplan (2017-2021) bundelt strategische en operationele communicatiedoelen. Om tot dit plan te komen, werd er onder andere een behoeftestudie georganiseerd bij de inwoners. Daaruit bleek dat de Brechtenaren zich verbonden voelen met hun gemeente. Ze zijn fier op hun gemeente en bedelen Brecht een goed imago naar de buitenwereld toe. Toch geven ze aan dat het nog beter kan en dat de gemeente meer moet investeren in haar imago.

In het communicatieplan wordt Brecht door de inwoners beschreven als groen, landelijk en warm. De personeelsleden omschreven Brecht in 3 kernwoorden als landelijk, divers, groei.

1.3.3. Participatie

Binnen de behoeftestudie in het kader van het communicatieplan werden de inwoners ook bevraged over het feit of de gemeente Brecht voldoende aandacht besteedt aan inspraak van inwoners. Hier scoort de gemeente gemiddeld 5,5/10. Inzetten op een betere bekendmaking van de bestaande acties rond participatie en op participatie zelf, zal de beoordeling doen stijgen.

1.3.4. Huisstijl

Sinds 2011 beschikt de gemeente Brecht over een huisstijl. Een uitgebreid handboek bepaalt de regels en richtlijnen om op een duidelijke en herkenbare manier te communiceren, zowel vanuit de gemeente als vanuit het OCMW. Begin 2018 kwam er een uitbreiding van deze huisstijl, aangepast aan de huidige noden en trends.

Uit de behoeftestudie in het kader van het communicatieplan blijkt dat meer dan 40% vindt dat de gemeente én het OCMW altijd moet werken vanuit één overkoepelende huisstijl.

1.3.5. Noodplanning

BE-Alert is een alarmeringssysteem waarmee de overheid burgers kan verwittigen in een noodsituatie. Inwoners moeten zich wel inschrijven.

Aantal inschrijvingen:

- September 2017: 1.548 inwoners van Brecht geregistreerd

2. Interne communicatie

2.1 Communicatie gemeente- en OCMW-personeel

Het informeren van al het gemeente- en OCMW-personeel gebeurt momenteel grotendeels digitaal via het intranet. De collega's van de technische dienst krijgen de info ook nog op papier. In 2018 zullen ook zij op het werk een gemakkelijke toegang krijgen tot het intranet en de tikklok waardoor het verspreiden van papieren versies stilaan wordt afgebouwd.

2.2. Communicatie politieke organen

De voorbij jaren zetten we in op de digitale communicatie met de verschillende politieke organen. Zo werken we met een extranet (enkel toegankelijk met login) voor het college van burgemeester en schepenen en een apart voor alle gemeenteraadsleden waar ze de voorbereiding van de vergadering

digitaal kunnen vinden. Bovendien wordt het college volledig digitaal afgehandeld. Volgende legislatuur wordt deze digitale communicatie nog uitgebreid: de leden van de gemeenteraad zullen dan ook via het softwareprogramma e-notulen werken.

3. Conclusie en evolutie

Op vlak van communicatie zijn er zowel digitaal als op papier en zowel intern als extern nog uitdagingen.

Extern

De gemeente Brecht zet tal van verschillende papieren en digitale kanalen in om de inwoners van Brecht zo goed mogelijk te informeren. De verschillende (digitale en papieren) kanalen worden momenteel al goed geraadpleegd, maar een betere contentplanning zou zorgen voor een betere spreiding van de berichten op de verschillende kanalen en voor een betere afstemming van de berichten op de doelgroep van het kanaal.

Naar de inwoners toe zetten we **digitaal** in op verschillende kanalen en profielen. We bereiken digitaal al een mooi aantal inwoners, maar moeten inzetten op het meer strategisch gebruiken van deze communicatiemiddelen. Bovendien kan het geheel aan gemeentelijke digitale kanalen en profielen verwarrend werken voor de inwoners omdat de informatie versnipperd toekomt. We zullen moeten nadenken welke kanalen (een beperkt aantal) we inzetten om onze juiste doelgroep per communicatieactie te bereiken.

Op vlak van **papieren** communicatiemiddelen, blijkt uit het onderzoek van student Ben Paulus dat de inwoners van Brecht over het algemeen tevreden zijn met de vorm, inhoud en frequentie van BrechtsNieuws. Het wordt frequent en door de meeste leeftijden gelezen en het merendeel van de respondenten oppert dat er niet te veel veranderingen doorgevoerd moeten worden. Voor het overige drukwerk moet met de verschillende diensten bekeken worden of sommige drukwerken gecombineerd kunnen worden.

Intern

De integratie van gemeente en OCMW vormt ook op vlak van interne communicatie een uitdaging. De communicatie van de twee organisaties moet verder op elkaar afgestemd worden. Bovendien kan gezamenlijke communicatie ervoor zorgen dat de verschillende collega's meer betrokken raken bij elkaars functie en taken.

Hoofdstuk 4 - ICT

In dit hoofdstuk wordt enkel de externe analyse van ICT weergegeven.

1. Radicaal digitaal?

Op het vlak van ICT zal in het kader van de omgevingsanalyse enkel de externe analyse opgenomen worden.

De Vlaamse Overheid lanceerde haar programma 'Radicaal Digitaal', waarmee ze stelt dat tegen 2020 alle transacties met de overheid digitaal moeten gebeuren. Hiermee lijkt de laatste rechte lijn naar een volledig digitale samenleving ingezet.

De digitalisering stoppen gaat niet en dat is ook niet de bedoeling. Het maakt het leven vaak gemakkelijker en biedt op heel veel vlakken een meerwaarde. Maar daar hangt wel een voorwaarde aan vast, namelijk dat de overheid en de bedrijven ervoor moeten zorgen dat iedereen op een gelijkwaardige manier kan blijven deelnemen aan de samenleving. De vraag is immers of iedereen zijn wagonnetje zal kunnen aanpakken.

Volgende cijfers zijn hierbij heel belangrijk om in het achterhoofd te houden:

(Bron: <http://www.digitalegeletterdheidtest.be/>)

- Een op vijf Belgen kan geen e-mails opstellen en versturen.
- Een op drie Belgen kan niet met tekstverwerker werken.
- 20% van de Belgen kan geen informatie zoeken en vinden op het internet.
- 50% van de Belgen weet niet hoe hij zijn persoonlijke gegevens moet beschermen tegen online fraude. Dit vergroot het risico op virussen en internetfraude door het openen van bijlagen in mails van ongekende afzenders. Onmiddellijk verwijderen is de boodschap.
- 55% Belgen weet niet wat cookies zijn. Dit is niet zonder risico, want een cookie toelaten betekent een stukje privacy vrijgeven.
- De helft van de Belgen kan geen online facturen betalen. Daarom is het belangrijk dat iedereen altijd vrij de manier kan kiezen waarop men facturen en andere administratieve documenten ontvangt en verwerkt.
- De helft van de Belgen is niet vertrouwd met online betalingssystemen. Daarom is het belangrijk dat men altijd een alternatief heeft om documenten te verwerken en facturen te betalen.
- Een op vijf Belgen kan geen informatie zoeken en vinden op het internet. Het is belangrijk om voldoende je weg te kennen op het internet én om ook te kunnen kiezen voor informatie of advies aan een loket, via brochures, helpdesks of papieren documenten.
- 40% van de gezinnen is niet in staat om zijn belastingen online in te vullen via tax-on-web. Je hebt als burger altijd de keuze om je belastingen digitaal of in papieren versie in te vullen
- Een op drie gezinnen kan niet de nodige online formulieren invullen om bepaalde sociale uitkeringen te krijgen.

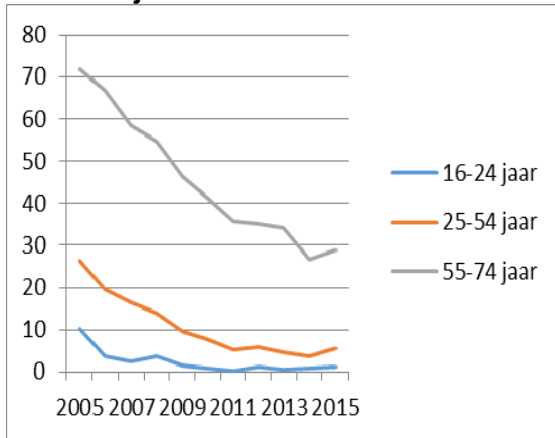
1.1. Digitaal analfabetisme zit overal

Niet iedereen kan de sprong naar digitalisering even vlot maken. De redenen hiervoor zijn heel divers. Ze worden gevat onder de verzamelnaam 'digitale kloven'.

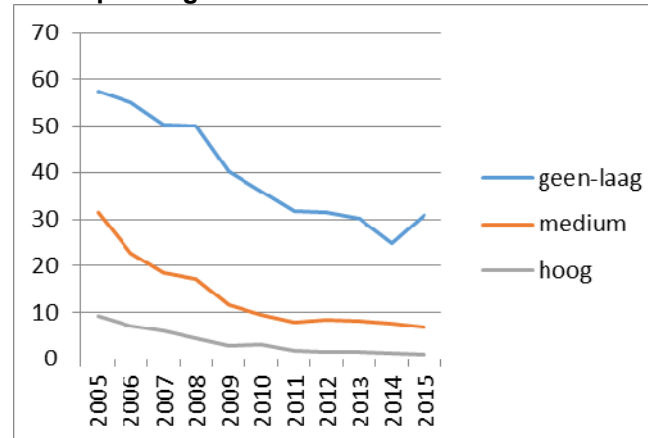
1.1.1. Aandeel van de bevolking dat nooit internet gebruikte

Er is een dalende trend merkbaar voor het aantal mensen dat nog nooit internet gebruikte en dat voor alle groepen. De 55 plussers hinken nog steeds achterop en ook de groep met geen of een laag diploma blijft achterop hinken.

Naar leeftijd:

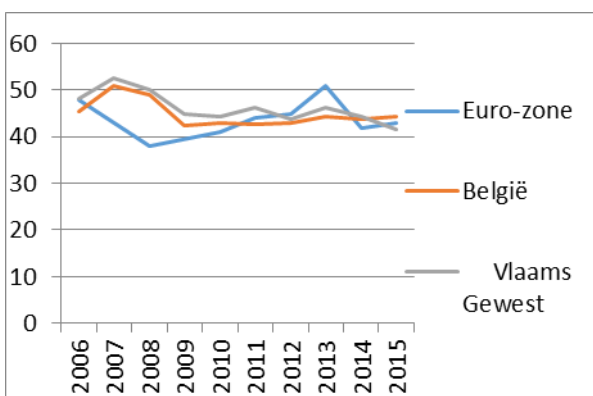
Naar opleiding:

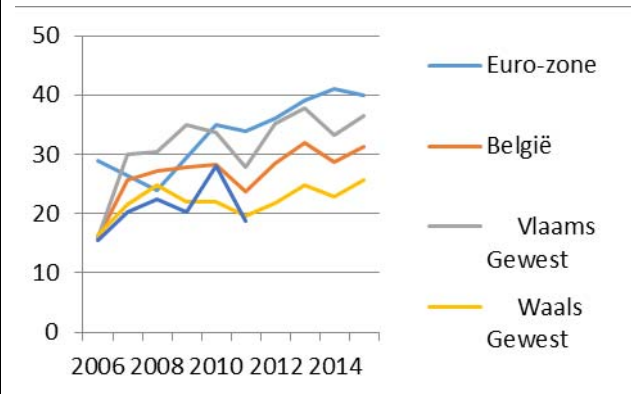
Huishoudens zonder internetaansluiting: reden

De voornaamste reden om geen internetaansluiting aan te schaffen blijft vooral omdat er geen interesse is. Op plaats 2 en 3 staan “het ontbreken van vaardigheden” en “materiaal is te duur”/“abonnement is te duur”. We zien ook wel een duidelijke stijgende trend wat betreft “bezorgdheid privacy/veiligheid”

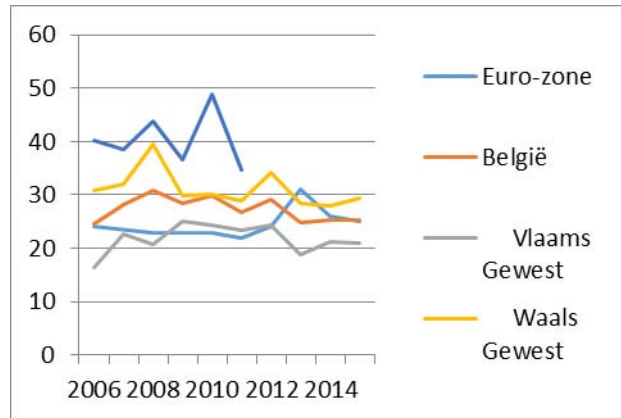
Huishoudens zonder internetaansluiting omdat internet niet nodig is voor hen, ze hebben er geen interesse voor of ze vinden het niet nuttig

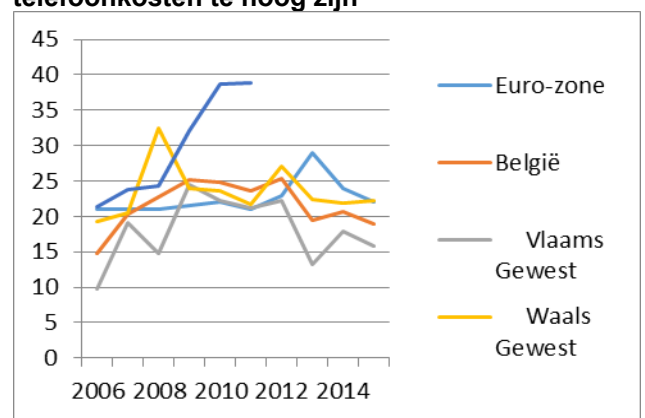
Huishoudens zonder internettoegang omdat de vaardigheden ontbreken

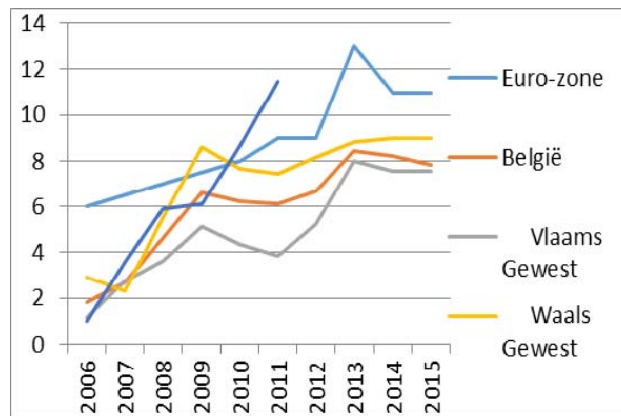
Huishoudens zonder internetaansluiting omdat het materiaal te duur is

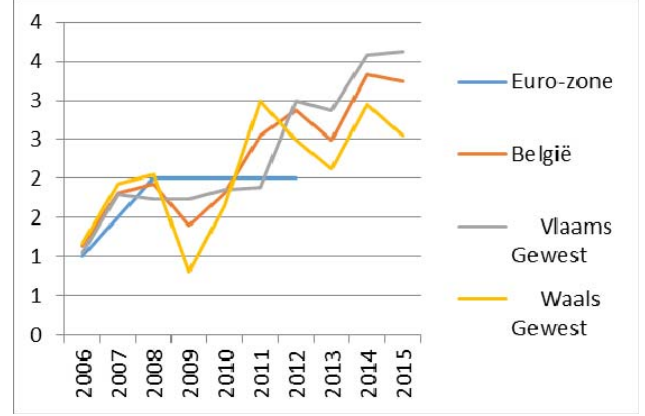
Huishoudens zonder internettoegang omdat de verbindingkosten zoals abonnements- of telefoonkosten te hoog zijn

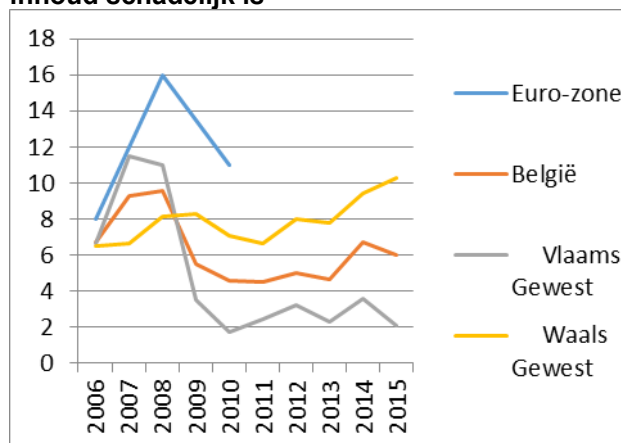
Huishoudens zonder internettoegang vanuit de bezorgdheid om privacy of veiligheid

Huishoudens zonder internettoegang omwille van een fysieke of zintuiglijke handicap

Huishoudens zonder een internetaansluiting omdat internet niet gewenst is omdat bv. de inhoud schadelijk is

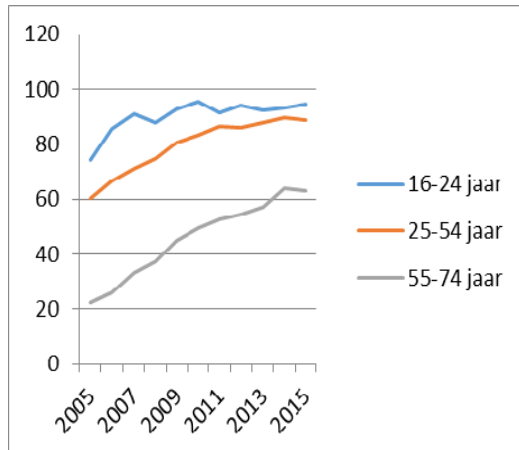
1.1.2. Percentage personen die in de laatste 3 maanden e-mails verstuurden/ontvingen

Er is duidelijk een stijgende trend zichtbaar voor het gebruik van mail. Wel is het opmerkelijk dat de groep 55-plussers, laaggeschoolden en de klein-verdieners beduidend minder mail gebruiken dan de

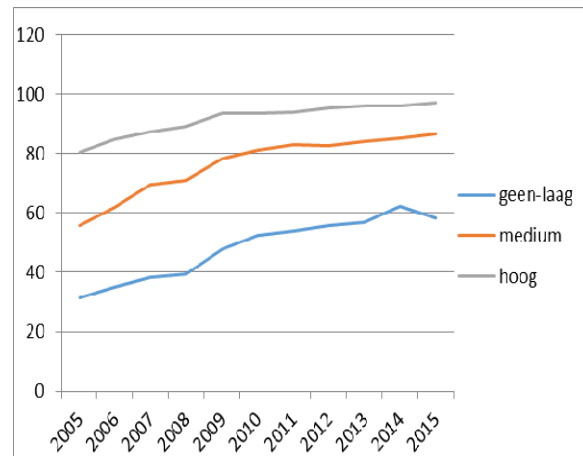
andere groepen. Het is belangrijk om ook deze groepen te blijven bereiken op een andere manier dan mail.

Deze zogenaamde digitale kloof van de tweede generatie (mensen die wel over internet beschikken maar het onvoldoende kunnen of willen gebruiken) treft vooral vrouwen, ouderen en gezinnen zonder kinderen.

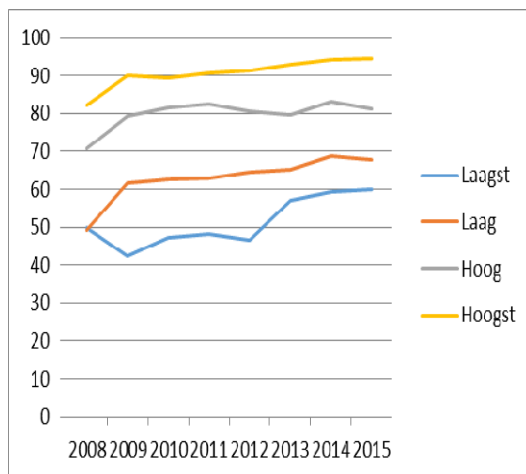
Naar leeftijd:

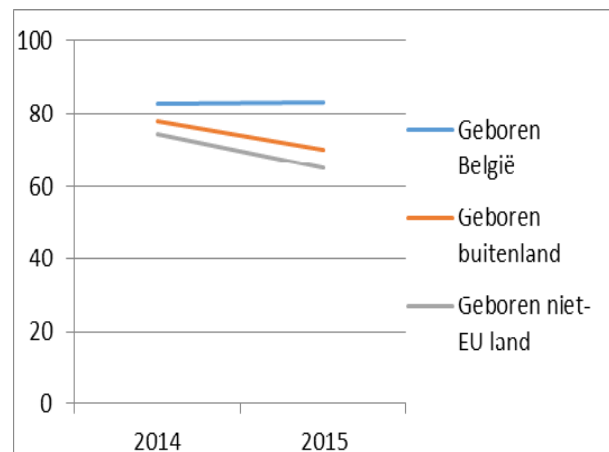
Naar opleiding:

Naar inkomen:

Naar herkomst:

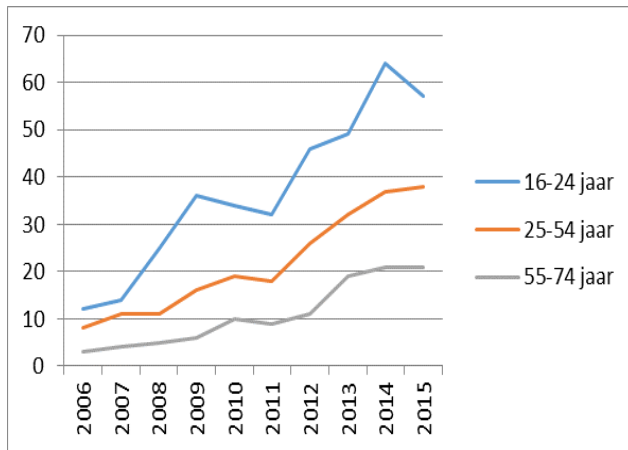

1.1.3 percentage personen die in de laatste 3 maanden via het internet telefoneerden of aan video calls/videoconferencing deden

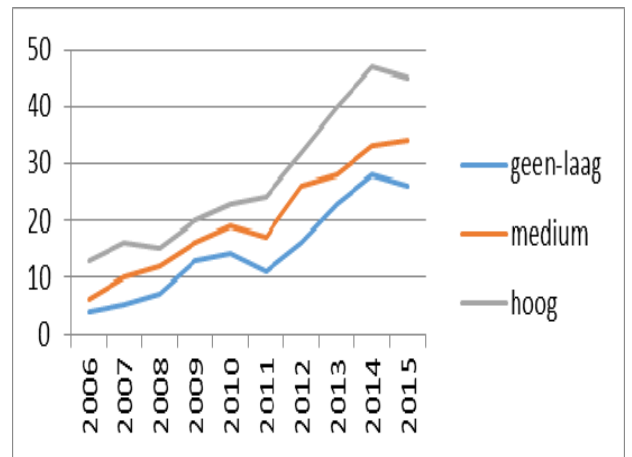
De trend is hier ook duidelijk stijgend en we zien hier vooral een verschil bij de jongeren. Door de opkomst van smartphones, het wegvallen van de roamingkosten binnen de EU, kan men verwachten dat deze stijgende trend zich gaat doorzetten in de komende jaren. Doordat spraak volledig via internet loopt, profiteert de gebruiker ook nog eens van beduidend lagere kosten ten opzichte van de vaste telefoonlijn.

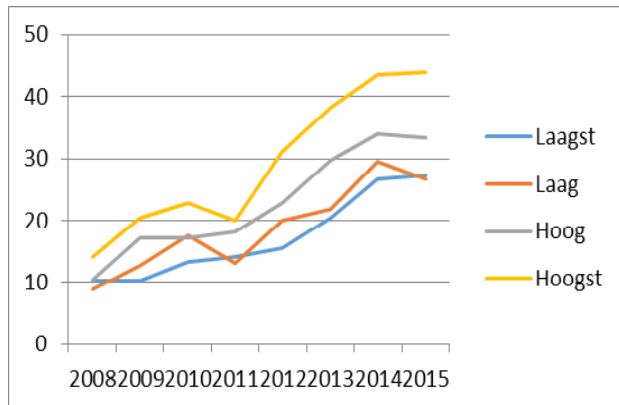
Naar leeftijd:

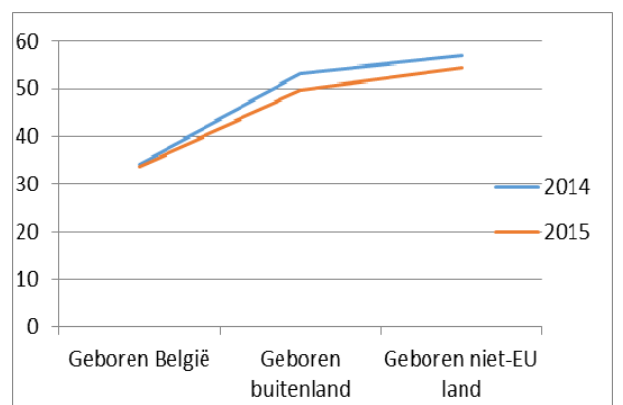
Naar opleiding:

Naar inkomen:

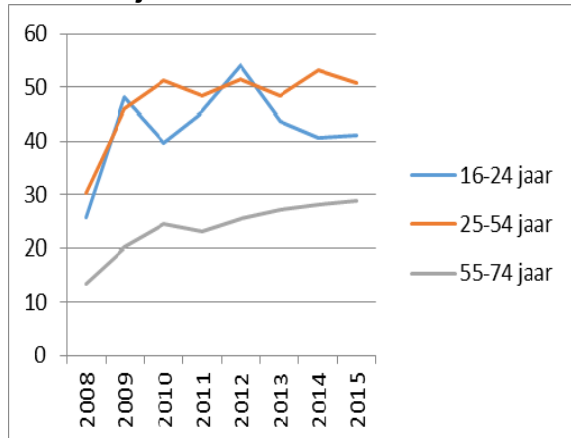
Naar herkomst:

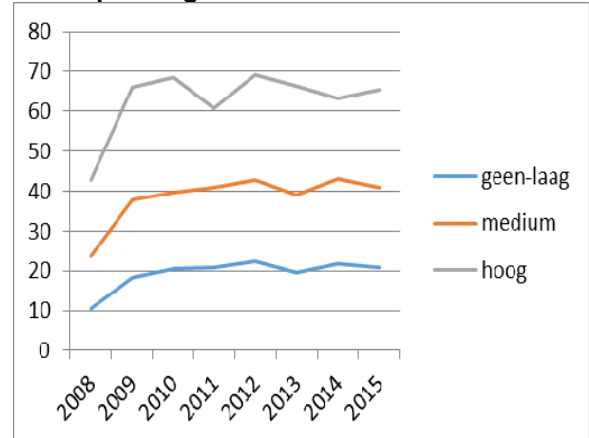
1.1.4. Naar leeftijd: percentage personen die in het voorbije jaar het internet gebruikten om info van de overheid te krijgen

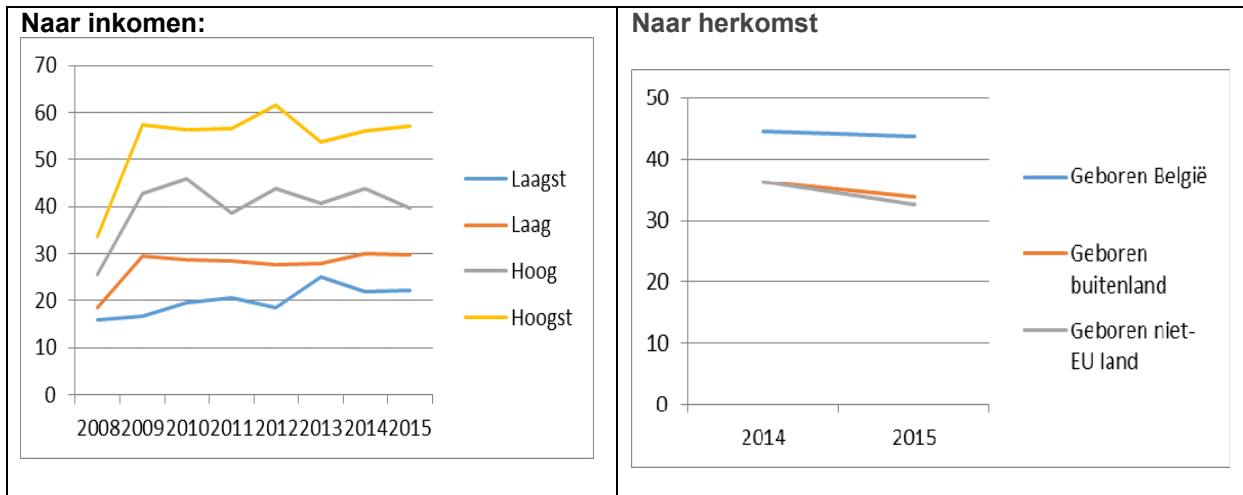
Wat hier opvalt, is dat ten opzichte van internetbellen,mailen,... vooral de groep van 25-54 jaar hoger scoort dan de jongeren. Ouderen hinken ook op dit punt achterop.

Naar leeftijd:

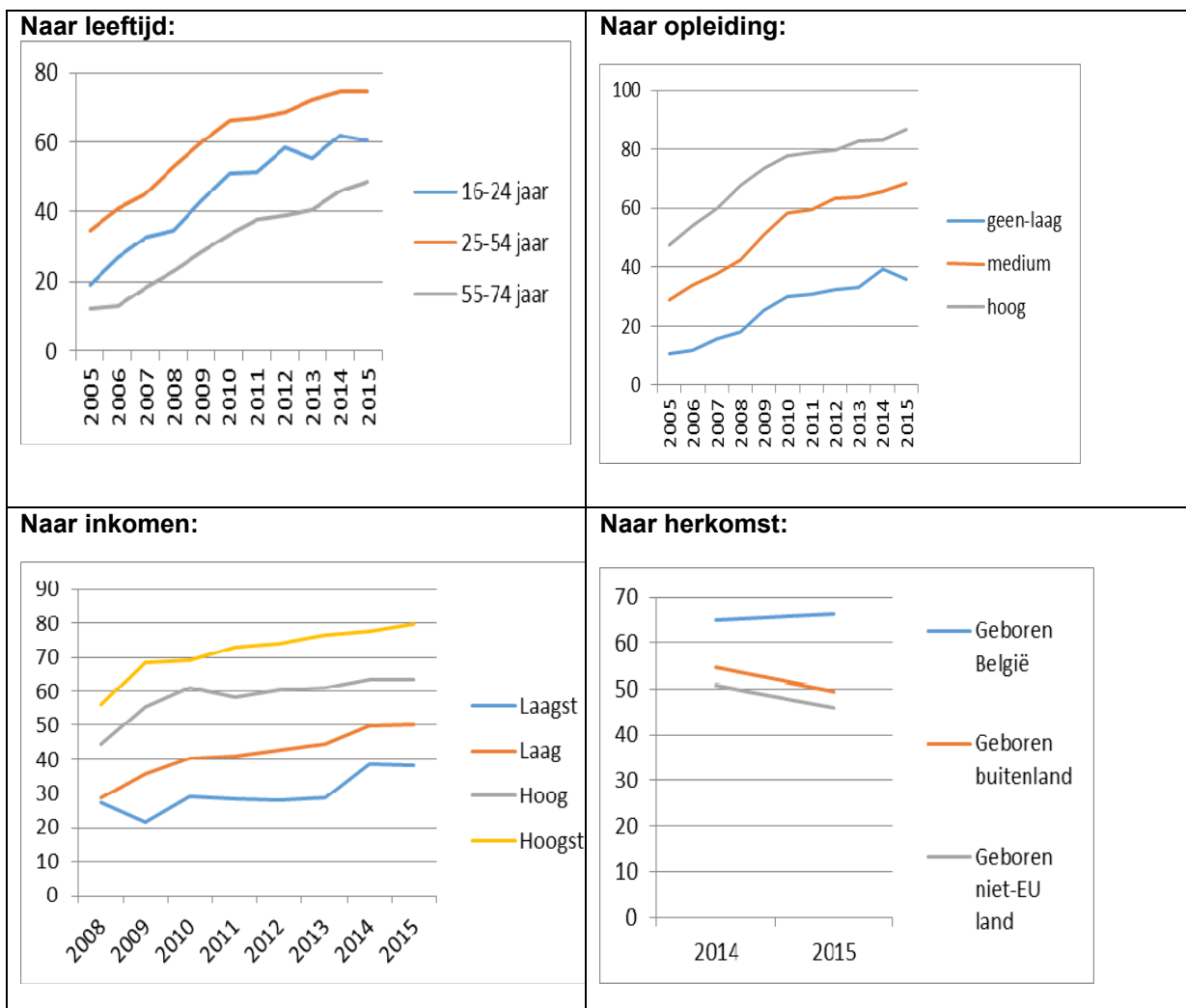
Naar opleiding:

1.1.5. Percentage personen die in de laatste 3 maanden het internet gebruikten voor internetbankieren

Wat internetbankieren betreft zie je ook duidelijk hier dat de jongeren, hoger opgeleiden en de hoge inkomens de kroon spannen. Er is ook duidelijk een stijgende trend merkbaar wat betreft alle groepen.

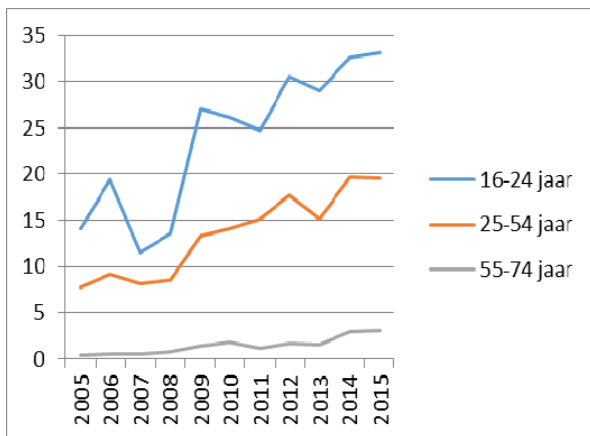

1.1.6. Naar leeftijd: percentage personen die in de laatste 3 maanden online werk zochten of solliciteerden

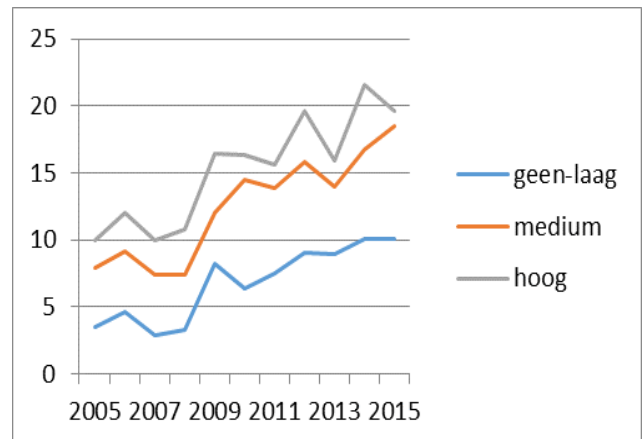
Ook in deze categorie zien we weer dat jongeren, hoger opgeleiden en de hoge inkomens veel meer gebruik maken van online solliciteren of werk zoeken. Steeds meer bedrijven zetten de vacature ook nog enkel online, of vragen om enkel online te solliciteren.

Hierdoor wordt de kloof voor mensen die moeite hebben om een baan te vinden nog groter.

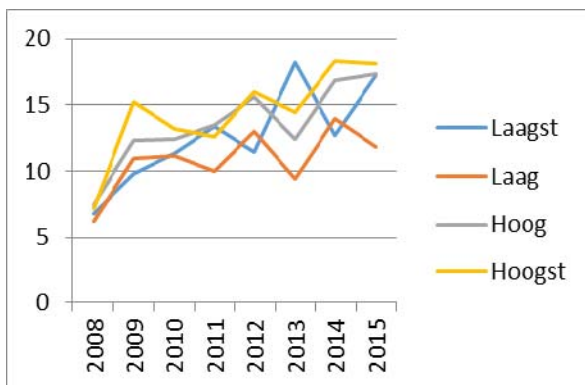
Naar leeftijd:

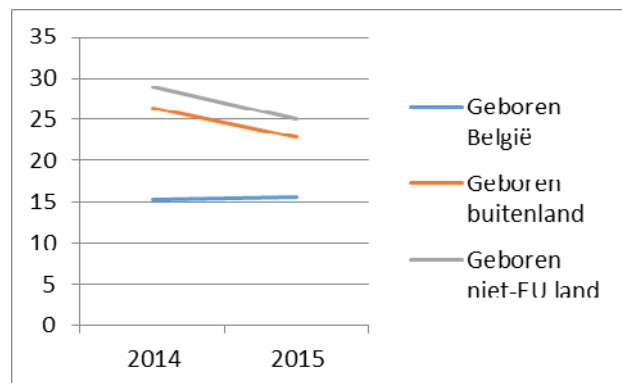
Naar inkomen:

Naar opleiding:

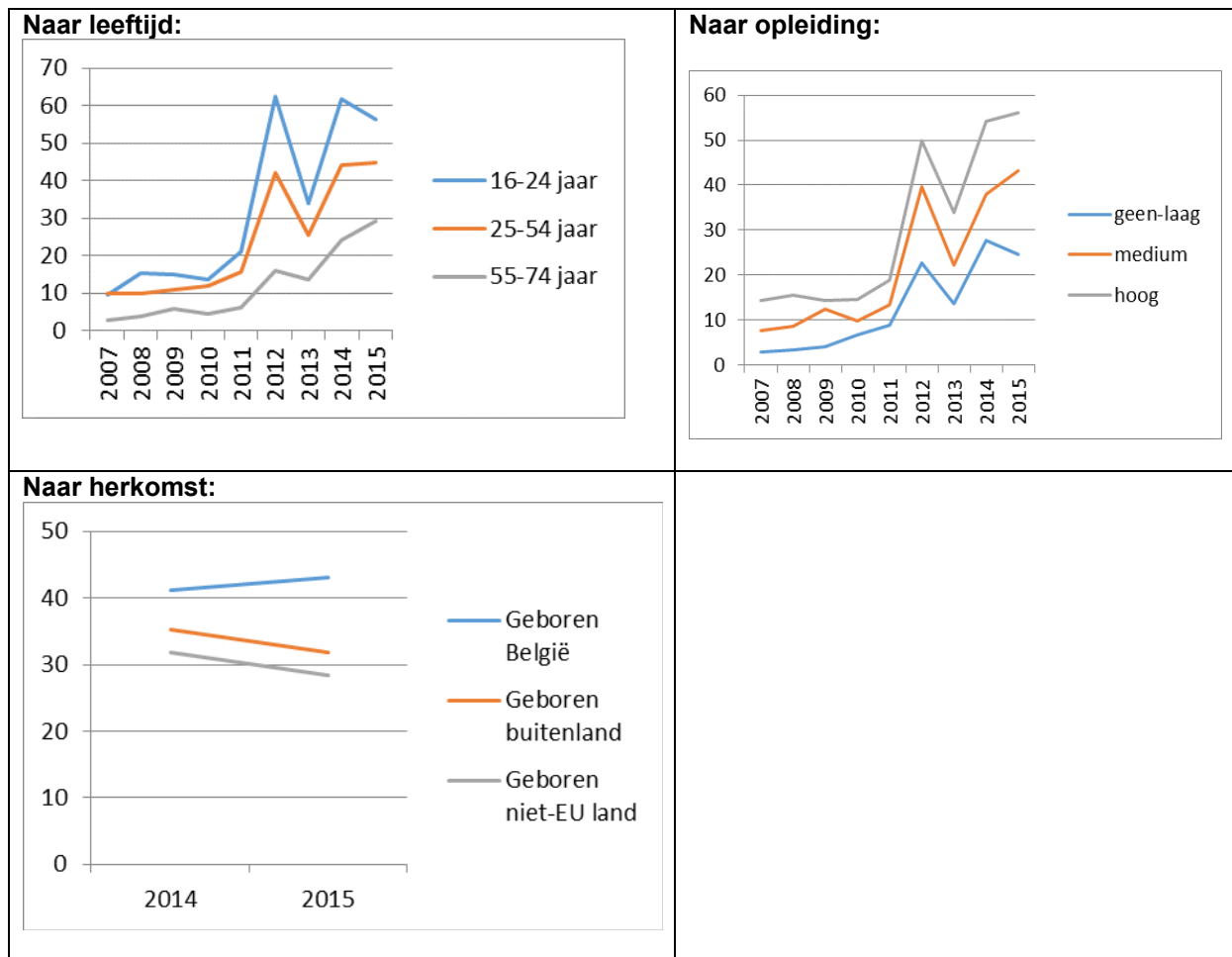
Naar herkomst:

1.1.7. Naar leeftijd: percentage burgers die het voorbije kwartaal via een laptop, netbook, notebook of een tablet verbinding maakten met het internet, niet thuis of op het werk

Hier zijn we duidelijk een stijging bij alle groepen (leeftijd, opleiding). Met andere woorden, mensen worden steeds meer mobiel wat betreft internetdiensten.

Voor een dienst vrije tijd bijvoorbeeld lijkt het ook heel nuttig dat mensen te allen tijde de informatie digitaal kunnen opvragen.

2. Conclusie en evolutie

Een digitale overheid vraagt digitale geletterdheid

De bovenstaande grafieken tonen duidelijk aan dat ouderen, mensen met een lage scholing of een gebrek aan financiële middelen de digitale boot meer missen.

Tegelijk is het nodig om onze blik te verruimen. In de praktijk laten veel mensen zich vaak bijstaan of adviseren door een gezinslid of vriend. Hierdoor blijft digitale ongeletterdheid lange tijd onopgemerkt en komt deze pas bovendrijven wanneer deze hulp wegvalt, bijvoorbeeld door een scheiding, ernstige ziekte of overlijden.

Als de overheid steeds meer zaken alleen online wil regelen, dan zal ze ook werk moeten maken van online instrumenten die voor iedereen, ongeacht of die nu professor, verpleger, poetsvrouw of vrachtwagenchauffeur is, gebruiksvriendelijk en toegankelijk zijn.

Te ingewikkelde digitale administratie kan voor heel wat mensen een drempel op zich worden.

Digitalisering is niet meer te stoppen, maar iedereen moet mee zijn, anders ontstaat een nieuwe ongelijkheid. Het is nodig te investeren in de computer- en internetvaardigheden van alle Belgen en voldoende alternatieven bieden voor mensen die de digitale weg niet vinden.

Hoofdstuk 5 - Archief

1. Papier

De gemeente en het OCMW hebben 8 archiefruimten ter beschikking, namelijk de kelder in het gemeentehuis (burgerzaken), de kelder in het administratief centrum (burgerzaken), kleine zolder Sint-Maria (sociale dienst), financiën OCMW (financiën), Gasthuisstraat zolder (Vrije Tijd), centraal archief gemeente Van Pulstraat (alle diensten gemeente), centraal archief OCMW grote zolder Sint-Maria (alle diensten OCMW) en kelder Tosca Venusstraat (momenteel alleen gemeentelijke politie). Vijf hebben niet meer dan een totale capaciteit van 30 meter. Er zijn met andere woorden vijf kleine en drie grote depots.

1.1. Overzicht capaciteit archiefruimten

	Totale capaciteit in meter	Aantal meters archief bewaard	Nog beschikbare plaats
Van Pulstraat	915	875,19	38,81
Venusstraat 22 (Tosca)	??	54,06	Totale capaciteit nog te bepalen Er is ruimte voor bijzetten van aanvullende rekken, maar eerst moeten verbouwingen in orde zijn
OCMW	180	180	De maximumcapaciteit is al een geruime tijd bereikt waardoor heel wat stukken op de grond staan
Raming van aantal meter voor de vijf kleine archiefruimten 2017	150	150	
Totaal aantal meter archief 2017		1259,25	niet inbegrepen de gemeentescholen met de eigen schoolarchieven

Bron dienst archief september 2017

1.2. Overzicht archiefruimte Van Pulstraat

	2014	2015	2016	
inkomst in meter/jaar Van Pulstraat	50	35	30,36	
vernietigd in meter/jaar Van Pulstraat	21,04	14,4	46,92	In 2016 meer kunnen vernietigen door terugbrengen bewaartermijn verantwoordingsstukken van 30 jaar naar 15 jaar
Aangroei in meter/jaar Van Pulstraat	28,96	20,6	-16,56	

Bron dienst archief september 2017

2. Digitaal archief

De totale capaciteit van de archiefserver is 10.04 Terabyte. De ruimte die in gebruik genomen wordt in 2017 komt op 3.86 Terabyte.

Sinds 2011 wordt er ingezet op digitaliseringsprojecten bij de diensten burgerzaken en grondgebiedszaken. De archiefdienst maakt hiervoor de lastenboeken op en volgt de projecten op. Zij

voorziet hierbij de nodige kwaliteitscontrole van de afgeleverde scans. De digitalisering maakt dat er steeds meer documenten digitaal ter beschikking staan voor de diensten wat een meer efficiënte werking mogelijk maakt, regelmatig geconsulteerde stukken moeten niet meer heen en weer worden gebracht naar de Van Pulstraat en de registers (onder andere de bevolkingregisters) zijn minder onderhevig aan slijtage door veelvuldige raadpleging.

Volgende reeksen werden over de jaren al gedigitaliseerd: verkavelingsdossiers (1962-2015), bouwdoossiers (1962-1990, 2010-2015), bevolkingsregisters Brecht, Sint-Lenaarts, Sint-Job-in-'t-Goor (1910-1970), registers burgerlijke stand Brecht Sint-Lenaarts, Sint-Job-in-'t-Goor (1910-heden) bevolkingsfiches (1971-1990), woningfiches (idem), Gemeenteraadsnotulen tot 1994 en notulen van het schepencollege tot 1993.

3. Publiekswerking archief

	2014	2015	2016	
Bezoekersaantallen/jaar Leeszaal	6	11	10	omvat alleen historisch onderzoek, genealogisch onderzoek is bij burgerzaken omdat de registers daar worden bewaard. Leeszaal werkt op afspraak
Behandelde publieksvragen/jaar	35	35	38	Merendeel over genealogie, architectuur-en oorlogsgeschiedenis

In de toekomst zal de gemeentelijke werking meer en meer digitaal verlopen. De aankoop van een digitaal postregistratiesysteem en digitale handtekening vormen hier belangrijke stappen in, maar ook de digitale archivering.

Het is van groot belang dat de digitale informatie veilig bewaard wordt en raadpleegbaar blijft, nu en in de toekomst. Digitaal werken kan alleen met een goede digitale archivering.

Er werd in het verleden een digitaal klasment uitgewerkt dat afgestemd is met het papieren klasment, namelijk een gedeelde mappenstructuur met bijhorende rechten. Dit was een belangrijke overstap van persoonsmappen naar een hiërarchische structuur volgens de taken en functies van de gemeente. Dit maakt het gemakkelijker om informatie terug te vinden, het behoudt kennis ook bij uit dienst gaan van bepaalde medewerkers, centraliseert en structureert onze informatie waardoor gevoelige informatie gemakkelijker geïdentificeerd en beschermd kan worden. Het vormt ook een eerste stap naar effectieve vorming van digitale dossiers.

Een volgende uitdaging is het opzetten van een archiveringsstrategie voor de digitale informatie met beheersmatige maatregelen die focussen op integriteit en bruikbaarheid van de informatie. Het is essentieel om aan te tonen dat een digitaal document niet gewijzigd werd (denk aan rechtszaken als juridische bewijsstukken, aantonen van rechten zoals vergunningen,...) en dat de informatie juist en correct is. Bruikbaarheid focust enerzijds op het kunnen terugvinden van de informatie (inventariseren, beschrijven) en zorgen dat de informatie leesbaar blijft. Dit is een belangrijke uitdaging voor digitale informatie. Waar papier zekerheid biedt dat de informatie leesbaar blijft gedurende honderden jaren, is dit niet zo voor digitale informatie. Deze informatie is onderhevig aan bedreigingen van malware en de evolutie van software en hardware. Bestanden kunnen door bitrot (het vervallen van opslagmedia) corrupt geraken of door een oude versie niet meer leesbaar zijn.

Een andere uitdaging is de controle op de vernietiging van de digitale documenten. Anderzijds moet er ook opgevolgd worden dat documenten niet langer bewaard worden dan nodig. In principe mogen

geen documenten vernietigd worden zonder toestemming van het Rijksarchief. Digitale documenten blijven momenteel bij de diensten staan, wat altijd een risico inhoudt naar onterechte vernietiging of het feit dat documenten langer behouden blijven dan nodig.

Verder is er ook de uitdaging rond informatieveiligheid en de bescherming van de gevoelige informatie (zowel op papier als digitaal) tegen misbruik, beschadiging, onterechte wijziging of vernietiging en het voldoen aan de verplichtingen van de "General Data Protection Regulation" (GDPR). Ook hieromtrent zullen acties ondernomen worden die zowel ICT-technisch als beheersmatig zijn (bijvoorbeeld sensibilisering van de medewerkers rond malware,...). Informatieveiligheid is zeker ook een aandachtspunt bij de uitbreiding/renovatie van het nieuwe gemeentehuis.

De overstap naar digitaal werken gaat niet van vandaag op morgen. Het is ook niet zo dat het digitaliseren van papieren dossiers automatisch resulteert in de vernietiging van papieren dossiers. Dit is niet altijd aangewezen. Zonder een goede digitale archivering en rekening houdend met de risico's geschetst in het vorige alinea's, blijft substitutie een riskante onderneming.

Zeker is dat papieren dossiers (op korte- en waarschijnlijk ook lange termijn) nog deel zullen uitmaken van de gemeentelijke werking.

Wat de papieren documenten betreft, is de opslagruimte momenteel ontoereikend waardoor een uitbreiding van het bestaande depot van de Van Pulstraat zich opdringt voor de gemeente. De opslagruimte voor het OCMW is eveneens onvoldoende, maar hiervoor moet een eerste grote vernietiging uitgevoerd worden. Op korte termijn wordt er bijkomende opslagcapaciteit gecreëerd in het voormalige politiekantoor (Venusstraat) en worden de verschillende kleinere archiefruimtes afgebouwd.

Naast de ondersteuning van de administratie op gebied van informatiebeheer, de digitalisering en het terugvinden van informatie, heeft de archiefdienst ook taken naar de burgers. Aangezien wij als gemeente een openbare instelling zijn, is het belangrijk om transparant te zijn over de informatie van de burgers die wij bewaren. Informatie is toegankelijk voor iedereen met inachtneming van de nationale en internationale regelgeving inzake de bescherming van gevoelige informatie en openbaarheid van bestuur.

Tegen 25 mei 2018 wordt een DPO (=Data Protection Officer) aangesteld conform de Europese regelgeving die tevens het aanspreekpunt is voor betrokkenen in verband de verwerking van persoonsgegevens en de uitoefening van hun rechten in functie van de GDPR (General Data Protection Regulation).

Verder worden collecties en de verschillende archieffondsen verder ontsloten en worden de inventarissen publiek gemaakt via de Archiefbank Kempen, een samenwerkingsproject met Turnhout, Geel, Lier, Mol, Herentals en Balen. Burgers kunnen ook stukken komen inkijken in de leeszaal.

4. Conclusie en evolutie

Als conclusie kan men stellen dat het zwaartepunt van de taakinvulling van de archiefdienst steeds meer komt te liggen op het digitaal informatiebeheer (onder andere digitale archivering, informatieveiligheid), digitalisering en het begeleiden van de gemeentelijke diensten bij de overstap naar digitaal werken.

Deel 2 - Planeet

In de pijler over planeet gaat het erover dat de natuurlijke hulpbronnen van de planeet en het klimaat beschermd worden voor de toekomstige generaties. Dit heeft vele raakvlakken met een gemeentelijke overheid.

Brecht is een uitgestrekte, landelijke en groene gemeente met een steeds meer verstedelijkt karakter, dat een groeiende druk op de groene ruimtes en de landbouw veroorzaakt. Heel wat evoluties die in heel Vlaanderen spelen, liggen hier aan de grondslag.

Ten eerste is Vlaanderen één van de dichtst bevolkte gebieden ter wereld, terwijl de dichtheden in onze steden en dorpen zelfs laag liggen. We zijn kampioenen in lintbebouwing, inname van open ruimte en verharding van de ondergrond. Ons grootschalig en tegelijk versnipperd gebruik van de ruimte heeft een flink aantal minpunten.

Ten tweede neemt het Vlaamse ruimtebeslag nog altijd toe: elke dag palmen we 6 hectare bijkomende ruimte in. Als we zo voortgaan, is in 2050 41,5% van de ruimte bezet. In 2060 zullen in Vlaanderen naar schatting 7,2 miljoen Vlamingen zijn en die eisen allemaal hun plekje op. De bevolking vergrijst en er komen steeds meer kleinere gezinnen bij. Daarom stijgt ook de vraag naar aangepaste manieren van wonen.

Ten derde moeten we ons verder verplaatsen omdat we verspreid wonen. Vaak doen we dat met de auto. Het gevolg: de wegen zitten overvol. We staan hier meer en langer in de file dan in de meeste andere verstedelijkte regio's in Europa. Het drukke autoverkeer veroorzaakt ook een hoge CO₂-uitstoot. 14% van het Vlaamse grondgebied heeft een verharde oppervlakte. Bij hevige regenval kan het water op die plekken niet in de bodem dringen. Dat maakt onze regio extra gevoelig voor overstromingen. En in hete periodes duikt de zogenaamde hittestress op.

Tot slot gaat de maatschappelijke impact van ons huidige ruimtegebruik nog verder. Zo hebben we te weinig grote, aaneengesloten landbouw- en natuurgebieden. De open ruimte en de biodiversiteit blijft onder druk staan. Daarom hebben we nood aan een nieuwe aanpak die goed omgaat met onze schaarse ruimte.

Deze tendensen zijn ook waar te nemen in de gemeente Brecht.

In het volgende hoofdstuk komen achtereenvolgens de bovenstaande thema's ruimer aan bod: ruimtelijke ordening en wonen, lokale economie en landbouw, mobiliteit en tot slot milieu.

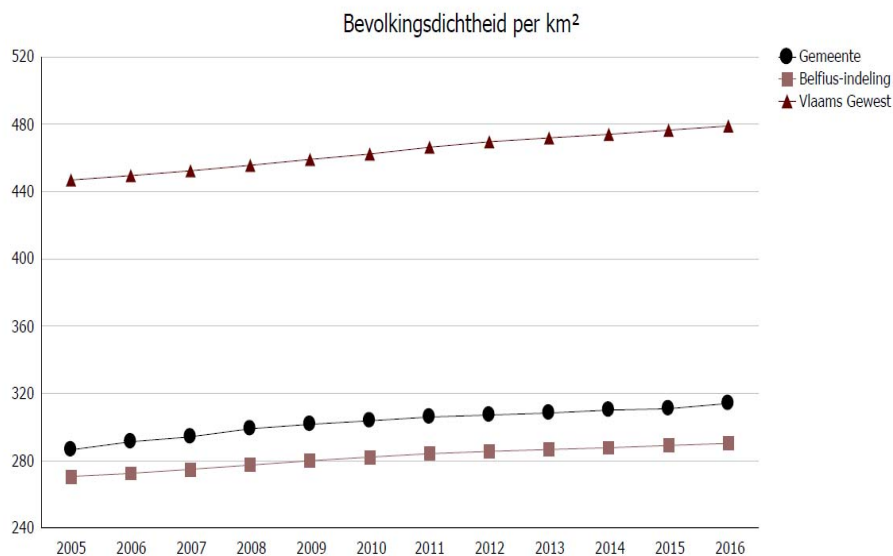

Hoofdstuk 1. Ruimtelijke ordening

In dit deel wordt achtereenvolgens de private woningmarkt, de private huurmarkt en tot slot de sociale markt beschreven.

1.Toenemende ruimte – inname

Zoals blijkt uit de demografische gegevens blijven het inwoneraantal en de bevolkingsdichtheid in onze gemeente stijgen. Uit onderstaande grafiek blijkt dat de bevolkingsdichtheid in onze gemeente hoger ligt dan in vergelijkbare gemeenten van de Belfiuscluster, maar wel een stuk onder deze van het Vlaams Gewest namelijk 314 tegenover 479 inwoners per km².

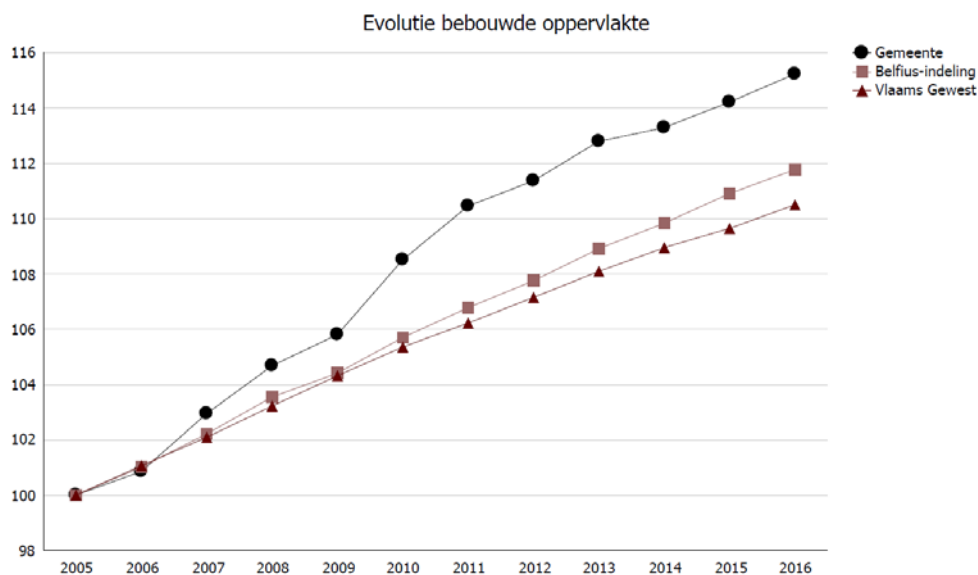

Bron: Gemeentelijke profielschets 2016

Ook de bebouwde oppervlakte en dus de hoeveelheid verhardingen, nemen toe. Sinds 2005 is er stijging van 17% van de bebouwde percelen. De stijging ligt hoger dan in vergelijkbare Belfiusgemeenten (11,8) of in het Vlaams gewest (10,5%).

Uit het register van onbebouwde percelen (ROP)¹ blijkt dat de bebouwde ruimte in de vorige periode met 400 hectare is toegenomen. Het aantal onbebouwde percelen in onze gemeente na update bedraagt momenteel 1375. De totale oppervlakte is 2 143 426,171m²

¹ Register van onbebouwde percelen (ROP): Dit register geeft een overzicht van alle bebouwbare percelen die op het moment van opname nog onbebouwd zijn.

In tegenstelling tot de toename van de bebouwde oppervlakte, zien we een daling in het aantal afgeleverde bouwvergunningen. Volgens onderstaande grafiek is er sinds 2005 een gestage afname van het aantal m² voor residentiële bouwvergunningen voor nieuwbouw. Voor niet-residentiële gebouwen² is er wel een sterke toename in m².

Wonen Bouwvergunningen - Nieuwbouw

Bron: ADS

Leeswijzer: [Bouwvergunningen](#)

			Brecht										
			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
residentieel	Bewoonbare oppervlakte (m ²)	aantal	37.507	29.677	19.471	19.577	18.860	23.182	16.465	23.718	21.146	23.613	18.884
		Groei (2005=100)	100,0	79,1	51,9	52,2	50,3	61,8	43,9	63,2	56,4	63,0	50,3
	Flats	aantal	223	60	39	24	17	141	39	158	82	120	83
		Groei (2005=100)	100,0	26,9	17,5	10,8	7,6	63,2	17,5	70,9	36,8	53,8	37,2
	Gebouw	aantal	167	200	123	132	130	115	104	96	142	134	116
		Groei (2005=100)	100,0	119,8	73,7	79,0	77,8	68,9	62,3	57,5	85,0	80,2	69,5
	Gebouwen met 1 Woning	aantal	140	190	113	129	127	101	99	78	132	123	102
		Groei (2005=100)	100,0	135,7	80,7	92,1	90,7	72,1	70,7	55,7	94,3	87,9	72,9
Woning	aantal	363	250	152	153	144	242	138	236	214	243	185	
	Groei (2005=100)	100,0	68,9	41,9	42,1	39,7	66,7	38,0	65,0	59,0	66,9	51,0	
niet-residentieel	Gebouw	aantal	21	21	28	25	23	19	20	20	30	23	24
		Groei (2005=100)	100,0	100,0	133,3	119,0	109,5	90,5	95,2	95,2	142,9	109,5	114,3
	Volume (m ³)	aantal	83.165	147.939	260.042	328.373	96.739	162.866	124.735	152.410	341.218	126.384	150.645
		Groei (2005=100)	100,0	177,9	312,7	394,8	116,3	195,8	150,0	183,3	410,3	152,0	181,1

Bron: Vlaamse profielschets 2016

Ook bij de bouwvergunningen voor renovatie kan men eveneens een afname bemerken, wat vergelijkbaar is met andere Belfiusgemeenten. Het werkelijk aantal renovaties ligt ongetwijfeld veel hoger aangezien enkel voor grondige renovaties een stedenbouwkundige vergunning vereist is en bijgevolg opgenomen in onderstaande cijfers.

² Niet residentieel: gebouwen andere dan woningen en meergezinswoningen

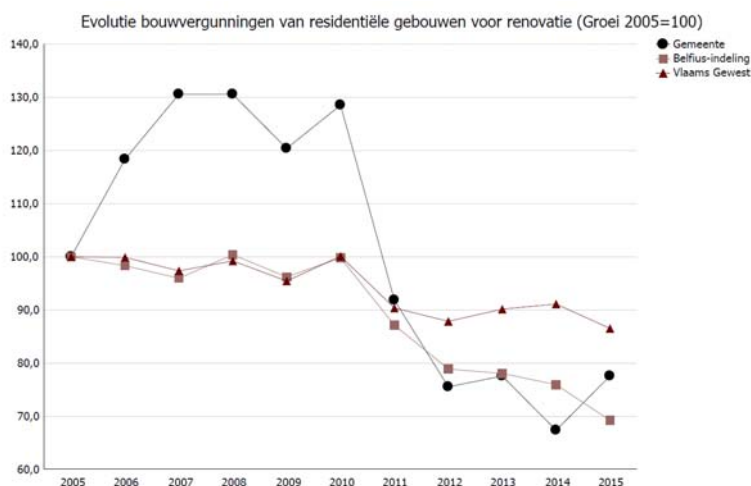
Wonen Bouwvergunningen - Renovatie

Bron: ADS

Leeswijzer: [Bouwvergunningen](#)

			Brecht										
			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
residentieel	Gebouw	aantal	49	58	64	64	59	63	45	37	38	33	38
		Groei (2005=100)	100,0	118,4	130,6	130,6	120,4	128,6	91,8	75,5	77,6	67,3	77,6
niet-residentieel	Gebouw	aantal	14	19	11	18	14	14	12	8	12	11	5
		Groei (2005=100)	100,0	135,7	78,6	128,6	100,0	100,0	85,7	57,1	85,7	78,6	35,7

Bron: Vlaamse profielschets 2016

Mogelijks houdt de daling in 2010 verband met de nieuwe regeling voor renovatiepremie vanaf 19 oktober 2009. Er kwamen sindsdien minder categorieën van werken in aanmerking voor de renovatiepremie, werken die te maken hebben met afwerking (bijvoorbeeld gevelbekleding) of met isolatie komen niet meer in aanmerking.

Met de renovatiepremie steunt de Vlaamse overheid eigenaars die een eigen woning van minstens 30 jaar oud willen renoveren of die een bestaand gebouw willen omvormen tot woning. Wie eigenaar of huurder is, kan voor een woning die op een gegeven moment niet meer aan de normen beantwoordt (ze wordt te klein, de sanitaire of elektrische installaties zijn verouderd of het dak is aan een herstelbeurt toe) een aanvraag doen voor een Vlaamse verbeterings- of aanpassingspremie.

Toegekende Vlaamse premies aan Brechtse burgers	2015	2016
VAP	19	24
RENO	27	46

Bron: Wonen Antwerpen

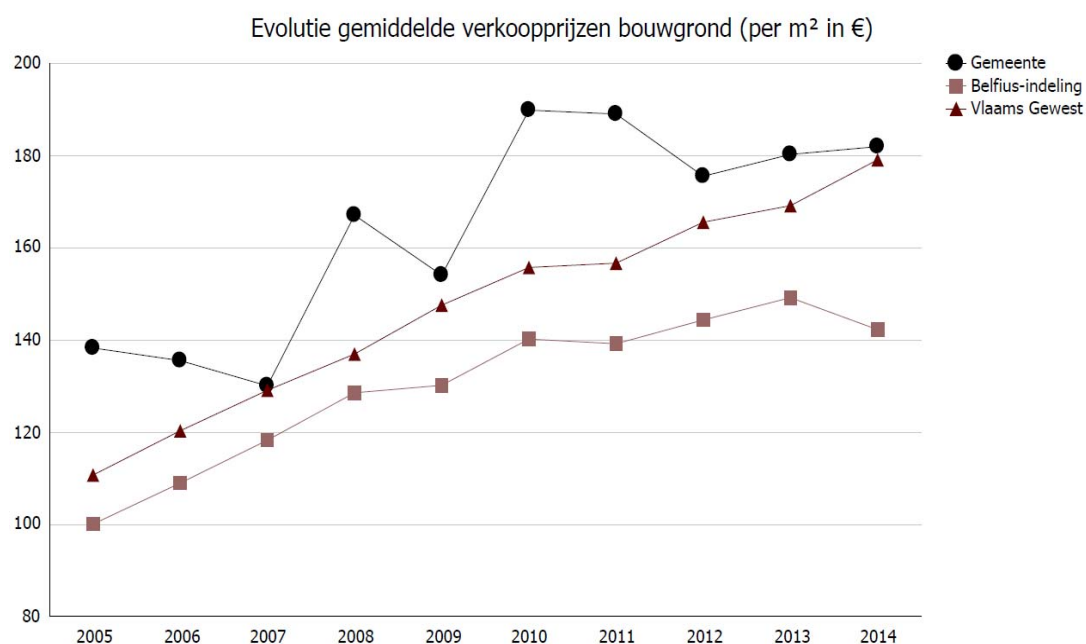
De sterke toename van het aantal renovatiepremies in 2016 is te verklaren door gewijzigde regelgeving die wijzigingen in de voorwaarden en de manier van aanvragen inhield. Vermoedelijk is deze terug gestabiliseerd in 2017-2018.

Er kan een significante correlatie vermoed worden tussen de verklaring voor de afname in nieuwbouw en renovatie en de stijging van de prijzen van bouwgrond en woningen.

1.1. Private markt

Ondanks het feit dat er veel vraag is naar betaalbare huisvesting, liggen zowel de grond-, woning- als huurprijzen in Brecht hoog. Op het vlak van de gemiddelde verkoopprijzen van bouwgrond (182 €/m²) situeerde Brecht zich in 2014 net iets boven de gemiddelde verkoopprijzen in het Vlaams Gewest (179,1 €/m²) en ver boven deze in de Belfius-indeling (142,2 m²).

1.1.1. Evolutie verkoopprijs bouwgrond

Bron: Vlaamse profielschets 2016

1.1.2. Evolutie verkoopprijs woongelegenheden

		Brecht									
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
appartementen, flats en studio's	Gemiddelde verkoopprijs	178.555	178.230	223.852	206.802	201.104	212.224	228.410	251.270	254.454	250.840
	Groei (2005=100)	100,0	99,8	125,4	115,8	112,6	118,9	127,9	140,7	142,5	140,5
gewone woonhuizen	Gemiddelde verkoopprijs	177.173	181.807	221.748	224.224	229.417	227.924	236.099	272.433	248.771	274.534
	Groei (2005=100)	100,0	102,6	125,2	126,6	129,5	128,6	133,3	153,8	140,4	155,0
villa's, bungalows en landhuizen	Gemiddelde verkoopprijs	238.692	269.333	291.627	299.019	283.836	307.071	314.205	339.403	322.239	330.969
	Groei (2005=100)	100,0	112,8	122,2	125,3	118,9	128,6	131,6	142,2	135,0	138,7

Bron: Vlaamse profielschets 2016

Uit deze tabel blijkt duidelijk dat de evolutie van de verkoopprijs van woongelegenheden sterk gestegen is. Vooral bij de verkoop van gewone woonhuizen is de stijging opvallend. Daar is sinds 2005 een toename van 55%.

De verkoopprijzen van deze woongelegenheden ligt bovendien veel hoger in Brecht. Voor een gemiddeld woonhuis in Brecht lag de gemiddelde verkoopprijs in 2014 op 274.534 euro tegenover 199.257 euro in een andere Belfiusgemeente.

De stijging van de gemiddelde verkoopprijs van appartementen in de vergelijkbare Belfiusgemeenten kent dezelfde evolutie. Bij de verkoop van woonhuizen en villa's is de prijsstijging minder groot in de andere Belfiusgemeenten.

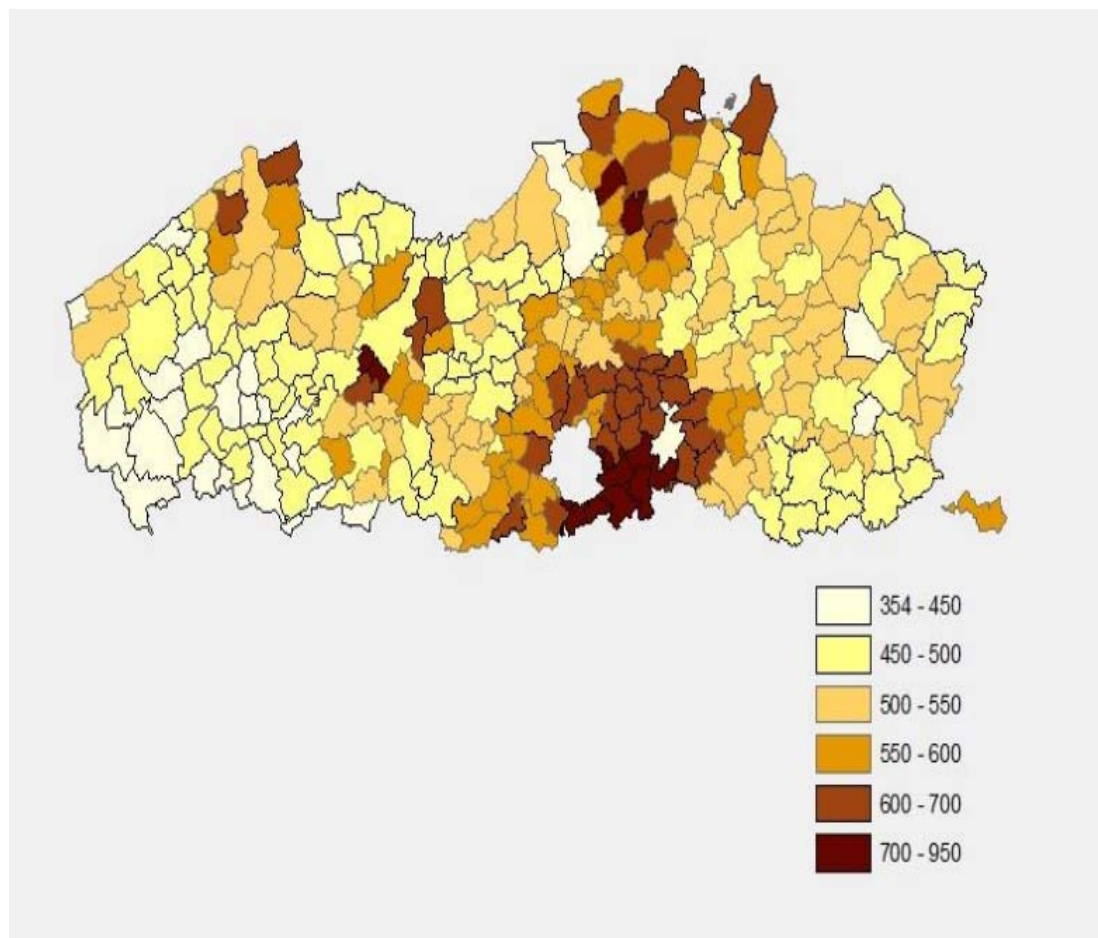
		BELFIUS.Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei (Cluster 12)									
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
appartementen, flats en studio's	Gemiddelde verkoopprijs	140.243	152.101	166.402	168.366	173.803	177.795	183.778	195.480	196.508	199.465
	Groei (2005=100)	100,0	108,5	118,7	120,1	123,9	126,8	131,0	139,4	140,1	142,2
gewone woonhuizen	Gemiddelde verkoopprijs	147.043	159.682	173.139	183.182	181.653	188.093	193.018	202.330	198.896	199.257
	Groei (2005=100)	100,0	108,6	117,7	124,6	123,5	127,9	131,3	137,6	135,3	135,5
villa's, bungalows en landhuizen	Gemiddelde verkoopprijs	233.055	250.295	273.076	276.096	270.644	272.745	279.456	281.377	276.249	284.634
	Groei (2005=100)	100,0	107,4	117,2	118,5	116,1	117,0	119,9	120,7	118,5	122,1

Bron: Vlaamse profielschets 2016

1.1.3. Huur

De huurcontractendatabank werd opgericht met als doel de gegevens ter beschikking te stellen van de overheid teneinde een huisvestingspolitiek te ontwikkelen.

Het huurcontractendatabestand is bruikbaar voor uitspraken over de private huurmarkt en enkel op basis van geregistreerde huurcontracten.

Bron: ADDP Huurcontractendatank, 2010

De meeste private huurders in Vlaanderen betaalden in 2010 tussen 248 en 495 euro aan huur.

In Brecht ligt de mediaanhuurprijs (gebaseerd op de geregistreerde private huurcontracten in 2010) op 617 euro.

Rond Antwerpen liggen de dure gemeenten volledig aan de oostkant en langs de Nederlands grens. Schilde (787 euro per maand) en Brasschaat (758 euro per maand) behoren zelfs tot de tien duurste huurgemeenten van Vlaanderen. Aan de westkant, eens de grens over met Oost-Vlaanderen, het Waasland in, liggen de prijzen heel wat lager.

De grootste verschillen in huurprijs binnen Vlaanderen gaan echter niet alleen samen met de geografische ligging maar vaak ook met verschillen in woningtype, grootte van de woning, woningkwaliteit, uitrustingsniveau en comfort van de woning. Informatie hierover is echter niet systematisch, noch op gestructureerde wijze in het huurcontractendatabestand opgenomen.

Wat we leren uit de databank is dat de huurprijs voor een woning omschreven als 'Huize, ...', 'Hof ter, ...', 'Villa, ...', komt op 1 257 euro komt. Na de villa's en alleenstaande woningen volgen de duurere appartementtypes zoals een penthouse (888 euro per maand), een appartement over drie verdiepingen (819 euro per maand) en een loft (695 euro per maand).

Voor een halfopen bebouwing leggen huurders zo'n 680 euro per maand neer, een hoeve, beletagewoning, en een bungalow volgen. Duurder nog dan het doorsnee rijhuis is een duplex-appartement (627 euro), dit is een appartement over twee verdiepingen, en een appartement in een residentie (622 euro).

We mogen besluiten dat met een huurbudget onder de 500 euro en uitgaande van de doorsnee huurprijs, men zich dus toegang kan verschaffen tot één van de kleinere woningtypes op de private huurmarkt of dat men aangewezen is op het delen van een huis met medebewoners.

Voor een doorsnee éénslaapkamerflat of –appartement betaalt men anno 2010 in Vlaanderen 456 euro. Wie een tweede slaapkamer wil, moet daar 100 euro bovenop leggen. Wie een klein huis huurt met één of twee slaapkamers betaalt minder dan voor een appartement met één of twee slaapkamers. Wie meerdere slaapkamers nodig heeft, komt snel aan een huurprijs van 621 euro voor drie slaapkamers en 700 euro voor vier slaapkamers.

Ook het uitrustingsniveau van de woning bepaalt mee de huurprijs: een eengezinswoning met parkeerplaats wordt verhuurd aan 616 euro, dat is 40 euro meer dan de doorsnee huurwoning (al dan niet met garage); bij een appartement of flat tikt de aanwezigheid van een garage, carport of parkeerplaats sterker door en betaalt men 60 euro meer dan voor het doorsnee appartement.

Aan de aanwezigheid van een tuin, koer en/of terras aan de woning is ook een duidelijke meerprijs verbonden. Die meerprijs is vooral groot bij de eengezinswoning, namelijk ruim 110 euro. Men betaalt zo'n 690 euro voor een alleenstaande woning of gezinswoning waar sprake van een tuin of een terras. Bij de appartementen betaalt men 55 euro meer voor een appartement met een tuin of een terras, namelijk zo'n 570 à 575 euro. Een koer heeft geen gunstige relatie met de prijs. Waarschijnlijk zijn het ietwat oudere woningen in slechtere staat.³

De meerkost voor huren van een woning/appartement voor een groot gezin is beduidend.

1.1.4. Verdeling huren - eigendom

Van de 10 746 woningen worden er 8 458 woningen door de eigenaar bewoond en zijn 2 192 huurwoningen of een verhouding van 80 op 20. Er woont bijgevolg een zeer groot aandeel eigenaars in Brecht.

---

³ Bron: Huurprijzen en righthuurprijzen Deel II: De registratie van huurcontracten als informatiebron voor de private huurmarkt. Departement Ruimte en Wonen

Uit de statistieken in Census 2011, een volkstelling waarbij gebruik wordt gemaakt van gegevens die al beschikbaar zijn in allerlei administratieve databanken, leren we heel wat over woning typologieën, over de verhouding eigenaars – huurders.

Bewoonde woningen naar type eigendom

2011	Door de eigenaar bewoonde woningen	Huurwoningen	Niet aangegeven	Andere wooneenheden of collectieve woonverblijven	Totaal
Brecht	8.458	2.192	59	37	10.746

In 2011 woonden er 22 711 Brechtenaren in een eigen woning en 4 713 in een huurwoning.

Nationale en gewestelijke cijfers tonen aan dat de eigenaars gemiddeld iets jonger zijn dan de huurder namelijk 42 jaar voor de eigenaars en 45 jaar voor de huurders.

Wat de grootte van de huishoudens betreft: bij eenpersoonshuishoudens is één huishouden op twee huurder van zijn woning.

Het aandeel huurders daalt tot 30% voor huishoudens van twee personen, bedraagt 15% voor particuliere huishoudens van drie tot vijf personen, en 20% voor huishoudens van zes tot tien personen.

1.2. Woningpatrimonium

Het woningpatrimonium in Brecht is relatief jong. In Brecht is bijna de helft van de woningen na 1981 gebouwd. Het grootste deel bestaat uit woningen in open bebouwing.

Bewoonde woningen naar type woonverblijf (2011)

2011	Bewoonde conventionele woningen	Andere wooneenheden	Collectieve woonverblijven	Totaal
Bewoonde woningen naar type woonverblijf	10 709	17	20	10.746

In Brecht staan er 10 709 conventionele woningen. De meeste woningen werden gebouwd tussen 1946 en 2000.

Het aantal woningen gebouwd voor 1919 is erg klein. Een piekmoment is opgemeten in de jaren '70 – '80 –'90. Maar dit is een beeld dat voor het ganse Vlaamse gewest geldt.

Vóór 1919	Van 1919 tot en met 1945	Van 1946 tot en met 1960	Van 1961 tot en met 1970	Van 1971 tot en met 1980	Van 1981 tot en met 1990	Van 1991 tot en met 2000	Van 2001 tot en met 2005	2006 of later	Niet aangegeven	Totaal
411	728	1.409	1.336	1.838	1.965	2.336	855	975	7	11.860

Het aandeel jonge en nieuwe woningen is erg hoog. Het percentage hele oude woningen is bovendien erg laag. In Brecht is bijna de helft van de woningen na 1981 gebouwd. Het grootste deel bestaat uit woningen in open bebouwing.

1.3. Sociale woonmarkt

Wanneer de private markt niet kan beantwoorden aan de noden, is men aangewezen op de sociale huur- en koopmarkt. In Brecht zijn de actoren op de sociale huur- en koopmarkt: SHM De Voorkepen, SHM De Ideale Woning, SBK Arro Antwerpen en SVK Het SaS.

Het sociaal huuraanbod en sociale huisvestingsmaatschappijen worden als bevoorrechte uitvoerders van het Vlaams Woonbeleid geacht om in overleg met de gemeenten inspanningen te leveren om het BSO (bindend sociaal objectief) te realiseren. Het BSO sociale huurwoningen is in het actieterrein aanzienlijk en de voortgangstoets van eind 2014 geeft aan dat er nog veel werk aan de winkel is.

Op basis van de nulmeting van 31 december 2007 is een BSO voor sociale huurwoningen per gemeente bepaald.

	Nulmeting (31/12/2007)	Nulmeting (%)	BSO (31/12/2020)	BSO (inhaal-beweging tegen 2025)	Totaal	Gerealiseerd na nulmeting (a)	Nog te realiseren	Gepland (b)	Nog te plannen: BSO: realisaties - plannen	Vergund
Sociale huurwoningen	258	2,48%	173	18	191	44	147	229	-82	
Sociale koopwoningen			97		97	17	80	86	-6	37
Sociale kavels			4		4	8	-4	0	-4	

Het BSO is in theorie bereikt, maar staat in sterk contrast tot het feitelijk toewijzen van deze sociale wooneenheden én de aanhoudende erg lange wachttijden bij de lokale huisvestingsmaatschappijen.

Sociale renovatie- en woningbouwprojecten slepen vaak langer aan dan gepland. Het gevolg hiervan is dat de doorlooptijd van een project veel langer wordt dan verwacht.

Daarnaast zijn er de maatschappelijke evoluties, zoals de toename aan mensen die alleen wonen door echtscheidingen en de instroom aan armoede door de vluchtelingencrisis. De kans dat de wachttijd ooit helemaal weggewerkt kan worden, is heel klein.

Een woonbeleidsconvenant is goedgekeurd door Vlaamse minister voor wonen. De gemeente Brecht engageert zich om binnen 3 komende jaren 18 bijkomende sociale huurwoningen te realiseren op site Akkerweg. Hiervoor werd door VMSW een financiering aangevraagd en toegekend.

In het Kaderbesluit Sociale Huur wordt ruimte gelaten om door een 'toewijzingsreglement' lokale accenten te leggen die afwijken van de standaard toewijzingsregels. Deze lokale noden worden gestaafd door het opmaken van doelgroepenplannen.

In Brecht wordt sinds 2016 voorrang verleend aan 'ouderen' vanaf 70 jaar (32 woningen), aan 'jongeren met een beperking in een project begeleid wonen' (16 woningen), en aan 'personen met een niet aangeboren handicap en een permanente zorgnood'.

In het ROP wordt een onderscheid gemaakt tussen percelen in eigendom van particulieren en percelen in eigendom van publieke of semipublieke organisaties.

1343 percelen zijn in eigendom van particulieren met een oppervlakte van 2 002 812,67m².

13 percelen zijn in semipublieke eigendom met een oppervlakte van 64.700,689m².

19 percelen zijn eigendom van de overheid met een oppervlakte van 75 912,890m²

Brecht kent nog steeds een flink aandeel van beschikbare gronden in private eigendom. Deze zijn momenteel moeilijk te activeren. Gezien het te behalen sociaal bindend objectief, wat betreft sociale huurwoningen en kavels, zullen deze meer en meer een belangrijke actor worden in het toekomstige gemeentelijke woonbeleid.

3.1.Sociale kavels

De sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) bieden in Brecht niet alleen sociale woningen aan, maar verkopen ook bouwgronden tegen gunstige voorwaarden aan mensen met een bescheiden inkomen. Om in aanmerking te komen voor de aankoop van een sociale bouwgrond moeten kandidaat-kopers aan voorwaarden voldoen.

Wanneer een sociale koopwoning of kavel klaar is voor verkoop, wordt het goed in principe toegewezen volgens de chronologische volgorde in het inschrijvingsregister. Er gelden wel bepaalde voorrangregels.

Eind 2014 was er een voortgang met 7 kavels in Brecht, wat impliceert dat er 3 kavels méér werden gerealiseerd dan het BSO bepaalt.

3.2.Sociale woningen en appartementen

De sociale huurmarkt is een schaarse woonmarkt met veel kandidaat-huurders op de wachtlijsten. De meeste kandidaat-huurders zijn alleenstaanden of gehuwden zonder of met 1 persoon ten laste.

Op alle wachtlijsten van de sociaal verhuurders zijn, weliswaar ook een klein aantal, zeer grote gezinnen terug te vinden van 5 tot 7 personen.

In 2012 situeert de grootste groep (53,17%) van de kandidaat-huurders zich in de leeftijdscategorie 21 tot 50 jaar. 17,08% van de kandidaat-huurders is ouder dan 65 jaar.⁴

leeftijdscategorie	2010	2011	2012
0 - 20	2,75%	0%	0%
21 - 30	18,04%	12,22%	12,67%
31 - 40	16,08%	20,90%	22,04%
41 - 50	18,82%	20,58%	18,46%
51 - 54	7,84%	9,65%	8,82%
55 - 60	11,76%	8,36%	9,37%
61 - 65	7,84%	10,93%	11,57%
66 - 70	8,24%	7,07%	6,89%
71 en ouder	8,63%	10,29%	10,19%
totaal	100%	100%	100%

De gemeente ervaart dat de doelgroep ouderen specifieke problemen ondervindt om een aangepaste en betaalbare woning te vinden. Uit de profielschets van de zittende sociale huurders blijkt dat een flink aandeel ouderen gehuisvest wordt in woningen niet conform de rationele bezetting (bijvoorbeeld alleenstaanden of een echtpaar wonen zo in een drie- of zelfs vierslaapkamerwoning). Het aandeel kleine, aangepaste woningen is relatief klein in het sociaal woningpatrimonium. Voor 2014 werden deze woning slechts sporadisch toegewezen aan ouderen.

Door de toepassing van het goedgekeurd lokaal toewijzingsreglement kan bij de toewijzing van bepaalde sociale kleinere, aangepaste huurwoningen voorrang gegeven worden aan deze doelgroep en komt Brecht tegemoet aan de veranderende woonbehoefte en woonwensen van ouderen en

⁴ Bron: Lokaal Toewijzingsreglement

komen grote huurwoningen terug vrij voor jonge gezinnen uit het wachtregister van de sociale huisvestingsmaatschappij.⁵

In de gemeente Brecht is het aantal sociale verhuringen van eengezinswoningen hoger dan in de meeste gemeenten in de regio.⁶

Aantal gerealiseerde sociale huurwoningen in Brecht:

Woningtype	Totaal
Studio	0
app.1 slaapkamer	20
app. 2 slaapkamer	58
app. 3 slaapkamers	12
app. 4 slaapkamers	1
won.1 slaapkamer	9
won. 2 slaapkamers	2
won. 3 slaapkamers	150
won. 4 of meer slaapkamers	29
Totaal	281

Bron: SHM De Voorkepen, SHM DE Ideale Woning en SVK Het SaS.

In de gemeente Brecht bestaat het totaal aantal huurappartementen voor 60% uit twee slaapkamer appartementen, voor 20% uit één slaapkamer appartementen en voor 15% uit drie slaapkamerappartementen.

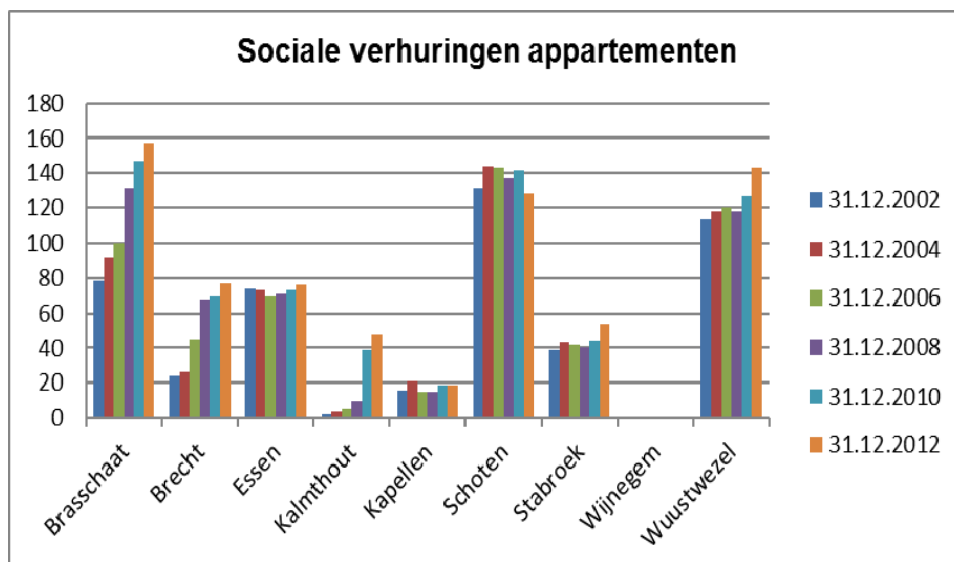
De meerderheid van het totaal aantal ééngezinswoningen bestaat uit woningen met drie slaapkamers (80%), daarna volgen de woningen met vier slaapkamers.

Sociale verhuringen in appartementen:

	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Brecht	24	26	45	67	69	77

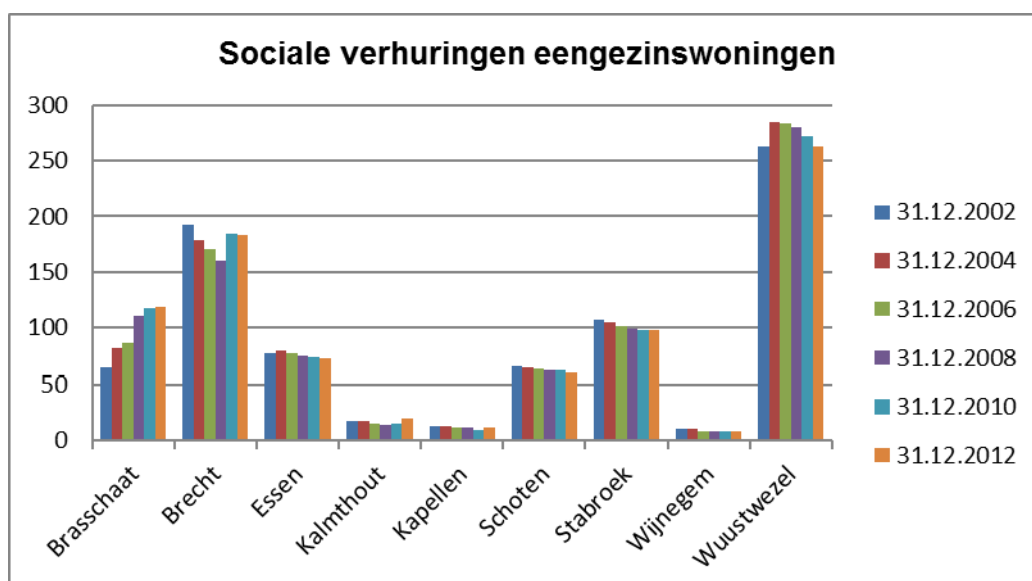
⁵ Bron: Lokaal Toewijzingsreglement Brecht.

⁶ Bron: SHM De Voorkepen

Sociale verhuringen in woonhuizen:

	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Brecht	192	179	171	160	184	183

In de gemeente Brecht is er een geleidelijke stijging van sociale verhuringen van appartementen, de verhuringen van eengezinswoningen is hoger dan in de meeste gemeenten van de regio.

Bij veel gemeenten is er een daling te zien van het aantal sociale verhuringen van eengezinswoningen.

1.4. De bescheiden woonmarkt

Het decreet grond- en pandenbeleid creëerde naast het al bestaande sociale woonaanbod een nieuwe categorie van betaalbaar wonen: het bescheiden woonaanbod.

De doelgroep van deze bescheiden woningen zijn mensen die moeilijk een woning vinden op de private markt. Om deze doelstelling te realiseren, wordt een bescheiden last gekoppeld aan een verkavelingsvergunning of een stedenbouwkundige vergunning voor projecten vanaf een bepaalde omvang. Bij realisatie van een bescheiden woonaanbod door een private ontwikkelaar, houdt gemeente bij de beoordeling van de vergunning steeds rekening met eventuele lasten inzake bescheiden woonaanbod.

De bescheiden last wordt opgelegd bij volgende projecten:

- verkavelingen bestemd voor woningbouw van tenminste tien loten krijgen altijd een bescheiden last opgelegd, verkavelingen tussen 5 en 10 loten krijgen een bescheiden last opgelegd vanaf een grondoppervlakte groter dan een halve hectare; verkavelingen van minder dan 5 loten zijn vrijgesteld van een bescheiden last.
- groepswoonbouwprojecten waarbij ten minste tien woonegelegenheden ontwikkeld worden;
- de bouw of de herbouw van appartementsgebouwen waarbij ten minste vijftig appartementen gecreëerd worden;
- verkavelingen, groepswoonbouwprojecten en projecten voor de bouw of de herbouw van appartementsgebouwen die niet voldoen aan de voorwaarden, vermeld in 1°, 2° of 3°, en waarvoor een verkavelingsvergunning of een stedenbouwkundige vergunning wordt aangevraagd door een verkavelaar of een bouwheer wiens project aansluit op andere, door dezelfde verkavelaar of bouwheer te ontwikkelen gronden, die samen met de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft, een oppervlakte van meer dan een halve hectare beslaan.

Een woning is bescheiden als ze aan volgende voorwaarden voldoet:

- kavels met een oppervlakte van ten hoogste 500 m²
- eengezinswoningen met een bouwvolume van ten hoogste 550 m³
- overige woningen met een bouwvolume van ten hoogste 240 m³, te verhogen met 50 m³ voor woningen met drie of meer slaapkamers.

Sociale huisvestingsmaatschappijen hebben de mogelijkheid, en niet de verplichting, om een bescheiden woonaanbod uit te bouwen (kopen, bouwen, verhuren of verkopen).

Als gemeente kunnen we echter weldegelijk een rol hebben bij het uitbouwen van een bescheiden woonaanbod. We kunnen door een gemeentelijke verordening "Bescheiden Wonen" of via een ruimtelijk uitvoeringsplan deze maximale oppervlakte- en volumennormen verder beperken.

Ook heeft de gemeente bij realisatie van een bescheiden woonaanbod door een SHM de mogelijkheid om een gemeentelijk reglement met lokale toewijzingsregels op te stellen.

2. Woningkwaliteitsbewaking

Iedereen heeft recht op behoorlijke huisvesting. De Vlaamse Wooncode definieert dat grondrecht als "de beschikking over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid".

Met de woningkwaliteitsbewaking wil Brecht dat recht op een goede, veilige en gezonde woning bevorderen door conformiteitsonderzoeken, conformiteitsattesten, besluiten tot ongeschikt- of onbewoonbaarverklaring of het recht van voorkoop. Er werden ook eigen initiatieven in de vorm van gemeentelijke verordeningen ontwikkeld.

2.1. Ongeschikt- en onbewoonbaarverklaringen

Elke woning moet voldoen aan de elementaire veiligheids-, gezondheids- of woonkwaliteitsvereisten van art. 5 van de Vlaamse Wooncode. Deze wettelijke kwaliteitsvereisten zijn absolute minimumnormen voor alle bestaande woningen.

Alleen woningen kunnen ongeschikt en/of onbewoonbaar verklaard worden. Gebouwen of gebouwgedeelten zonder woonfunctie, zoals bijvoorbeeld een fabriekspand, niet. Er zijn twee procedures om woningen met kwaliteitsproblemen aan te pakken:

1. Ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring van titel III van de Vlaamse Wooncode = de normale procedure
2. Onbewoonbaarverklaring in uitvoering van artikel 135 van de Nieuwe gemeentewet = alleen bij acuut gevaar

Aantal woningonderzoeken uitgevoerd in Brecht van 2012 tot 2016 en adviezen inzake woningkwaliteit:

- 2012: 9, waarvan 3 ihkv een aanvraag voor een huursubsidie
- 2013: 23, waarvan 8 ihkv een aanvraag voor een huursubsidie
- 2014: 20, waarvan 6 ihkv een aanvraag voor een huursubsidie
- 2015: 12, waarvan 7 ihkv een aanvraag voor een huursubsidie
- 2016: 13, waarvan 5 ihkv een aanvraag voor een huursubsidie

Aantal OO verklaringen in Brecht op basis van art. 135 van de NGW van 2012 tot 2016 :

- 2012: 0
- 2013: 0
- 2014: 0
- 2015: 1
- 2016: 2
- 2017: 1

2.2.Conformiteitsonderzoeken

De burgemeester kan het conformiteitsattest afleveren op verzoek of op eigen initiatief. De verzoeker kan het attest vragen op vrijwillige basis of om een ongeschikt- of onbewoonbaarheidsbesluit op te heffen.

Een verhuurder kan een conformiteitsattest krijgen als zijn woning:

- minder dan 15 strafpunten heft;
- over de nodige rookmelders beschikt;
- niet onbewoonbaar is.

De gemeente vraagt een vergoeding voor het afleveren van een conformiteitsattest. Bij een conformiteitsonderzoek beoordeelt de woningcontroleur de feitelijke, objectieve toestand van de woning. Hij houdt geen rekening met bewonersattitudes, noch met verklaringen van bewoners of verhuurders.

Zoals in bovenstaande tekst reeds beschreven, heeft Brecht een relatief beperkt aandeel oudere woningen op haar grondgebied. Volgens het woonloket is er echter een behoorlijk aandeel oudere huurwoningen vaak in een slechte en ongezonde staat. Niet alleen voldoen ze dikwijls niet aan de Vlaamse normering op vlak van veiligheid en gezondheid, ze schieten bovendien tekort om tegemoet te komen aan rationeel energiegebruik door ondermaatse isolatie.

Het opleggen van de verplichting tot het bezitten van een conformiteitsattest voor welbepaalde huurwoningen, in onder meer afgebakende straten en buurten of voor woningen van een bepaalde ouderdom, kan een instrument zijn om de kwaliteit van het lokaal private huurpatrimonium te bewaken.

Door de private huurmarkt beter in kaart te brengen kan een lokaal woonbeleid op maat geschreven en toegepast worden.

2.3 Verwaarlozing

Een gebouw of woning wordt beschouwd als verwaarloosd wanneer het ernstige, zichtbare en storende gebreken of tekenen van verval vertoont aan buitenmuren, voegwerk, schoorstenen, dakbedekking, dakgebinte, buitenschrijnwerk, kroonlijst, dakgoten, schilderwerk, glas, gordijnen,... Ook een terrein kan verwaarloosd zijn: sluikstorten, verwilderde begroeiing,...

Verwaarloosde gebouwen en of woningen vervuilen het straatbeeld en verloederen de omgeving. Het pand of de woning verliest zijn waarde. De herstel -of renovatiekosten lopen hoog op al naargelang het langdurige verwaarlozen van een gebouw en/of woning.

Onze gemeente heeft een eigen verwaarlozingsregister en een bijhorende gemeentelijke belasting. De zakelijk gerechtigde betaalt een belasting als de woning, het gebouw of het terrein opgenomen werd op de inventarislijst van verwaarloosde en verkrotte woningen, gebouwen of terreinen.

Aantal geregistreerde verwaarlozingen in Brecht van 2012 tot 2016:

- 2012: 0
- 2013: 0
- 2014: 4
- 2015: 4
- 2016: 0

2.4. Leegstand

Aantal geregistreerde leegstaande woningen in Brecht van 2012 tot 2016:

- 2012: 20
- 2013: 38
- 2014: 61
- 2015: 47
- 2016: 41

3. Lokale economie en landbouw

3.1. Arbeidsmarkt

3.1.1. Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) in %

De werkzaamheidsgraad of het percentage werkenden tussen 20 en 64 jaar lag in 2014 op 74,5 %. Het aantal werkende mannen tussen 20 en 64 ligt op 80,3% en bij vrouwen lag de verhouding op 68,7%. Sinds 2003 nam het percentage bij vrouwen met 10% toe.

Werkgelegenheid

Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar), in %

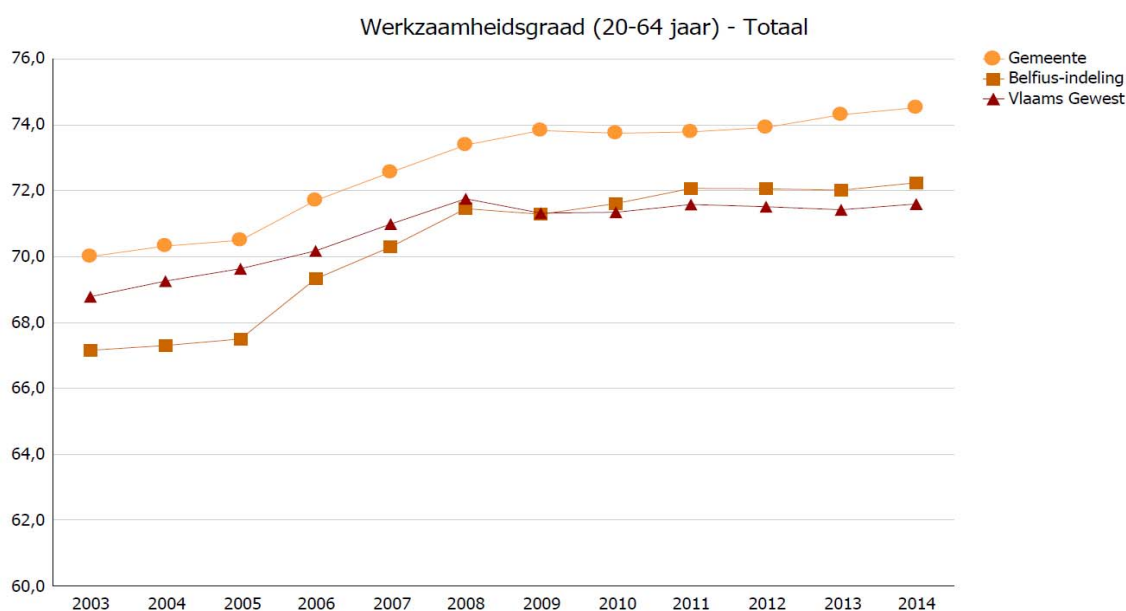
Bron: SWSE - bewerking SVR-DWH

Leeswijzer: [werkzaamheidsgraad](#) - [werkenden](#) - [bevolking op beroepsactieve leeftijd \(20-64 jaar\)](#)

	Brecht											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mannen	81,0	80,3	80,5	81,1	81,5	81,8	81,6	81,1	81,0	80,5	80,5	80,3
Vrouwen	58,8	60,1	60,3	62,2	63,5	64,9	66,0	66,4	66,5	67,4	68,1	68,7
Totaal	70,0	70,3	70,5	71,7	72,6	73,4	73,8	73,7	73,8	73,9	74,3	74,5

	BELFIUS.Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei (Cluster 12)											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mannen	76,7	76,3	76,2	77,4	78,4	78,8	77,9	77,8	78,0	77,6	77,1	77,0
Vrouwen	57,2	57,9	58,4	61,0	61,9	63,8	64,5	65,3	65,9	66,4	66,8	67,3
Totaal	67,2	67,3	67,5	69,3	70,3	71,5	71,3	71,6	72,1	72,1	72,0	72,2

	Vlaams Gewest											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mannen	77,0	77,1	77,2	77,1	77,7	78,0	76,8	76,5	76,6	76,2	75,8	75,7
Vrouwen	60,3	61,2	61,9	63,1	64,1	65,4	65,7	66,1	66,5	66,7	67,0	67,5
Totaal	68,8	69,3	69,6	70,2	71,0	71,8	71,3	71,3	71,6	71,5	71,4	71,6

Bron: Vlaamse Profielschets 2016

3.1.2. Werkloosheidsgraad

Werkgelegenheid

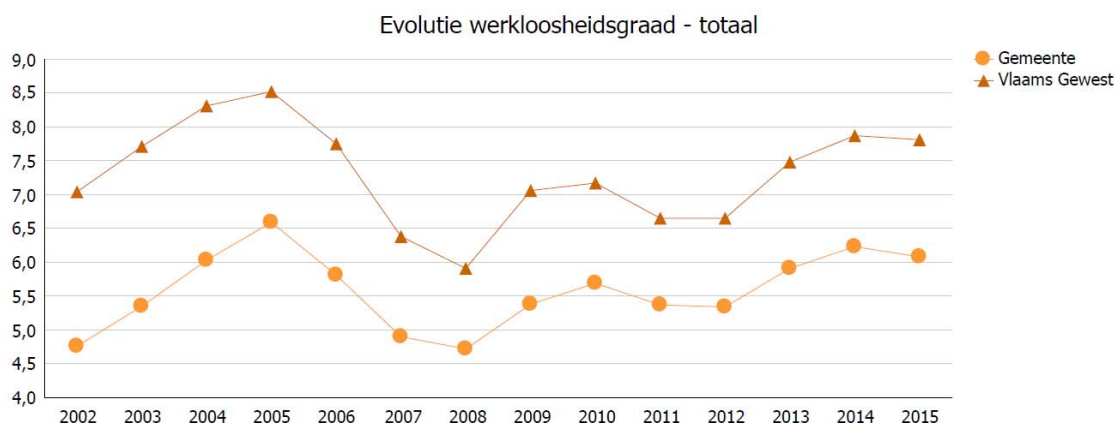
Werkloosheidsgraad naar leeftijd, in %

Bron: VDAB Studiedienst (Arvastat)

Leeswijzer: [werkloosheidsgraad VDAB](#)

	Brecht													
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
< 25 jaar	10,6	13,2	13,7	15,0	12,0	9,2	9,0	11,3	12,5	10,1	11,2	13,1	13,3	12,8
25 tot 50 jaar	4,4	4,8	5,2	5,3	4,4	3,6	3,2	3,6	3,8	3,7	3,6	4,2	4,5	4,3
>= 50 jaar	2,6	3,2	5,0	6,8	7,4	7,2	7,3	8,0	7,9	7,7	7,3	7,1	7,5	7,6
Totaal	4,8	5,4	6,0	6,6	5,8	4,9	4,7	5,4	5,7	5,4	5,3	5,9	6,2	6,1

	Vlaams Gewest													
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
< 25 jaar	16,9	18,2	18,4	18,0	15,2	11,9	11,3	15,5	15,6	14,2	14,2	17,7	17,5	16,9
25 tot 50 jaar	6,4	7,0	7,4	7,3	6,4	5,1	4,6	5,7	5,8	5,3	5,3	6,3	6,7	6,6
>= 50 jaar	3,2	3,9	5,7	7,7	8,4	7,8	7,4	7,6	7,7	7,3	7,3	6,9	7,5	7,8
Totaal	7,0	7,7	8,3	8,5	7,8	6,4	5,9	7,1	7,2	6,6	6,6	7,5	7,9	7,8

De werkloosheidsgraad ligt in Brecht lager dan in het Vlaams Gewest, namelijk op 6,1%.

3.2. Detailhandel

In 2008 werd door studie bureau BRO een detailhandelsvisie opgemaakt waarin een aantal acties werden voorgesteld om het detailhandelsapparaat in Brecht te versterken.

De studie werd gebaseerd op de beschikbare cijfers in 2008 waaruit een prognose werd getrokken naar 2018 toe. Op basis van deze gegevens werd een visie ontwikkeld waarin een aantal doelen werden vooropgesteld die in 2018 zouden gerealiseerd moeten kunnen zijn.

Er werd geopteerd om in deelgemeente Brecht een centraal centrumgebied uit te bouwen dat een regionaal verzorgend karakter moest krijgen, vergelijkbaar met Schilde of Hoogstraten. De verzorgingsfunctie van Sint-Job-in-'t-Goor en Sint-Lenaarts zou eerder lokaal verzorgend blijven, gezien de concurrentie van sterke handelscentra in de nabijheid zoals Antwerpen, Schoten, Brasschaat.

Om een optimaal centrumgevoel te creëren, werden de afgelopen jaren al veel inspanningen geleverd zoals:

- de heraanleg van de Gemeenteplaats en Brugstraat;
- afbakening kernwinkelgebieden van Brecht en Sint-Job-in-'t-Goor in RUP's zodat een geconcentreerder geheel ontstaat mede door de verplichting van winkelpanden op het gelijkvloers.

- ruimte creëren voor grote winkels via ruimtelijke planning.

Voor Brecht-centrum werd een netto uitbreidingsbehoefte berekend van 1.600 m² winkelvloeroppervlakte (wvo) voor dagelijkse behoeften (bijvoorbeeld voeding) en 1.100m² wvo voor niet-dagelijkse behoeften.

Tabel 12.1: Berekening netto-uitbreidingsbehoefte detailhandel in Brecht-Noord (deelgemeenten Brecht en Sint-Lenaarts)

	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen
Inwoners in 2018	18.200	18.200
Bestedingen per hfd (incl. inkomenscorrectie)	2429,64	2426,32
Bestedingspotentieel (x 1 mln €)	44,2	44,2
Binding	80%	40 a 45%
Toevloeiing	10%	15%
Omzet	39,3	22,1
Normatieve vloerproductiviteit ⁷	5680	1565
Gewenst metrage in 2018	6900	14100
Aanwezig metrage in 2008 ⁸	5315	12976
Netto-uitbreidingsruimte	1600	1100

Voor Sint-Job-in-'t-Goor werd voor de uitbreiding van dagelijkse behoeften een 300 m² wvo berekend en een 800 m² aan niet-dagelijkse behoeften.

Tabel 12.2 Berekening netto-uitbreidingsbehoefte detailhandel in Brecht-Zuid (deelgemeente Sint-Job-in-'t-Goor).

	Dagelijkse artikelen	Niet-dagelijkse artikelen
Inwoners in 2018	14.300	14.300
Bestedingen per hfd (incl. inkomenscorrectie)	2429,64	2426,32
Bestedingspotentieel (x 1 mln €)	34,7	34,7
Binding	80%	15%
Toevloeiing	10%	10%
Omzet	30,9	5,8
Normatieve vloerproductiviteit ⁹	5680	1565
Gewenst metrage in 2018	5400	3700
Aanwezig metrage in 2008	5126	2925
Netto-uitbreidingsruimte	300	800

De ontwikkeling van Brecht-centrum kon mede door een aantal economische factoren en ongelukkige timing de zo erg gewenste retailers niet aantrekken. Ondertussen werden er wel een aantal m² wvo ingenomen voor de dagelijkse behoeften door de uitbreiding van het Aldi warenhuis en de komst van Okay net buiten het winkelcentrum van Brecht. Ook de komst van Hubo en enkele kleinere handelszaken langsheen de activiteitendreef richting Sint-Lenaarts zorgde voor de inname van een aantal m² wvo aan niet-dagelijkse behoeften.

In de deelgemeente Sint-Jo-in-'t-Goor werd de berekende m² wvo voor uitbreiding van de dagelijkse behoefte ruim overschreden met de komst van een Okay en een Lidl filiaal en eveneens de uitbreiding van Aldi. De ontwikkeling van de Handelslei, vlak naast het kanaal Dessel-Schoten zorgde er wel voor

dat de eerste retailer verleid kon worden (namelijk Kruidvat) om een winkel te openen. De komst van nog andere spelers moet nog afgewacht worden. Het beoogde aaneengesloten winkelgeheel in de Handelslei begint stilaan vorm te krijgen dankzij de opgelegde voorschriften in het RUP Dorpsassen Sint-Job. Hier moet echter de nodige aandacht besteed worden aan de mobiliteit, zodat dit het wetslagen van de uitbouw van de handelskern niet in de weg staat.

Voor deelgemeente Sint-Lenaarts werd er weinig beweging vastgesteld. Het officieel afbakenen van het winkelcentrumgebied lijkt hier ook aangewezen.

3.2.1. Horeca

De horeca is van essentieel belang vanuit sociaal, economisch en toeristisch oogpunt binnen een gemeente. Het is een uiterst kwetsbare sector. Volgens de gemeentelijke feitenfiche die werd opgesteld door de provincie ⁷ is het aantal horecazaken in Brecht sinds 2008 gestegen van 65 naar 68. We moeten echter vaststellen dat de uitbating van de zaken steeds regelmatig wisselt. Er werden in 2015 9 horecadossiers behandeld, in 2016 waren dat er 12 en in 2017 (tot eind oktober) 10. Van de 21 dossiers die in 2015 en 2016 werden opgestart, blijven er tot op heden nog 10 zaken overeind. Over de zaken die in 2017 openden, is het nog te vroeg om hier al een uitspraak over te doen.

3.2.2. Register leegstaande en/of verwaarloosde handelspanden

Bedrijfsgebouwen >500m² die langer dan 1 jaar leeg staan moeten verplicht opgelijst worden door gemeenten in opdracht van RWO Vlaanderen:

2013: 10 dossiers

2014: 11 dossiers - 1 schrapping

2015: 12 dossiers - 1 schrapping

2016: 12 dossiers - 5 schrappingen

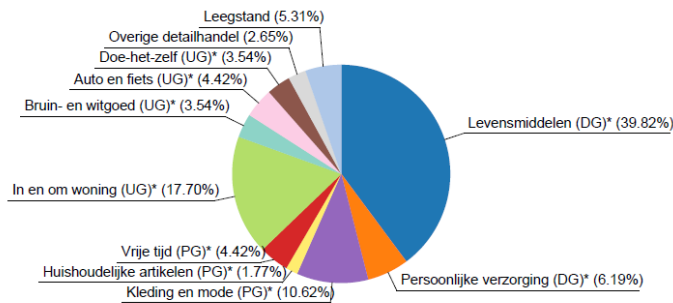
2017: 11 dossiers - 2 schrappingen

Door actief nazicht en registratie van leegstaande bedrijfsgebouwen, werden er een aantal na registratie gesloopt of opnieuw in gebruik genomen. Enkel panden > 500 m² kunnen op deze manier opgenomen worden in het register voor leegstaande en verwaarloosde bedrijfsgebouwen. Leegstand van kleinere winkelpanden kan hiermee niet aangepakt worden. Leegstaande winkelpanden zorgen voor een onverzorgd straatbeeld, maar hun aantal is in onze gemeente niet dramatisch (5,31%).

7

http://detailhandelvlaanderen.be/sites/detailhandelvlaanderen.be/files/organisation/feitenfiches/feitenfiche_brecht_3.pdf),

(*) DG = Dagelijkse goederen, PG = Periodieke goederen, UG = Uitzonderlijke goederen

Bron: LOCATUS (april 2017), verwerkt door RetailSonar

4. Conclusie en evolutie

4.1. Ruimtelijke ordening

Het is een uitdaging voor het toekomstig beleid om het eigen karakter van onze landelijke gemeente te behouden. Bij de vormgeving van het ruimtelijk beleid dient er rekening gehouden met beleidsvisies van hogere overheden.

Zo is de Vlaamse overheid bezig met de opmaak van een nieuw ruimtelijk beleidsplan dat de krachtlijnen van het toekomstig ruimtelijk beleid van Vlaanderen uittekent. Gezien op Vlaamse niveau dezelfde problematieken en uitdagingen aan de orde zijn als in de gemeente Brecht, kunnen de Vlaamse strategische doelstellingen gebruikt worden als leidraad voor een gemeentelijke visie. Belangrijk hierbij is dat deze principes niet zomaar overgenomen worden, maar dat ze vertaald worden naar de specifieke kenmerken, behoeften en uitdagingen in onze gemeente.

Volgende strategische doelstellingen werden vooropgesteld:

- **‘Meer doen met minder’**, ofwel: meer activiteiten organiseren op dezelfde oppervlakte. In plaats van open en onbebouwde ruimte aan te snijden, transformeren we ruimtes die al bebouwd zijn. Het ruimtelijk beleid streeft ernaar om bij elke vernieuwing de ruimte weer wat beter te gebruiken dan voorheen. Het is de ambitie om in 2050 het bijkomend ruimtebeslag te halveren tot 3 hectare per dag. In 2040 mag er geen bijkomende ruimte meer ingenomen worden. Efficiënter ruimtegebruik betekent niet dat we onze steden en dorpen helemaal volbouwen. Efficiënt ruimtegebruik kan gerealiseerd worden door tijdelijk ruimtegebruik, verweving, intensivering en hergebruik.
- **In 2050 is het nog beter leven in Vlaanderen.** Vitale steden en toegankelijke dorpen bieden een ruim pallet aan kwalitatieve, groene leefomgevingen. Het ruimtegebruik is intensiever en meer verweven. Het woningbestand in Vlaanderen is in 2050 mee geëvolueerd met migratie, vergrijzing en gezinsverdunding. Woonwijken kennen een gezonde sociale mix. Nieuwe vormen van samenwonen hebben er ingang gevonden, denk maar aan groepswonen, meer-generatiewonen of zorgwonen.
- **In 2050 kan elke Vlaming zich weer vlot dagelijks verplaatsen.** We hebben onze ruimte zo georganiseerd dat de vraag naar verplaatsingen afneemt. Meer Vlamingen kunnen zich duurzaam verplaatsen. Nieuwe woningen en werkplekken bouwen we binnen een straal van 1000 meter in de buurt van openbaarvervoer-knopen en op wandel- of fietsafstand van basisvoorzieningen. Stationsbuurten en andere plaatsen die zijn aangesloten op het rail- of busnet of fietsinfrastructuur zijn goed ontwikkeld, met tal van voorzieningen en een fraaie

inrichting. Regionale voorzieningen – zoals ziekenhuizen, zwembaden, administratieve centra en middelbare scholen – zijn vlot bereikbaar met het openbaar vervoer.

- **Vlaanderen heeft in 2050 een robuuste open ruimte.** We maken de open ruimte weer wat meer open. Het is opnieuw een aangenaam landschap met ruimte voor landbouw, natuur en bos. Het landelijke gebied bestaat uit grote aaneengesloten open ruimten en sterke dorpskernen. Versnippering en lintbebouwing zijn teruggedrongen: nieuwe gebouwen en bijkomende verharding krijgen zoveel mogelijk een plek binnen ruimte die al ingenomen is. Zo neemt de druk op de open ruimte af en is er genoeg plaats over voor natuur, bos, landbouw en water. Vlaanderen telt in 2050 meer waardevolle natuur- en bosgebieden.
- **In 2050 is Vlaanderen klimaatbestendig ingericht.** Een fijnmazig netwerk van groene ruimtes en waterlopen loopt door de open en bebouwde ruimte. Het landelijke groen stopt niet aan de rand van onze steden en dorpen. Ook in de bebouwde ruimte is voldoende plaats voor tuinen, parken, groene bermen, bomenrijen en water. Dat groenblauwe netwerk zorgt voor voedsel, (drink)water, schone lucht, grondstoffen, ontspanning, verkoeling en waterbuffering.
- **We verharderen of verstenen de grond zo weinig mogelijk.** In grote aaneengesloten stukken open ruimte krijgt hernieuwbare energieopwekking – zonne- en windenergie, maar ook geothermie en biomassa – een plek. Weilanden, natuur- en bosgebieden, rivieren en beken doen dienst als buffer: ze bufferen het teveel aan water bij wateroverlast, dienen als waterreservoir bij droogte en houden temperatuurschommelingen onder controle.

Om het landelijke karakter van de gemeente Brecht te kunnen behouden, is het belangrijk dat we onze open ruimte niet verder volbouwen. Gezien de huidige bevolkingstoename en de verwachting dat onze gemeente ook in de toekomst zal groeien, is het belangrijk er voldoende ruimte voorzien wordt om deze noden op te vangen. Een doelgroepenbeleid biedt hier grote meerwaarde.

Om te voorkomen dat onze open ruimte verder bebouwd en verkaveld wordt, is het belangrijk om na te denken op welke locaties we aan verdichting willen werken en op welke locaties verdichting een halt wordt toegeroepen. Zo krijgt het landelijk karakter in onze gemeente nieuwe ontwikkelingskansen en kan er een groenblauwnetwerk ontwikkeld worden dat de biodiversiteit in onze gemeente ten goede zal komen.

De verdichtingslocaties moet bewust gekozen worden zodat er kwalitatieve woonomgevingen ontwikkeld kunnen worden in de nabije omgeving van de nodige voorzieningen. Om de 4 decretale doelstellingen van de socio-economische vergunning te kunnen beoordelen, doen we er als bestuur goed aan om alle kernwinkelgebieden, winkelarme gebieden en toegestane uitzonderingen officieel vast te leggen. Hierbij is het belangrijk dat voorzieningen gekoppeld worden aan verdichtingslocaties met de nodige aandacht voor mobiliteit en parkeergelegenheid.

Op die manier kan de autoafhankelijkheid verminderd worden en ontstaan er kansen om een performant en kwalitatief openbaar vervoer te realiseren en de mobiliteit in de gemeente te bedwingen. De stationsomgeving Noorderkempen is een belangrijke troef voor de gemeente om kwalitatieve verdichtingsprojecten te gaan realiseren.

Verdichting moet op een verstandige manier gebeuren. Hiermee bedoelen we dat het niet zomaar mag gaan over het volbouwen van binnengebieden of percelen. Bij elke nieuwe ontwikkeling moet er gekeken worden naar de kenmerken en noden van zijn omgeving zodat het nieuwe project een (maatschappelijke) meerwaarde voor zijn omgeving en de gemeente kan betekenen.

Strategieën zoals verweving, intensivering en hergebruik kunnen hiervoor aangewend worden. Verstandig verdichten wil ook zeggen dat nieuwe ontwikkelingen rekening moeten houden met de impact op de mobiliteit en de draagkracht van de bestaande wegennet en zijn omgeving.

De aanpak van de directe woonomgeving en de leefbaarheid van de kernen is van groot belang. Voor dit laatste moet naast woningdifferentiatie ook aandacht uit te gaan naar publiek domein, ruimte voor groen en een aanlokkelijke en diverse samenstelling van het woningaanbod. Deskundige visies van architecten kunnen constructief bijdragen tot een vernieuwde gemeentelijke ruimtelijke ordening.

Klassieke verkavelingen waarbij elke woning zijn eigen perceel heeft, moeten afgebouwd worden. Als we 'meer willen doen op minder ruimte', dan zullen woningen/voorzieningen gebundeld moeten worden in grote gemeenschappelijke open ruimten. Zo vermindert de bebouwde oppervlakte, ontstaat er ruimte voor water en groen en worden ontwikkelingen klimaatbestendiger.

Vernieuwende woonvormen zoeken een plaats in het woonlandschap. Door onze woningen compacter en slimmer te ontwerpen en meer te groeperen, kunnen we zuiniger omgaan met oppervlakte, materialen en energie. Een ruimere differentiatie en combinatie van woningtypes, beter afgestemd op allerlei gezinsvormen, zowel collectief als individueel, moeten ervoor zorgen dat goed wonen voor iedereen betaalbaar blijft. Meer woningen bouwen op een beperkte ruimte en toch het gevoel bekomen van een aangename buurt: hierin ligt onze uitdaging voor de toekomst!

In deze diverse nieuwe woonvormen verschilt de mate van gemeenschappelijkheid - sommige delen bijna alles en hebben alleen een privéslaapkamer, andere hebben een autonome privéwoning binnen een gemeenschappelijk woonproject. Wat al deze vormen gemeen hebben is dat er altijd een aantal gemeenschappelijke ruimtes in het architecturale ontwerp zijn opgenomen.

Ook grote gezinnen moeten goed kunnen wonen in de kernen van Brecht, zonder daarbij de minder kapitaalskrachtige bevolking uit te stoten en te verdringen. De gemeente streeft ook daarbij naar een gezonde mix van verschillende bevolkingsgroepen en het tegengaan van grote eenzijdige sociale verkavelingen.

Zoals ook blijkt uit de demografische gegevens van de gemeente, hebben wij ook te maken met een vergrijzing en een wijzigende gezinssamenstelling. De natuurlijke aangroei (aantal geboorten – aantal overlijdens) is in de gemeente Brecht relatief klein. De sterke toename van de bevolking is vooral het gevolg van migratie. Het aantal private huishoudens neemt sneller toe in Brecht dan in de andere gemeenten. Dit is het gevolg van een sterke toename van de bevolking in de gemeente Brecht gecombineerd met een trend van gezinsverdunding zoals in de rest van Vlaanderen. De gemiddelde gezinsgrootte in de gemeente Brecht blijft dalen naar 2.54.

De groei van het aantal huishoudens geeft een indicatie voor het aantal woningen dat nodig is. De grootte van het huishouden bepaalt de vraag naar de grootte van de woning en het woningtype. Meer aangepaste, betaalbare en kleine woningen kunnen voorzien in deze behoefte. Door gezinsverdunding in onze gemeente zal er in de toekomst meer vraag naar woningen voor kleinere huishoudens zijn.

Dit wordt ook bevestigd door de wachtlijsten voor sociale huurwoningen waar er de grootste vraag is naar appartementen met 1 en 2 slaapkamers. De toepassing van het LTR (lokaal toewijzingsreglement) waarbij ouderen vanaf 70 jaar voorrang krijgen alle kleine, aangepaste wooneenheden (1 of 2 slaapkamer(s)) maakt dat een significant segment van de kandidaat-huurders minder snel een sociale huurwoning krijgen toegewezen. Het gaat hier meer bepaald over alleenstaande jongeren en ouderen tussen 55 en 70 jaar. Dit is niet gestaafd door analyses uit de wachtregister, maar door het aantal vragen en klachten hierover aan het woonloket.

Het aantal burgers aan het woonloket dat zoekt naar betaalbare, kleinere woningen buiten de sociale huisvestingsmarkt neemt toe. Gezinsverdunding is de meest voorkomende oorzaak van de nood aan huisvesting op nieuwe maat van het gezin.

Doordat er ook sprake is van vergrijzing zal de behoefte toenemen aan betaalbare huisvesting die voldoet aan de zorgbehoefte. Levenslang wonen, zorgwonen vormt een oplossing voor de vergrijzing en veréénzaming.

Voornoemde principes betekenen een koerswijziging ten aanzien van het huidige ruimtelijke beleid. Dergelijke veranderingen kunnen niet van de ene op de andere dag gerealiseerd worden, maar vereisen de opmaak van een langetermijnvisie van hoe onze gemeente er in 2050 moet uitzien. Zo ontstaat er een duidelijk beeld van hoe de gemeente Brecht in 2050 georganiseerd moet zijn om een kwalitatieve en landelijke gemeente te blijven. Dergelijke visie moet gekoppeld worden aan een uitvoeringsplan op korte, middellange en lange termijn om de nodige transitie mogelijk te maken.

Het is een opportuniteit om gemeenschappelijke woonvormen op te nemen in ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP) en een wettelijke definitie te voorzien van gemeenschappelijk wonen voor het bestuur in Brecht inhoudt.

In concreto is er absoluut nood aan duidelijkheid. Een verordening kan een middel zijn om een lokale, éénduidige en vooral transparante interpretatie van de regelgeving RWO vorm te geven. De ervaring leerde ons al meermaals dat de invulling/omschrijving in de Vlaamse Codex RO vaak te veel ruimte laat voor misbruik of onbedoelde toepassing.

Het karakter van onze gemeente wordt vorm gegeven door de aanwezige landbouw die mee instaat voor het behoud van de open ruimte. De landbouwers willen de nodige kansen krijgen om hun bedrijven uit te breiden. Het is dan ook belangrijk dat met de opmaak van de langetermijnvisie de nodige aandacht gaat naar deze doelgroep en ze voldoende ontwikkelingskansen krijgt voor een duurzame toekomst.

Ruimtelijke ordening is geen beleidsveld dat op zich staat. Ruimtelijke ordening heeft raakvlakken met de meeste andere beleidsvelden. Het is dan ook belangrijk dat alle interne expertise in huis aangewend wordt om tot een gedragen visie en uitvoeringsplan te komen. De uitvoerbaarheid wordt op die manier getoetst aan de realiteit op verschillende vlakken.

Het is ook belangrijk dat dergelijke verandering gedragen wordt door onze inwoners. Een degelijk participatieproject waarin onze bewoners bevroegd en geraadpleegd worden, is hierbij zeer belangrijk. Op het vlak van het woningpatrimonium is de woning van iedereen de spil van de energietoekomst. Door diepgaande renovaties aan te moedigen, bouwt de gemeente aan de energie van toekomst: hernieuwbaar, schoon en dicht bij huis. De gemeente kan aan haar burgers renovatieadvies en -begeleiding bieden die hen actief aanzet tot doordachte en energiebesparende renovaties.

Omdat het woonloket werken op maat van specifieke doelgroepen tot haar kerntaak rekent, zijn maatregelen zoals persoonlijke begeleiding en goedkope energieleningen belangrijk.

Als we willen investeren in een hernieuwde, duurzame samenleving is het van cruciaal belang om iedereen te betrekken. Mensen in energiearmoede leven in een ongezonde woning in een vaak weinig aantrekkelijke leefomgeving. Door in te zetten op goede sensibilisering en begeleiding van kwetsbare doelgroepen, werkt een gemeente aan de verbeteren van de levenskwaliteit van deze doelgroepen: een hoger wooncomfort én een lagere energiefactuur.

Klimaatvriendelijkheid en lokaal sociaal woonbeleid vormen een mooie tandem.

Bindend sociaal objectief

Het BSO is in theorie bereikt en staat in sterk contrast tot het feitelijk toewijzen van deze sociale wooneenheden én de aanhoudende erg lange wachttijden bij de lokale huisvestingsmaatschappijen.

Sociale renovatie- en woningbouwprojecten slepen vaak langer aan dan gepland. Het gevolg hiervan is dat de doorlooptijd van een project veel langer wordt dan verwacht.

Inzetten op een groei van een kwalitatief woningpatrimonium van het Sociaal Verhuurkantoor is een open goal: de gemeente screent en/of inventariseert de komende jaren potentieel inhuurbare woningen voor het sociaal verhuurkantoor dat actief is op haar grondgebied en signaleert mogelijke opportuniteiten aan sociaal verhuurkantoor Het SaS.

In het zoeken van de juiste en meest efficiënte methodiek ligt onze grootste uitdaging voor het bekomen van bijkomend sociaal huurwoningpatrimonium. Vermoedelijk kan de technisch woningcontroleur hier actief toe bijdragen.

Op het vlak van de bescheiden woningmarkt kan de gemeente in de toekomst meer een rol spelen door bijvoorbeeld een de opmaak van een gemeentelijke verordening "Bescheiden Wonen" of via een ruimtelijk uitvoeringsplan deze maximale oppervlakte- en volumennormen verder beperken. Ook heeft de gemeente bij realisatie van een bescheiden woonaanbod door een SHM de mogelijkheid om een gemeentelijk reglement met lokale toewijzingsregels op te stellen.

Woningkwaliteitsbewaking

Woningkwaliteitsbewaking is meer dan besluiten nemen.

Binnen het intergemeentelijke samenwerkingsverband IVLW WEBB zal men een verordening opmaken waarbij verhuurders in bepaalde situaties verplicht worden een conformiteitsattest aan te vragen voor hun huurwoning.

Igean Dienstverlening werft hiervoor een extern technisch woningcontroleur aan binnen het team van IVLW WEBB. Naast het onderzoeken van woningen geeft de woningcontroleur advies aan verhuurders over het uitvoeren van verbeteringswerken aan de huurwoning.

De begeleiding van de verhuurders kan soms leiden naar een intensief 'ontzorgingstraject' waarbij er een aantal opvolgingstaken van de verhuurders worden overgenomen. Het is werken op maat van de verhuurders.

Werken woonloket binnen welzijns-campus

Door de integratie van het woonloket in de welzijns-campus biedt de gemeente haar inwoners eerste- en tweedelijnsdienstverlening, met hulp van het Sociaal Huis. Hierbinnen werken OCMW, welzijnsdienst en het woonloket nauw samen. In de komende jaren zal deze integratie nog optimaliseren.

4.2. Lokale economie en landbouw

Kleinhandelsvergunning

Vanaf 1 augustus 2018 wordt de socio-economische vergunning geïntegreerd in de omgevingsvergunning wanneer er een stedenbouwkundige vergunning vereist is. Men spreekt vanaf dan van een kleinhandelsvergunning. Dit gebeurt in het kader van het decreet integraal handelsvestigingsbeleid. Gevolg hiervan is dat de verschillende diensten binnen het gemeentebestuur veel nauwer zullen moeten samenwerken.

Om de 4 decretale doelstellingen van de socio-economische vergunning te kunnen beoordelen en een gefundeerd besluit te kunnen maken, doen we er als bestuur goed aan om alle kernwinkelgebieden en winkelarme gebieden en toegestane uitzonderingen daarop duidelijk vast te leggen. Een duidelijke voorafgaande visie is hierbij noodzakelijk.

Onlosmakelijk van bijkomende handelszaken moet zeker de mobiliteit bekeken worden. Hierbij komen een aantal vraagstukken naar boven:

Voldoet de parkeerverordening voor de implementatie van grotere winkeloppervlakken?

Kan de mobiliteit binnen onze gemeente bijkomende verkeersstromen aan door de komst van bijkomende winkels of moet er aandacht besteed worden aan bijkomende maatregelen? Wordt er voldoende rekening gehouden met de aanleveringen van de nieuwe handelszaken?

Dit houdt in dat voor belangrijke dossiers overleg tussen de dienst ruimtelijke ordening, mobiliteit, lokale economie en de technische dienst van het grootste belang is.

Dit geldt echter niet enkel voor de omgevingsdossiers. Een algemene, dienstoverschrijdende aanpak van dossiers moet in de toekomst een professionelere uitstraling geven aan de gemeentelijke diensten. Hiertoe dienen de nodige voorzieningen te worden getroffen zodat het delen van gegevens met collega's eenvoudiger wordt waardoor er meer transparantie en openheid binnen de organisatie wordt gecreëerd.

Landbouw

Ook de landbouw vormt, binnen de lokale economie een belangrijke doelgroep in onze gemeente. Deze sector staat hoe langer hoe meer onder druk door de opgelegde maatregelen voor instandhoudingsdoelstellingen (PAS, IHD). Hun vrees is dat er in de toekomst minder landbouwers zullen over blijven maar dat zij stuk voor stuk grootschaliger zullen moeten werken om te kunnen overleven. De mogelijkheid om uit te breiden is daarbij van het grootste belang. Er moet over gewaakt

worden dat deze sector levensvatbaar blijft binnen onze gemeente. Nieuwe technieken en innovaties moeten dan ook zoveel mogelijk ondersteund worden.

Voor de landbouw is het van belang dat er begrip blijft bestaan bij de bevolking voor het werk dat zij doen. Daarom blijft de link tussen landbouw en onderwijs belangrijk zodat kinderen weten waar hun voedsel vandaag komt. Projecten hieromtrent moeten ondersteund worden.

Toerismebeleid

De horeca moet aanzien worden als een volwaardige partner binnen het toerismebeleid. De promotie van de lokale eet- en drinkcultuur kan een belangrijke troef zijn. Een voorbeeld hiervan kan de permanente integratie van de streekproducten bij de horeca zijn. Brecht heeft mooie lokale producten en mag daar trots op zijn en moet er ook mee naar buiten durven komen. De dienst toerisme plant een actie rond streekproducten en horeca in de toekomst.

Overleg is een noodzakelijke eerste voorwaarde bij de voorbereidingen van feestelijke of culturele evenementen op het openbaar domein. Laat de horeca zo veel mogelijk mee genieten van het evenement, zodat iedereen er beter van wordt.

In de concessieovereenkomsten van de gemeente worden best zoveel mogelijk bepalingen opgenomen die een aantal belangrijke zekerheden en beschermingen bieden voor zowel de uitbater als de gemeente. Dit draagt zeker bij tot de continuïteit van de uitbating.

De horeca wordt regelmatig geconfronteerd alle mogelijke verenigingen en organisaties die 'horeca spelen'. Sommige hebben een vrij permanent karakter, waarbij vaak zeer lage prijzen gehanteerd worden, zonder dat ze onderworpen zijn aan de regels van de reguliere horeca. Dit moet nauwgezet in het oog gehouden worden.

Er moet voldoende aandacht zijn voor parkeergelegenheid, even belangrijk is het zorgen voor goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer, voldoende fietsstallingen, brede trottoirs. Al deze zaken zorgen voor een goede bereikbaarheid en aantrekkelijkheid voor de horeca, en uiteraard ook voor alle andere handelszaken.

Hoofdstuk 2 - Mobiliteit

Het huidig gemeentelijk mobiliteitsplan werd aan een sneltoets onderworpen. Daaruit blijkt dat het mobiliteitsplan inhoudelijk nog actueel is en dat dezelfde visie nog gevolgd wordt. In 2018 zal enkel een actualisatie van het mobiliteitsplan uitgevoerd worden met de aanvulling van enkele nieuwe projecten zoals het station Noorderkempen en de vervoersregio.

1. Stop-Principe

Als medewerkers van de gemeente Brecht zich verplaatsen, wordt het STOP-principe gehanteerd. Dit betekent dat al de verplaatsingen voor dienstangelegenheden eerst onderwerpen aan een eenvoudige vraagstelling:

1. Kan ik deze verplaatsing te voet doen (Stappen)?
2. Kan ik deze verplaatsing met de fiets doen (Trappen)?
3. Kan ik deze verplaatsing per autobus of trein doen (Openbaar vervoer)?
4. Kan ik deze verplaatsing alleen meer met een eigen wagen doen (Privé vervoer)?

Het hoofdstuk mobiliteit zal als volgens deze structuur opgebouwd worden.

1.1. Stappen

De dienst mobiliteit focust zich bij het stappen op een aantal acties voor bijvoorbeeld:

- Educatie aan kinderen in scholen / ouderen (hoe fietsen in het verkeer, dodehoekopleidingen, hoe neem ik de Lijnbus, opleidingen rond het gebruik van scooters)
- Veilige oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers:
  - o punctuele verlichting of verlichting in het wegdek;
  - o verbetering van de zichtbaarheid aan de oversteekplaats voor fietser en voetgangers aan De Ring – Nollekensweg;
  - o verbetering / aanleg van oversteekplaatsen langs de gewestwegen;
  - o blijvend inzetten op de ondersteuning van gemachtigd opzichters.
- Bij nieuwe projecten aandacht besteden aan de trage wegen en het opwaarderen van een aantal buurtwegen.
- Specifiek voor schoolomgevingen – sportcomplexen: locaties waar veel kinderen komen:
  - o in de Kraaijenhorst weg verbreden en fietspad aanleggen;
  - o schoolomgeving Bethaniënlei – OC Clara Fey – structurele maatregelen. De straat leent zich tot snel rijden en zone 30 is niet afdwingbaar;
  - o herwerken schoolroutekaart met de aanleg van de Ring en de bouw van een nieuwe gemeentelijke basisschool in de Van Pulstraat.

1.2. Trappen

In 2016 voerde de dienst mobiliteit van de provincie Antwerpen een onderzoek (de fietsbarometer) uit naar de veiligheid, het comfort en het gebruik van de fietsroutes in Brecht. De fietsbarometer meet verschillende elementen die impact hebben op de fietser van vandaag en de fietser van morgen. Meer mensen op de trappers krijgen, gaat alleen door een integrale aanpak waarbij belangrijke factoren geïnventariseerd en geanalyseerd worden.

Ten eerste wordt in het onderzoek de gebruikerservaring en het profiel van de fietsers beschreven. Inzicht in de routekeuze en afstanden die fietsers afleggen, toont het potentieel van nieuw te bouwen of te verbeteren fietsverbindingen. Hiervoor kunnen in de toekomst enquêtes afgenomen worden. Veilig kunnen fietsen blijkt een hoofdreden bij niet-fietsers en vormt het argument om nog teveel voor de auto's als verplaatsingsmiddel te kiezen. De fietsbarometer leert uit fietsongevallen of er 'zwarte punten' zijn en of de infrastructuur daar mee de oorzaak van is.

Voor de periode 2011-2013 werden in Brecht 57 fietsongevallen geregistreerd op 54 locaties. De gemeente Brecht telt slechts 0,08 fietsongevallen per lopende kilometer, wat het gemiddelde is in een plattelandsgemeente. Het provinciaal gemiddelde ligt op 0,3 fietsongevallen per lopende kilometer weg.

Op het vlak van kwaliteit wordt gesteld dat meer dan de helft van de routes in Brecht conform is volgens de richtlijnen van het vademecum fietsvoorzieningen. Hiermee scoort Brecht erg hoog in verhouding tot het provinciaal en Vlaams gemiddelde. Het trilcomfort van de fietspaden scoort iets minder hoog, wat vermoedelijk te maken heeft met de ouderdom van het materiaal. De fietsgeschiktheid van de routes in gemengd verkeer scoort matig.

Aandachtpunten die vermeld worden zijn de dorpskernen van Brecht en Sint-Lenaarts en de route HSL-spoorlijn. Langs de route HSL-spoorlijn kan een fiets-o-strade aangelegd worden voor een vlotte verbinding met Antwerpen. Verkeersremmende maatregelen worden door de dienst mobiliteit afgeraden. In de dorpskernen van Brecht en Sint-Lenaarts moet men trachten de parkeerdruk in te perken ten voordele van de fietser. De aanleg van de ringweg rond Brecht haalt reeds het vrachtverkeer uit de kern, wat de mogelijkheid biedt om de kern autoluwer en fietsvriendelijker te maken.

Met een gemiddelde score van 7,2 scoren de fiets- en jaagpaden in Brecht zeer goed op fietsinfrastructuur. Het jaagpad langs het kanaal, de Abdijlaan en de Schotensteenweg zijn optimaal ingericht. De stukken die beduidend minder scoren zijn onder andere Eyndovensteenweg en de Kerklei. Zowel breedte als trilcomfort scoren hier minder. Het gebruik van betonklinkers voor fietsers wordt afgeraden. Ook de breedte is hier beperkt. De Westmallebaan, waar geen tussenstrook is, en het fietspad langs de Oostmallebaan, met een lage score op trilcomfort, worden hier ook aangehaald.

Fietstellingen tot slot geven een inzicht in het aantal fietsverplaatsingen op één bepaalde locatie, maar door de gegevens samen te brengen, kan men afleiden of er nu meer of minder wordt gefietst over de jaren heen. In de fietsbarometer wordt een warme oproep gedaan om meer fietstellingen uit te voeren. De noodzaak aan fietstunnels kan zo bewezen worden. De dienst mobiliteit stelt een tunnel onder de E19 in Sint-Job-in-'t-Goor voor om een degelijke aansluiting op de HSL-route en verbinding met Brasschaat kunnen maken.

1.3. Openbaar vervoer

De hoge snelheidslijn en de IC-spoorverbinding volgen hetzelfde traject als de E19. Het station Noorderkempen ligt vlakbij het op- en afrittencomplex van de E19.

Verder zijn er een aantal verbindingen van De Lijn die Brecht gemakkelijk bereikbaar maken vanuit Antwerpen via de sneldienst, maar ook vanuit een aantal buurgemeenten.

De missing link tussen Brecht – Overbroek – Brasschaat, om te beantwoorden aan de vraag van de dorpsgemeenschap Overbroek, zit momenteel in de pijplijn.

Toegankelijke bushaltes en goede accommodatie (fietsenstallingen – schuilhokjes) zijn uitermate belangrijk als men het openbaar vervoer wil promoten.

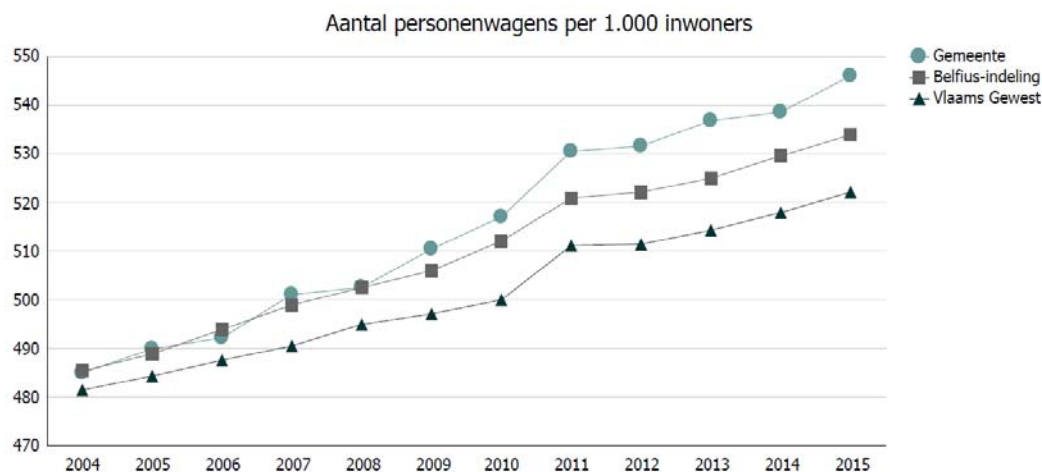
1.4. Privévervoer

De E19 Antwerpen-Breda doorkruist de gemeente van het zuidwesten naar het noordoosten, met afritten in Sint-Job-in-'t-Goor en Brecht. In maart 2017 werd de ring rond Brecht in gebruik genomen. Het Kempisch kanaal biedt zowel voor toerisme als voor KMO allerlei mogelijkheden.

De gemeente Brecht heeft een uitgebreid wegennet. Het wegennet telt zo'n 250 km wegen, tegenover het gemiddelde van 166 km voor de gemeenten in het Vlaams Gewest.

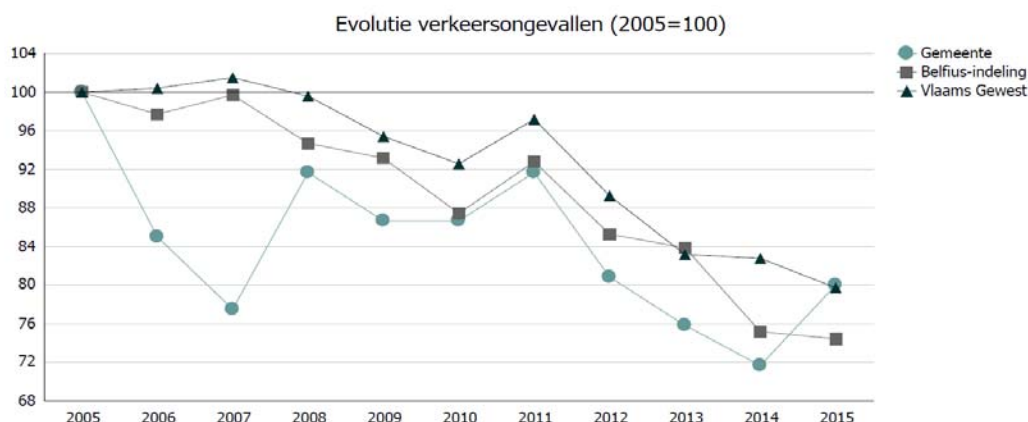
	BRECHT	BUURGEMEENTEN	CLUSTER	PROVINCIE	GEWEST
Km gemeentelijk wegnnet	250	198	170	138	166

Net zoals in andere vergelijkbare gemeenten stijgt het aantal personenwagens per 1.000 inwoners. In Brecht zijn er 546 personenwagens op 1000 inwoners of ongeveer 1 auto per 2 inwoners.

Bron: Aantal personenwagens per 1.000 inwoners - gemeentelijke profielschets

Ook al neemt het aantal personenwagens toe, het aantal verkeersongevallen is sinds 2005 met 20% afgenomen. De daling is echter minder groot dan in vergelijkbare gemeenten of in het Vlaams Gewest.

Bron: Aantal verkeersongevallen – gemeentelijke profielschets

Steeds vaker worden klachten ontvangen over de overlast door het zwaar verkeer in de kern. Acties die hiervoor ondernomen kunnen worden zijn als volgt:

- Herbekijken van de vrachtroutes zoals opgenomen in de studie Noorderkempem. In elke dorpskern tonnagebeperking.
- Uittekenen van het gebied Mallebaan – Heihoefke – Bosstraat om het vrachtverkeer en de zwakke weggebruikers te kunnen splitsen.
- Een heraanleg van de N153 om de industriezone beter te ontsluiten en het veiliger te maken voor de zwakke weggebruiker.
- Ontsluiting van het industriegebied Kloosterveld via een parallelweg naast de E19 naar de Beukenlei.

Betere doorstroming op de N115 aan het rondpunt Heiken – Molenheiken – Mallebaan en een betere afstelling/vernieuwing van de verkeerslichten aan de Hoogstraatsebaan / Dorpsstraat zodat het sluipverkeer vermindert in de omliggende straten.

2. Conclusie en evolutie

Op ruimtelijk vlak is de visie om te streven naar kernverdichting. Dit leidt tot een toenemend aantal inwoners in de dorpskern en bijgevolg ook wagens in de kern. Om de kern echter leefbaar te houden voor elke weggebruiker zouden snelheidsremmende maatregelen (verhoogde kruispunten, poorteffecten) gecreëerd moeten worden om doorgaand autoverkeer te ontraden.

Bovendien is aandacht voor de inrichting van de publieke ruimte uitermate belangrijk met het oog op de kernverdichting. Een openbare weg hoeft niet enkel een openbare weg te blijven, maar kan ook met aandacht voor groen en leefbaarheid ingericht worden.

De dorpskernen moeten ook nog meer aangepast worden aan de noden van minder mobiele mensen met de vergrijzing in het achterhoofd.

Brecht heeft veel troeven op het vlak van mobiliteit, maar eens verzadigd, vallen deze troeven weg. Inzetten op een vermindering van het aantal voertuigen in de gemeente door bijvoorbeeld nog meer en betere fietspaden, meer scheepvaartverkeer over het kanaal, inzetten op elektrische voertuigen (fietsen, auto's, autodelen,..) bieden ook zeker kansen in de toekomst!

Hoofdstuk 3 – Milieu

1. Afval

1.1. Reductie

Het DIFTAR-systeem bewijst zijn nut. De hoeveelheden restafval en grof vuil zijn sterk gedaald. De totale hoeveelheid afval blijft echter stabiel. Daarom moet er in de toekomst meer ingezet worden op het vermijden van afval. Afvalarme initiatieven moeten ontwikkeld en/of ondersteund worden. Voorbeelden hiervan zijn:

- herbruikbare bekertjes op evenementen verplichten;
- afvalarme jeugdkampen belonen;
- verpakkingsloze winkels ondersteunen en promoten;
- thuiscomposterende/verhakselende blijven promoten.

1.2. Inzameling

De PMD-zak moet zo snel mogelijk uitgebreid worden met de inzameling van de fractie recycleerbare plastics. De gemeente kan bedrijven stimuleren om de ingezamelde fracties te gebruiken als grondstof.

De inzameling van papier en karton door lokale verenigingen is in strijd met het Materialendecreet, dat bepaalt dat de inzameling moet gebeuren door een erkende ophaler. Voorlopig is er nog een gedoogbeleid door de Vlaamse regering en OVAM. We moeten er wel rekening mee houden dat dit plots kan wijzigen. Bovendien is het onduidelijk wat de aansprakelijkheid is van de gemeente wanneer er een ongeval gebeurt tijdens de ophaling. Er zou een regeling kunnen uitgewerkt worden waarbij de verenigingen een premie krijgen voor andere taken van maatschappelijk nut. De inzameling van papier en karton door een erkende ophaler creëert ook ruimte voor andere initiatieven:

- gebruik van containers voor de inzameling van P&K;
- gebruik van ondergrondse inzamelsystemen om het straatbeeld te verfraaien;
- een chauffeur met vrachtwagen die kan ingezet worden voor andere taken binnen de technische diensten.

De kostprijs voor het openhouden van het recyclagepark in Sint-Lenaarts is te hoog (91 000 euro). Bovendien komen er nauwelijks bezoekers (gemiddeld 1,1 per uur) omdat men er niet terecht kan met betalende fracties. Voor de meeste inwoners van Sint-Lenaarts is de afstand tot het recyclagepark van Brecht nauwelijks groter dan deze tot het recyclagepark van Sint-Lenaarts. Een sluiting van dit recyclagepark is dan ook aan te bevelen.

1.3. Zwerfvuil

De gemeente kan zich aansluiten bij de statiegeld-alliantie om er alzo op aan te dringen bij de Vlaamse regering om statiegeld in te voeren op drankverpakkingen. Dit systeem zou de hoeveelheid zwerfvuil aanzienlijk verminderen.

2. Energie

De gemeente heeft de Burgemeestersconvenant ondertekend waarbij getracht wordt om de CO₂-uitstoot tegen 2020 met 20% te verminderen. Tussen 2011 en 2015 is de uitstoot nog met 2% gestegen. Er moeten dus dringend meer acties opgezet worden om de doelstellingen te bereiken.

Op het vlak van mobiliteit moeten de grootste inspanningen geleverd worden:

- opzetten van autodeelsystemen;
- radicaal kiezen voor veilige, conflictloze fietsverbindingen;

- optimaliseren van de busverbindingen van en naar het station zodat het aantal auto's daar kan teruggeschroefd worden;
- tolheffing voor doorgaand vrachtverkeer op lokale wegen;
- optimaliseren transport van en naar bedrijven (bijvoorbeeld groepsaankoop afvalophaling);
- duurzaam woon- werkverkeer bij bedrijven promoten;
- duurzame initiatieven verplichten bij nieuwe vergunningsaanvragen.

Ook op andere vlakken moeten nog een groot aantal acties uit het energie- en klimaatactieplan gerealiseerd worden. Hierbij kan een tweesporenbeleid gevolgd worden: enerzijds inwoners, organisaties en bedrijven financiële stimuli aanreiken om maatregelen te nemen. Anderzijds verplichtingen opleggen via het vergunningenbeleid.

De gemeentelijke organisatie moet de komende jaren zelf het voortouw blijven nemen, met onderstaande acties als voorbeeld.

Het wagenpark moet versneld vernieuwd worden waarbij bij voorkeur wordt ingezet op elektrische voertuigen.

Er werd een energiezorgplan opgemaakt voor de gemeentelijke gebouwen. Hieruit is gebleken dat het voor sommige gebouwen niet mogelijk is om deze te renoveren tot een energiezuinig gebouw. Deze moeten afgestoten of afgebroken worden. Het betreft volgende gebouwen:

- pastorie Sint-Job-in-'t-Goor;
- oud CM-kantoor;
- pastorie Overbroek;
- oud Gemeentehuis Sint-Job-in-'t-Goor
- bib en appartementen Dorpsstraat Sint-Lenaarts;
- dienstencentrum 't Goorhof.

In de overige gebouwen moeten alle voorgestelde maatregelen uitgevoerd worden. Nieuwe gebouwen moeten tenminste energieneutraal zijn.

Ondertussen is er een herwerkte versie van het burgemeestersconvenant 2030, waarbij niet alleen wordt ingezet op reductie, maar ook op klimaatadaptatie. De gemeente moet hier op intekenen want de gevolgen van de klimaatverandering zullen ook voor ons voelbaar zijn. Er moet dan een nieuw actieplan worden opgemaakt waarbij de gemeente wordt omgevormd naar een veerkrachtige gemeenschap die extreme gevolgen van de klimaatsverandering kan opvangen: overstromingen, extreme droogtes, extreem hoge of lage temperaturen, voedseltekorten, verstoorde economische systemen als gevolg van de klimaatverandering.

Er zijn nog andere redenen waarom we versneld werk moeten maken van energiebesparing en reorganisatie van de energielevering. Zo wordt de aardgasbevoorrading vanuit Nederland in 2030 stopgezet. De bevoorradingzekerheid van aardgas blijft dus niet langer gegarandeerd. Alternatieve vormen van bevoorrading zijn warmtenetten, waterstof als energiedrager,... Biomassa kan niet gezien worden als een valabel alternatief omdat de verbranding ervan teveel luchtverontreiniging veroorzaakt.

3. Water

3.1. Waterkwaliteit

De rioleringsgraad is de laatste jaren sterk gestegen. Deze inspanning moet doorgetrokken worden tot er geen huishoudelijk afvalwater meer geloosd wordt in de waterlopen. Er blijft een probleem met het overstort op het Klein Schijn in Sint-Job-in-'t-Goor. Daarom werd door Aquafin beslist om daar een nieuwe RWZI te bouwen. Dit project doorloopt momenteel de nodige procedures om tot uitvoering te komen.

Op verschillende waterlopen wordt er nog regelmatig een overschrijding van de nitraatnorm gemeten (bron: geoloket VMM). Nitraten komen via de bodem en het oppervlaktewater in het drinkwater

terecht. Nitraten worden in het lichaam omgezet in de veel schadelijkere nitrieten. Er moet de nodige aandacht aan besteed worden opdat deze normen niet langer overschreden worden.

Pesticiden zijn schadelijk voor onze gezondheid en voor vele dieren en planten. Het gebruik ervan moet zoveel mogelijk beperkt worden. Het gebruik ervan is verboden voor openbare besturen en voor terreinbeheerders: bedrijventerreinen, parkings, sportvelden,... Hierop moeten de nodige controles gebeuren. Verder moeten particulieren en landbouwers gesensibiliseerd worden om het gebruik zo veel mogelijk te beperken

3.2. Opvang, hergebruik en infiltratie hemelwater

De bebouwde en verharde oppervlakte in Brecht neemt nog steeds toe. Het hemelwater dat op deze oppervlaktes valt, kan niet in de bodem infiltreren en moet een weg zoeken naar grachten en waterlopen. Bij hevige regenval kan dit voor overstromingen zorgen. Door de klimaatverandering zal dit fenomeen in de toekomst toenemen.

Bij nieuwbouwprojecten wordt de opvang en het hergebruik van hemelwater gereguleerd. Om dit ook te stimuleren bij bestaande bebouwing kunnen eigenaars een subsidie bekomen via het gemeentelijk subsidiereglement 'Ecopremies'. Hier wordt zeer weinig gebruik van gemaakt. Het reglement moet ofwel meer gepromoot worden, ofwel gewijzigd worden. Men zou dit bijvoorbeeld kunnen uitbreiden met een premie voor het opbreken van bestaande verhardingen, die niet strikt noodzakelijk zijn.

3.3. Natuur

Natuurdomijnen en natuurelementen spelen een belangrijke rol in onze omgeving. Ze zorgen voor een buffer voor de gevolgen van de klimaatverandering. Ze hebben immers een impact op de lokale temperatuur en op de waterhuishouding. Ze zorgen tevens voor de noodzakelijke ruimte waarin inwoners zich kunnen begeven om zich te ontspannen, tot rust te komen... Tenslotte nemen planten en bomen verschillende schadelijke stoffen op uit de lucht en zetten deze om zodat de lucht gezuiverd wordt.

Er werden in het verleden verschillende initiatieven genomen om natuurdomijnen te herstellen en verder te ontwikkelen. Bovendien bestaan er initiatieven om particulieren te stimuleren om hun eigendom natuurvriendelijk in te richten, zoals de subsidie kleine landschapselementen of de behaagactie. We merken echter dat dit vaak losstaande of éénmalige initiatieven zijn. Daardoor hebben deze initiatieven een beperkt succes: er worden amper subsidies aangevraagd voor kleine landschapselementen, een succesvol initiatief zoals de aanplant van het geboortebos werd niet herhaald.

Er is nood aan een meer gecoördineerde aanpak van het natuurbehoud in de gemeente. Het natuurbeheersplan kan hiertoe een aanzet geven. Een orgaan als de milieuraad zou hier ook een meer sturende rol kunnen opnemen.

4. Hinder en toezicht

We leven met velen op een kleine oppervlakte. Hierdoor ervaren mensen vaak bepaalde vormen van hinder. Deze hinder kan een impact hebben op onze gezondheid en onze levenskwaliteit. De wetgeving moet deze hinder voorkomen of ervoor zorgen dat deze binnen aanvaardbare grenzen blijft. Toezicht op het naleven van deze wetgeving vormt het sluitstuk van een adequaat milieubeleid.

De gemeente is verplicht om tenminste één toezichthouder aan te stellen voor het toezicht op de naleving van de milieuwetgeving. Het is belangrijk dat deze toezichthouder zijn taak in alle onafhankelijkheid kan uitvoeren en hiervoor de nodige middelen ter beschikking heeft. Een goede samenwerking met de lokale politie is hierbij essentieel. Met de invoering van de omgevingsvergunning is er nood aan meer samenwerking met de handhavers van de stedenbouwkundige wetgeving.

Deel 3 - Vrede

In pijler drie komt de duurzame doelstelling om de vrede, de veiligheid en sterke publieke diensten te bevorderen aan bod.

Hoofdstuk 1 - Integrale Veiligheid

Veiligheid moet voorop staan in onze gemeente, de burger moet veilig zijn en zich veilig voelen. Op het domein veiligheid zijn verschillende actoren actief en bijgevolg is samenwerking van groot belang. In het nationaal veiligheidsplan 2016-2019 ligt ook de nadruk een op integrale en geïntegreerde samenwerking: de samenwerking tussen de lokale en federale politie enerzijds, en de 'integrale' samenwerking tussen de geïntegreerde politie en haar partners in de veiligheidsketen anderzijds. In het zonaal veiligheidsplan 2014-2017 lag de focus op drie prioriteiten namelijk diefstallen in woning, verkeers(on)veiligheid en intrafamiliaal geweld.

De brandweerzone Rand is actief sinds 2015. De overdracht van de onroerende goederen moet echter nog gebeuren.

Naast de brandweer en de politie is de gemeente ook een belangrijke actor op het vlak van veiligheid. Om een geïntegreerd veiligheidsbeleid te kunnen uitbouwen, zou de gemeente als actor een grotere rol kunnen opnemen door de uitbreiding van de dienst.

De werking van de dienst integrale veiligheid baseert zich op 2 duidelijk te onderscheiden werkdomeinen, waartussen diverse raakpunten bestaan:

- 1) **Integraal en geïntegreerd veiligheidsbeleid** (verder IV):
  - a. Integrale aanpak: concept om veiligheid, in de meest ruime zin van de betekenis, in een zo breed mogelijke context te benaderen. Handelt niet enkel het initiële incident af, maar pakt ook de achterliggende problemen aan.
  - b. Geïntegreerde aanpak: noodzakelijke samenwerking van alle betrokken actoren om te komen tot een gezamenlijke probleemoplossing – vanuit diverse invalshoeken en op diverse beleidsniveaus.
- 2) **Nood- en interventieplanning** (verder NIP).
  - a. Als basis dienen het KB van 16/02/2006, over de nood- en interventieplanning, het ANIP voor de gemeente Brecht en de diverse BNIP's.

1.1. Integraal en geïntegreerd veiligheidsbeleid (IV)

o Proactief optreden

Bij ruimtelijke ordening en infrastructuur: bijvoorbeeld in de voorbereidingen van de aanbouw van een woonwijk rekening houden met de plaatsen die specifiek voor/door jongeren worden ontworpen. Sensibilisering rond veiligheid naar verschillende doelgroepen

Inzetten op het voorkomen van problemen (ongevallen, rampen, overlast,...). Het gaat om het daadwerkelijk voorbereiden op een gebeurtenis, het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en het beperken van de gevolgen door het invoeren van preventieve technische, organisatorische en/of gedragsmaatregelen, bijvoorbeeld het voeren van duidelijke communicatie, campagnes uitwerken rond noodplanning en veiligheid.

o Overlast verminderen

Een schatting van overlastmeldingen van allerlei aard (geluidsoverlast, dieren, horecazaken, personen, vandalisme) in 2017 komt op 23 dossiers.

Gemeentelijke Administratieve Sancties werden ingeroepen als antwoord op 'kleinere' vormen van overlast.

- o Actueel houden van het algemeen politiereglement en het opmaken van tijdelijke politiereglementen in samenwerking met de lokale politie en alle interne en externe actoren;

- Opvolgen van de GAS-dossiers die door de lokale politie worden opgemaakt; Igean blijft wel sanctionerend ambtenaar.
- Verwerking van de beslissingen die door de sanctionerend ambtenaar worden opgelegd.
- **Herstelbemiddeling:**
  - Dossiers met de bemiddelingsdiensten voorbereiden.
  - Gesprekken met de 'overtreders' organiseren.
  - Resultaten aan het college voorleggen.
- **Buurtinformatienetwerken:**
  - De BIN-werking administratief voorbereiden (opmaak charter, afsprakennota, melding FOD BiZa, ...).
  - Bewonersvergaderingen organiseren.
  - Periodieke evaluatie in samenwerking met de BIN-coördinatoren en de lokale politie.
  - Opvolgen facturatie BE-Alert.
- **Fietsdiefstallen:**
  - Coördineren van de fietsgraveersessies in samenwerking met de lokale politie.
- **Diefstalpreventieadvies:**
  - Opstart en coördinatie van een vrijwilligersproject, waarbij Brechtenaars advies over de inbraakbeveiliging van hun woning kunnen aanvragen. Deze aanvragen gebeuren op spontane basis of na een (poging tot) diefstal in woningen.
  - Betaling vrijwillige adviseurs opvolgen.
  - Bijscholing organiseren.
  - Innoverende projecten voorbereiden.
- **Horecabeleid:**
  - Bemiddelen tijdens overlastfenomenen.
  - Opmaken van horecaconvenanten.
  - Opvolgen private bewaking (portiers) en camerabewaking.
  - Controleren kansspelvergunningen klasse III.
- **Hangjongeren:**
  - Periodiek overleg met een op te richten stuurgroep hangjongeren, aandachtslocaties in kaart brengen, opmaak plan van aanpak.
- **Dienstoverschrijdend Overleg Maatschappelijke Veiligheid:**
  - Strategische aanpak van overlastfenomenen en lichte criminaliteit.
  - Behandelen van 'zwevende' dossiers.
- **Brandpreventie:**
  - Opvolgen dossiers brandweerzone Rand, kennisgeving – via een attest burgemeester – aan de aanvragers.
- **Terrorisme en radicalisering – LIVC:**
  - Indien noodzakelijk: opstart van een gemeentelijk overlegplatform – een Lokale Integrale Veiligheidscel (LIVC) – dat instaat voor de informatie-uitwisseling tussen bestuurlijke overheden, sociale en preventiediensten en diverse politionele instanties. Een goede en transversale informatiedoorstroming moet leiden tot het in kaart brengen van een mogelijke potentiële dreiging betreffende Foreign Terrorist Fighters enerzijds en het voorkomen van verdere radicalisering anderzijds.
- **Woonhygiëne:**
  - Onderzoek voeren naar de mogelijkheden om de leefomstandigheden van bepaalde personen/gezinnen te verbeteren.
  - Samenwerkingsverband met de dienst wonen
- **Popup-acties in de wijk:** wijkinspecteur, DPA, fietsgraveren, BIN, ...
- **Overlastdossiers:** nachtlawaai, sluikestort, duiven- en kippenproblematiek, ...
- **Burenbemiddeling:** in de gemeente Brasschaat loopt al enkele jaren een vrijwilligersproject rond burenbemiddeling. Dit project kan ook in Brecht opgestart en gecoördineerd worden door de dienst integrale veiligheid.

1.2. Nood –en interventieplanning

De lokale overheid moet voorbereid zijn op het beheer van noodsituaties. Een noodsituatie is elke gebeurtenis die schadelijke gevolgen voor het maatschappelijk leven veroorzaakt of veroorzaken kan, zoals een ernstige verstoring van de openbare veiligheid, een ernstige bedreiging ten opzichte van het leven of de gezondheid van personen en/of ten opzichte van belangrijke materiële belangen, en waarbij de coördinatie multidisciplinair (medisch, hulpverlening, politie, civiele bescherming, communicatie,...) vereist is om de dreiging weg te nemen of om de schadelijke gevolgen te beperken.

Er moet blijvend ingezet worden op het coördineren en evalueren van oefeningen, het opmaken en actueel houden van nood-en interventieplannen (ANIP, BNIP, Prima, ...), het aanvullen van ICMS (Incident & Crisis Management System) en de opvolging van het verwittigingssysteem BE-Alert.

Deel 4 – Voorspoed

In dit deel komt de duurzame ontwikkelingsdoelstelling 'Duurzame steden en gemeenschappen' aan bod.

Gemeentelijke gebouwen zijn een essentieel onderdeel van de gemeentelijke werking. Ze zijn noodzakelijk voor de huisvesting van de gemeentelijke diensten en onlosmakelijk verbonden met een goede dienstverlening. Daarnaast zorgen ze voor huisvesting voor derden: voor verenigingen en particulieren die zelf niet de nodige middelen hebben.

De gemeentelijke gebouwen zijn mede bepalend voor de identiteit van de gemeentelijke diensten. Zowel werknemers als inwoners laten hun waardeoordeel van de werkgever respectievelijk de gemeentelijke dienstverlening mee bepalen aan de hand van de staat van de gebouwen.

Tenslotte zijn de energievraag en het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen een voortdurende en aanzienlijke bron van uitgaven in de gemeentelijke begroting.

4.1. Beheer gebouwen

4.1.1. Verduurzaming van de gebouwen

De gemeente kampt met een historische achterstand waarbij er gedurende jaren weinig geïnvesteerd is in het renoveren van de bestaande gebouwen. De afgelopen jaren was er reeds een kentering merkbaar. Deze moet de komende jaren worden doorgetrokken. Om dit op een structurele manier aan te pakken, werd een energiezorgplan voor de gebouwen opgemaakt (zie bijlage). Dit plan omvat een volledige lijst van maatregelen die er toe moeten leiden dat het energieverbruik vermindert tot ongeveer 50% van het niveau van 2011. Een aantal werken werden reeds uitgevoerd. Andere werken zijn reeds in de planning opgenomen voor de volgende jaren. Voor sommige gebouwen dringt de keuze voor verkoop of afbraak zich op.

4.1.1.1. Uitgevoerd

In de gemeentelijke schoolgebouwen werden reeds tal van energiebesparende werken uitgevoerd, o.a. dakisolatie, gevelisolatie, stookplaatsrenovatie.

4.1.1.2. Geplande nieuwbouw of vernieuwbouw

Volgende gebouwen kunnen niet gerenoveerd worden tot energiezuinige gebouwen en worden vernieuwd:

- 't Centrum Sint-Lenaarts;
- Gemeentehuis Brecht;
- Gemeentemagazijn en technische diensten Brecht;
- GBS De Sleutelbloem Brecht.

4.1.1.3. Geplande werken aan bestaande gebouwen

In het energiezorgplan is een lijst van 56 maatregelen opgenomen om de bestaande gebouwen te renoveren tot energiezuinige gebouwen.

4.1.1.4. Gebouwen waarbij keuze voor verkoop of afbraak zich opdringt

Ook voor deze gebouwen werden enkele maatregelen voorgesteld in het energiezorgplan. Deze maatregelen hebben echter, ofwel een geringe impact op het energieverbruik, ofwel een niet te verantwoorden terugverdientijd. Bovendien voldoen deze gebouwen ook op andere vlakken niet meer aan de noden van de gebruikers. Vele gebouwen zijn niet in orde met keuringen van elektriciteit, oude verwarmingsketels die dringend aan vervanging toe zijn, noodevacuatie die niet in orde is (bijvoorbeeld geen extra noodtrap op de verdiepingen), daken die lekken en dringend moeten vervangen worden, opstijgend vocht in de muren en schimmel door de vele koude bruggen in de opgaande muren en dakaansluitingen, en energiebesparende oplossingen die nog moeten uitgevoerd worden.

Tevens zijn sommige gebouwen niet voorzien op de functie ten opzien van hun gebruikers, zeker bij meerdere verenigingen in 1 gebouw. Bijvoorbeeld de Speelbabbel in de oude pastorij in Sint-Job-in-'t-Goor (vele kleine peuters en kleuters die rondlopen in een grote hal), waar ook nog de pastorij en kerkfabriek aanwezig zijn en welzijnsschakel De Schakel met een groentebedeling en winkel voor minderbedeelden gehuisvest is. Meerdere gebruikers in 1 gebouw zorgt voor conflicten (gaande van wie de gemeenschappelijke delen moet poetsen, de temperatuur van de verwarming, tot 'niemand heeft iets stuk gemaakt' maar het moet wel door het gemeentebestuur hersteld worden voor de veiligheid van de gebruikers).

Volgende gebouwen uit de lijst wensen wij te verkopen of af te breken door al bovenstaande opmerkingen:

- oud CM-kantoor Brecht;
- pastorij Sint-Job-in-'t-Goor;
- pastorij Overbroek;
- oud Gemeentehuis Sint-Job-in-'t-Goor.

Helaas zijn er ook gebouwen die niet in de bijgevoegde lijst zijn opgenomen en waarbij het onderhoud niet meer te verantwoorden is voor dezelfde redenen. Het betreft volgende gebouwen:

- pastorij Sint-Lenaarts;
- De Kar – Nollekensweg 6 in Brecht;
- Merelhuisje – Schippersdreef in Brecht;
- Refter groendienst Sint-Lenaarts.

Andere gebouwen uit de lijst zijn door zowel het onderhoud en door hun verschillende functies voor verschillende partijen beter af te breken en volledig te vernieuwen. Door de bestaande structuur van het gebouw is een verbouwing geen oplossing meer. Om ervoor te zorgen dat deze gebouwen ineens energiezuinig en onderhoudsvriendelijk zijn voor de volgende jaren, staat men beter achter de radicale beslissing om deze gebouwen volledig te vernieuwen na afbraak bestaande.

Bij het vernieuwen kan er dan ook goed bekeken worden of bestaande partijen in hetzelfde gebouw aanwezig blijven, of mogelijks dat er voor 1 van de partijen een nieuwe locatie gezocht wordt. Het gaat over volgende gebouwen uit de lijst:

- Dorpsstraat 60 in Sint-Lenaarts;
- Dienstencentrum en feestzaal Goorhof Sint-Job-in-'t-Goor.

Het zoeken naar nieuwe locaties voor de bestaande verenigingen zal een grote uitdaging zijn. GBS De Sleutelbloem krijgt een nieuwe locatie op de site van het bestaande gemeentemagazijn Van Pulstraat 15 in Brecht. Mogelijks kunnen er op deze site nog meer faciliteiten voorzien worden in de toekomst om verenigingen onder te brengen. Net zoals de bestaande site van de school

GBS De Sleutelbloem Brecht voor nieuwe opportuniteiten kan zorgen. Daarnaast moeten de omliggende straten rond de nieuwe site heraangelegd worden zodat de schoolgaande kinderen op een veilige manier de school kunnen bereiken.

4.1.2. Gebruik en bezetting van de gebouwen

De gemeente zit krap met bezetting voor het huisvesten van eigen personeel en stockage voor eigen materiaal. Door het openbaar karakter van de gebouwen, en soms de overvolle bezetting van gebouwen, is het onderhoud voor sommige gebouwen te minimaal. Jaarlijkse onderhouden gebeuren soms niet door de te strakke planning; denkende aan goten uitkuisen, riolering op tijd doorspuiten, houten buitenschrijnwerk schilderen, opschuren en voeden van linoleum,...

Dienst vrije tijd zit met een groot stockageprobleem. In vele openbare gebouwen gebruiken zij lokaaltjes om allerlei materiaal te stockeren. Voor hen zelf is het opportuun om een eigen grote locatie te verkrijgen waar al hun materialen in bewaard worden. Hiervoor is geen ruimte voorzien in het nieuwe gemeentemagazijn.

Tevens zijn er nog 2 gebouwen die door de brandweer worden gebruikt (Brecht en Sint-Job-in-'t-Goor) waarin beter een beslissing valt van wie deze definitief zijn. Overdracht van deze 2 gebouwen naar de brandweerzone is een prioriteit.

Jeugdhuis Bastion heeft momenteel haar locatie gevonden in het oude strijkatelier (containerboxen). Maar is dit een goede locatie voor dergelijke vereniging? Er is uitdrukkelijk aan hen vermeld om de bovenverdieping niet te gebruiken aangezien er geen evacuatieltrap is. Helaas bij controle wordt de bovenverdieping als stockageruimte voorzien voor gasflessen, hout,... en dit in een containerbox.

In de gemeente zijn er nog enkele kerken en kapelletjes aanwezig die ook hun onderhoud moeten krijgen. Wie maakt de goten halfjaarlijks proper? Is enkel de toren van de kerk eigendom van de gemeente? Wie moet het buitenschrijnwerk schilderen? Staan wij in voor de alarmsystemen? ... Momenteel bij de ene kerk wel, bij de andere niet. Duidelijke afspraken maken goede vrienden. Alle kerkfabrieken ontvangen onderhoudsbudgetten.

4.1.3. Onderhoud

Door het intensieve gebruik van gemeentelijke gebouwen zullen bepaalde elementen ook een kortere levensduur hebben. Denkende daarbij aan CV-ketels, liften, verlichting. Bij vernieuwing moet hier ook zeker naar gekeken worden.

Onze openbare gebouwen ondergaan op gepaste tijdstippen hun verschillende keuringen. Zo ook deze van de ganse elektrische installatie per gebouw. Helaas zijn vele gebouwen en marktkasten niet in orde doordat er geen ééndraadsschema's en situatieplannen aanwezig zijn, noch lijst met invloedsfactoren en risicoanalyses. Het voorzien van extra budget in de meerjarenplanning kan ervoor zorgen dat dit in orde wordt gemaakt per gebouw.

Naast de reeds doorgegeven lijst met energiebesparende werkzaamheden zijn er nog openbare gebouwen waarbij er extra structurele inspanningen moeten verricht worden om ze terug in orde te krijgen:

- Gemeenschapscentrum Jan van der Noot Brecht: vernieuwen ganse voorbouw zodat mindervaliden op straatniveau toegang tot het gebouw verkrijgen en via een nieuwe interne lift naar elk niveau geraken. Het verbeteren van de akoestiek in de bibliotheek is ook een pijnpunt dat opgelost moet worden.
- Sporthal De Ring Brecht: vernieuwen van het plat dak van het lagere gedeelte en aanpassing van de inkomzas tot de sporthal. Net zoals het vernieuwen van de douches en het ventilatiesysteem ervan.

- Venusstraat 22 Brecht: vernieuwen van het buitenschrijnwerk en toegangscontrole voor het ganse gebouw herbekijken aangezien er verschillende partijen in gehuisvest zijn.
- Woning Couvreur Brecht: vernieuwen buitenschrijnwerk oud gedeelte.
- Kloostergebouw IKO Brecht: vernieuwen platdakdichting lager gedeelte (inclusief plaatsen extra dakisolatie).
- Conciërgewoning bij museum Brecht: vernieuwen van buitenschrijnwerk aan tuinzijde voor huurder.
- GBS Klavertje 3 Overbroek: vernieuwen vloer in refter. Aangezien er vloerverwarming ligt met daarop te weinig chape zonder uitzettingsvoegen, scheurt deze vloer steeds. Hiervoor moet een nieuwe oplossing bedacht worden.
- Klooster Hoge Baan Sint-Job-in-'t-Goor: naast enkel de bovenbouw moet ook het gelijkvloers verder vernieuwd worden door het plaatsen van nieuw buitenschrijnwerk en het voorzien van spouwisolatie.
- Oud-gemeentemagazijn Sint-Job-in-'t-Goor (=Rode Kruis): vernieuwen buitenschrijnwerk en poort.
- Bestaande groenloods Sint-Lenaarts: bij behoud van gebouw het dak volledig vernieuwen.
- Oud-mortuarium Sint-Lenaarts (=Rode Kruis): buitenschrijnwerk vernieuwen.

Helaas staan onze gebouwen ook onder druk door hun openbare karakter. Verschillende partijen/verenigingen gebruiken deze, niet iedereen draagt evenveel zorg voor het gebouw. De gemeente moet nog meer inzetten op alarmsystemen en toegangscontrole.

Alarmsystemen hebben helaas nog niet altijd een doormelding, wat toch belangrijk is. Het is ook wenselijk dat overal dezelfde noodverlichtingsarmaturen hangen. Deze worden driemaandelijks door de technische dienst gekeurd, daarom zou het handiger en sneller zijn als alle systemen dezelfde zijn. Dit bespaart in manuren.

Een uniform systeem van toegangscontrole zou wenselijk zijn voor vele openbare gebouwen. Hierdoor kan men mensen verbieden sommige lokalen te openen; terwijl anderen overal toegang tot hebben. Het bijmaken van bestaande sleutels gebeurt helaas nog steeds, het veranderen van sommige sloten zodat zelfs gemeentelijke diensten niet meer in hun eigen lokalen kunnen, is ook nog steeds een feit. Wanneer er een goede toegangscontrole geplaatst wordt dat vanuit 1 punt wordt gemonitord, zorgt dit voor een betere controle en een gemakkelijker onderhoud van de lokalen/gebouwen. Het voorstel is om jaarlijks enkele gebouwen van dergelijke systeem te voorzien in de meerjarenplanning.

4.2. Beheer groen

4.2.1. Bermen

Het bermbeheersplan heeft tot gevolg dat de maaitijden van de bermen en de grachten beperkter werden. Bovendien moet volgens het bermbeheersplan al het maaisel opgezogen worden en afgevoerd.

Aangezien de groendienst slechts over één bermmaaier beschikt, wordt een gedeelte van dit werk uitbesteed aan een externe firma. In de toekomst zal men op dit elan verder werken of zelfs uitbreiden omdat in de nabije toekomst de medewerkers die beschikken over de noodzakelijke rijbewijzen, de pensioengerechtigde leeftijd zullen bereiken.

4.2.2. Aanplant bomen

Sinds einde 2013 tot en met voorjaar 2017 werden er in totaal 1.244 straatbomen aangeplant.

De bedoeling is om de komende jaren hiermee verder te gaan om het aangenaam wonen voor elke Brechtenaar in een groene leefomgeving verder uit te breiden. Het betreft hier niet enkel het aanplanten van bomen in nieuw aangelegde straten, maar ook van reeds bestaande straten waar tot op heden nog geen bomen voorzien werden.

In nieuwe straten/wijken worden de bomen aangeplant door onderaannemers van de firma's die de weg- en rioleringswerken uitvoeren. De bomen worden aangeplant en daarna niet meer opgevolgd (inzake water geven), wat echter zeer belangrijk is tot 2 jaar na aanplant. Het gevolg is dat bomen afsterven en opnieuw aangeplant moeten worden. Voor het imago van de gemeentelijke groendienst is niet positief, want inwoners zijn steeds van mening dat de gemeentelijke groendienst verantwoordelijk is voor deze aanplant. Het voorstel is hier om de gemeentelijke groendienst de nieuwe aanplantingen te laten uitvoeren en de kosten van aankoop en werkuren in het project op te laten nemen. Een voorbeeld van deze werkwijze zijn de verkavelingen Zandblok en Klaverheide.

Op deze manier kunnen we de aanplantingen uitvoeren met het gebruik van wortelgeleidingsplaten. Wortelopdruk met de gekende nadelige gevolgen wordt zo vermeden.

Eveneens wordt voorgesteld om het aanbrengen van bescherming rondom bomen die behouden moeten blijven op een bouwperceel, verplicht op te nemen in stedenbouwkundig vergunningen. Het gaat dan vooral over de bomen die in de buurt staan van de op te trekken woning. Heel dikwijls worden er rond en/of tegen de te behouden bomen oftewel bouwpuin oftewel bouwmaterialen gestort en/of geplaatst.

Zo worden de bomen beschadigd en heeft men een reden om voor deze bomen nog een extra gemeentelijke kapvergunning aan te vragen.

Deel 5 - Mens (People)

De volgende pijler die aan bod komt is Mens. In dit deel lees je meer over vrije tijd, de bibliotheek, onderwijs en welzijn.

Hoofdstuk 1 - Vrije tijd

Dit hoofdstuk schetst het vrijetijdsaanbod in de gemeente Brecht en gaat dieper in op de thema's cultuur, jeugd, sport, toerisme en erfgoed en welzijn. Het stuk welzijn dat zeer nauw aansluit bij de werking van vrije tijd, komt in dit hoofdstuk aan bod en niet bij het stuk van de welzijns-campus om zo de vergelijking gemakkelijker te maken.

Deze thema's worden indien nuttig cijfermatig gekaderd in een Vlaamse context. De aangehaalde cijfers zijn afkomstig uit de survey 'Sociaal –culturele verschuivingen in Vlaanderen' van de studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) een agentschap van de Vlaamse overheid. Dit is een jaarlijkse survey bij een toevallige steekproef van Nederlandstalige Belgen (inclusief niet-Belgen) in het Vlaamse en Brussels Hoofdstedelijke gewest tussen 18 en 80 jaar in 2016.

1.1. Infrastructuur

1.1.Cultuur

De gemeente Brecht beschikt over volgende culturele infrastructuur:

Wat & waar	Zaal	Max. # personen	Huurprijs	Activiteiten
Gemeenschapscentrum Jan Van der Noot* Brecht	Gabriël Mudaeus	30	€ 24,00	vergadering, les
	Max Wildiers	30	€ 24,00	vergadering, les
	Joannes Custos	50	€ 48,00	vergadering, les
	Simon Goossens	50	€ 48,00	vergadering, les
	Custos + Goossens	120	€ 96,00	vergadering, les, linedance
	Leonardus Lessius	300 (zaal) / 150 (tribune)	€ 144,00	theater, concert, film, quiz, lezing, tentoonstelling
	Lessius + cafetaria	300 (zaal) / 150 (tribune)	€ 192,00	
Kapel oude klooster Brecht	Kapel	80	€ 144,00	lezing, film, concert
	Kapel voor 1week		€ 300,00	tentoonstelling
't Centrum Sint-Lenaarts	In concessie			
't Goorhof Sint-Job-in-'t-Goor	In concessie			

* Verenigingen die zijn aangesloten bij een gemeentelijke adviesraad betalen 1/3 van de huurprijs.

Zalen worden ter beschikking gesteld aan zowel gemeentelijke als niet-gemeentelijke gebruikers. Belangrijk aandachtspunt is dat het gebouw er niet op voorzien is om meerdere activiteiten tegelijk te laten doorgaan, daarvoor is de isolatie onvoldoende. Hierdoor moeten bij een theatervoorstelling in de

Lessiuszaal alle andere zalen geblokkeerd worden. Het gebruik van de gemeentelijke zalen voor eigen programmatie is soms ten koste van gebruik door verenigingen.

Er zijn enkele verenigingen met een eigen lokaal:

Wat/wie	Waar
Koninklijke Harmonie Den Eikel - Feestzaal	Brecht
Kerk Klein-Veerle	Sint-Lenaerts
Landelijk kinderopvang Stekelbees Brecht (fotokring Eigen Schoon)	Brecht
Gildes	Brecht
	Sint-Job-In't-Goor
	Sint-Lenaerts
Vrije Zwaaiers	Sint-Lenaerts
Lochtenberg	Sint-Job-In't-Goor
Iko-Hummel Bummel	Brecht

Naast deze verenigingen hebben slechts weinig verenigingen een eigen lokaal.

1.2. Jeugd

In Brecht is volgende infrastructuur voor jeugdwerkinitiatieven aanwezig:

Gemeentelijke infrastructuur		Verenigingen	
Jeugthuizen (3)	Brecht (1) Sint-Job-in-'t-Goor (1) Sint-Lenaerts (1)	Chiro (3)	Brecht (1) Sint-Job-in-'t-Goor (1) Sint-Lenaerts (1)
Speelterreinen (27)	Brecht (10) Sint-Job-in-'t-Goor (12) Sint-Lenaerts (5)	KLJ (3)	Brecht (1) Sint-Job-in-'t-Goor (1) Overbroek (1)
Repetitieruimte (1)	Sint-Job-in-'t-Goor (1)	Jeugd Rode Kruis	Brecht (1) Sint-Lenaerts (1)
		Akabé & Jeugdatelier	Sint-Job-in-'t-Goor (1)

1.3. Sport

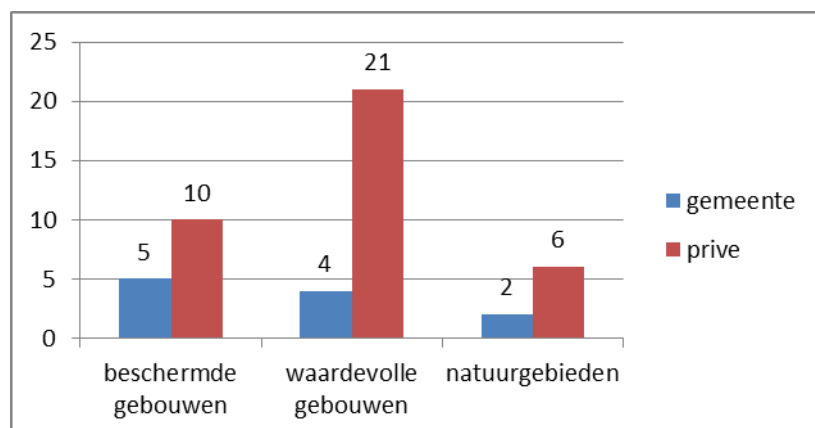
In Brecht is volgende sportinfrastructuur aanwezig:

Gemeentelijke infrastructuur	Verenigingen	Privaat	Schoolsportinfrastructuur
Gemeentelijke sporthal De Ring	Ruiterhal Copeba	Sporthal De Zandbergen	Gemeentelijk onderwijs (2)
Gemeentelijk voetbalveld Kraaijenhorst	Judoclub Hirano	Fitness (3)	Gemeenschapsonderwijs (2)
Finse piste Kraaijenhorst	Voetbalvelden Brecht / Sint Lenaerts / Sint Job	Hockey	Vrij & gemeentelijk onderwijs
Fit-o-meter De Zandbergen	Honden oefenterrein dogs training center	Tennis (3)	Vrij onderwijs (4)
Gemeentelijke petanquevelden		Manège (2)	
		Voetbalveld (1)	
		Visput (5)	
		Andere (4)	

De turnzalen van de scholen worden veelal ingezet buiten de schooluren voor de verenigingen.

1.4. Toerisme en erfgoed

Aantal gebouwen/natuurgebieden volgens eigenaar (privé/gemeente Brecht):

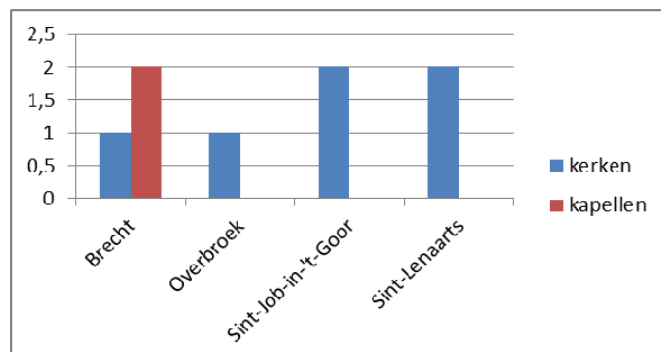

Daarnaast heeft de gemeente nog 15 monumenten/standbeelden.

Beschermd (rood) en waardevol (geel) erfgoed Brecht op kaart:

Aantal kerken en beschermde kapellen per deelgemeente/gehucht

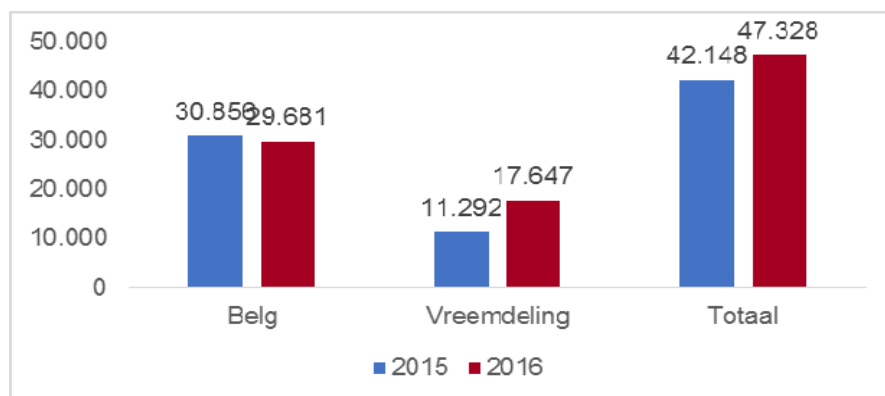
Toeristische infrastructuur:

Categorie	Wat	
Yachtclubs	2	
Mobilhomeparkings	2	geen voorzieningen, max. 2 voertuigen voor max. 48u.
Treinstation	Station Noorderkempen	
Logies	B&B	3
	Campings	2
	Hotels	2
	Hoevertoerisme en vakantiewoningen	1
	Jeugdverblijfcentra	2
Horeca zie lokale economie		
(Binnen)speeltuinen en recreatie	5	
Picknickplaatsen		

Voor de mobilhomeparkings worden momenteel nieuwe locaties bekeken (onder andere Bethaniënlei en de Merel)

Van Airbnb en andere private initiatieven is er nog geen lijst.

In onderstaande tabel wordt het aantal overnachtingen in Brecht weergegeven.

bron: Toerisme Vlaanderen: input door bedrijven, enkel aangemelde, erkende of vergunde logies

Er is een groot en stijgend aantal overnachtingen in Brecht, maar dit is niet altijd zichtbaar in het straatbeeld. Het biedt echter ook een vertekend beeld want in deze cijfers zitten ook de aantallen van kampen van jeugdverenigingen of doorreizigers.

2. Verenigingen

Brecht heeft een zeer rijk verenigingsleven, zoals hieronder wordt geschetst. Uit de onderzoek van de Vlaamse studiedienst komen volgende vaststellingen over de deelname aan het verenigingsleven naar voor:

- 1) deelname is groter bij de leeftijdsgroep van 18-39 jaar dan bij de groep van 60 jaar en ouder;
- 2) mannen nemen meer deel aan het verenigingsleven dan vrouwen;
- 3) deelname aan verenigingsleven stijgt naarmate het opleidingsniveau stijgt.

Veel van deze verenigingen zijn lid van een adviesraad. Binnen het vakgebied van de dienst vrije tijd zijn volgende adviesorganen actief:

	Jaarlijkse toelage	Aantal leden
Cultuurraad*	€ 4.650	87 verenigingen + 6 deskundigen
Sportraad	€ 2.250	90
Jeugdraad	€ 7.100	14
Adviesraad toerisme	€ 3.600	24
Adviesraad ontwikkelingssamenwerking	€ 700	10
Adviesraad erfgoed	In opstartfase	6
Lokaal overleg kinderopvang (LOK)	€ 900	15 + directies scholen
Beheersorgaan GC	€ 0	16
Beheersorgaan Kempuseum	€ 1.000	21
Ouderenadviesraad	€ 2.350	7
Raad Gezondheid en Welzijn	€ 700	14 verenigingen + 3 deskundigen

* Het overleg 'wijkwerking' is een onderdeel van de cultuurraad. In dit overleg zetelen alle buurtcomités en wijkwerkingen van de gemeente, ongeacht of ze erkend zijn door de cultuurraad. Het overleg 'wijkwerking' biedt een platform voor de afgevaardigden van de gebuurten. Tijdens het jaarlijks overleg worden ervaringen uitgewisseld, tips gedeeld en ideeën verworden. Er worden een 60-tal verantwoordelijken van buurtcomités uitgenodigd. Maximum 1/3de is effectief aanwezig.

Een aandachtspunt bij enkele adviesraden is verjonging en vernieuwing. Het bestuur van deze adviesraden bestaat vaak uit mensen die zich al jaren geëngageerd inzetten. Er is echter niet altijd opvolging voorhanden.

2.1.Cultuur

In Brecht zijn heel wat actoren actief op het culturele terrein. Het aantal sociaal-culturele verenigingen, aangesloten bij de cultuurraad, stijgt jaar na jaar.

De lokale culturele verenigingen worden opgesplitst in vier grote categorieën. Elke categorie wordt hieronder kort besproken:

Categorie	Omschrijving	Aantal verenigingen
Amateuristische kunstbeoefening	verenigingen met betrekking tot theater, muziek, zang, dans en ook foto- en videoclubs	13
Culturele vrijetijdsbesteding	alle verschillende soorten culturele vrijetijdsbestedingsverenigingen die niet kunnen worden ondergebracht in de andere categorieën. Het gaat hier van buurtcomités tot schaakclubs	53
Erfgoed	verenigingen gelinkt aan erfgoed, zoals de Heemkundige Kring	2
Vormingswerk en cultuurverspreiding	lokale afdelingen van gekende verenigingen zoals Davidsfonds, FEMMA, Gezindsbond, KVLV, Landelijke Gildes, maar ook meer lokaal gegroeide vormingsverenigingen vallen in deze categorie	19

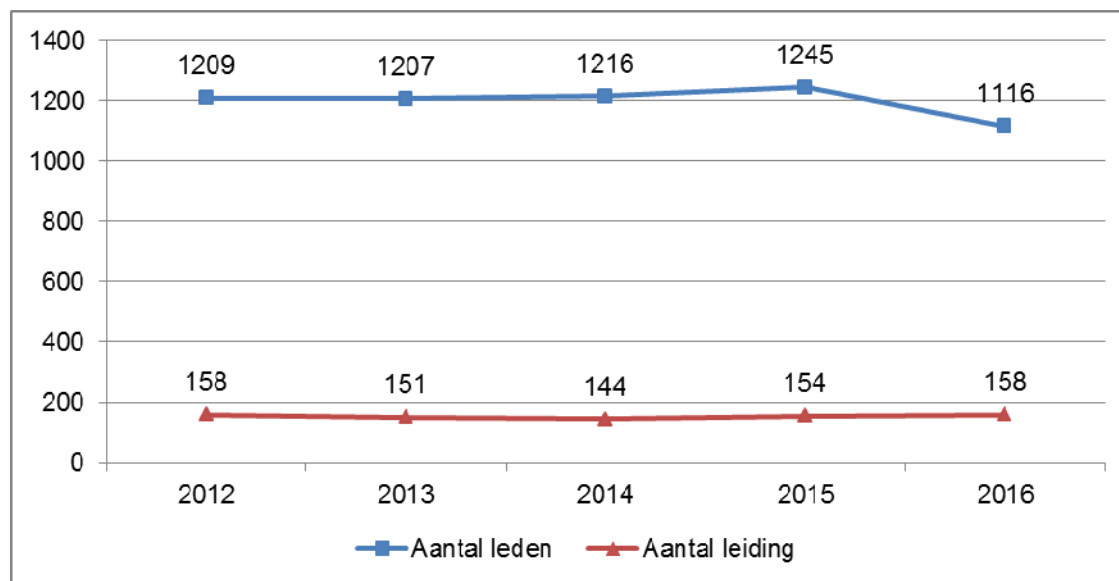
De werking van de Brechtse cultuurverenigingen is vooral toegespitst op volwassenen. Enkel bij de harmonie De Eikel en BKT kindertheater bestaat er een gestructureerde jeugdwerking.

2.2. Jeugd

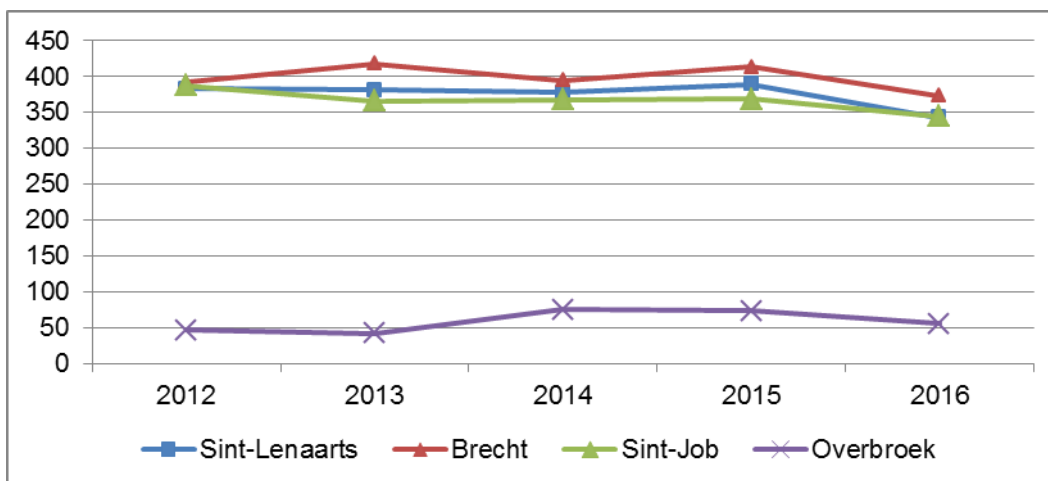
In Brecht waren er in het werkjaar 2016-2017 11 jeugdverenigingen actief, exclusief de 3 jeugthuizen. Deze verenigingen zijn allen aangesloten bij de jeugdraad. In vergelijking met 2012 zijn dit 3 jeugdverenigingen minder. Volgende verenigingen zijn actief:

Chiro (3)	Brecht (1) Sint-Job-in-'t-Goor (1) Sint-Lenaarts (1)
KLJ (3)	Brecht (1) Sint-Job-in-'t-Goor (1) Overbroek (1)
Jeugd Rode Kruis	Brecht (1) Sint-Lenaarts (1)
Akabé / Jeugdatelier	Sint-Job-in-'t-Goor (1)
Jongerenkoor (1)	Sint-Lenaarts (1)

De evolutie van de leden- en leidingaantallen wordt weergegeven in onderstaande grafiek. Ook hier zijn de jeugthuizen niet in opgenomen.

Hieronder zijn ook het aantal leden per deelgemeente weergegeven. De daling in 2016 is terug te vinden in elke deelgemeente.

2.3.Sport

De gemeente telt in 2017 een 130-tal sportclubs, verdeeld over een 40-tal sporttakken. Hiervan zijn er 69 erkend door de gemeentelijke sportraad. Erkende Brechtse sportvereniging genieten verschillende voordelen. Zo kunnen ze onder andere gratis feestmateriaal ontlene bij de gemeentelijke uitleendienst en mogen ze aan jeugdleden fiscale attesten uitreiken voor opvanginitiatieven zoals kampen en uitstappen. Bovendien kunnen ze huursubsidies voor sporthal De Zandbergen aanvragen en genieten ze van een goedkoper tarief bij het gebruik van sporthal De Ring en GC Jan vander Noot.

In bijlage werd een uitgebreidere lijst toegevoegd waarin meer specifieke gegevens van de clubs en hun aanbod terug te vinden zijn.

Uit de survey van de Vlaamse studiedienst blijken volgende stellingen op te gaan:

- 1) sportbeoefening is hoger bij de groep 18-39 jaar dan bij de groep van 60 jaar en ouder;
- 2) sportbeoefening neemt toe bij de groep hoger opgeleiden.

2.4. Ondersteuning verenigingen door gemeente

De gemeente biedt op verschillende vlakken ondersteuning aan de Brechtse verenigingen:

- Niet-financieel: Brechtse verenigingen kunnen onder bepaalde voorwaarden beroep doen op niet-financiële steun van de gemeente (bijvoorbeeld uitleendienst, infrastructuur, ondersteuning bij communicatie, vorming: sinds 2015 organiseert de dienst vrije tijd jaarlijks het evenement 'Oppepper', dé vormings- en netwerkavond voor Brechtse verenigingen).
- Financieel: de gemeente heeft een uitgebreid subsidiebeleid voor sport-, cultuur- en jeugdverenigingen. Het subsidiebeleid is erop gericht een permanent kwalitatief aanbod voor allerlei doelgroepen te kunnen voorzien. De verenigingen kunnen verschillende subsidies aanvragen. Hieronder een overzicht.

	Type subsidie	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
		Bedrag	Aantal verenigingen	Bedrag	Aantal verenigingen	Bedrag	Aantal verenigingen	Bedrag	Aantal verenigingen	Bedrag	Aantal verenigingen	Bedrag	Aantal verenigingen
Cultuur	Instrumententoeleage	€ 2.500	5	€ 2.500	5	€ 2.500	3	€ 2.500	4	€ 2.500	3	€ 2.500	4
	Basis- en werkingssubsidies	€ 14.201	48	€ 17.071	51	€ 17.071	51	€ 19.412	55	€ 19.412	54	€ 20.198	62
	Totaal	€ 16.701		€ 19.571		€ 19.571		€ 21.912		€ 21.912		€ 22.698	
Sport	Subsidies sportclubs	€ 33.000	52	€ 33.000	55	€ 30.460	59	€ 29.837	59	€ 29.466	56	€ 29.500	0
	Impulssubsidies jeugdwerking	€ 22.800	16	€ 22.800	17	€ 23.520	16	€ 23.520	17	€ 23.520	19	€ 23.520	0
	Huursubsidies Sporthal De Zandbergen	€ 7.500	8	€ 7.500	9	€ 7.500	7	€ 7.500	8	€ 7.500	8	€ 10.000	0
	Kadervorming	€ 1.052	7	€ 1.792	6	€ 3.540	11	€ 4.163	12	€ 4.534	13	€ 4.500	0
	Totaal	€ 64.352		€ 65.092		€ 65.020		€ 65.020		€ 65.020		€ 67.520	
Jeugd	Werkingsubsidies	€ 14.575	18	€ 14.575	17	€ 14.575	16	€ 12.575	14	€ 12.449	14	€ 12.324	14
	Kadervorming	€ 3.685	8	€ 5.548	6	€ 5.262	6	€ 4.124	3	€ 3.124	4	€ 3.560	4
	Kampsubsidies	€ 7.948	14	€ 8.000	13	€ 8.713	14	€ 9.299	11	€ 8.640	11	€ 9.881	11
	Bouw en Verbouwing van jeugdlokalen	€ 0		€ 24.816	4	€ 7.362	6	€ 12.760	2	€ 10.915	5	€ 6.580	3
	energie	€ 14.159	7	€ 11.000	8	€ 13.034	7	€ 11.825	8	€ 10.716	7	€ 13.584	9
	jeugd en cultuur projecten	€ 500	1	€ 500	1	€ 500	1	€ 500	1	€ 500	1	€ 974	3
	security	€ 1.978	3	€ 1.886	5	€ 1.337	4	€ 1.288	3	€ 2.792	4	€ 1.802	4
	Uitbreiding jeugdhuizen							€ 4.250	3	€ 3.000	3	€ 4.250	3
	Totaal	€ 42.844		€ 66.325		€ 50.782		€ 56.620		€ 52.135		€ 52.954	

Enkele opmerkingen:

- Subsidies cultuur: aanvullend op de cultuursubsidies vermeld in bovenstaande tabel, besteedt de cultuurraad jaarlijks een budget aan projectsubsidies (2014: 3.530€ / 2015: 1.500€ / 2016: 3.000€).
- Subsidies sport: de gemeente Brecht beschikt niet over een zwembad. Om toch de zwemsport te promoten en tegemoet te komen aan de grote vraag, voorziet het gemeentebestuur een subsidie. Brechtse inwoners kunnen een terugbetaling van 20% aanvragen voor het frequent gebruik van buitengemeentelijke zwembadinfrastructuur. De terugbetaling gebeurt op basis van het aankoopbewijs van het abonnement of beurtenkaart. Deze is enkel van toepassing op beurtenkaarten en abonnementen voor inkomgelden voor het zwembadgebruik, die worden vermeld in het reglement. Zo is het bijvoorbeeld niet mogelijk om een tegemoetkoming te ontvangen voor zwemlessen of combinatie abonnementen met fitness of natte groepslessen.
- Subsidies jeugd: er zijn enkele types subsidies (bijvoorbeeld bouw en verbouwing) waarvan het bedrag erg fluctueert van jaar tot jaar (afhankelijk van bijvoorbeeld het aantal bouwdoSSIERS dat jaar). Om dit te kunnen opvangen, kan er gebruik gemaakt worden van de buffer bij Brechts Jeugdwerk vzw.
- Subsidies erfgoed en toerisme: er is geen uitgebreid subsidiebeleid uitgewerkt zoals er voor sport, jeugd en cultuur wel bestaat. Er wordt wel geld toegekend voor grote eenmalige projecten.

2.5. Welzijn

De dienst welzijn werkt samen, binnen adviesraden, met volgende erkende verenigingen.

Katholieke Vereniging Gehandicapten (KVG)	raad gezondheid en welzijn
Ziekenzorg Brecht	
Ziekenzorg Sint Lenaarts	
Ziekenzorg Sint Job	
Rode Kruis Sint Lenaarts	

Rode Kruis Brecht	
Rode Kruis Sint Job	
Kind en Preventie (consultatie Kind en Gezin)	
Welzijnsschakel De Kar (eetcafé, boetiek) Brecht	
Welzijnsschakel Eetcafé de Schakel (speelbabbel, Schakelhuisje) Sint-Job	
NEOS Sint Job	ouderenadviesraad
NEOS Sint Lenaarts	
OKRA Brecht	
OKRA Sint Lenaarts	
OKRA Sint Job	
OKRA Overbroek	
Bond Gepensioneerden	

De Welzijnsschakels, verenigingen waar armen het woord nemen, zijn zeer actief binnen onze gemeente. Ze ontvangen jaarlijks een werkingstoelage van 3.100 euro. Hiervoor moeten beide organisaties een verantwoordingsnota bezorgen aan het college. Jaarlijks organiseren beide Welzijnsschakels een scholenoverleg, waarbij alle (zorg)leerkrachten en directies worden uitgenodigd om samen vorm te geven aan het uitsluiten van (kans)armoede binnen de gemeente en in de school.

3. Aanbod

De dienst vrije tijd organiseert jaarlijks enkele grote evenementen in de gemeente:

Evenement	Aantal deelnemers 2017	Maand
Feeëest in 't Park	1.500	Juli (11-juliviering)
Stratenloop	1.450	Juni
Heksentocht	553	Oktober

Daarnaast organiseren de verschillende diensten een uitgebreid vrijetijdsaanbod. Dit aanbod fungeert als aanvulling op het aanbod van Brechtse verenigingen om doelgroepen te bereiken die doorgaans niet bereikt worden of om tekorten op te vangen. Zo is er een specifiek aanbod voor kleuters, jeugd, tieners, volwassenen, senioren en personen met een beperking.

3.1.Cultuur

3.1.1.Podiumprogrammatie

Het gemeenschapscentrum heeft een gevarieerde, culturele programmatie:

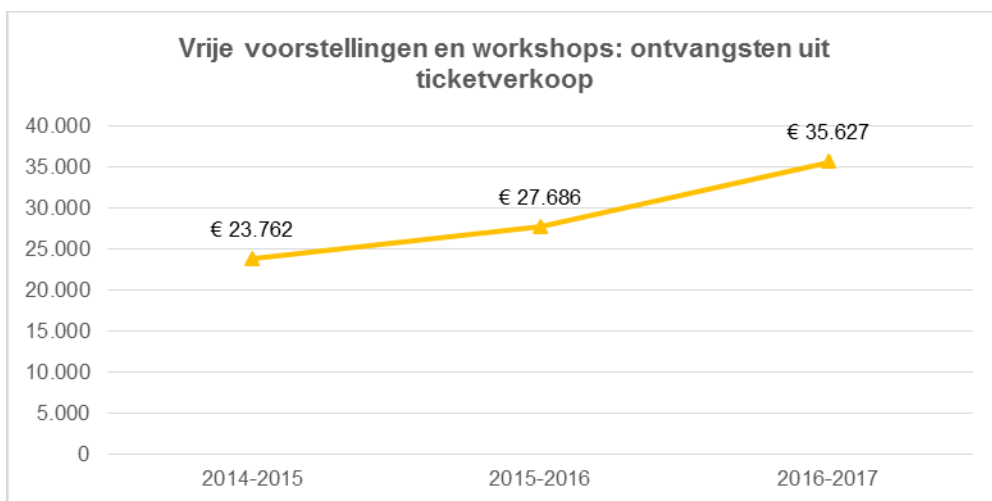
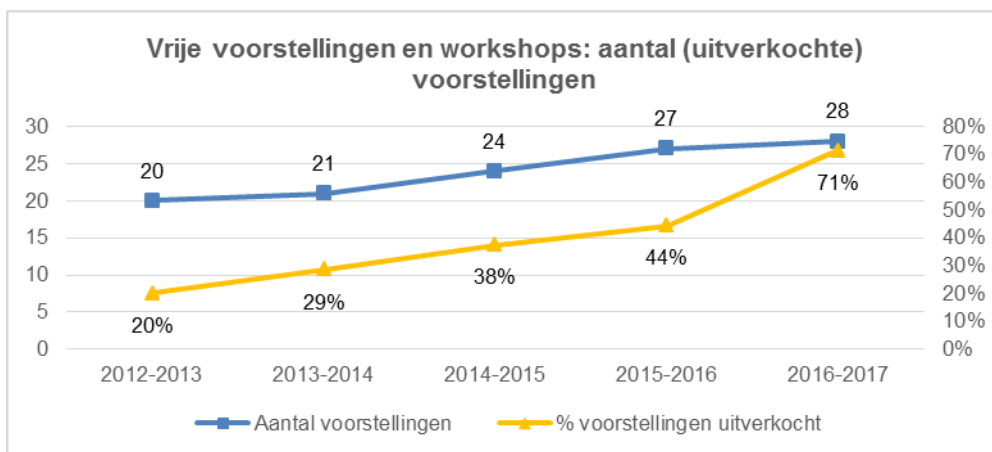
- familievoorstellingen
- theater
- muziek
- humor
- tentoonstellingen
- film
- kapel sessies

Het gemeenschapscentrum heeft door de jaren heen een grote vaste kern bezoekers opgebouwd.

Volgende prijzen worden gehanteerd (seizoen 2017-2018):

- basisprijs: € 11/9;
- familievoorstellingen: € 5;
- uitzonderingen: bv: William Boeva (€ 14/12), Yevgueni (€ 16/14) & Raymond (€ 22/20).

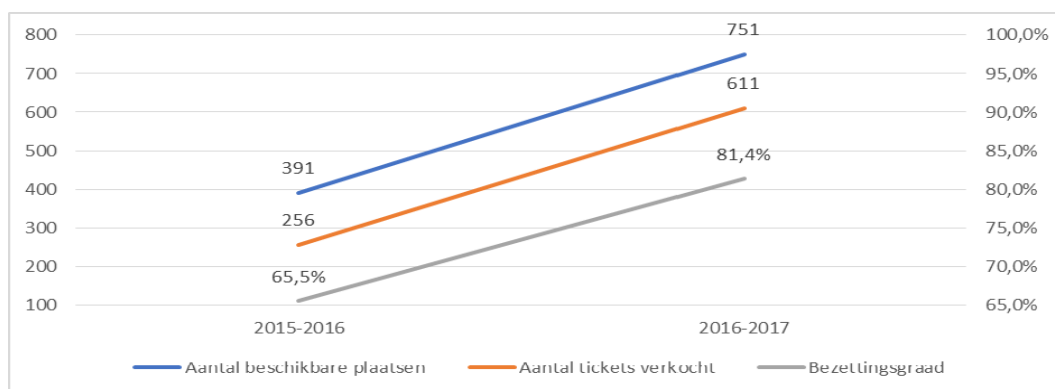
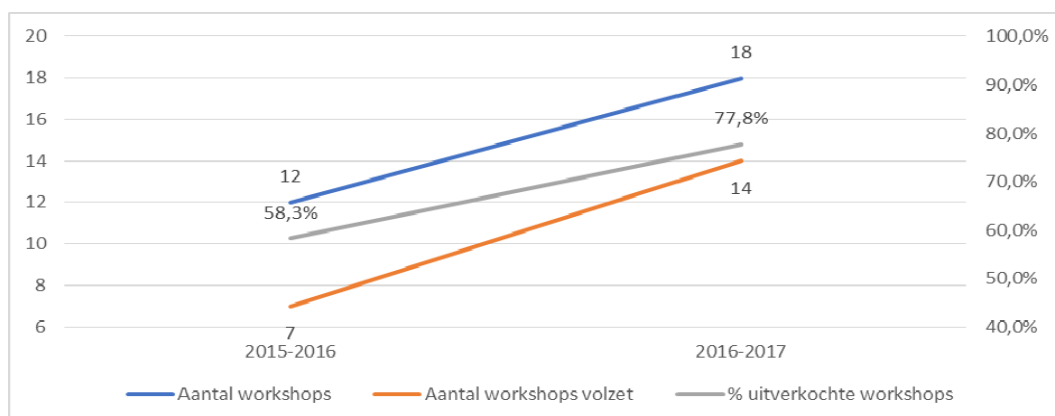

3.1.2.Vormingsaanbod

Het gemeenschapscentrum heeft een vormingsluik voor volwassenen en jongeren. Het kende een stijging de voorbije jaren, zowel qua aantal workshops, lezingen en uitstappen als qua gemiddeld aantal deelnemers.

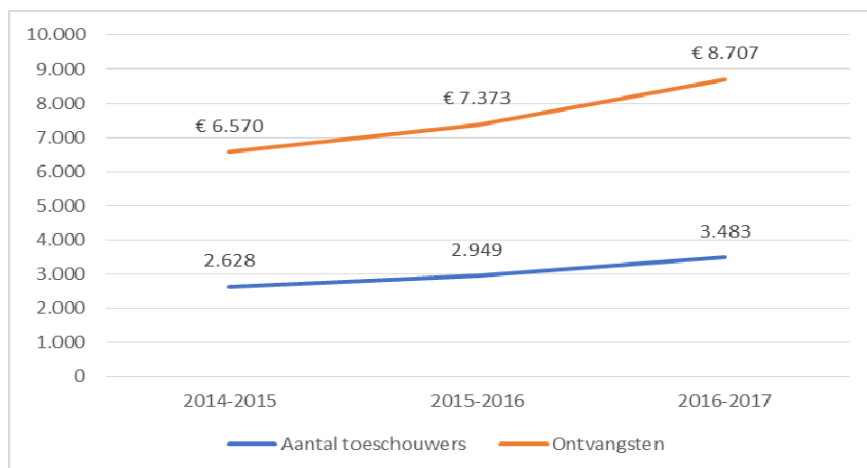
De prijzen voor het vormingsaanbod zijn:

- uitstappen: kostprijs van tickets;
- workshops: variabel.

3.1.3.Schoolprogrammatie

De schoolprogrammatie wordt jaar na jaar druk bezocht. De prijs voor een schoolvoorstelling is €2,5 per persoon.

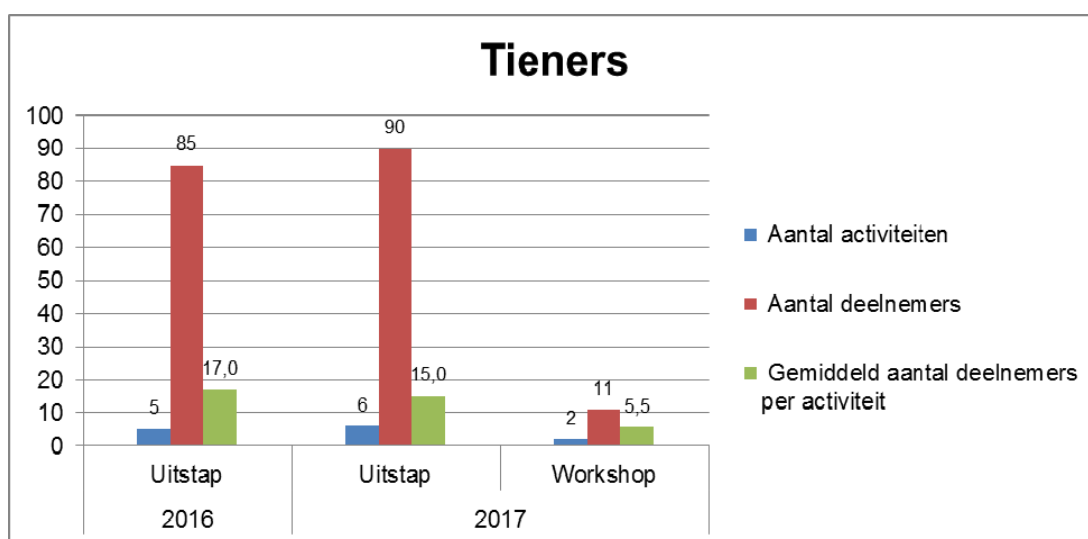
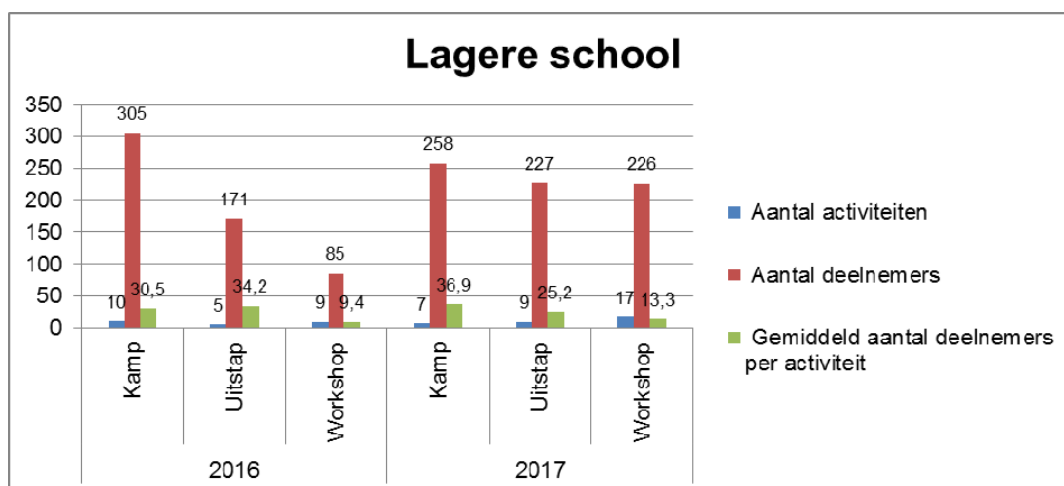
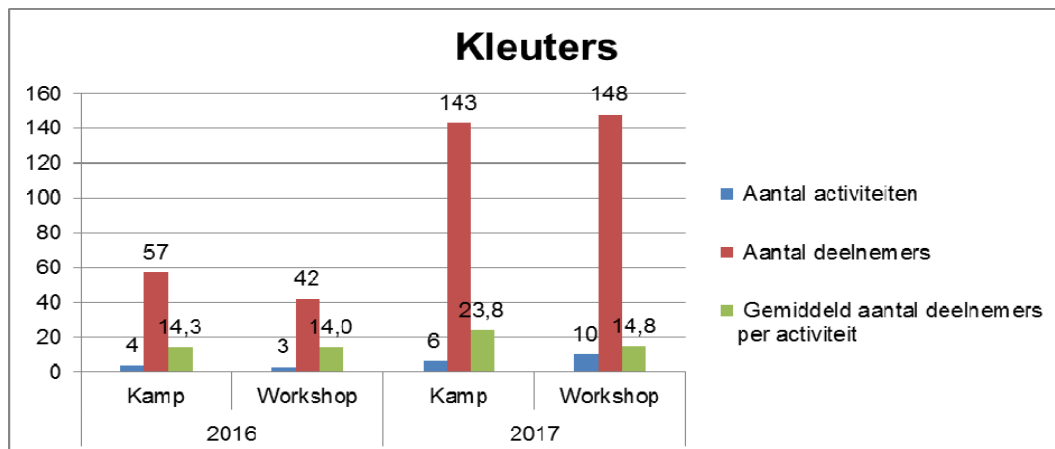

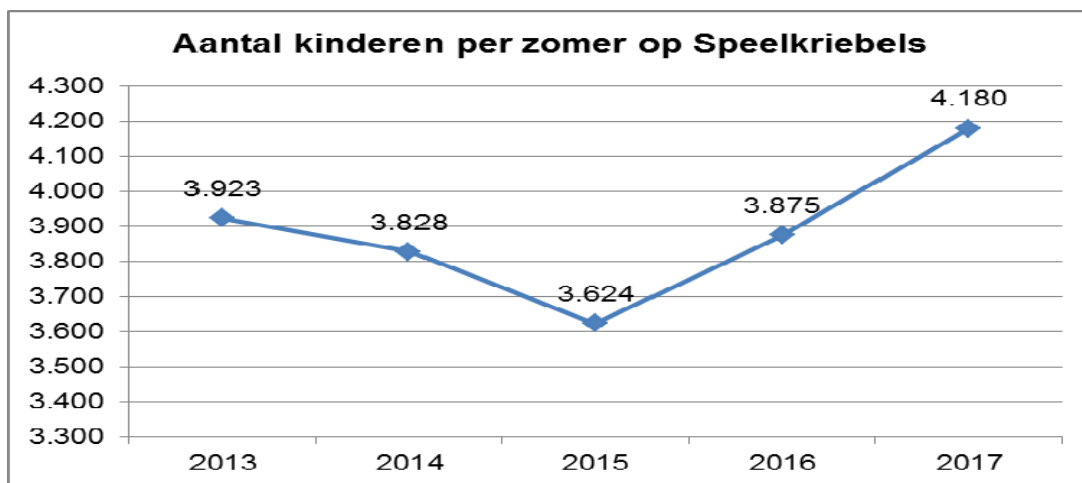
3.2. Jeugd

De jeugddienst organiseert een aanbod voor verschillende doelgroepen als aanvulling op het aanbod van de Brechtse jeugdverenigingen.

Doelgroep	Activiteit	Frequentie 2017	Opmerking
Kinderen 4-12 jaar	Workshops en uitstappen	30x/jaar	
	Nationale Buitenspeeldag	1x/jaar	
	Kampen	7x/jaar*	Sportdienst organiseerde in 2017 ook 6 kampen (dus 13 kampen in 2017). In 2018: uitbreiding naar 17 kampen
	Speelplein Speelkriebels	Paas- en zomervakantie: dagelijks	Van 6 t.e.m. 13 jaar
Kinderen en jongeren met een beperking	Buitengewoon Gewoon	1x/jaar	
	Buitengewoon Sportief	10x/jaar	Organisatie sportdienst
Tieners	Uitstappen	8x/jaar	in samenwerking met ILV JoNK
	Tienerfestival T-day	1x/2 jaar	in samenwerking met ILV JoNK, locatie verandert elke editie
	Tchillen	min. 4x/jaar	Afwisselend JH Den Dijk/JH 't Jop
	Ontbijt Dag van de jeugdbeweging	1x/jaar	Te Hoogstraten, in samenwerking met Hoogstraten, Rijkevorschel en de jeugdraad
	Bussen	Occasioneel	Oudjaar, Salphenkermis, feesten, fuiven, bal, ...
Jeugdcultuur	Skate contest	1x/jaar	
	Kamp Noord	1x/jaar	Intergemeentelijk rock/DJ-concours in samenwerking met Puntvis vzw
Activiteiten jeugdraad	Kroegentocht	1x/jaar	
	Vlottenrace	1x/2 jaar	
	Quiz	1x/jaar	
	Roefeldag	1x/jaar	Nieuw vanaf 2018

Hieronder zijn voor 2016 en 2017 het aantal activiteiten per doelgroep en het gemiddeld aantal deelnemers per activiteit weergegeven. In de categorie kampen zijn ook de kampen georganiseerd door de sportdienst opgenomen.

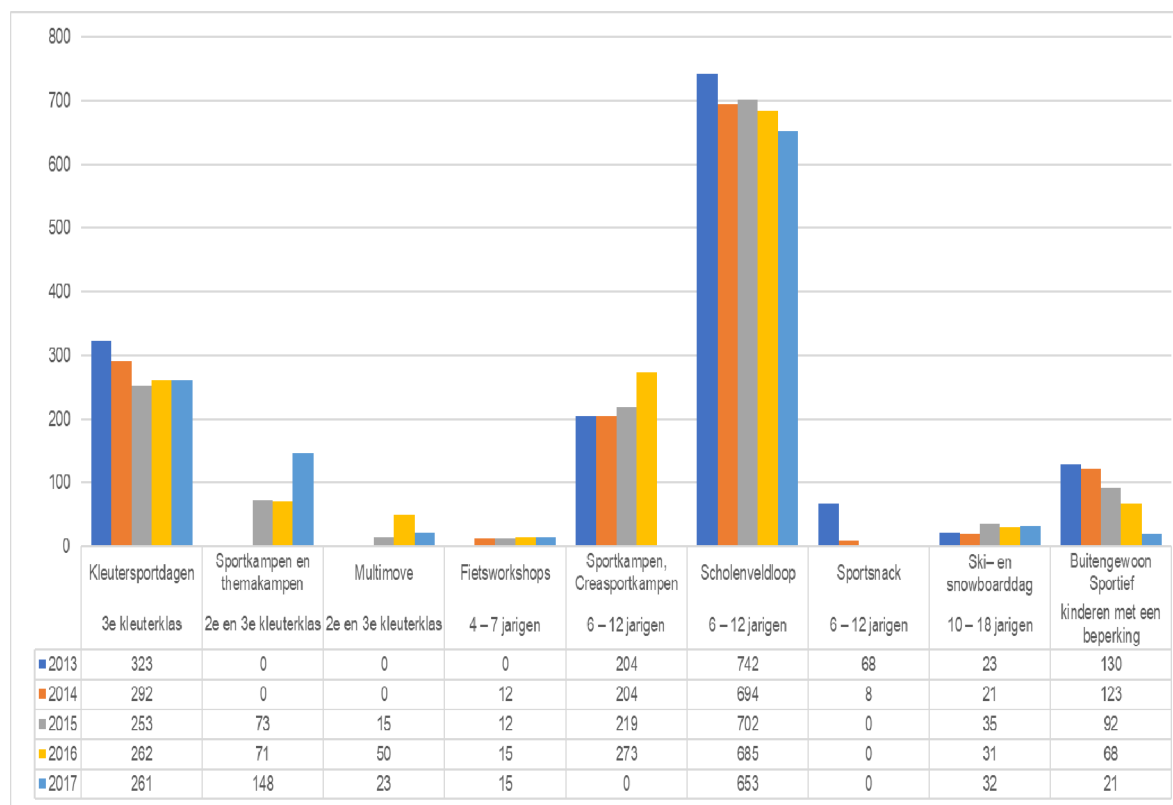

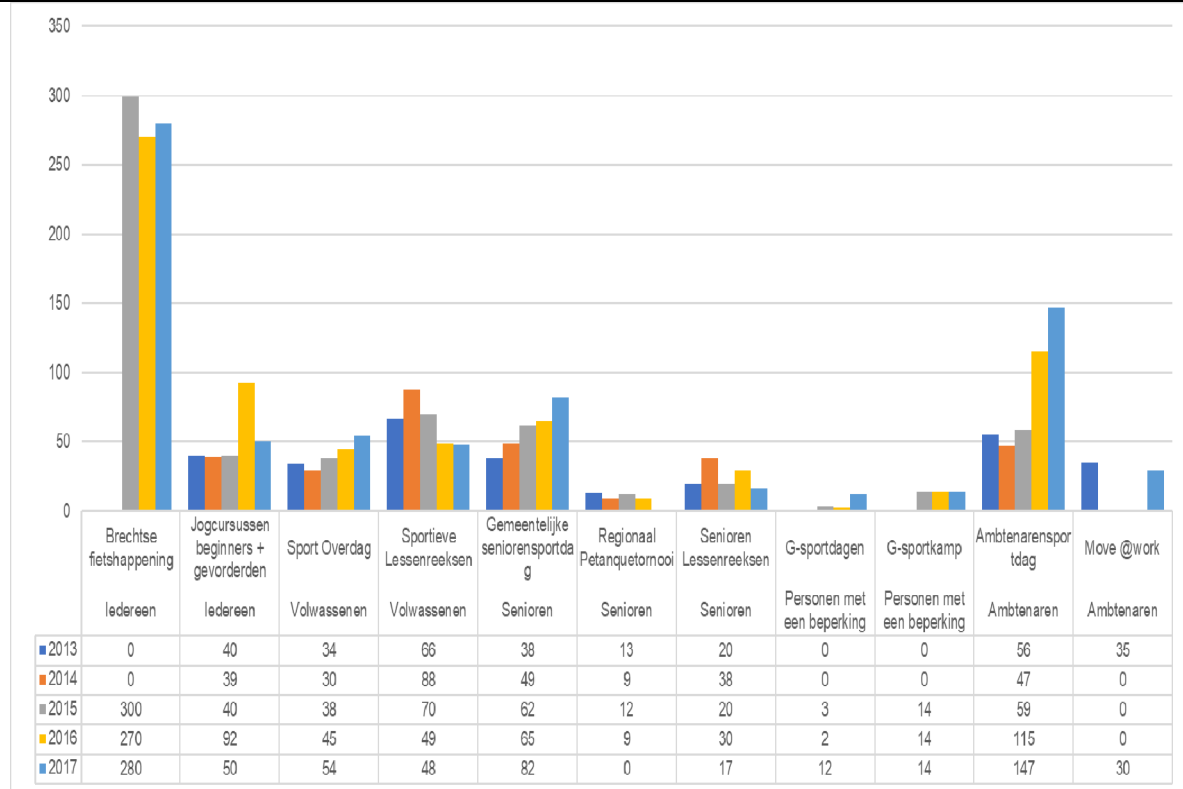
Opmerking: in 2016 en 2017 was er 1 speelpleidag minder dan in de voorgaande jaren (extra opruimdag)

3.3.Sport

Hieronder wordt er een overzicht gegeven van het huidige sportaanbod van de gemeentelijke sportdienst, de doelgroep en de evolutie van deelnemersaantallen per activiteit. Het aantal georganiseerde activiteiten/lessenreeksen/kampen is in een aparte tabel weergegeven.

Aantal organisaties /reeksen /kampen		2013	2014	2015	2016	2017
2° en 3° kleuterklas	Sportkampen en themakampen	/	/	4	5	6
2° en 3° kleuterklas	Multimove	/	/	1	3	2
4 – 7 jarigen	Fietsworkshops	/	2	1	1	1
6 – 12 jarigen	Sportkampen, Creasportkampen	5	6	6	8	7
Volwassenen	Sport Overdag	4	2	4	4	4
Volwassenen	Sportieve Lessenreeksen	5	7	7	4	4
Senioren	Senioren Lessenreeksen	3	4	2	3	3

Doel van sportpromotie is om een drempelverlagend sportaanbod te organiseren en vooral om zoveel mogelijk Brechtse burgers in beweging brengen. Uit de evolutie van de eigen organisaties blijkt dat de interesse voor lessenreeksen steeds hetzelfde publiek bereikt en dus geen nieuwe mensen aanzet tot sporten of bewegen. Ook bij start-to-run zien we het aantal deelnemers dalen. Bovendien blijkt dat velen de reeks voor een 2e of 3e keer volgen en dus de weg naar beweging al gevonden hebben.

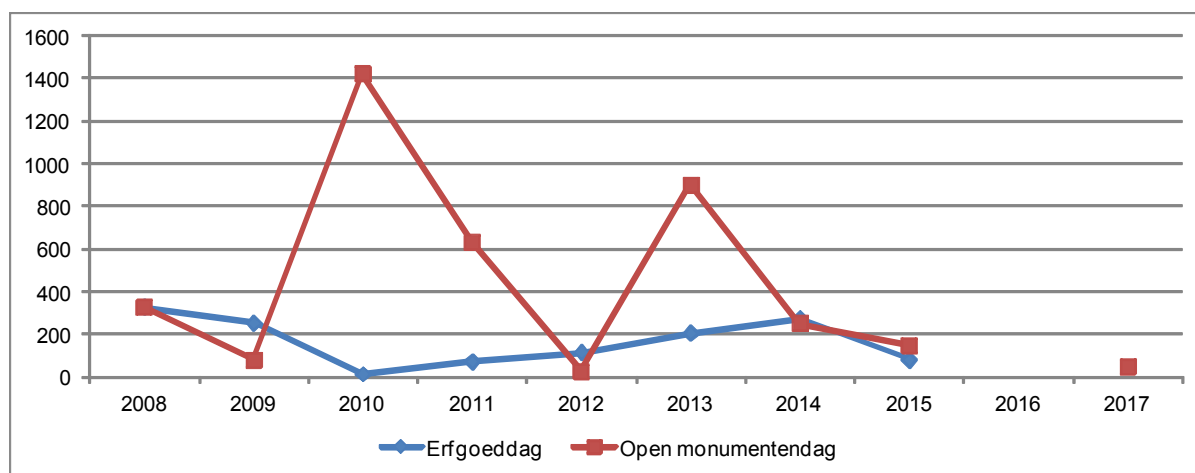
3.4. Toerisme en erfgoed

Het aanbod van de Brechtse erfgoedverenigingen is zeer beperkt, gezien het kleine aantal verenigingen. De gemeentelijke diensten betrekken daarom de verenigingen zoveel mogelijk bij de activiteiten, zowel inhoudelijk als praktisch.

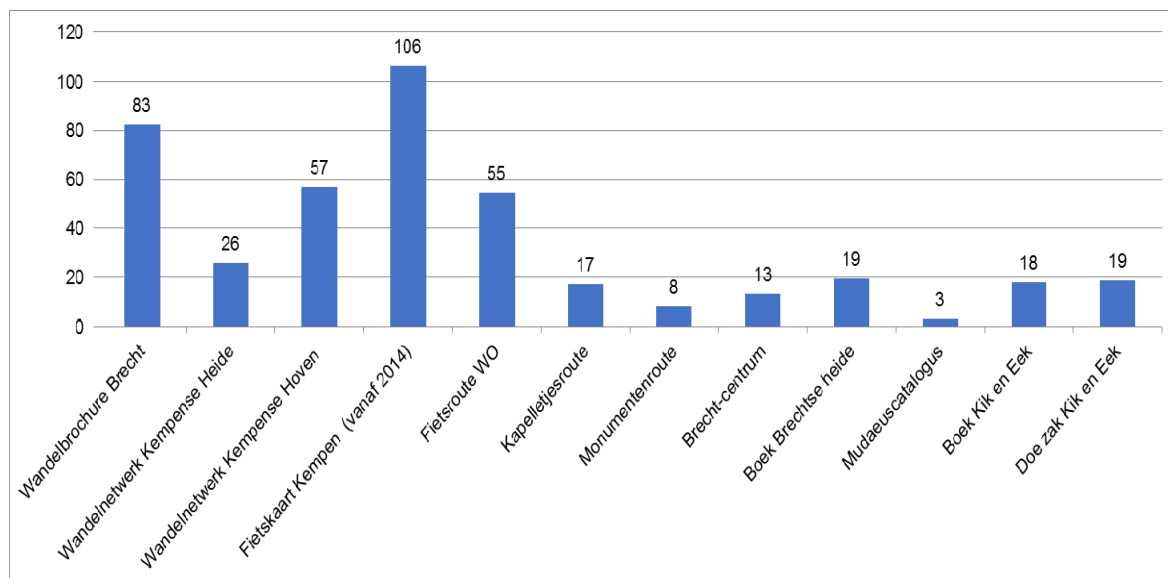
Hieronder een overzicht van het jaarlijks terugkerende erfgoed- en toeristische aanbod:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Gastronomische huifkartochten (VVV)	478	302	383	167				Aantal tochten: respectievelijk 25, 17, 18, 9. Stopgezet wegens o.a. verminderde vraag, minder aanbod horeca, wegvallen vaste huifkarleveranciers (overlijden, pensioen)...
Wandelzoektocht		228	106					Opmerkelijk meer deelnemers afhankelijk van de hoofdprijs. Wandelen is minder populair in de zomer dan fietsen.
Fietszoektocht (met erfgoedkarakter)	339			132	120	124		Aantal deelnames hangt sterk af van de hoofdprijs
Regionale Fietshappening de Schakel Brecht & St-Lenaarts	372	64	284		252	354	364	2012: zware regen plus enkel locatie Brecht
Familiezoektocht op Smoutebollentocht Sint-Michielstappers			139			85		Gratis familiezoektocht als winterwandeling
Heksentocht					552	623	553	
Sprookjeswandeling					244	165	236	
Kerstlichtjestocht					52	50	99	
Historische activiteiten					196			5 activiteiten in 2015: Bustoer WOI, Pelgrimstocht, ...
Workshops erfgoed					23	13		2 activiteiten in 2015, 1 in 2016
Activiteiten voor kinderen						28		2 activiteiten: beleef met Kik en Eek en Halloween
TOTAAL	1189	594	912	299	1439	1442	1252	

In de periode 2008-2017 nam de gemeente deel aan overkoepelende Vlaamse erfgoedevenementen, zoals erfgoeddag (april) en open monumentendag (september).

De diensten erfgoed en toerisme verkopen ook brochures, wandelkaarten en boeken. In de onderstaande grafiek is het gemiddeld aantal verkochte stuks per jaar van het belangrijkste aanbod weergegeven. De periode betreft 1 januari 2013 tot en met 23 september 2017.

3.5. Welzijn

	Categorie	Wat	Wanneer
Gezonde gemeente: SIGO, preventie en informatie	Hartveilige gemeente	Opleiding AED personeel	1x/jaar
		Opleiding AED burgers	2x/jaar
	Preventiecampagnes	Griep, dikke darmkanker, ...	1x/jaar
	Gezondheids- en sensibiliseringscampagnes	Met belgerinkel naar de winkel, 10.000 stappen, geel lintje Kom op tegen kanker	1x/jaar
	Lezingen		3x/jaar
	Dansfuis voor ouderen		1x/jaar
Opvoedingsondersteuning: lezingen (Opvoedingswinkel)	Vormingen*		2 à 3 x/jaar
	Speelbabbel St-Job		1x/week
Fairtrade/ ontwikkelingssamenwerking	Fairtrade fietstocht	Ecocyclo	doorlopend
	Fairtrade personeel	Speculaas Sinterklaas, bananen, fairtrade@work	ad hoc, verschillende malen/jaar
	Fairtrade burgers	Pakketten dag van de burens, paaseitjes of chocolade nav voorstellingen of jeugdactiviteit	ad hoc
	Buitengewoon Sportief	Aankoop biokatoenen sweaters	eenmalig
	Ciné Horizon: wereldfilmvoorstellingen		1x/jaar
	Fairtrade borden aan grens gemeente		eenmalig
	Ecowijzer website		doorlopend
	Chocolade voor cultuur		

* Vormingen en brochures worden betaald vanuit subsidie Kind en Gezin

Enkele opmerkingen bij dit overzicht:

- Gezonde gemeente:
  - Ruim aanbod door samenwerkingsverband SIGO met 6 (buur)gemeenten rond gezondheid.
  - Intern samenwerking met dienst cultuur (vormingen/lezingen: 'gemeenschapsvormende activiteiten').
  - Gezonde Gemeente als noemer wordt ondersteund door Logo Antwerpen. Er is een stuurgroep die een gedragen gezondheidsbeleid uitwerkt voor de volgende jaren. Zowel de dienst centra, de sportdienst, raad gezondheid en welzijn en de dienst welzijn zijn betrokken bij deze stuurgroep. Om de doelgroep 'jongeren' te bereiken, missen we de aanwezigheid en medewerking van de jeugddienst. Is het de taak van de stuurgroep om meer aandacht te geven aan het welzijn van jongeren of ligt deze taak bij de jeugddienst? Idealiter bestaat er een sterke samenwerking tussen beide diensten.

- Opvoedingswinkel: er is momenteel geen Opvoedingswinkel in Brecht. Brechtse ouders vinden momenteel de weg naar de Opvoedingswinkel in Brasschaat en Zoersel. Sinds 2018 is er wel een mobiel Opvoedingspunt in de Welzijns-campus (4 uur/week): ondersteuning themaproject zoals kansarmoede en Speelbabbel. Met medewerking van Opvoedingspunt zal het aanbod vormingen in Brecht geanalyseerd worden: waar ligt de nood? Samenwerking maatschappelijk werkers OCMW, vrijwilligers Speelbabbel, Kind en Gezin, raad gezondheid en welzijn en onderwijs / CLB.

3.5.1. Vrijtijdsparticipatie

Het participatiedecreet voorziet subsidiëring om de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede te bevorderen. Brecht ontvangt jaarlijks een subsidie van 3.674 euro van Vlaanderen om te werken aan bovenstaande doelstelling. Brecht voorziet in haar begroting van 2017 zelf 12.000 euro voor de terugbetalingen van deelname aan vrije tijd aan kansengroepen (80/20-regeling: burgers krijgen 80% van de deelnamekosten terug, met een maximum van 200€ (-19 jaar) of 100€ (+19 jaar)). Het krediet in de begroting van Brecht is de laatste jaren enkel gestegen. De vraag naar terugbetaling van de doelgroep (zie verder) wordt groter.

Daarnaast krijgen kansengroepen een verminderd tarief (ook volgens 80/20-regeling) bij inschrijving voor activiteiten georganiseerd door de dienst vrije tijd.

Onder begeleiding van Démos is het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie in december 2017 gestart met een begeleidingstraject om het bestaande kortingsstelsel te versterken en te vernieuwen en ook andere drempels tot vrijetijdsdeelname weg te werken.

Toelage lokale netwerken in armoede (reglement 80/20)

2013	7.012,00 euro + 2.000 euro (sport kansengroepen)
2014	6.999,88 euro + 2.000 euro (sport kansengroepen)
2015	7.000,00 euro + 2.000 euro (sport kansengroepen)
2016	9.209,80 euro
2017	15.000 euro

4. Partners

4.1. Intern

De personeelsbezetting op de dienst vrije tijd kan geraadpleegd worden in de teksten over het organogram.

4.2. Extern

4.2.1. Vrijwilligers

De dienst vrije tijd doet veel beroep op vrijwilligers om activiteiten te organiseren. De vergoedingen voor deze vrijwilligers zijn zeer verschillend. Er loopt een project om de werking met vrijwilligers uniformer te maken.

Vrijwilligers-taak	Omschrijving taak	Frequentie	Contract	Vergoeding	Dienst
Begeleiden losse activiteiten	Grabbelpas, SWAP, Tchillen, Buitengewoon Sportief, wandeltochten, animatie/figurant Kik en Eek	1 tot +- 20x/jaar	Vrijwilligers-overeenkomst	Standaard 33,36€/dag of 15€/halve dag	alle
Administratief helper	balie toerisme of standje zon-/feestdag	wekelijks (seizoen)	Vrijwilligers-overeenkomst	Standaard: 33,36€/dag	toerisme
Gids	Natuur/cultuur, bezoek of wandeling voor groep	volgens vraag	Vrijwilligers-overeenkomst	50€/prestatie	toerisme
Helper Museum	helpen met werkzaamheden	20x	Vrijwilligers-overeenkomst	Standaard: 33,36€/dag	erfgoed
Tappen gemeenschapscentrum	bediening cafetaria	1 x per week	Vrijwilligers-overeenkomst	25 €	cultuur
kunstendag voor kinderen	bediening cafetaria	1 x per jaar	Vrijwilligers-overeenkomst	25 €	cultuur
kunstendag voor kinderen	workshops (= leerkrachten van iko)	1 x per jaar	geen	niets (extra verlofdag op andere dag)	cultuur
feeeest in het park	grimestand of begeleider andere stand	1 x per jaar	Vrijwilligers-overeenkomst	25 €	cultuur
feeeest in het park	opbouw/afbraak (vereniging)	1 x per jaar	Vrijwilligers-overeenkomst	250€ (via cultuurraad als extra subsidie)	cultuur
feeeest in het park	crea-workshops in scholen	maand juni	via contract kleine kunstenaarsvergoeding	150€ per workshop	cultuur
lesgever lessenreeksen	sportlessen vb zumba, start to run, ...	wekelijks tijdens het seizoen	Vrijwilligers-overeenkomst	Standaard: 33,36€/dag	sport
monitor (sport)kamp	sportlessen begeleiden tijdens kampen zomer en paasvakantie	1 week tijdens de vakantie	Vrijwilligers-overeenkomst	Standaard: 33,36€/dag	sport

helpers sportevenementen	vrijwillige handen bij stratenloop/fietshappenning/scholenveldloop	5x jaarlijks	geen	geen	sport
initiatielesgevers	initiaties op sportdagen/sportkampen	5x jaarlijks	Vrijwilligersovereenkomst	Standaard: 33,36€/dag	sport
Animator op speelplein	Aanwezig zijn startdagen en vergaderingen, voorbereiden activiteiten, begeleiden van activiteiten, toezicht houden, speelimpulsen	Paasvakantie en/of 1/3e of maand zomervakantie (kan ook vaker zijn, animatoren mogen ook meerdere periodes komen)	Gelegenheidswerker. Indien meer dan 25 werkdagen: voor de extra dagen contract als jobstudent	Animatoren krijgen loon aan een D-weddeschaal, hoofdanimatoren worden betaald aan C-weddeschaal	jeugd
Begeleiden Buitengewoon Gewoon	Begeleiding van activiteitendag voor kinderen en jongeren met een beperking	1x/jaar	Neen	Extra subsidiepunten voor de jeugdvereniging waarbij aangesloten	jeugd
Ontwerpen van logo of affiche	Ontwerpen van affiche voor evenement of logo voor de jeugdraad	1 tot 2x/jaar	Vrijwilligersovereenkomst	25€ tot 4*25€ (afhankelijk van werktijd)	jeugd

De dienst vrije tijd steunt erg hard op vrijwilligers bij de organisatie van het vrijetijdsaanbod. We merken dat het werven van nieuwe vrijwilligers niet altijd vlot verloopt. Voornamelijk de diensten erfgoed, toerisme en cultuur stuiten hierop.

4.2.3. Koepelorganisaties

Sport	ISB*	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid vzw
	Sport Vlaanderen	voormalige BLOSO, sportadministratie van de Vlaamse overheid
	SVS	Stichting Vlaamse Schoolsport (jaarlijkse scholenveldloop)
Erfgoed	Herita	Open Monumentendagen
	Provincie	talrijke projecten
	Onroerend erfgoed Vlaanderen	onroerende erfgoedgemeente
Toerisme	Toerisme Regio Kempen	
	Toerisme Provincie Antwerpen	
	Toerisme Vlaanderen	
	Kempens Landschap	
	Regionaal Landschap de Voorkempen	
Jeugd	Vlaamse Verenigingen voor Jeugdendiensten	
	Vlaamse Dienst Speelpleinwerk	
Welzijn	LOGO Antwerpen	Gezonde Gemeente
	KINA	Huis van het Kind
	Provincie Antwerpen	Fairtrade

* De beide personeelsleden van de Brechtse sportdienst zijn nauw betrokken bij de werking van ISB. Noortje Aernouts is lid van de commissie jong ISB. Zij komen een 5-tal keer per jaar advies geven over allerhande sportgerelateerde dossiers. Tevens is kennisdeling een belangrijk onderdeel van dit lidmaatschap. Rika Rits zetelt dan weer in de Raad van Bestuur van ISB.

4.2.4. Andere gemeenten (samenwerkingsverbanden)

Sport	Sportregio Antwerpse Kempen ILV	8 gemeenten + provinciale sportdienst: Brasschaat, Brecht, Essen, Kalmthout, Kapellen, Schoten, Stabroek, Wuustwezel
Toerisme	Noordertuin van Antwerpen	Brasschaat, Brecht, Essen, Kalmthout, Kapellen, Stabroek, Wuustwezel
Jeugd	JoNk ILV	Brasschaat, Brecht, district Ekeren, Essen, Kalmthout, Kapellen, Stabroek, Wuustwezel
Cultuur	BisCuit (incl. bibliotheek)	Brasschaat, Brecht, Kapellen, Schilde, Schoten, Stabroek

De samenwerkingsverbanden laten toe om activiteiten te organiseren die de draagkracht van een gemeente overstijgen (vb. T-day, Kamp Noord) of om activiteiten waar per gemeente weinig deelnemers voor zijn, toch te laten plaatsvinden (vb. sportel tour, tieneractiviteiten, ...)

5. Conclusie en evolutie

Onderstaande maatschappelijke trends zijn erg relevant voor de dienst vrije tijd:

- Vergrijzing en verzilvering:
  - uitbreidende doelgroep voor het gemeentelijke aanbod;
  - sport- en beweegaanbod voor ouderen wordt steeds belangrijker (onder andere in het kader van valpreventie (bijna 30% van de senioren valt minstens 1x/jaar);
  - effect op leden van de adviesraden en andere vrijwilligers (opvolging!).
- Alleenstaanden en eenzaamheid:
  - zowel door vergrijzing/verzilvering als andere maatschappelijke trends: het aantal alleenwonenden, koppels zonder kinderen als het aantal alleenstaande ouders is de laatste 10 jaar toegenomen. Meer dan de helft van de ouderen geeft aan zich matig tot ernstig eenzaam te voelen;
  - groeiende vraag naar kinderopvang.
- Forward to the past: teruggrijpen naar roots en authenticiteit (Fairtrade, ecotoerisme, ...).
- Online/offline: internet is alomtegenwoordig, maar ook tegenbeweging: 'ontgiften'.

In de verschillende sectoren van de dienst vrije tijd (sport, cultuur, jeugd, erfgoed en toerisme) zijn er enkele gemeenschappelijke aandachtspunten te onderscheiden:

a. Infrastructuur

- i. Doordachte keuze uitbatings- en beheersvorm
- ii. Duurzame bouwoplossingen en energiezuinige exploitatie, zowel van gemeentelijke infrastructuur als van verenigingen (ondersteuning door gemeente)

b. Vrijwilligers

- i. Uitwerken vrijwilligersbeleid (vergoeding, verzekering, werving, database, ...)
- ii. Ondersteuning verenigingen (vorming, financieel, logistiek, vergrijzing, ...)

c. Ondersteuning verenigingen (financieel, logistiek (bijvoorbeeld uitleendienst), communicatie))

5.1. Cultuur

5.1.1. Infrastructuur

a) Volwaardige podiumzaal op een centrale locatie in de gemeente

Om het aanbod aan voorstellingen en activiteiten te verbeteren en verder uit te bouwen moet een volwaardige podiumzaal op een centrale locatie in de gemeente komen. Deze zaal kan worden gebruikt voor de programmatie van het Gemeenschapscentrum, maar ook door verenigingen die zelf niet over een ruimte beschikken. Tegelijkertijd zou het een impuls kunnen geven aan het lokale verenigingsleven. Geschikte infrastructuur zou hen kunnen stimuleren om zelf ook meer initiatieven uit te werken.

Het Gemeenschapscentrum Jan van der Noot heeft voordelen, maar voldoet niet aan de noden van een moderne theaterzaal. Hieronder worden de belangrijkste voordelen en nadelen/struikelblokken op een rij gezet.

Voordelen:

- Het gemeenschapscentrum is een goed uitgeruste zaal op vlak van techniek
- Ligging: in het centrum van Brecht en vlot bereikbaar met privévervoer.

Nadelen/struikelblokken:

- Toegankelijkheid: er is geen lift om van het gelijkvloers naar het eerste of de tweede verdieping te gaan. De schuine helling is te steil en te smal om personen of grote decorstukken omhoog te brengen
- Capaciteit:
  - De Lessiuszaal wordt gebruikt voor theatervoorstellingen, maar de zaal heeft slechts een beperkte hoogte. Dit maakt dat er geen grote producties kunnen staan. Daarnaast beperkt dit ook het aantal toeschouwers, doordat de tribune niet hoger kan worden gemaakt.
  - Het gemeenschapscentrum als geheel is er niet op voorzien om meerdere activiteiten tegelijk te laten plaatsvinden. De isolatie van de verschillende zalen is hiervoor onvoldoende. Hierdoor moeten bij een theatervoorstelling alle andere zalen geblokkeerd worden. Het gebruik van de gemeentelijke zalen door eigen programmatie is soms ten koste van gebruik door verenigingen.
- Inrichting:
  - De cafetaria en de inrichting van het gebouw zijn ongezellig, wat de mogelijkheid beperkt om inkomsten te genereren uit drankverkoop voor en na voorstellingen. Er is slechts een beperkte kitchenette aanwezig waardoor het bereiden of opwarmen van gerechten onmogelijk is.
  - Er is in het Gemeenschapscentrum geen leskeuken aanwezig. Dit zou een grote meerwaarde zijn voor cursussen en workshops van het eigen aanbod (gemeenschapsvormend) en van verenigingen (kvlv, femma, kwb...).
- Ligging: trein en bus zijn bij avondvoorstellingen geen optie.

Opmerking: zaal 't Centrum in Sint-Lenaarts is momenteel in renovatie. De nieuwe zaal zal echter geen alternatief bieden voor het podiumaanbod van het Gemeenschapscentrum. De ligging is niet ideaal (centrum Sint-Lenaarts) en de technische uitrusting is te beperkt. Wel zal het kansen bieden voor verenigingen. Zo is het uitgerust met een leskeuken en zijn er verschillende vergaderzalen.

Professionele begeleiding bij renovatie en nieuwbouw, dit op vlak van:

- inrichting: uitzicht en inrichting gemeentelijke infrastructuur dragen bij aan gemeentelijke branding (zie communicatieplan);
- duurzame bouwoplossingen en energiezuinige exploitatie.

b) Vernieuwing infrastructuur Sint-Job-in-'t-Goor

Het Goorhof is verouderd en wordt minder en minder gebruikt. Voor veel verenigingen voldoet de infrastructuur niet meer om hier activiteiten te organiseren. In Sint-Job-in-'t-Goor ontbreekt bijgevolg een zaal zoals het GC of 't Centrum. Voor concerten kan de kerk van de Lochtenberg een alternatief zijn, voor sommige activiteiten worden het Jeugdhuis 't Jop en het administratief centrum gebruikt. Beide zijn echter zeer beperkt in uitrusting en bijgevolg niet ideaal voor verenigingen.

c) Aparte ingang Kloosterkapel

Met een kleine ingreep zou er een alternatieve ingang kunnen worden gecreëerd via de poort aan de straatkant. Zo kunnen de kapel en IKO afzonderlijk inzetten op eigen uitstraling en zichtbaarheid. De Kloosterkapel in de Gasthuisstraat wordt gebruikt als tentoonstellingsruimte en is tevens een goed alternatief voor kleinere activiteiten (lezingen, workshops, kapelsessies) door de intieme sfeer.

d) Creatie 'vrij atelier'

Kunstenaars vragen meer en meer naar een locatie die kan dienen als 'vrij atelier'. Er kan bekeken worden of er in gebouw van IKO plaats is voor dit initiatief. Dit zou een kans kunnen creëren om IKO en kunstenaars/studenten meer te verbinden of door te laten stromen.

e) Functieverruiming niet-culturele gebouwen (zie ook erfgoed)

De kerk van Klein Veerle kreeg recent een nieuwe kapel; om tegemoet te komen aan de dalende opkomst bij misvieringen werd een nieuwe (kleinere) gebedsruimte gebouwd. Het grote gebouw is in principe beschikbaar voor activiteiten, maar is erg beperkt in uitrusting.

Ook de kerk van de Lochtenberg kan in principe voor concerten gebruikt worden, maar de inrichting en technische beperkingen maken dit niet eenvoudig.

De kerken van Sint-Lenaarts en Brecht zijn grote gotische gebouwen en zouden kunnen worden gebruikt voor bijvoorbeeld een klassiek concert of een concert met zangkoren. Dit alles kadert in het functieverruimend denken in verband met het Brechtse erfgoed.

5.1.2. Verenigingen

De vrijetijdsdiensten hebben vanuit hun decretale rol een sterk ondersteunende taak naar de verenigingen. Hier zijn enkele belangrijke aandachtspunten en acties aan verbonden:

- a. Financiële ondersteuning: de werking van de verenigingen wordt duurder als het aantal verenigingen toeneemt. Om dezelfde financiële ondersteuning te kunnen blijven aanbieden zal op termijn een stijging van de subsidies nodig zijn.
- b. Logistieke ondersteuning: de kwaliteit en de toegankelijkheid van de gemeentelijke uitleendienst moet geoptimaliseerd worden. De aanvraagprocedure kan gebruiksvriendelijker gemaakt worden door het integreren van een online softwaresysteem. Verder kan er ook bekeken worden of het aanbieden van transportfaciliteiten van het uitgeleende materiaal tot de mogelijkheden behoort.
- c. Vorming: bij het ondersteunen en stimuleren van verenigingen en hun initiatieven is het belangrijk op te merken dat er nood is aan verjonging en/of vernieuwing. Hierin kan de gemeente een ondersteunende rol spelen door middel van vormingen.

5.1.3 Aanbod

De afgelopen jaren is er een goede basis gelegd qua cultuuraanbod, zowel op vlak van podiumactiviteiten (theater, muziek, familie- en schoolvoorstellingen) als van gemeenschapsvormende activiteiten (workshops, uitstappen en lezingen). De bezoekerscijfers van het Gemeenschapscentrum gaan al enkele jaren omhoog, steeds meer voorstellingen en workshops zijn uitverkocht. Het is logisch om verder te bouwen op de fundamenten die werden gelegd en om een kwalitatief, laagdrempelig en gevarieerd programma te blijven aanbieden. Hierbij is het wel nodig te blijven evolueren met de maatschappelijke trends en op zoek te gaan naar nieuwe kansen en samenwerkingen. Om dit te kunnen doen, wordt het volgende voorgesteld:

a. Ondersteuning artistieke initiatieven

Op dit moment is de organisatie van artistieke initiatieven door individuen en verenigingen op het grondgebied beperkt. De gemeente kan in de toekomst meer inzetten op de ondersteuning en het aanmoedigen van deze initiatieven in plaats van zelf te organiseren. Door de opmaak van een 'reglement artistieke initiatieven' kunnen verenigingen of artistieke personen met een groot project in aanmerking komen om middelen te krijgen en ondersteund en begeleid worden op een gestructureerde wijze.

b. Toegankelijkheid kunst

In de openbare ruimte kunnen we kunst in bezit van de gemeente meer aan bod laten komen (bijvoorbeeld in gemeentelijke gebouwen en scholen).

c. Ontwikkelen duidelijke visie

In de huidige context (budget, personeelsbezetting) is de limiet van het culturele aanbod bereikt. Er moet een duidelijke keuze gemaakt worden over het al dan niet uitbreiden van het culturele aanbod en het al dan niet ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Deze beslissing zal gevolgen hebben voor zowel budget als personeelsbezetting.

5.2. Jeugd

5.2.1. Infrastructuur

a) *Opslagruimte speelplein*

De opslagruimte van het speelplein is nu in de garage in het gemeentelijk administratief centrum in Sint-Job-in-'t-Goor.

- Voordeel: de afstand tussen speelplein en administratief centrum is bij opbouw en afbraak van het speelplein makkelijk overbrugbaar met een camionette van de technische dienst
- Nadelen:
  - Toegankelijkheid: de toegang naar de garage heeft een enorm hellend vlak heeft, wat maakt dat het een sinecure is om materiaal in en uit de camionette te laden. Technisch personeel is hierbij zeker gewenst.
  - Plaatsgebrek: de garage wordt gedeeld met het Rode Kruis van Sint-Job-in-'t-Goor (kar en wagen). Dit maakt dat de helft van de garage wegvalt en het materiaal niet overzichtelijk gestockeerd kan worden.

De jeugddienst kijkt uit naar een alternatieve opslagplaats, al dan niet in het administratief centrum. Belangrijkste criteria zijn een beperkte afstand tussen speelplein en opslagplaats en een voldoende grote stockageplaats.

b) *Jeugdlokalen: duurzame bouwoplossingen en energiezuinige exploitatie*

De meeste lokalen van jeugdverenigingen zijn in goede staat. Een aantal van de gebouwen is ondertussen ouder dan 15 jaar. Er moet rekening mee gehouden worden dat er in de toekomst

renovatiewerken uitgevoerd moeten worden aan deze lokalen (nieuw dak, nieuwe ramen,...). Hierbij moet er zoveel mogelijk gestreefd worden naar duurzame en energiezuinige oplossingen.

c) Speel terreintjes: consolideren en optimaliseren

De afgelopen jaren heeft de gemeente een heuse inhaalbeweging gedaan op vlak van speel terreintjes. De komende jaren zullen zich vooral moeten richten op het onderhouden en verbeteren van bestaande terreintjes en het grijpen van nieuwe kansen grijpen op momenten dat ze echt nodig zijn zoals bij het ontwerpen van een nieuwe wijk. De speel terreintjes kunnen ook mensen naar een plek lokken. In de drie deelgemeenten is er niet zo een plek/plein waar mensen elkaar ontmoeten. Een voldoende ruime speeltuin kan er wel voor zorgen dat een bepaald aspect van de openbare ruimte interessant wordt. Iets wat ook interessant kan zijn is speelweefsel. Daarbij worden alle kind gerelateerde plekken met elkaar verbonden.

d) Uitgaansmogelijkheden voor jongeren

Jongeren in onze gemeente gaan vooral naar een tentfuif. Deze bereiken een vrij groot publiek. Gemiddeld zijn er 1.500 jongeren per fuif. Dit soort fuiven is dus essentieel en moet koste wat kost behouden blijven.

- Fuifzaal: in de gemeente is er geen fuifzaal. Een tentfuif organiseren kost veel tijd en energie en het heeft ook nadelen op vlak van (geluids)overlast. Een kleine fuifzaal kan ervoor zorgen dat er meer kleinschaligere fuiven georganiseerd worden. Dit is goed voor het verenigingsleven en goed voor de jongeren in Brecht. Dit kan eventueel gekoppeld worden aan een verbreding van de werking van jeugdhuizen (zie paragraaf over verenigingen).
- Jongerencafés zijn er niet in Brecht. Veel jongeren gaan uit in de gemeente waar ze naar school gaan. Als gemeente kan het interessant zijn om te onderzoeken hoe er meer cafés aangetrokken kunnen worden. Een rijk uitgaansleven zorgt ook voor een gezellige gemeente.

5.2.2. Verenigingen

a) Logistieke ondersteuning van jeugdverenigingen

De jeugdverenigingen zijn belangrijke gebruikers van de gemeentelijke uitleendienst. De werking van de uitleendienst kan nog geoptimaliseerd worden. Enkele mogelijke verbeteringen zijn:

- digitaliseren van de aanvraagprocedure;
- inhoud uitleendienst:
  - mogelijkheid om statistieken te trekken over de ontleende materialen om een gericht aankoopbeleid te kunnen voeren (eventueel gekoppeld aan de digitalisering);
  - tafels, stoelen en iets grotere tenten (4 op 6 meter) zijn materialen die niet in de uitleendienst zitten, maar waar wel vraag is;
- bereikbaarheid: levering en openingsuren:
  - jeugdverenigingen vragen een nachtkluis waar het materiaal geplaatst kan worden tijdens de nacht met een codeslot;
  - aanbieden transportfaciliteiten voor uitgeleend materiaal.

b) Jeugdhuizen

Momenteel heeft de gemeente 3 jeugdhuizen die allen hun eigenheid hebben. Er is in het verleden veel geïnvesteerd in deze gebouwen. Momenteel zijn de jeugdhuizen enkel open op vrijdag en zaterdag. In toekomst zou er onderzocht moeten worden hoe men samen met een vrijwilligers meer uit deze gebouwen kan halen. Er is weinig ruimte voor de jeugd en de jeugdhuizen zouden hier een rol in kunnen vervullen. De jeugddienst kan de jeugdhuizen actiever ondersteunen (verbreden werking, administratieve ondersteuning, aangaan onderhoudscontracten, continuïteit verzorgen, beheer infrastructuur, ...). Voor een actievere ondersteuning zal er ruimte gecreëerd moeten worden op de jeugddienst.

Mogelijke ideeën tot verbreding van de werking zijn:

- studienamiddagen in het jeugdhuis tijdens de examens;
- op woensdagnamiddag lunchen in het jeugdhuis gekoppeld aan een activiteit (bijvoorbeeld spelletjes spelen eventueel op een spelconsole);
- combinatie met fuifzaal.

5.2.3.Aanbod

a)Tienerwerking: basis consolideren en verder uitbouwen

- SWAP-activiteiten blijven organiseren in samenwerking met de andere gemeenten uit ILV JONK! Met deze eerder spectaculaire activiteiten worden veel tieners bereikt (ongeveer 20 per uitstap).
- Tienerkampen: in 2018 wordt geëxperimenteerd met kampen voor tieners.
- Tieneranimatoren op de speelpleinen (zie titel speelpleinwerking).
- Uitbouw meer structurele tiener-ontmoetingswerking om de Brechtse jeugd een laagdrempelige ontmoetingsplek te bieden. Gezien de afwezigheid van niet-buitengewoon secundair onderwijs in Brecht is het immers niet evident om een lokaal netwerk van leeftijdsgenoten uit te bouwen.
- Om beter te kunnen inspelen op de wensen en noden van de tieners moet jeugddienst meer outreachend (of: vindplaatsgericht) kunnen werken. Aangezien we spreken over drie deelgemeenten betekent dit een niet te onderschatten tijdsinvestering. Naast voordelen voor de tieners kan deze manier van werken ook voordelen opleveren voor buurtbewoners van hangplekken, aangezien eventuele problemen bespreekbaar kunnen worden gemaakt.
- De jeugdhuisen zijn interessante plekken, maar we overwegen tevens pop-up acties waarbij we tieners trachten te bereiken in de openbare ruimte, waar ze van nature vaak vertoeven (bijvoorbeeld: frietjes op het plein). In 2015 merkten we dat een skateramp op het Max Wildiersplein zo een hot spot werd.
- Visie en beleid rond 'Rondhangen' ontwikkelen (naar analogie met een fuifbeleid). 'Rondhangen' hoeft niet perse negatief te zijn, indien er geen regels overtreden worden of overlast wordt veroorzaakt. Wel integendeel draagt rondhangen bij tot de ontwikkeling van tieners omdat ze elkaar ontmoeten, meningsverschillen bespreken, leren opkomen voor zichzelf,... Daarbij zijn de ontwikkelingskansen voor maatschappelijk kwetsbare jongeren bovengemiddeld. Wij beschouwen de openbare ruimte als meer dan een transitzone om zo snel mogelijk van de ene plaats naar de andere te bewegen.

b)Jeugdcultuur ondersteunen en ontwikkelen

Jeugdcultuur wordt momenteel gestimuleerd door jeugdhuisen extra middelen aan te reiken (tot 1 000 euro per jaar) indien ze zich via een afsprakennota bereid tonen om hierin te investeren. Op die manier wordt het potentieel of initiatief vanwege niet-georganiseerde jongeren (jongeren die niet deel uitmaken van de vaste jeugdhuiswerkingen) onvoldoende benut. Zij kunnen voorlopig te weinig toegang vinden tot de jeugdhuisen als plekken met fantastische podia die momenteel eerder onderbenut blijven. De jeugddienst stelt voor om in de toekomst initiatieven ten aanzien van jeugdcultuur door niet-georganiseerde jongeren financieel te ondersteunen. We denken hierbij niet alleen aan podiumkunsten, maar ook aan leefwereld en cultuureducatie als vormen van jeugdcultuur (voorbeeld: JeuK for You in Kalmthout).

c)Blijvende aandacht voor kansengroepen

Er zijn enkele belangrijke pijlers die behouden moeten blijven:

- Buitengewoon Gewoon organiseren, een dag speciaal voor kinderen en jongeren met een beperking (samenwerking met jeugdraad)
- Logo 'Kris de intktvis' maakt duidelijk voor welke activiteiten extra begeleiding voorzien wordt voor kinderen met een verstandelijke of fysieke beperking.

- Buitenspeeldag: deze onderscheidt zich qua laagdrempeligheid.

Voor het project Buitengewoon Sportief dringt een evaluatie zich op, gezien het dalend aantal inschrijvingen en de daarmee gepaarde annulaties van geplande momenten met de sportclubs.

d) Speelplein Speelkriebels

a. Inclusie: project co-animatoren

Sinds 2016 stelt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) een aantal van zijn animatorcursussen open voor co-animatoren. Dit is een project waarbij jongeren met een licht mentale beperking in de mate van het mogelijke de cursus mee volgen, met specifieke nadruk op hun talenten en interesses. De essentie van een co-animator is dat ze een takenpakket krijgen op basis van de eigen talenten. Dit betekent dat deze animatoren niet alle taken van een 'gewone' animator zullen hebben, maar slechts een selectie daarvan. Het is wel de bedoeling dat ze de taken die ze krijgen zelfstandig kunnen uitvoeren, en dus geen continue begeleiding nodig hebben. Ze staan op het speelplein als extra animator en zullen hier ongetwijfeld een grote meerwaarde kunnen bieden.

In het voorjaar van 2017 stapte het speelplein in Brecht in dit project en in de zomer van 2017 was er 1 stage van een co-animator op het speelplein. Na afloop van de stage kreeg ze van VDS wel een erkenningsbewijs, maar niet het officiële attest van de Vlaamse Overheid.

De vraag blijft echter wat er na een geslaagde stage van een co-animator gebeurt. Hier bestaat momenteel geen visie over. De jeugddienst stelt voor om een statuut voor co-animatoren in te voeren waarbij co-animatoren verloond kunnen worden aan een vrijwilligerstarief en kunnen genieten van een verzekering.

b. Tienerwerkig: tieneranimatoren op het speelplein

Zoals besproken in de paragraaf 'Tienerwerking' vormen tieners een aparte doelgroep binnen het jeugdbeleid die een aparte benadering vraagt en krijgt. Het gemeentelijk tienerbeleid is vandaag eerder aanbodgericht, met activiteiten als Tchillen, SWAP, T-day (tweejaarlijks). De gemeente biedt echter geen lange termijninitiatieven voor tieners. Nochtans krijgen we regelmatig de vraag wat de gemeente op dit vlak te bieden heeft.

Tieners zijn welkom als deelnemer op het speelplein tot ze dertien jaar zijn. Vanaf hun zestiende mogen ze als animator op het speelplein staan. Daartussen zit een tijdsinterval van drie jaar. Gedurende die drie jaar tijd vervalt voor velen de binding met het speelplein. Slechts een beperkte minderheid vindt zijn weg terug naar het speelplein als animator; een gemiste kans, zowel voor het speelplein als voor de tieners zelf. Daarom stelt de jeugddienst voor een systeem uit te werken waarbij tieners (tussen dertien en zestien jaar) een plaats krijgen op het speelplein als animator. Hierbij gaat het uiteraard niet om het volwaardig animatorschap. Wel kunnen we hen taken op maat aanbieden.

c. Animatoren: werving extra animatoren

Het totaal aantal kinderen op jaarbasis is de laatste jaren sterk toegenomen van 3.923 kinderen in 2013 tot 5.078 kinderen in 2017. Dit is een toename van 1.155 kinderen. Het aantal animatoren is echter ongewijzigd gebleven sinds 2011. Momenteel telt het speelplein tien animatoren en twee hoofdanimatoren in de paasvakantie, en twaalf animatoren en twee hoofdanimatoren in de zomer. De animatorenploeg wisselt in de zomer één maal per 3 weken.

De werving van twee extra animatoren in de paas- en zomervakantie zijn een noodzakelijke aanvulling op het huidige animatorenbeleid. Afhankelijk van de acties op vlak van co-animatoren en tieneranimatoren kan dit aantal licht aangepast worden.

d. Bondingsactiviteit animatoren

Als gemeente kiezen we ervoor om jongeren in te schakelen voor speelpleinwerk. Dit maakt dat er voortdurend 'anciens' afvallen en nieuwe krachten gezocht en opgeleid moeten worden. We willen de animatoren dus zoveel mogelijk 'binden' aan het speelplein zodat ze zolang mogelijk ingezet kunnen worden. Eén actieplan hiervoor is reeds besproken bij de tieneranimatoren. Daarnaast wil de jeugddienst extra activiteiten organiseren voor en door animatoren. In de paasvakantie 2017 werd

voor het eerst zo'n activiteit georganiseerd (lasergamen en Bobbejaanland) en dit had een zeer positief effect. De animatoren vragen dan ook om dit vaker te doen. Andere mogelijke activiteiten zijn een ontbijt, een (winter)barbecue, een feestje, een uitstapje naar .... Indien er extra middelen kunnen vrijgemaakt worden, wil de jeugdendienst zich heel graag engageren een dergelijke activiteit minstens drie maal per jaar te organiseren.

5.3.Sport

5.3.1. Infrastructuur

Een kwaliteitsvolle en eigentijdse sportinfrastructuur is dé basisvoorwaarde om te kunnen sporten. Het voorzien in een basis sportinfrastructuur voor clubs en individuele burgers vraagt dan ook permanente aandacht. Het is een basisdienstverlening voor de bevolking. In dit kader worden volgende aanbevelingen en aandachtspunten naar voren geschoven.

a) Optimale uitbatings- en beheersvorm van de gemeentelijke sportinfrastructuur

Dit om een kwaliteitsvolle sportplek te kunnen aanbieden aan onze inwoners en sportclubs. Het optimaal beheren van onze gemeentelijke sportinfrastructuur zal een permanent aandachtspunt vormen waarbij we steeds de juiste beheersvorm kritisch in vraag moeten stellen om zo te komen tot de beste oplossing (cfr Sporthal de Ring, Domein De Merel).

b) Keuze voor duurzame bouwoplossingen en energiezuinige exploitatie

De staat van onze sportaccommodaties geeft momenteel aanleiding tot noodzakelijke renovatiewerken en nieuwbouwkeuzes. Hierbij zijn energiezuinige maatregelen een must in combinatie met een concept dat rekening houdt met de noden van 'anders georganiseerde sporters' of 'lichte sportgemeenschappen' (gekenmerkt door een niet verplichtend karakter, tijdsflexibel, niet plaatsgebonden context, vluchtig, informeel, flexibel lidmaatschap, lage verwachtingen, kort/tijdelijk,... bijvoorbeeld een toertje gaan fietsen onder vrienden (buiten clubverband).

Bij renovatie van de bestaande infrastructuur (bijvoorbeeld Sporthal De Ring) en bij de realisatie van nieuwbouw (bijvoorbeeld turnzaal de Sleutelbloem en nieuwe realisatie op domein De Merel) denken we voornamelijk aan duurzame bouwoplossingen en energiezuinige exploitatie.

c) Keuze voor slimme technologieën

We willen gaan voor de toepassing van slimme technologie, bijvoorbeeld een badgesysteem voor de toegang in de nieuwe turnzaal van de Sleutelbloem. Ook willen we alle digitale en online mogelijkheden benutten die beschikbaar zijn bij het beheer van de gemeentelijke sportinfrastructuur ten voordele van het gemak van de gebruikers.

d) Sportinfrastructuur op vraag van de Brechtse sportclubs

Sport-specifieke infrastructuur biedt sterke clubs de kans om te groeien en om (top)talent optimaal te kunnen begeleiden. Zo is er vraag naar een gevechtssportlokaal met mattenvloer in Sint-Job-in-'t-Goor. Dit lokaal zou gerealiseerd kunnen worden in samenwerking met de verschillende gevechtssportclubs die daar actief zijn.

We moeten de nodige aandacht bewaren voor sportclubs die gebruik maken van niet-gemeentelijke sportinfrastructuur. Er moet verder gestreefd worden naar gelijkheid in alle deelgemeenten van onze gemeente. In de deelgemeenten Sint-Job-in-'t-Goor (Dansgroep Syrah) alsook in Sint-Lenaarts (bijvoorbeeld Fitness 2001) zijn er meerdere sportclubs die gebruikmaken van kleine private sportzaaltjes. Zij hebben vaak geen garanties op lange termijn. Mogelijk kan de gemeente hier een rol spelen om samen met deze verenigingen op zoek te gaan naar een meer degelijke en duurzame oplossing die hen meer garanties kan bieden op lange termijn. Het benutten van extra schoolsportinfrastructuur kan daar oplossingen bieden.

e) Optimalisatie van het naschools gebruik van de schoolsportinfrastructuur

Gedeeld gebruik van publieke infrastructuur en het waarderen van de open ruimte biedt kansen voor sport. Zo moet er gestreefd worden naar een optimalisatie van het naschools gebruik van de schoolsportinfrastructuur over de onderwijsnetten heen. Het verder openstellen van

schoolsportinfrastructuur onder regie van de gemeente zou een evidentie moeten zijn. Er moeten afspraken gemaakt worden met alle Brechtse scholen over tarieven, toewijzing van uren, online reservaties via de gemeentelijke software,... Op die manier wordt er meer gelijkheid gecreëerd tussen de verschillende deelgemeenten.

f) Ondersteuning van sportclubs met een eigen accommodatie

Ook sportclubs die een sportaccommodatie hebben in hun eigen beheer vereisen onze aandacht. De sportclubs worden nog beter ondersteund in het beheer van hun lokalen. Zo moeten er maatregelen genomen worden voor een meer duurzame en ecologische uitbating en voorzien we een betere controle op het naleven van de overeenkomst (bijvoorbeeld afsluiten van de juiste verzekeringen, preventie maatregelen voor brand en diefstal, evacuatie, keuringen, ...).

Het gemeentebestuur ondersteunt sportclubs voor de realisatie van nieuwe sportinfrastructuur via het aanbieden van voordelige samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld gebruiksovereenkomst op lange termijn op domein De Merel). Ook zou de gemeente infrastructuursubsidies kunnen voorzien voor de bouw van nieuwe sportinfrastructuur of renovatie van bestaande sportaccommodaties door sportclubs.

g) Openbare beweegplekken

In het kader van de openbare ruimte kan er ook in openbare parken, vaak met relatief kleine investering, getracht worden om bewoners uit te dagen tot lichte vormen van sportbeoefening of iets meer uitdagend tot het andersgeorganiseerd sporten. Denk hierbij aan allerlei bewegwijzerde (sport)routes en paden, omnisportveldjes of beweegplekken. Een beweegvriendelijke publieke ruimte versterkt het sociaal weefsel van wijken en deelgemeenten.

h) Veilig leren zwemmen

Een eigen zwembad of niet: ondersteunen van het veilig leren zwemmen als basisvaardigheid is ook voor de gemeente Brecht een basisopdracht. Naast een subsidie voor de Brechtse scholen, kunnen ook inwoners een terugbetaling aanvragen voor het buitengemeentelijk zwembadgebruik. De subsidie voor inwoners kan herbekeken worden zodat het aandachtspunt verschuift naar het veilig leren zwemmen van onze Brechtse kinderen buiten schoolverband, meer dan het stimuleren van de zwemsport in het algemeen.

5.3.2. Verenigingen

De sportclub is de plek waar men terecht kan voor een kwaliteitsvol en tof sportaanbod. Het biedt een grote garantie voor levenslange sportbeoefening en bevat dan ook een onmiskenbaar maatschappelijk kapitaal. Ze zijn een waardevolle ontmoetingsplaats voor onze inwoners. Basisondersteuning en -erkenning van sportclubs zijn daarom evidente pijlers in ons sportbeleid.

a) Eenvoudig en doordacht subsidiereglement

Subsidiëringcriteria moeten als een gericht beleidsinstrument ingezet worden om de Brechtse sportclubs te stimuleren eigentijdse uitdagingen aan te gaan, zoals:

- zowel kwaliteitsvolle sporttechnische als pedagogische begeleiding bieden;
- een breed prestatiegericht tot recreatief aanbod bieden;
- het aanbod afstemmen op jong en oud(er).

b) Sportclubs als partners voor maatschappelijke meerwaarde

Alle clubs, hoe klein ook, verdienen een basisondersteuning. Sommige sterke clubs die extra ambitie en draagkracht hebben, kunnen voor de gemeente een belangrijke partner vormen om maatschappelijke uitdagingen aan te gaan (bijvoorbeeld vakantieaanbod via sportkampen, vergrijzing, naschoolse opvang via een naschools sportaanbod,...). In dit geval kan een projectmatige (sociale) sportclubondersteuning van hen partners met een echte maatschappelijke meerwaarde maken. Sterke en open sportclubs zijn immers waardevolle partners in een integraal lokaal beleid.

c) Maatschappelijke uitdagingen voor sportclubs

Ook sportclubs worden geconfronteerd met veranderingen in de maatschappij. Daarom is het aangewezen om de ondersteuning te voorzien op de maatschappelijke uitdagingen, zoals:

- begeleiding in het omgaan met kansarmoede of diversiteit;

- coaching van clubbesturen in hun beleidsvoerend vermogen;
- begeleiding in de omgang met het veranderend vrijwilligersprofiel;
- faciliteren van lokale of regionale samenwerkingsverbanden met scholen, andere sportclubs, G-sport of sociale instanties.

d) Logistieke ondersteuning van sportclubs

Naast financiële ondersteuning moet het gemeentebestuur verder werk maken van de logistieke ondersteuning. De kwaliteit en de toegankelijkheid van de gemeentelijke uitleendienst moet nog verder geoptimaliseerd worden. De aanvraagprocedure kan gebruiksvriendelijker gemaakt worden door het integreren van een online softwarestelsel. Verder kan er ook bekeken worden of het aanbieden van transportfaciliteiten van het uitgeleende materiaal tot de mogelijkheden behoort.

e) Informatieve ondersteuning

De gemeente moet blijvend de nodige inspanningen doen om het aanbod van de sportclubs te promoten en te communiceren naar de Brechtse bevolking. Ook worden Brechtse verenigingen steeds bijgestaan door de gemeente door het aanbieden van relevante informatie over het sportlandschap en wetgeving. Er wordt permanent onderzocht en opgevolgd op welke manier de sportclubs nog kunnen ondersteund worden door de gemeente.

5.3.3. Aanbod

Het huidige sportaanbod dat de sportdienst organiseert, is volledig gericht op sportpromotie. De maatschappelijke trends en de evaluatie van het huidige sportpromotiebeleid reiken ons echter voldoende argumenten aan om het sportpromotiebeleid te laten evolueren naar een gezondheids- en beweegbeleid dat inzet op het creëren van de gewoonte om levenslang te bewegen en/of te sporten.

Evaluatie huidig sportpromotiebeleid

- Uit de cijfers over de eigen organisaties blijkt dat de interesse voor lessenreeksen daalt en steeds hetzelfde publiek bereikt en dus geen nieuwe mensen aanzet tot sporten of bewegen.
- Het huidige aanbod loopt vaak gelijk met het aanbod van de dienstencentra.

Maatschappelijke trends

- Vergrijzing/verzilvering: meer actieve senioren; bewegen en sporten als onmisbare factor in een goede gezondheid.
- Gezondheid: meer aandacht voor een kwaliteitsvol en gezond leven (voeding en beweging) en welvaartsziekten.
- Kinderopvang: steeds grotere vraag naar buitenschoolse kinderopvang; nood aan beweging in deze opvang (zowel voor peuters, kleuters als kinderen van de lagere school).

De pijlers van het toekomstige gezondheids- en beweegbeleid zijn:

a) Projecten rond beweging en gezondheid

Voorbeeld van deze projecten zijn:

- Gezonde gemeente
- Valpreventie
- Sport op het werk
- Sportelen
- Bewegen op verwijzing

b) Structureel samenwerkingsverbanden

Structureel samenwerkingsverbanden opzetten voor het uitwerken van beweegprojecten met onder andere de dienst welzijn, dienstencentra, sociale dienst, woonzorgcentra, ouderenconsulent, diensten erfgoed, toerisme, cultuur, jeugd, kinderopvanginitiatieven, verenigingen. Op vlak van laagdrempelige bewegings- en gezondheidspromotie biedt de integratie van OCMW en gemeente een grote meerwaarde.

c)Ondersteunen van verenigingen en aanvullen

Ondersteunen van verenigingen die een laagdrempelig beweegaanbod willen opstarten, waken over een laagdrempelig beweegaanbod dat voor iedereen toegankelijk is en waar nodig aanvullen met eigen organisaties.

d) Communicatie van het laagdrempelig beweegaanbod

Zo veel mogelijk bekendmaken, gebruikmaken van de kanalen die ter beschikking zijn, maar ook op zoek gaan naar alternatieven.

e)Ondersteunen van het gezondheidsbeleid van andere diensten waar mogelijk

f)Infrastructuur

Uitbouw verschillende sport- en beweeglocaties en aangepaste buurtgerichte accommodatie voor senioren (zie ook “infrastructuur”).

De evolutie van sportpromotie naar beweeg- en gezondheidspromotie houdt ook in dat verschillende van de huidige sportpromotieactiviteiten anders ingevuld zullen worden:

- a. het zelf uitwerken van een sportaanbod kan overgenomen worden door sportclubs, die nu reeds een heel uitgebreid aanbod hebben in Brecht. De sportdienst neemt dan een ondersteunende rol op zich voor deze verenigingen;
- b. de uitwerking van de sport- en themakampen kan volledig gebeuren in samenwerking met gespecialiseerde externe partners. Budgettair is er weinig verschil tussen eigen organisaties of organisaties door een externe partner, maar de grote inzet van arbeidstijd bij eigen organisaties maakt de keuze voor het werken met externe partners financieel interessant. Daarnaast bieden de gespecialiseerde partners een zeer hoge kwaliteit.

5.4. Erfgoed

5.4.1. Infrastructuur

a)Duurzame ontwikkeling en exploitatie gemeentelijke gebouwen/monumenten en ontsluiting

Aangezien de gemeente Brecht sinds juli 2017 als ‘Onroerende Erfgoedgemeente’ erkend is, kan de zorg rond het onroerend erfgoed verder uitgewerkt en opgevolgd worden. Een goede samenwerking en wisselwerking van kennis en expertise tussen de dienst grondgebiedszaken en de erfgoedconsulent is hierin zeer belangrijk. Bouwdossiers van gebouwen in eigen beheer kunnen zowel praktisch als inhoudelijk onderbouwd en uitgewerkt worden. Maar ook de dossiers met betrekking tot private eigendom kunnen gedetailleerd opgevolgd en ondersteund worden. Duurzaamheid betekent respect naar het verleden en naar toekomstige generaties en dit kan ook verandering inhouden (bijvoorbeeld het toekennen van nieuwe functies en herbestemming). De eerste stappen in deze richting zijn een maandelijks overleg tussen de dienst grondgebiedszaken en erfgoed, samenwerken rond bouwdossiers met erfgoedwaarde en het opstellen en onderhouden van een duidelijke inventaris. Op vlak van onderhoud en exploitatie moet een langetermijnvisie ontwikkeld worden.

b)Ontsluiting beschermde en waardevolle gebouwen in private eigendom

Een goede, gestructureerde samenwerking tussen de gemeente en de private eigenaars van beschermde of waardevolle gebouwen is momenteel té beperkt. Veel van het lokale erfgoed is in private handen en bijgevolg zo goed als niet toegankelijk/bekend bij het grotere publiek.

Er moet geïnvesteerd worden in de opbouw van een netwerk met private eigenaars. Volgende vragen kunnen hierbij gesteld worden:

- Zijn de eigenaars bereid om een (eenmalige) openstelling te doen in het kader van bijvoorbeeld Open Monumentendag?

- Welke tegenprestatie kunnen zij verwachten van de gemeente (historische tekst en uitleg)?
- In hoeverre kan een gestructureerde samenwerking aangegaan worden (bijvoorbeeld opnemen in wandel- en fietsroutes of een ontsluiting op digitale wijze door bijvoorbeeld een digitale rondleiding in gebouw)?

c) Integratie natuur – cultuur/erfgoed

Natuurgebieden als geïntegreerd geheel zien in plaats van enkel 'natuur' geeft de natuurgebieden een extra dimensie. De geschiedenis en de historische impact van menselijke activiteiten heeft sommige van deze natuurgebieden mee gemaakt hoe ze vandaag de dag zijn. Relicten van gebeurtenissen zijn nog steeds zichtbaar in het landschap (bijvoorbeeld overblijfselen van een grafheuvels, van de inslag van een V-bom).

- Ontwikkelen van educatieve belevingsvolle (inclusief digitale informatie) wandelingen met lokale informatieborden waarin natuur en cultuur/erfgoed verenigd worden. Bijvoorbeeld: een informatief ankerpunt voor de bronstijdgrafheuvel (Schotensteenweg) kan een grote meerwaarde in deze beleving betekenen.
- Samenwerking met partners:
  - Onroerend erfgoed, Kempens landschap, het Agentschap Natuur en Bos en landsverdediging (in het geval van het Schietveld) moeten toelating geven.
  - Natuurpunt, VMPA, het natuureducatief centrum het Kerkuiltje, ... kunnen projecten mee ondersteunen. Met deze partners zijn mooie belevingsvolle, historische en natuureducatieve wandelingen te realiseren.

d) Functieverruimend denken - kerken

Functieverruimend denken komt er voornamelijk op neer om de originele functie van een gebouw te herbekijken, zodat het maatschappelijk nut meer benadrukt wordt (bijvoorbeeld het voormalige gemeentehuis van Brecht). Er moet een grondige analyse gemaakt worden van de kerken en kapellen, hun historische achtergrond, aantal bezoekers, werking, ... We moeten een optie bieden om een aantal van deze gebouwen multifunctioneel te maken. Dit alles moet geïntegreerd worden in de opmaak van beheersplannen en kerkenbeleidsplannen.

5.4.2. Verenigingen

a) Financiële ondersteuning erfgoedverenigingen

De erfgoedverenigingen en hun vrijwilligers worden actief ondersteund en gewaardeerd door de gemeente, maar de ondersteuning gebeurt niet op een constructieve manier. Er moet een gestructureerde ondersteuning komen naar analogie met de jeugd-, sport- en cultuurraad, al dan niet gekoppeld worden aan het subsidiereglement van de cultuurraad. Binnen het subsidiereglement moet ook voor niet-erkende verenigingen of erfgoedactoren plaats zijn zodat gemotiveerde (en vaak alleenwerkend) ook ondersteund kunnen worden.

b) Verjonging van verenigingen

De gemiddelde leeftijd binnen deze verenigingen en voornamelijk binnen de heemkringen ligt relatief hoog, wat een onzekere toekomst biedt voor deze kleine kern binnen de besturen. Een verjonging is nodig om al deze werkingen in stand te houden. De groep actieve vrijwilligers binnen deze verenigingen wordt steeds kleiner. Ook persoonsgebonden kennis en ervaring van deze oudere generatie gaat verloren. Mogelijke acties:

- sensibilisering voor erfgoed naar verschillende doelgroepen:
  - scholenprojecten rond lokaal erfgoed;
  - projecten rusthuis: grootouders en kinderen;
  - projecten 'achter de schermen': restauratie in situ, plaatsbezoeken, ...
- kennisoverdracht
  - data oplijsting van het materieel erfgoed;

- o data oplijsting van immaterieel erfgoed per deelgemeente.

5.4.3. Aanbod

Erfgoed heeft een link met alle burgers. Erfgoed is niet enkel gericht op een specifiek publiek. Het doel van het aanbod is dan ook om erfgoed kenbaar te maken voor het grote publiek aan de hand van laagdrempelige projecten. Erfgoed moet geïntegreerd worden in andere activiteiten en in de lokale gemeenschap.

a) Laagdrempeligheid: 80/20 voor inkomgelden Kempuseum

b) Deelname van Brecht aan overkoepelende activiteiten

De Vlaamse overheid of andere koepelorganisaties organiseren activiteiten waar de gemeente aan kan deelnemen. De Erfgoeddag en Open Monumentendag zijn hierbij de belangrijkste en bekendste. Er zijn echter ook kleinere overkoepelende activiteiten waar de gemeente aan kan deelnemen, zoals de Nacht van de Geschiedenis, de dag van het humanisme, ...

b) Ondersteuning van en samenwerking met privé-initiatieven

De activiteiten van de erfgoedactoren worden actief ondersteund door de gemeentelijke diensten, maar dit kan beter. Er bestaan heel wat privé-initiatieven waarop de gemeente kan inspelen, zoals bijvoorbeeld de processie. De ondersteuning aan dit voorbeeldproject gebeurt al, maar een intense samenwerking is er niet.

c) Doelgroepwerking: kinderen en jongeren

Kik en Eek werden ontwikkeld als kindervrienden voor het erfgoed en toerisme in Brecht. De Kik en Eek-producten en -kostuums worden gebruikt bij kinderactiviteiten of activiteiten gericht op jonge gezinnen. Kik en Eek zijn educatieve rolmodellen voor erfgoed en toerisme binnen de gemeente. Doch is een uitbreiding van de bekendheid nodig om deze twee kindervrienden echt op de kaart te zetten. Mogelijke acties:

- scholen:
  - o Kempuseum: scholenwerking (bijvoorbeeld rondleiding op maat van scholen);
  - o Erfgoed op school (bijvoorbeeld doe-brochure op maat van scholen);
- uitlenen van materialen voor kinderfeesten (een feestbox met activiteiten die de mensen zelfstandig kunnen gebruiken);
- organiseren van kinderactiviteiten;
- integratie van Kik en Eek in scholen en jeugdactiviteiten;
- betere integratie van Kik en Eek binnen andere gemeentelijke diensten. Het is wenselijk niet enkel te werken met Kik en Eek binnen de diensten erfgoed en toerisme.

d) Inspelen op individualisering en digitalisering

De tendens van individualisering laat zich ook gelden binnen de erfgoedsector. Mensen willen activiteiten doen wanneer het in hun drukke agenda past. Meer digitalisering kan hier een oplossing brengen. Zowel de fiets- als wandeltochten kunnen meer inspelen op beleving met digitale input, maar ook de toegankelijk zal hierdoor verbeteren.

e) Gidsenproject

Door de vergrijzing gaat persoonsgebonden kennis en ervaring verloren. Het opstellen van een dataverzameling en het aantrekken van gemotiveerde kandidaat-gidsen kan deze nakende lacune opvullen. Opleiding en ondersteuning kan eventueel aangeboden worden door de toeristische en erfgoeddienst.

5.5.Toerisme

5.5.1. Infrastructuur

a)Blijvende aandacht voor mobilhomeparkings

De gemeente herbekijkt momenteel de huidige locaties voor mobilhomeparkings die vooral in zomer-, en vakantieperiodes en weekends veel gebruikt worden. Voorstellocaties De Merel en aan het bos de Poppelaer zijn reeds in behandeling. Aandachtspunt is om open te blijven staan voor nieuwe geschikte locaties en hierbij een mogelijk satellietpunt met toeristische basisinformatie in de buurt te voorzien.

b)Visie pop-upzaken ontwikkelen

Een huidige trend is het oprichten van pop-up zaken (bijvoorbeeld koffiehuis, lunchcafé, ...). Dit heeft voor- en nadelen. Enerzijds reageren andere ondernemers soms afwijzend met verschillende argumenten (onder andere oneerlijke concurrentie), anderzijds blijken dergelijke zaken soms erg populair te zijn. De gemeente start de uitwerking van een eigen visie daaromtrent.

c)Voetgangers- en fietsersbrug De Merel-Brechtse Heide

Een voetgangers- en fietsersbrug vanuit de Merel over het kanaal om de verbinding te maken met de Brechtse Heide biedt zowel op toeristisch als mobiliteitsvlak een grote meerwaarde.

5.5.2. Aanbod

a)Professionalisering en herkenbaarheid van het aanbod en de promotie

Doel is om het merk 'Brecht' uit te bouwen in samenwerking met lokale partners (horeca, middenstand, logies, verenigingen).

- Satellietpunten: een belangrijke pijler hierin worden de satellietpunten (partners die basisinformatie ter beschikking stellen van bezoekers) zoals verder uitgewerkt in onderstaande actiepunten.
- Actief onthaal en aantrekken van toeristen: er bestaat een zeer grote groep potentiële bezoekers voor Brecht (station, fietsers en wandelaars aan het kanaal). Toon deze mensen dat het de moeite is om stil te staan bij Brecht. Enkele mogelijke manieren hiervoor zijn:
  - originele verwelkomingen op plaatsen waar mensen het eerste contact met Brecht hebben (station, logies, P&R, bus,...);
  - (ludieke) wegwijzers naar de dienst toerisme;
  - digitaal (app/QR code/...).
- Merchandising: het merk 'Brecht meer in het straatbeeld brengen via merchandising (bijvoorbeeld rugzakjes Kik en Eek)
- Digitale communicatie: duidelijk digitaal communicatieplan ontwikkelen en implementeren (Pinterest, Facebook, blogs, Twitter, Youtube, website,...).

b)Verhoog toegankelijkheid van toeristische informatie

Enerzijds kan dit digitaal gebeuren (via sociale media) maar anderzijds blijft ook de mondelinge en gedrukte communicatie zeer belangrijk in het toeristische landschap.

- We richten satellietpunten op op plaatsen waar veel potentiële bezoekers en toeristen komen (bijvoorbeeld horeca, logies, BIB, Kempuseum, yachtclubs, ...) zodat toeristische basisinformatie en –producten ook buiten de openingstijden van de dienst toerisme beschikbaar zijn. Aandachtspunten hierbij zijn een goede spreiding over heel Brecht en de openingstijden.
- Evaluatie en eventuele aanpassing van de huidige openingstijden van de dienst toerisme. Indien het Kempuseum in het weekend voldoende ruime openingsuren heeft, kan de toerist daar terecht in plaats van op de dienst toerisme.

c) Toeristisch benutten van het station

- De gemeente Brecht bekijkt de uitbreiding en het aantrekkelijker maken van de stationsomgeving qua infrastructuur. Een eerste stap is reeds gezet naar de samenwerking met Blue Mobility voor het Blue Bike fietspunt. Veel gemeenten bieden een voordeeltarief van 1,15 euro per 24 uur aan. Dit is ook een kans voor de gemeente Brecht.
- De gemeente start met de uitwerking van een promotieplan specifiek voor Nederland (vooral Breda voor dagbezoekers met eventueel voorstellen tot arrangement of bezoek).

d) Aanbod met (buur)gemeenten aan het kanaal

Nu worden er reeds occasioneel voor bepaalde evenementen/activiteiten (Vaart verjaart, wandelboottocht met Beerse en Rijkevorsel) samenwerkingen met (buur)gemeenten opgezet voor projecten op recreatief vlak (boottochten, kayak,...). Doel is om dit uit te breiden naar een meer structurele samenwerking.

e) Onderscheid recreant – toerist

In het toeristische beleid zullen we in de toekomst een onderscheid maken tussen recreant (eigen woonomgeving of familiebezoek) en toerist (20-tal km van eigen woonomgeving dus verder dan buurgemeenten). Tot nu was het aanbod vooral gericht op recreanten, in de toekomst wil de gemeente ook focussen op de 'toerist' om bezoekers uit andere regio's aan te trekken met het aanbod.

f) Balans toeristisch potentieel en impact op de natuur

De gemeente kan stiliteraites en -wandelingen voorstellen (al dan niet gelinkt aan de aanwezigheid van de abdij) en de impact op de natuur bewaken.

Hoofdstuk 2. Openbare Bibliotheek

2.1. Algemeen

Sinds 2016 is de decretale verplichting voor het inrichten van een openbare bibliotheek in de gemeente weggefallen.⁸ Financiële middelen die voorzien waren voor onder andere cultuur, worden vanaf dan rechtstreeks aan het Gemeentefonds gestort en de gemeente is vrij om te beslissen hoe ze dit budget wil besteden. Ook de rapporteringsplicht over de werking van de bibliotheek is weggefallen. Het huidige bestuur heeft laten verstaan, dat zij de werking van de bibliotheek belangrijk vindt en dat ook in de toekomst de nodige middelen voor de bibliotheek wordt voorzien. Omwille van invoering van de *vaste boekenprijs*⁹ (sinds 01/07/2017) werd het budget voor de aankoop van boeken voor 2018 en de volgende jaren verhoogd.

Dat de burgers de weg naar onze bibliotheken vinden, blijkt uit de cijfers die we uit ons bibliotheeksysteem kunnen halen. In 2016 was 19% van de bevolking lid van onze Bibliotheek. Er is een licht dalende tendens in het aantal individuele gebruikers. Uit onderstaande tabel blijkt de daling vooral in de leeftijd tussen 16 en 64 jaar te zitten. Van onze leden is 57% vrouwelijk en 43% mannelijk. Wat betreft de leeftijdscategorieën is 33,5% jonger dan 15 jaar en 7% is ouder dan 65 jaar.

Jaar	Aantal individuele gebruikers	Aantal gebruikers -15 jaar	Aantal gebruikers +65 jaar
2013	5668	1866	/ ¹⁰
2014	5597	1845	322
2015	5461	1767	343
2016	5382	1803	375

Enkel voor de hoofdbibliotheek is het sinds 2017 mogelijk om onze bezoekers te tellen.¹¹ Het is zo dat niet iedereen die in de bibliotheek langskomt lid is van de bibliotheek. Sommigen komen in de bibliotheek om zaken op te zoeken op het internet, om de krant te lezen, om deel te nemen aan een activiteit, te studeren of gewoon om te wachten.

De zichtbaarheid, zowel letterlijk als figuurlijk, van onze bibliotheken laat nog steeds te wensen over. De bibliotheek worstelt nog regelmatig met een oubollig imago.

Tussen 2018 en 2021 staat voor het Vlaamse bibliotheeklandschap de overstap naar een eengemaakt bibliotheeksysteem (EBS) op de agenda. De opdracht werd gegund aan OCLC/HKA, en het nieuwe systeem zal WISE heten. Gezien de grootte van het project zou dit ook een besparing voor de

---

⁸ Decreet van 3 juli 2015 tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds

⁹ Decreet van 23 december 2016 houdende invoering van een gereguleerde boekenprijs

¹⁰ Pas sinds 2014 maken we in onze eindgebruikers een opdeling voor +65.

¹¹ Voor 2017 (maart-oktober) bezochten gemiddeld 3560 personen per maand de bibliotheek.

bibliotheek betekenen.¹² Volgens de voorziene planning zou onze bibliotheek pas in de laatste migratiegolf, zijnde voorjaar 2021, overgaan naar het EBS.

Sinds 2017 maakt de bibliotheek van Brecht ook onderdeel uit van BisCuit, het samenwerkingsverband tussen bibliotheken en cultuur van de gemeenten Schilde, Schoten, Brasschaat, Stabroek, Kapellen en Brecht. Tot nu zijn hier nog geen concrete acties ontwikkeld. Het is de bedoeling om via deze weg beroep te kunnen doen op subsidies vanuit Vlaanderen, dat we van elkaar leren en voor bepaalde projecten ook gaan samenwerken.

2.2. Personeel

Het personeelsbestand wordt in het organogram beschreven.

2.3. Dienstverlening

Onze hoofdbibliotheek is ruim geopend en biedt de nodige **openingsuren** aan op klantvriendelijke uren. De druk op de balie van Brecht is ruim gespreid omwille van de vele openingsuren. Voor het groeiend aantal inwoners in Sint-Job-in-'t-Goor zijn de nu ingeplande openingsuren misschien niet uitgebreid genoeg. Nu is de druk op de balie op sommige momenten iets te groot om iedere gebruiker nog de nodige service te kunnen geven. De denkoefening in verband met de openingsuren in de verschillende bibliotheken is in het verleden al verschillende malen gevoerd, maar zal in de nabije toekomst zeker terug bekeken moeten worden.

Afgelopen jaren werden in Sint-Lenaarts en Sint-Job-in-'t-Goor en in 2018 in Brecht inleverschuiven geïnstalleerd: zo kunnen onze gebruikers ook buiten de openingsuren van de bibliotheek hun materialen op een veilige manier inleveren. Onze gebruikers maken dan ook veelvuldig gebruik van deze inleverschuiven.

Onderstaande grafiek toont het aantal openingsuren van de bibliotheek van Brecht in vergelijking met enkele Vlaamse gemeenten met een gelijkaardig aantal inwoners¹³. Brecht is verdeeld over de drie filialen 76 uur per week geopend. De andere gemeenten hebben een bibliotheek die gemiddeld 40 uur per week geopend is.

Gemeente	Jaar	Aantal uren open
Aarschot	2015	42
Brecht	2015	76
Harelbeke	2015	37
Herentals	2015	42
Izegem	2015	32
Sint-Jans-Molenbeek	2015	20
Temse	2015	28

In verband met de online dienstverlening van de bibliotheek wordt er in deze analyse gefocust op 'Mijn bibliotheek' en de publiekscatalogus.¹⁴ Gebruikers van de Vlaamse bibliotheken kunnen zich

¹² De Vlaamse regering zal vanaf aansluiting op het EBS 0,24 euro/inwoner vragen. Enkele zaken die nu apart gefactureerd worden, zouden standaard in dit pakket opgenomen worden.

¹³ Zie: www.kennisportaalccenbib.be. De vergelijkingsgroep heeft een afwijking van 5% tav het inwoneraantal van Brecht in 2015.

¹⁴ Wat betreft het gebruik van www.bibliotheekbrecht.be: zie hoofdstuk rond communicatie.

vanaf 2013 registreren op 'Mijn bibliotheek', het online platform van waaruit ze hun account en de geleende materialen kunnen beheren. Tot en met augustus 2017 hadden 4 193 gebruikers van onze bibliotheek zich geregistreerd in 'Mijn Bibliotheek'. Dit komt neer op bijna 80% van onze individuele gebruikers. Uit de cijfers blijkt dat het gebruik van 'Mijn Bibliotheek' nog steeds toeneemt. Ook het bibliotheekpersoneel helpt de mensen om de weg naar 'Mijn bibliotheek' te vinden.

Jaar	Aantal reservaties	Aantal verlengingen
2014	697	14 467
2015	746	18 199
2016	829	19 129

Ook onze **publiekscatalogus**¹⁵ wordt enorm vaak bezocht: uit onderstaande cijfers blijkt dat het aantal opzoeken jaar na jaar stijgt. Vlaanderen zal de komende jaren blijven investeren om deze site nog aantrekkelijker en makkelijker in gebruik te maken.

- 2014 – 17 470
- 2015 – 20 040
- 2016 – 20 616

De prijzen die we aan onze leners vragen wordt intern als een bedreiging gevoeld. Het **lidmaatschap** voor jongeren tot 18 jaar is gratis, maar vanaf 18 jaar moeten de gebruikers 5 euro leengeld per jaar betalen. De leengelden variëren van 0,50 euro tot 4 euro. Voor sommige gebruikers zijn deze sommen echter te hoog en het is niet altijd duidelijk of ze beroep kunnen doen op de 80/20-regeling die wordt aangeboden door de dienst welzijn.

Materialen die wij in de drie bibliotheken niet hebben, kunnen onze gebruikers voor 3 euro laten overkomen uit een andere Vlaamse bibliotheek. Dit **interbibliothecair leenverkeer** (IBL) werd tot 2015 gesubsidieerd door de provincie. Door het wegvallen van deze ondersteuning, is er een soort van vacuüm ontstaan waarin de individuele bibliotheken zelf bepalen hoeveel kosten er aan de andere bibliotheek worden aangerekend. We hebben de kosten die we aan de gebruiker vragen verhoogd tot 3 euro, om de drempel voor aanvragen toch iets te verhogen. Vroeger gebeurde het regelmatig dat aangevraagde materialen niet opgehaald werden. De huidige minister van cultuur heeft IBL op de Vlaamse agenda geplaatst en mogelijk zal er in de toekomst terug ondersteuning vanuit Vlaanderen komen.

Jaar	Aangevraagd	Geleverd
2012	461	601
2013	515	556
2014	419	527
2015	318	408
2016	244	233

¹⁵ zoeken.brecht.bibliotheek.be

Voor ouderen en (tijdelijk) minder mobiele burgers van Brecht, bieden wij de dienst **Bib aan Huis** aan. Tot nu toe hebben er 17 personen (waarvan momenteel nog 8 actief) beroep gedaan op deze dienstverlening op maat. Er is zeker nog groeimarge en de bibliotheek wil deze dienst zeker uitbreiden. Meer samenwerking met de collega's van dienstencentra is zeker mogelijk. Misschien dat inzet van vrijwilligers¹⁶ in de toekomst ook noodzakelijk gaat worden aangezien deze service meer is dan louter het ophalen en brengen van boeken.

In onze drie bibliotheken zijn er ook vrij toegankelijke **publiekspc's** aanwezig. Het is noodzakelijk om voor de vernieuwing van de hardware en software de nodige middelen en ondersteuning te voorzien binnen de ICT-dienst van onze gemeente. Een optimale en vlotte werking van onze apparatuur is dan ook een aandachtspunt. In de toekomst kan er misschien ook meer samenwerking komen met externe partners. Zo is er bijvoorbeeld vanuit het OCMW de vraag gekomen om onze computers te mogen gebruiken in het kader van het Lokaal Opvanginitiatief.

Het **tabletcafé** in Sint-Job-in-'t-Goor brengt iedere maand mensen samen die problemen ondervinden in verband met het werken met tablets en/of smartphones. Het is geen traditionele cursus: het is de bedoeling dat de mensen van elkaar leren hoe ze problemen in verband met hun toestellen moeten oplossen. Hier werken we samen met de mensen van DC De Lindenboom. Deze samenwerking wordt door beide partijen als succesvol en aangenaam ervaren. In 2015 waren er 49 deelnemers (gemiddeld 8 per sessie) en in 2016 waren er 41 deelnemers (gemiddeld 5 per sessie). Ook in 2017-2018 zetten we onze samenwerking verder.

In Brecht verloopt de samenwerking met DC Het Sluisken iets moeilijker. Het is ook zeker niet de bedoeling dat we elkaar gaan beconcurreren in het aanbieden van vormingen en opleidingen. Meer overleg is hier zeker nog nodig.

Als bibliotheek nemen we ieder jaar ook actief deel aan de '**Digitale week**': door middel van leuke workshops en interessante lezingen willen we inzetten op de ontwikkeling en de verhoging van de digitale geletterdheid. We focussen ons zowel op kinderen en jeugd als op volwassenen.

Als bibliotheek zetten we, in samenwerking met de dienst **communicatie**, ook de nodige middelen in om op verschillende manieren ons doelpubliek te bereiken. We stellen vast dat, ondanks de nodige berichtgeving, we toch nog altijd burgers niet kunnen bereiken. Een professionalisering van ons drukwerk voor de komende jaren is noodzakelijk. Hier zal samen met de dienst communicatie een planning voor opgemaakt worden. Ook onze website heeft de nodige aandacht nodig: de info die de mensen hierop kunnen terugvinden moet correct en up-to-date zijn. Een verdere evolutie naar meer content is zeker een uitdaging voor de toekomst.

Een betere **samenwerking met de dienst vrije tijd** vormt een mogelijkheid. Zo verschijnen onze activiteiten voor de jeugd al in het aanbod van de jeugddienst en eventuele zaken voor volwassenen in de brochure van GC Brecht. Misschien is er ook een mogelijkheid om mee te flyeren op de wekelijkse markt. We moeten wel opletten dat we de mensen van Brecht niet met flyers overspoelen.

2.4. Collecties

De drie Brechtse bibliotheken hebben een **ruim en een divers aanbod**. Zowel aankoop als afvoer van materialen wordt met de nodige zorg behandeld en er wordt ook rekening gehouden met de

---

¹⁶ Duidelijke afspraken binnen de gemeente zijn hiervoor wel noodzakelijk. Een werkgroep is bezig met de vrijwilligerswerking in kaart te brengen en hier een eenvormig beleid in uit te stippelen. In deze werkgroep is de bibliothecaris vertegenwoordigd. Ook voor andere taken doet de bibliotheek beroep op vrijwilligers.

interesses van het publiek. We maken er een erezaak van om nieuwe materialen zo snel mogelijk in de bib te krijgen. Snelle en correcte leveringen van onze leveranciers vinden we zeer belangrijk. Net zo belangrijk als het aankopen van de juiste materialen, is het afvoeren van de materialen. Hier hebben we de laatste jaren ook een inhaalbeweging gedaan. Zeker met het oog op de invoering van zelfuitleen was in de hoofdbibliotheek een grondige, maar doordachte opschoning van de collecties nodig. Ook omwille van de beperkt beschikbare kastruimte, is een continue afvoer in de drie vestigingen noodzakelijk.

In onderstaande grafiek een overzicht van het bezit van de verschillende types materialen:

Jaar	Gedrukte materialen ¹⁷	Audiovisuele materialen ¹⁸	Totaal
2012	88 200	21 684	109 884
2013	87 209	21 147	108 356
2014	82 883	20 574	103 457
2015	79 775	18 495	98 270
2016	78 558	16 836	95 394

In de bib van Sint-Job-in-'t-Goor bieden we sinds augustus 2014 een **Makkelijk Lezen Plein** aan. Op deze manier willen we kinderen die moeilijkheden ondervinden bij het lezen, extra ondersteunen en hen snel de weg wijzen naar boeken die voor hun haalbaar en leuk zijn. De materialen worden in een apart rek gepresenteerd, met een frontale plaatsing. Vooral de scholen van Sint-Job-in-'t-Goor maken dankbaar gebruik van deze speciale collectie. Uitbreiding van dit concept naar de twee andere bibliotheken moet nog onderzocht worden, maar ook hier is er zeker vraag naar een groepering van deze materialen.

Taalpunt Nederlands werd ontwikkeld door de Antwerpse bibliotheken en sinds 2016 beschikt de hoofdbibliotheek ook over een Taalpunt: hierin vinden personen die Nederlands aan het leren zijn of mensen die moeite hebben met Nederlands lezen en begrijpen, materialen op hun maat. Ook brengt het nieuwkomers in België middelen aan om ze in contact te brengen met de typisch Vlaamse cultuur aan de hand van Vlaamse films en tv-reeksen. Alle materialen in het taalpunt kunnen kosteloos ontleend worden. We stellen vast dat de mensen die het nodig hebben, niet altijd de weg naar het Taalpunt vinden. Daarom zou er in de toekomst een samenwerking met de sociale dienst van het OCMW tot stand moeten komen.

Een **bedreiging** voor onze collectie cd's en dvd's zijn streamingdiensten zoals onder andere Spotify en Netflix. Ondanks het kwaliteitsvolle aanbod, merken we dat steeds meer van onze gebruikers afhaken. Dit laat zich ook vertalen in een daling van de inkomsten. Het herbekijken van onze leentarieven dringt zich in dit geval op: willen we de drempel tot deze collecties verlagen, moeten we onze leengelden, van 0,50 tot 4 euro, herbekijken. Het afschaffen van de leengelden is een piste die uitgebreid bekeken moet worden. Wat betreft de toekomst van onze collectie AVM (audiovisueel materiaal), houdt de verantwoordelijke de tendensen nauwlettend in het oog.

¹⁷ Gedrukte materialen: boeken, strips, tijdschriften

¹⁸ Audiovisuele materialen: cd's, dvd's, games, daisyboeken, luisterboeken

Jaar	Totale inkomsten	Waarvan leengelden avm	Aantal ontleningen cd's	Aantal ontleningen dvd's volwassenen	Aantal ontleningen dvd's jeugd
2012	43135,75	16703,25	7711	4572	2750
2013	44778,09	17145,30	6656	5115	2477
2014	45507,48	16789,95	5483	5286	2168
2015	45083,32	16302	5044	5585	2121
2016	41735,77	14777,35	4841	4410	2119

Verder willen we blijven inzetten op **nieuwe collectie-onderdelen**. We hebben al vele jaren een aanbod houten puzzels. In 2005 startte onze bib met het uitlenen van vertelplaten en verteltheaters. We breidden in 2012 ons aanbod luisterboeken uit naar de volwassenen. In 2014 zijn we gestart met het ontlenen van games¹⁹ voor verschillende platformen²⁰ en in 2017 zijn we gestart met het ontlenen van e-boeken op e-readers van de bibliotheek²¹. Voor 2018 staat de uitbreiding met gezelschapsspelletjes op onze agenda. Hiervoor werden al de nodige middelen voorzien. Ook het ontwikkelen van een zadenbib²² binnen Brecht is een uitdaging voor de toekomst.

2.5. Kinder- en jeugdwerking

Onze bibliotheek zet sterk in op de samenwerking met de scholen, dit onder leiding van de educatief verantwoordelijke. Alle Brechtse klassen hebben de mogelijkheid om naar onze bib te komen om boeken te ontlenen. Om de twee schoolvestigingen in Overbroek van boeken te voorzien, werken we vraaggericht met boekenkoffers die we regelmatig aan de scholen bezorgen. In de filialen ontvangen we alle klassen van het reguliere onderwijs in de bibliotheek. Ook enkele klassen van het buitengewoon onderwijs van Sint-Job-in-'t-Goor brengen regelmatig een bezoekje aan de bib. In Brecht is het moeilijk om de klassen van de gemeenteschool naar de bibliotheek te brengen. Verder hebben we voor de verschillende leeftijden introducties op maat ontwikkeld. Voor de kleuters is er een eerste kennismaking met de bib uitgewerkt en voor het eerste tot en met het zesde leerjaar bieden we Bibwijzers aan. Op deze wijze leren de kinderen spelenderwijs hun weg in de bibliotheek vinden en leren ze hoe ze informatie moeten zoeken. Recent is Bibwijzer 6 volledig gedigitaliseerd. De bib beschikt over voldoende eigen tablets om dit in de praktijk te kunnen realiseren. Voor de lagere school plannen we voor iedere klas van het reguliere onderwijs ook jaarlijks een auteurslezing in. De educatief verantwoordelijke streeft er ieder jaar naar om via het Vlaams Fonds voor de Letteren een

¹⁹ Ontleningen 2014: 443 jeugd, 24 volwassenen.

Ontleningen 2015: 570 jeugd, 87 volwassenen.

Ontleningen 2016: 616 jeugd, 134 volwassenen.

²⁰ Nintendo 3DS, Nintendo Wii, Nintendo WU, PS3, PS4 en PSVita. In 2016 had de bibliotheek 245 games voor de jeugd en 46 games voor volwassenen in het aanbod.

²¹ Momenteel bezit de bibliotheek 10 e-readers en 97 e-boeken.

²² Zie www.zadenbib.be.

maximaal aantal auteurslezingen te laten subsidiëren²³. De scholen, leerkrachten en leerlingen zijn steeds enthousiast over het aanbod. Minpunt bij het organiseren van auteurslezingen is het feit dat de hoofdbibliotheek niet altijd een ruimte ter beschikking heeft waar we een auteurslezing kan plaatsvinden. Door het gedeelde gebruik in het gemeenschapscentrum zorgt dit jaarlijks voor problemen in de programmatie. Voor kleuters (en begin lager school) bieden we jaarlijks een leuke tentoonstelling met workshop aan in de periode van de voorleesweek.

Voor het zesde leerjaar bieden we ook de mogelijkheid tot het maken van een digitale boekbespreking, Powtoon, aan. Ook rond de jeugdboekenmaand bieden we ieder jaar een uitgebreid programma aan. Tijdens de maand maart bieden we alle klassen de mogelijkheid aan om een leuk en educatief spel rond een bepaald onderwerp in de bib te komen spelen. Er worden verschillende varianten voor de verschillende leeftijden gemaakt.

Sinds 2016 sturen we de Brechtse leerkrachten ook de vakantie in met 'Verrassingen in je valies'. We stellen voor iedere leeftijdscategorie een pakketje met nieuwe boeken samen. Zo kunnen ze tijdens de vakantie inspiratie opdoen voor het nieuwe schooljaar en komen ze in contact met nieuwe boeken. In onderstaande tabel staat een overzicht van een deel van de jeugdwerking van de afgelopen jaren:

Jaar	#bibwyzers	#kinderen	#auteurslezingen	#kinderen	#tentoonstellingsbezoeken	#kinderen
2015	21	261	35	1 438	13	252
2016	51	1 097	43	1 869	17	317

Sinds enkele jaren proberen we jonge ouders met hun baby/peuter de weg naar de bibliotheek te wijzen via ons boekbaby-project. Kinderen van 6 maanden ontvangen van ons een uitnodiging om naar de bib te komen: daar tonen we welke boekjes we voor hen in de collectie hebben en ontvangen ze van ons een boekje in een leuk draagtasje. Minister Sven Gatz voorziet vanaf 2018 ook de nodige middelen voor de gemeenten, zodat we dit project onder de merknaam Boekstart kunnen uitbreiden. Dit zou in samenwerking met de dienst welzijn en Kind&Gezin kunnen gebeuren. Op deze manier hopen we nog een groter bereik te krijgen. En hopelijk ontdekken de ouders op deze manier ook opnieuw de bib. In onderstaande tabel staat het aantal boekbaby's die zijn afgehaald per filiaal:

	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Brecht	37	31	19	21	22	3
Sint-Job-in-'t-Goor	22	6	5	9	1	
Sint-Lenaarts	8	1	1			
	67	38	25	30	23	3

We stimuleren op een actieve manier onze jonge leners om deel te nemen aan de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen (KJV). Het is de bedoeling dat de juryleden van september tot april 8 boeken in hun leeftijdscategorie lezen en deze ook een beoordeling geven. In de selectie van de boeken zitten niet altijd voor de hand liggende keuzes, zodat de kinderen ook in aanraking komen met verschillende onderwerpen, auteurs en genres.

Al onze juryleden worden op het jaarlijkse slotfeest uitgenodigd. De kinderen en hun broertjes en/of zusjes krijgen dan een voorstelling, een workshop met een illustrator en enkele leuke spelletjes

²³ Via het VFL kunnen we jaarlijks maximaal 15 auteurslezingen laten subsidiëren.

aangeboden. Het is de bedoeling om hierop te blijven inzetten en hier ook de nodige middelen voor vrij te maken. Het gaat hier meer concreet het aankopen van de boeken, het maken van de nodige promotie voor de KJV en het aanbieden van een leuk slotfeest.

Jaar	Groep 1 (4-6jaar)	Groep 2 (6-8jaar)	Groep 3 (8-10jaar)	Groep 4 (10-12 jaar)	Groep 5 (12- 14jaar)	Groep 6 (14-16jaar)	Totaal deelnemers
2013- 2014	101	50	21	16	1	4	193
2014- 2015	106	22	37	27	3	0	195
2015- 2016	45	41	36	16	8	3	149
2016- 2017	53	38	37	18	6	2	154

In de zomer van 2016 en 2017 hebben we in de bib een speurtocht van Vlieg aan het jonge publiek aangeboden. In 2016 namen 129 kinderen deel en in 2017 waren dit er 191. De zintuiglijke speurtochten worden duidelijk gesmaakt door de deelnemers. Samenwerking met de dienst vrije tijd is mogelijk, maar verloop niet altijd even gemakkelijk. Een overkoepelend diensthoofd of een gedeeld personeelslid voor onze beide diensten zou samenwerking in de toekomst zeker kunnen vergemakkelijken.

Vanaf het schooljaar 2016-2017 zijn we in de bib gestart met een structurele werking rond voorlezen. Ondertussen hebben we een team van enthousiaste vrijwilligers gevonden waarvan twee keer in de maand op woensdagnamiddag iemand komt voorlezen in de bib van Brecht en de bib van Sint-Job-in-'t-Goor. Aan het voorlezen wordt sinds dit schooljaar ook een leuke activiteit gekoppeld. We kunnen steeds rekenen op een tiental enthousiaste kinderen.

Omwille van het feit dat er in de gemeente geen middelbare school aanwezig is en omwille van het feit dat de interesses van de jongeren zich op ander gebieden gaan situeren met het opgroeien, merken we vanaf 12 jaar een duidelijke terugval in onze ledenaantallen. Het aanbieden van een kwaliteitsvolle collectie, aandacht voor nieuwigheden en aangepast activiteitenprogramma voor deze doelgroep is een aandachtspunt binnen onze werking.

2.6. Infrastructuur

- Algemeen:

De bibliotheek van Brecht heeft in vergelijking met de bibliotheken van gemeenten met een gelijkaardig aantal inwoners een eerder kleine infrastructuur. De ontwikkeling van een aangename ruimte om te verpozen in de bib (bijvoorbeeld een leescafé, leeshoekjes,...) is dan ook moeilijker. Ook een uitbreiding van het aantal rekken is niet mogelijk.

Gemeente	Jaar	Totale oppervlakte bib
Aarschot	2015	3 625
Brecht	2015	1 570

Harelbeke	2015	2 200
Herentals	2015	3 160
Izegem	2015	2 770
Sint-Jans-Molenbeek	2015	729
Temse	2015	1 552

- Bibliotheek Brecht:

De invoering van de zelfuitleen heeft de uitstraling en werking van de bib op een positieve manier beïnvloed. Door het invoeren van dit systeem heeft het personeel meer tijd om te investeren in de leners.

De toegankelijk van het gebouw laat te wensen over, zeker voor mensen met een handicap en jonge ouders met buggy's. De letterlijke lage drempel is nog steeds niet aanwezig in onze bibliotheek. De huidige inkom kan men moeilijk aantrekkelijk noemen. Bovendien laat de huidige lift het regelmatig afweten en is na 20 jaar ook aan vervanging toe. Een nieuwe inkom voor het huidige gebouw staat dan ook hoog op ons prioriteitenlijstje.

Het feit dat de hoofdbibliotheek geen eigen ruimte heeft om lezingen, workshops en andere activiteiten te organiseren, blijft een minpunt. De plaatsing van wielen onder onze rekken, waardoor deze verplaatsbaar zijn, is één van de zaken die een tijdelijke oplossing kunnen bieden voor dit probleem.

De hoofdbibliotheek moet verder evolueren naar een aantrekkelijke plek. Er staat een project op stapel voor de herinrichting van de leeszaal, maar ook onze jeugdafdeling kan een make-over gebruiken.

Voor de presentatie van nieuwe materialen en thema's zijn we ook nog steeds zoekende naar de ideale manier. Ook moet de mogelijkheid onderzocht worden of de onderste schappen in de bib in een hoek van 45° kunnen geplaatst worden.

De huidige back-office ruimte is zeer krap voor het aanwezige personeel en komt bijgevolg snel rommelig over. Een herinrichting van deze ruimte dringt zich dan ook op.

- Bibliotheek Sint-Job-in-'t-Goor:

De ligging van de bib van Sint-Job-in-'t-Goor is goed: door het gedeeld gebruik in het gebouw fungeert de bib van Sint-Job-in-'t-Goor als een soort kruispunt. Mensen die beneden op de dienst burgerzaken moeten zijn, vinden gemakkelijk de weg naar de bibliotheek. Ook de nabijheid van de muziekschool zorgt voor kruisbestuiving.

Gezien de positieve ervaringen met de zelfuitleen in de hoofdbibliotheek, moet de piste onderzocht worden of dit systeem in Sint-Job-in-'t-Goor ook kan geïnstalleerd worden. Het zou deels al een antwoord zijn op de drukte aan de balie die daar vaak ervaren wordt.

Ook de ruimtes van de bibliotheek moeten opgefrist worden. Een likje verf en een aangamere presentatie van de dvd's zijn wenselijk.

- Bibliotheek Sint-Lenaarts:

Voor onze bibliotheek in Sint-Lenaarts staan er ook grote wijzigingen op het programma. Eind 2018 -begin 2019 verhuist de bib naar het nieuwe ontmoetingscentrum 't Centrum. Er wordt intern nagedacht over hoe we de bevolking van Sint-Lenaarts uitgebreid kunnen betrekken bij de inrichting van de bib. Ook moeten we op de nieuwe site evolueren naar een goede samenwerking met de dienst vrije tijd, we moeten streven naar een win-win situatie voor iedere actor in het nieuwe gebouw.

Hoofdstuk 3 - Leren en onderwijs

3.1. Onderwijs

In Brecht wordt onderwijs aangeboden over verschillende netten heen. De verdeling van het aantal leerlingen over de scholen kan opgevraagd worden bij de dienst welzijn.

Middelbaar onderwijs wordt naast het aanbod van Kristus Koning niet in de gemeente aangeboden. De verdeling van het aantal leerlingen over de regio wordt weergegeven in onderstaande tabel.

school	Totaal	Brecht	SJ	SL	locatie
Stedelijk Handelsinstituut					Merksem
Groenendaalcollege					Merksem
Koninklijk Atheneum Merksem					Merksem
Katholiek Scholencentrum JOMA					Merksem
Middenschool van het Gemeenschapsonderwijs	0				Merksem
Sint-Eduardusinstituut	15				Merksem
Sint-Elisabeth-Instituut					Merksem
Sint-Ludgardisschool					Merksem
Stella Marisinstituut	80	51	14	15	Merksem
Koninklijk Atheneum Schoten	21				Schoten
Sint-Cordulainstituut	43				Schoten
Sint-Jozefinstituut	22				Schoten
GO! BuSO Zonnebos – Campus VIA					Schoten
Sint-Michielscollege					Schoten
Gemeentelijk Instituut Brasschaat Secundair Onderwijs	112				Brasschaat
Gemeentelijke Middenschool Brasschaat					Brasschaat
Koninklijk Atheneum					Brasschaat
Koninklijk Technisch Atheneum	52	45		7	Brasschaat
Koninklijk Atheneum Brasschaat- Middenschool	83				Brasschaat
Mater Dei Instituut					Brasschaat
Sint-Michielscollege	13				Brasschaat
Instituut Spijker	86				Hoogstraten
Klein Seminarie	180				Hoogstraten
Vrij Technisch Instituut Spijker					Hoogstraten
Vrij Instituut voor Technisch Onderwijs (VITO)	140	87	40	16	Hoogstraten
Stella Matutina Instituut	54				Wuustwezel
Berkenbeek BuSo	23				Wuustwezel
Koninklijk Atheneum					Malle
Middenschool van het Gemeenschapsonderwijs	63				Malle
Maris Stella Instituut					Malle
Buso Kristus Koning	37				Brecht

3.2. Gemeentelijk onderwijs

In elke deelgemeente wordt kleuter- en basisonderwijs aangeboden. In 2008 startte men het gemeentelijk kleuteronderwijs in Brecht-centrum op en in 2009 in Sint-Lenaarts. Er is telkens ruimte voor 100 kleuters. In de lagere scholen is ruimte voor 150 leerlingen en in Overbroek volgen nog 90 leerlingen gemeentelijk onderwijs.

In 2011 is het gemeentelijk onderwijs van Brecht en Sint-Lenaarts gefusioneerd. Op het vlak van buitengewoon onderwijs heeft de gemeente Brecht een belangrijke functie in de regio. Zowel voor het kleuter-, het basis- als voor het secundair onderwijs biedt de scholengroep 'Clara Fey' (Bulo en Buso Kristus Koning en BuBao Sint-Rafaël) in alle types van buitengewoon onderwijs mogelijkheden.

1.3.1. Toekomstgericht onderwijs in de Brechtse basisscholen

Het basisonderwijs is in beweging. Recent ontwikkelde inzichten (met hun vertaling in decreten en verwachtingen vanuit de overheid) zorgen ervoor dat aan de basisschool andere, bijkomende, eisen worden gesteld. Dit heeft zijn gevolgen voor pedagogisch-didactische aanpak, schoolorganisatie, ICT, personeelsbeleid, infrastructuur,...

In deze context is het ontwikkelen van een toekomstgerichte visie belangrijk om een gezamenlijke doelgerichtheid te bewaken. De trends die zich momenteel aanbieden, vragen om een innovatieve en geïntegreerde aanpak. We denken hierbij aan het M-decreet en bijbehorende hervormingen van ondersteuningsnetwerken, de STEM-evolutie, nieuwe vormen van communicatie en sociale media, doorlichting van scholen (inspectie 2.0) met nadruk op beleidsvoerend vermogen en interne kwaliteitszorg van scholen,... dit alles heeft zijn invloed op infrastructuur.

Als gemeenteschool is het de bedoeling dat we met onze leerlingen een afspiegeling vormen van de buurt en dat we de sociale mix bewaken. Belangrijk hierbij is het pedagogische partnerschap dat we met de ouders willen aangaan. Binnen het referentiekader 'brede school' wordt van onze school samenwerken met de lokale gemeenschap en lokale verenigingen verwacht.

In onze scholen De Sleutelbloem en De Schakel streven we naar een stabiel leerlingenaantal zoals in de capaciteitsbepaling is vastgelegd. Uitbreiding van die capaciteit is niet aan de orde!

Capaciteit

Hier baseren we ons op de formulering van Geert Kelchtermans ²⁴ 'Wat moet er in een basisschool aanwezig zijn om op een adequate en toekomstgerichte manier optimale leeransen te creëren voor de leerlingen én professionele ontwikkelingskansen voor het schoolteam?' Schoolteam en schoolbestuur legden na overleg de capaciteit vast op 25 kleuters per geboortjaar en 25 leerlingen per leerjaar in de lagere school. Om te bewaken dat kinderen uit dezelfde leefeenheid naar dezelfde (onze) school kunnen gaan, zijn er uitzonderingen voorzien.

M-decreet

De essentie van het M-decreet is dat er gewerkt wordt vanuit de onderwijsbehoeften van de kinderen. In specifieke gevallen betekent dit dat ook aan de gebouwen bijkomende eisen worden gesteld.

---

²⁴ Allemaal gelijk en toch anders *reflecties over schoolteam, schoolorganisatie en professionaliteit in het basisonderwijs* blz. 166-187 De basisschool als fundament voor ontwikkelen en leren (Acco VLOR vlaamse onderwijsraad)

Groeiende diversiteit vindt een vertaling in concrete didactiek: heterogene leeromgevingen die participatie, betekenisvol leren en zelfsturing mogelijk maken, coöperatief leren, levensechte contexten.

We zien bovendien een verschuiving binnen de zorg van een zorgjuf die oefent met kinderen in een apart lokaal naar co-teaching en instructieafhankelijke groepeeringsvormen met meerdere leerkrachten in hetzelfde lokaal. Dit vereist niet alleen een aangepaste indeling maar ook aangepaste afmetingen van de lokalen.

Daarbij denken we niet alleen aan genoeg ruimte voor organisatievormen en alternatieve groepeeringsvormen. De nood aan overleg maakt dat er ook kleinere lokalen voor overlegmomenten, oudergesprekken, begeleiders vanuit ondersteuningsnetwerken, CLB,... moeten voorzien worden. We moeten bovendien ook in de klaslokalen ruimte voor rolstoelen, aangepaste schoolbanken, digitale hardware,... in functie van beperkingen van leerlingen voorzien.

Partnerschap met ouders / sociale mix

Omdat we partnerschap met ouders en de daarbij behorende communicatie een belangrijk onderdeel van zorgvuldig omgaan met kinderen vinden, willen we de drempel voor ouders verlagen door aan de inkom van de school contactlokalen te voorzien. De school is immers als regisseur, de 'pedagogisch verantwoordelijke', best geplaatst om deze relatie te initiëren en in goede banen te leiden. In het kader van het bewaken van de sociale mix is er een extra dimensie met betrekking tot onze taak in armoedebestrijding en ondersteuning van de sociaal zwakkere gezinnen/ouders van onze leerlingen. Ruimtes om discrete gesprekken te voeren zijn hierin belangrijk.

Brede school

Scholen en organisaties worden geconfronteerd met een toenemende diversiteit op etnisch, sociaal, cultureel,... vlak. De maatschappij is meer en meer complex. De draagkracht van organisaties en scholen komt bijgevolg sterk onder druk te staan. Wat op school gebeurt, kan niet gescheiden worden van de omgeving: familie, gemeenschap en de buurt. Een antwoord daarop is het vormen van samenwerkingsverbanden. Dit blijkt meer en meer belangrijk te zijn: de maatschappelijke context is enorm ingewikkeld. Die complexiteit maakt het nodig om vanuit verschillende invalshoeken samen te werken en zo uitdagingen in de samenleving aan te gaan. Sociale ongelijkheid en achterstelling aanpakken, situeert zich immers op verschillende terreinen die elkaar raken: onderwijs, welzijn, gezondheid,... Samenwerken met lokale gemeenschap en verenigingen betekent in dit verband het openzetten van onze deuren en plekken creëren waar samengewerkt kan worden. Een voorbeeld hiervan is de turn- en sportzaal.

STEM

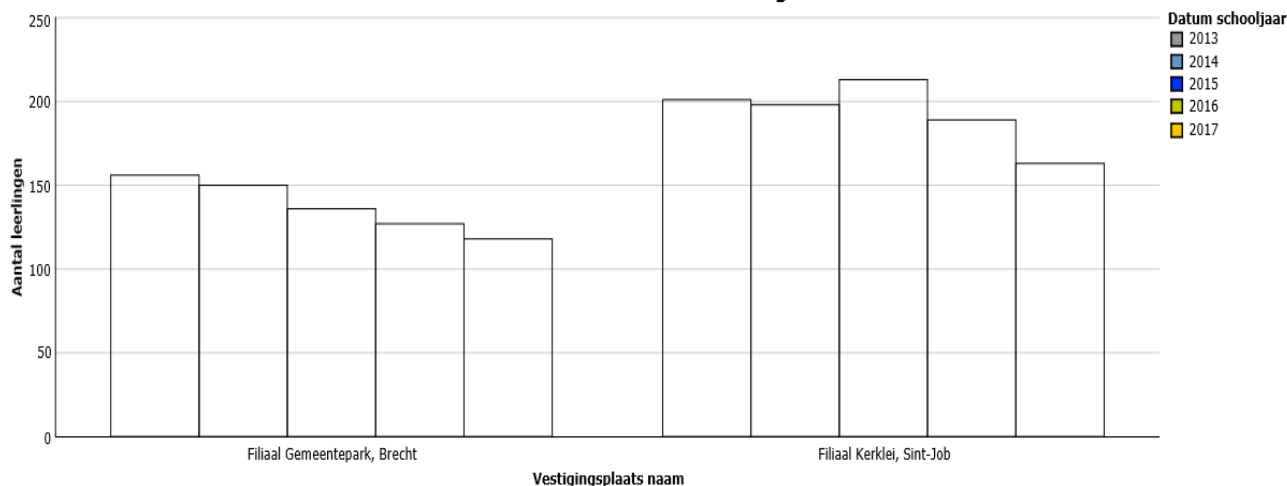
In een complexe maatschappij als de onze is er een grote nood aan mensen met STEM-profielen. Om loopbanen in wiskunde, exacte wetenschappen en techniek te stimuleren, stippelde de Vlaamse Regering een actieplan uit tot 2020. Het STEM-actieplan wil volgende 8 grote doelstellingen realiseren: aanbieden van aantrekkelijk STEM-onderwijs; versterken van leraren, opleiders en begeleiders; verbeteren van het proces van studie- en loopbaankeuze; meer meisjes in STEM-richtingen en –beroepen; inzetten op excellentie; aanpassen van het opleidingsaanbod; aanmoedigen van sectoren, bedrijven en kennisinstellingen; verhogen van de maatschappelijke waardering van technische beroepen. Dit heeft niet alleen invloed op inhouden van leerdomeinen binnen het vak Wereld Oriëntatie, maar ook op de lokalen waarin dergelijke lessen gegeven worden. Het domein techniek in het bijzonder vraagt om ruimten waarin (in veilige omstandigheden) kan geëxperimenteerd en ontdekt worden.

3.2. Muziek- en tekenacademie

Brecht heeft zowel een muziek- als een tekenacademie. De gemeente investeert jaarlijks in personeel, uitrusting en promotie van de academies.

De muziekacademie is een bij-afdeling van de Academie Muziek, Woord en Dans Merksem en er wordt les gegeven in Brecht en Sint-Job-in-'t-Goor. De afdeling biedt in Brecht enkel een aanbod 'muziek' aan. Je kan kiezen uit volgende klassieke instrumenten: piano, slagwerk (Brecht), cornet, trompet, bugel, althoorn, bariton, bastuba, dwarsfluit, hobo (Sint-Job-in-'t-Goor), klarinet, saxofoon, viool, altviool, cello (Sint-Job-in-'t-Goor) en gitaar.

Grafiek evolutie aantal leerlingen

Leerlingenaantal in filiaal totaal				2013	2014	2015	2016	2017
				2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Academie Merksem muziek - woord - dans	Filaal Gemeentepark, Brecht	muziek	156	150	136	127	118	
		Totaal	156	150	136	127	118	
	Filaal Kerklei, Sint-Job	muziek	201	198	213	189	163	
		Totaal	201	198	213	189	163	
Totaal			357	348	349	316	281	

Leerlingenaantal in filiaal met hoofdinschrijving				2013	2014	2015	2016	2017
				2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Academie Merksem muziek - woord - dans	Filaal Gemeentepark, Brecht	muziek	1	5	141	113	104	55
		Totaal		5	141	113	104	55
	Filaal Kerklei, Sint-Job	muziek	1	7	146	157	149	93
		Totaal		7	146	157	149	93
Totaal				12	287	270	253	148

De Academie voor Beeldende Kunsten in Brecht is een afdeling van de academie IKO-Hoogstraten. In Brecht-centrum kunnen kinderen en jongeren van 6 tot 18 jaar terecht. In september 2017 werd er ook gestart met een afdeling kunstexploratie voor volwassenen. In de tekenacademie volg je erkend deeltijds kunstonderwijs: alle lessen worden gegeven door professionele lesgevers, je kan getuigschriften behalen.

	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Lagere Graad Brecht	197	158	159	170	158	157	150	145	150	119
Middelbare Graad Brecht	30	30	36	49	41	40	38	46	49	47
Kunstexploratie Brecht										17

Toelichting 2017-2018: inschrijvingen lopen nog tot 30 september
toestand op 14/9

Ruimtegebrek en het gebruik van lokalen door anderen maakt dat uitbreiding van de bij-afdelingen niet mogelijk is. Inspelen op decretale wijzigingen zal mogelijk gevolgen hebben voor de Brechtse bij-afdelingen. Het M-decreet biedt zo uitdagingen voor de toekomst zowel naar personeel als infrastructuur toe.

De academies en de gemeentelijke vrijetijdsdiensten zitten op een boogscheut van elkaar verwijderd en er zijn de laatste jaren dan ook meer samenwerkingsverbanden gekomen.

3.3.Conclusie en evolutie

Zowel voor de gemeentelijke basisscholen als de teken- en muziekacademie maakt het M-decreet de uitdagingen voor de toekomst groot zowel naar infrastructuur als kwalitatief onderwijs toe.

Hoofdstuk 4 - Kinderopvang

4.1. Kinderopvang 0 - 2,5-jarigen

Het aantal kinderopvangplaatsen ligt in de gemeente Brecht hoger dan in gelijkaardige gemeenten of in het Vlaams Gewest.

Welzijn en armoede

Totaal aantal kinderopvangplaatsen (capaciteit) t.o.v. de doelgroep 0-2,5 jarigen (in %)

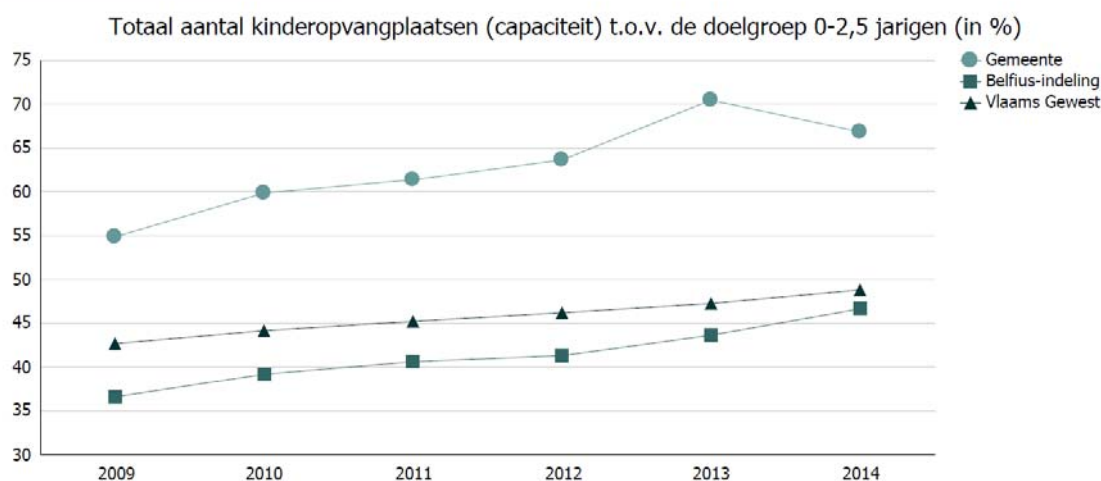
Bron: Kind en Gezin

Leeswijzer: [kinderopvang](#)

	Brecht					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal opvangplaatsen (capaciteit)	376	396	404	404	433	436
Totaal aantal kinderopvangplaatsen (capaciteit) t.o.v. de doelgroep 0-2,5 jarigen (in %)	54,9	59,8	61,4	63,7	70,5	66,8

	BELFIUS.Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei (Cluster 12)					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal opvangplaatsen (capaciteit)	5.365	5.818	6.064	6.218	6.506	6.778
Totaal aantal kinderopvangplaatsen (capaciteit) t.o.v. de doelgroep 0-2,5 jarigen (in %)	36,6	39,2	40,6	41,3	43,6	46,6

	Vlaams Gewest					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal opvangplaatsen (capaciteit)	73.215	76.798	79.550	81.495	82.821	84.182
Totaal aantal kinderopvangplaatsen (capaciteit) t.o.v. de doelgroep 0-2,5 jarigen (in %)	42,7	44,2	45,2	46,2	47,3	48,8

4.2.Naschoolse opvang

Met betrekking tot de naschoolse kinderopvang is er in samenwerking met de Landelijke Kinderopvang in Sint-Job-in-'t-Goor capaciteit voor 42 kinderen, in Brecht voor 50 kinderen en in Sint-Lenaarts voor 39 kinderen. Wat betreft de kinderopvang in Sint-Job-in-'t-Goor en Brecht is de limiet bereikt. In Sint-Lenaarts zijn er nog plaatsen open om kinderen op te vangen.

In 2017 was er tijdens de zomervakantie een constante bezetting in de 3 vestigingen van de Stekelbees (Sint-Job-In-'t-Goor, Brecht en Sint-Lenaarts). Stekelbees is tijdens de zomervakantie 7 weken geopend. Voordien werden vaak gereserveerde plaatsen geannuleerd, dit is niet meer het geval in 2017, of de open plaatsen worden zeer snel ingevuld door reserves.

De grote stijging in de voor- en naschoolse opvang zien we vooral in Sint-Job-in-'t-Goor. Sint-Lenaarts stijgt ook lichtjes, de locatie van Brecht blijft een succes en een constante in aantallen.

Hoofdstuk 5 - Welzijnsampus

5.1. Ontwikkeling welzijnsampus - Samenwerking

Armoede is een complex gegeven. Veelal betekent armoede sociale uitsluiting, op meerdere levensdomeinen: inkomen, werk, wonen, gezondheid, onderwijs, vrijetijdsbesteding, gezinsleven. We worden steeds vaker geconfronteerd met 'multiproblem'-gezinnen waar diverse hulpverleners en instanties over de vloer komen.

Als we armoede 'integraal' willen aanpakken, moeten we blijvend aandacht hebben voor deze multi-dimensionale problematiek van armoede, en in de eerste plaats werken aan de sociale (her)integratie en participatie op alle levensdomeinen waarin de hulpvrager 'getroffen' is of dreigt te worden. Dat houdt meteen in dat we onze individuele hulp- en dienstverlening moeten verbinden met collectieve arrangementen (onderwijs, arbeidsmarkt, buurtvoorzieningen, verenigingsleven, vrijwilligerswerk, ...) en een uitgebreid netwerk van samenwerking met andere actoren moeten uitbouwen.

Met de gaande ontwikkelingen van een verder in elkaar schuiven van OCMW en gemeente in de lokale besturen en de exploratie van optimalisatie van hun dienstverlening aan de inwoners, komen er dan ook op diverse plaatsen initiatieven op gang die vooral inzetten op het centraliseren van welzijn, gezondheid en cultuur. Op deze manier tracht men het welzijnsaanbod te centraliseren en te optimaliseren voor de burger met hulpvragen. Deze initiatieven krijgen gestalte onder de noemer "Welijnsampus" of vinden plaats onder de vorm van experimenten zoals "Geïntegreerd Breed Onthaal". Daarbij gaan vaak bestaande initiatieven zoals "Huizen van het Kind", "Sociaal Huis" mee op in een groter geheel.

Ook binnen het lokaal bestuur van Brecht werden belangrijke stappen gezet in deze richting: op 20 november 2017 werd de opening van de Welzijnsampus Brecht een feit. De Welzijnsampus Brecht bestaat uit "Welijnsampus Sociaal Huis", "Welijnsampus Het Sluisken", "Welijnsampus Sint-Maria" en "Welijnsampus De Lindeboom".

Gemeentelijke dienstverlening die meer aansluit op de sociale facetten ging onder een dak met de sociale dienst van het OCMW (Welijnsampus Sociaal Huis) en het lokale dienstencentrum (Welijnsampus Het Sluisken). Het betreft het samenwerken van de welzijnsconsulente (gemeente) en woonconsulente (gemeente) met de sociale dienst van het OCMW en het toevoegen van een gemeentelijke medewerker burgerzaken (met onder andere bevoegdheden pensioenen) aan het lokaal dienstencentrum Het Sluisken. De administratieve diensten zullen hun plaats vinden in het vernieuwde gemeentehuis dat aan de hedendaagse normen zal kunnen toetsen.

Naast het intern beter afstemmen van gemeente- en OCMW-diensten, leeft binnen het lokaal bestuur van Brecht reeds langer het besef dat samenwerking met ook externe partners uit de welzijns- en gezondheidszorg het aanbod verbreedt en de dienstverlening rond welzijn en gezondheid naar de burger toe optimaliseert. Ook in dit kader werden reeds een aantal zaken gerealiseerd. Nu reeds wordt er gewerkt aan het creëren van contactpunten voor onder andere VDAB en de Rijkspensioendienst. Hier liggen voor de Brechtse situatie ongetwijfeld nog mogelijkheden open die synergiën mogelijk maakt.

In een compilatie van reeds bestaande of schuchtere aanzetten van welzijnscampussen volgt er een niet limitatieve lijst van initiatieven die aansluiting zouden kunnen vinden. Op een aantal van deze voorbeelden zal deze nota iets dieper ingaan. Een aantal andere ideeën lijken misschien niet onmiddellijk uitvoerbaar of vallen in een veel ruimer geheel te overwegen. Zaak blijft in de verdere ontwikkeling van een welzijnsampus niets uit te sluiten en in de op te stellen plannen rekening te houden met mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Daarvoor zullen een aantal randvoorwaarden vervuld moeten zijn. De grote uitdaging zal liggen in het bouwen van betaalbare multifunctioneel

inzetbare ruimten, een maximalisatie van de beschikbare bebouwbare oppervlakte van de huidige campus, het verwerven van aanpalende gronden (onder andere "blauwe zone"), een grondig planmatig samengaan van woonfunctie (woonzorgcentrum, serviceflats, DIO-woningen en eventueel een sociale woonstraat), dienstverlening (sociale dienst, dienstencentrum, bibliotheek, kinderkribbe, naschoolse opvang, speel-o-theek, loketten), socio-culturele activiteiten (cultureel centrum, vergaderlokalen, cursuslokalen), sociaal-economische activiteit (strijkatelier, sociale kruidenier,...).

De centrale gedachten in het samenbrengen van deze generatieoverschrijdende activiteiten en diensten op één campus zetten in op samenwerking, bevorderen van sociale cohesie en versterking van het welzijnsaanbod. De welzijns-campus zou met het combineren van zijn dienstverlenende, socio-culturele, gezondheids- en woonfunctie een levendige plaats kunnen worden binnen het gemeenschapsleven van Brecht. De onderlinge betrokkenheid tussen generaties en tussen diverse bevolkingsgroepen zou er kunnen vergroten en dit concept van welzijns-campus zou een voorbeeld kunnen zijn van buurtgerichte zorg. Het zou eveneens de concretisering zijn van inclusie.

Zonder de pretentie van volledig te zijn, kan er gedacht worden aan passende locatie voor volwassenenonderwijs, een woonstraat met bescheiden woonentiteiten voor "starters" en "65+-ers", een toegankelijke bibliotheek (waarbij de cafetariafunctie van het dienstencentrum een welkome aanvulling kan zijn; zie ook de ideeën rond de uitbouw van ontmoetingscentrum 't Centrum in de deelgemeente Sint-Lenaarts), passende toegankelijke lokalen voor culturele activiteiten (in de plaats en ter vervanging van het huidige weinig toegankelijke gemeenschapscentrum). Een aantal externe diensten die nu reeds gebruik maken van ruimten van het lokale bestuur zouden in een nieuw te ontwerpen welzijns-campus onderdak kunnen krijgen. We denken daarbij onder andere aan Kind & Gezin, VDAB en werkwinkel, RVP, de Kerkfabriek en ter uitbreiding antennefuncties voor het sociale verhuurkantoor (SAS), de sociale woningbouwmaatschappij De Voorkempen, het CAW, Het Huis van het Kind, initiatieven sociale economie zoals het strijkatelier en een sociale kruidenier, de op het grondgebied van Brecht opererende diensten gezins- en bejaardenhulp, poetsdiensten enz...

De welzijns-campus zou ook een passende locatie kunnen zijn voor naschoolse opvang, een kinderkribbe, een contactpunt van een speel-o-theek. Verder zou er ook een koppeling naar gezondheidszorg kunnen gemaakt worden. Een dispensarium dat voor uiteenlopende vormen van consultatie zou kunnen gebruikt worden (bijvoorbeeld in functie van de integratie van LMN's in de op te richten ELZ; zie hoger) en mogelijk zou kunnen gedeeld worden met onder andere de ruimten die Kind & Gezin gebruiken voor hun consultaties (wegen en meten van borelingen, advies aan jonge ouders). Andere herkenbare sociaal gerichte organisaties zoals het Rode Kruis, verenigingen die rond armoedezorg kunnen er hun plaats krijgen. Tot slot - in het licht van financiële haalbaarheid - kan men zelfs een aantal aanleunende commerciële activiteiten mee in overweging nemen.

Zoals reeds hoger gesteld, zijn niet al deze zaken onmiddellijk ter realiseren en sommigen zullen wellicht zelfs bij een "goed idee" blijven. Toch zijn er uit bovenstaande ideeën een aantal te extraheren die concreter kunnen worden in een aantal ontwikkelingen die zich opdringen.

5.1.1. Verbouwings- en aanpassingswerken gemeentehuis

Vanaf 2019 zullen de verschillende gemeentelijke diensten in voorbereiding van de verbouwings- en aanpassingswerken van het gemeentehuis naar een aantal tijdelijke locaties uitwijken. Dat creëert naast heel wat "verhuislast" langs de andere kant de mogelijkheid om hun werking (al dan niet op afspraak werken, de functies van onthaal en wat er achter de schermen door de administratie voor de burger geregeld moet worden) te herbekijken. In een positieve zin kan deze operatie beschouwd worden als een "generale repetitie" van een andere wijze van dienst verlenen. De praktische werken zullen - als alles volgens plan verloopt - toch al snel het jaar overschrijden. Aangezien deze werken

(bijna) in hun uitvoeringsfase zijn, zou het lokale bestuur alsnog de overweging kunnen maken of de diensten vrije tijd (op termijn) alsnog aansluiten bij een breder uitgebouwde welzijnscampus.

5.1.2. Aankoop gronden Gasthuisstraat 5-7

In aanloop van de bouwactiviteit van de DIO- en aanleunwoningen zullen de parking achter het dienstencentrum en de achterste parkeerstroken op de parking van het woonzorgcentrum voor de duur van de bouwwerken niet bruikbaar zijn.

De aankoop van de twee panden Gasthuisstraat 5 en 7 maakt ruimte voor bijkomende parkeermogelijkheden voor de bewoners van de serviceflats en de gebruikers van het lokale dienstencentrum. Deze parkeergelegenheid zal tevens tijdens de verbouwingswerken van het gemeentehuis een welkome bijkomende parkeergelegenheid zijn voor de gemeentelijke medewerkers die op de welzijnscampus hun tijdelijke intrek nemen. Deze gronden zouden echter na de verbouwingswerken aan het gemeentehuis en de voltooiing van de DIO- en aanleunwoningen in het vooruitzicht van de vervanging van het oude woon- en zorgcentrum een andere bestemming kunnen krijgen. De huidige gebouwen van de sociale dienst en het toenmalige dienstencentrum zullen een belangrijke rol spelen als tijdelijk onderkomen voor een aantal gemeentelijke diensten tijdens de verbouwing van het gemeentehuis. Deze uit 1877 stammende boerderij/jongensweeshuis werd in 1996 tot administratief gebouw van het OCMW verbouwd en in 1999 werd er het dienstencentrum Het Sluisken in onder gebracht (tot 2006).

Ondertussen hebben sociale dienst en alle administratieve diensten er hun bureel. Het verdient te overwegen om op de verworven gronden Gasthuisstraat 5 en 7 een hedendaags gebouw te ontwikkelen waarin loketten, bureelruimten en vergaderlokalen in kunnen ondergebracht worden. De oude locatie zou plaats kunnen ruimen in het kader van de ontwikkeling van een nieuw woon-en zorgcentrum.

5.1.3. Ontwikkeling nieuw woon- en zorgcentrum

De naoorlogse gebouwen (1951) ter vervanging van de tijdens de eindfase van de tweede wereldoorlog verwoeste gebouwen van het toenmalige "Godshuis" zijn gedurende de afgelopen decennia regelmatig aangepast en 'bij de tijd' gehouden. De laatste ingrijpende verbouwingen dateren uit 1999 en 2005 waarbij telkens de opnamecapaciteit werd verhoogd. De aanpassingswerken van de afgelopen jaren beperkten zich tot esthetische ingrepen en een kleine capaciteitsverhoging van het kortverblijf. Het huidige bouwvolume laat geen ingrijpende aanpassingen meer toe. Zo kunnen er bijvoorbeeld geen douchecellen op de kamer gecreëerd worden aangezien de nuttige bewoonbare oppervlakte van de kamer dan te klein wordt. De kamers op de oudste vleugel voldoen maar juist aan de erkenningnorm (12 m²). In de erkenningverslagen worden bestaande bouwtechnische afwijkingen (zoals hoogte van venstertabletten,...) getolereerd aangezien de toenmalige verbouwingsplannen door het VIPA werden goedgekeurd en gefinancierd.

De toekomstige uitdaging ligt in een betaalbaar kwalitatief woon- en leefaanbod, zeker in het vooruitzicht van een nieuwe financiering van de ouderenzorg (cfr. het persoonsvolgend budget in de gehandicaptenzorg). In de plannen zou zeker rekening gehouden moeten worden met de huidige ontwikkelingen waarbij er enkel ingezet wordt op mensen met een zwaar zorgniveau en het wonen ondanks deze zware zorgnood zoveel mogelijk huiselijk moet blijven. Het ontwikkelen, bouwen en beheren van het woonzorgcentrum van de toekomst is specialistenwerk. Wellicht valt te overwegen of dient minstens de vraag gesteld of een ééngemaakt lokaal bestuur de nodige competenties blijft behouden om dit in de toekomst te waarborgen. Misschien is het opportuener een geschikte partner te zoeken voor de ontwikkeling, bouw en exploitatie van zulk een complexe bedrijfsvoering en de lokale verankering te voorzien in een afzonderlijke juridische entiteit.

5.1.4. Dienstencentrum - bibliotheek - multifunctioneel inzetbare lokalen

Het huidige dienstencentrum Het Sluisken is sedert 2006 ondergebracht in het gebouw met bijkomende woonzorgkamers en serviceflatcomplex en sluit aan bij de inkomhal van het woonzorgcentrum. Deze werken werden uitgevoerd op de bouwruimte die in de oorspronkelijke plannen uit de jaren vijftig voor het rusthuis voorbehouden waren voor het nooit uitgevoerde tweede lot van de heropbouw van het Sint-Maria Godshuis. Dit dienstencentrum fungeert als cafetaria voor familie en bewoners van het woonzorgcentrum, sociaal restaurant en cursus- en vergaderlokalen voor het dienstencentrum. Er is een kapsalon, een wasserette, een computerleslokaal en aan de achterzijde bureelruimten voor onder andere de Minder Mobile Centrale, Handicar, opnamedienst van het woonzorgcentrum, financiële administratie van het woonzorgcentrum, burelen directie en chef-kok. Er vinden grotere evenementen plaats zoals "de burgemeester kookt", kerstmarkt, optredens en informatievergaderingen.

De maximale capaciteit van het dienstencentrum bedraagt een kleine honderd zitplaatsen. Aan de inkomhal deelt de centrumverantwoordelijke een bureel met de pensioendienst. De cafetaria wordt verzorgd door vrijwilligers; het sociale restaurant betreft zijn maaltijden uit de keuken van het woonzorgcentrum. Verschillende verenigingen maken gebruik van de lokalen van het dienstencentrum en zeker de laatste jaren is het een bruisende plek geworden. Op een gedeelte van de ruimte die vrijkomt bij afbraak van het oude woonzorgcentrum, kan zowel naar straatzijde als naar achterliggende parkingzijde overwogen worden om het huidige dienstencentrum uit te breiden. Het zou een gemiste kans zijn om dan niet te overwegen de huidige bibliotheek over te brengen naar de welzijns-campus en in dezelfde beweging aansluitende multifunctionele ruimten te voorzien waarin culturele en sociale evenementen plaats kunnen vinden. De bovenverdiepingen van deze gemeenschappelijke ruimten kunnen plaats bieden aan vergader- en bureelruimten. Het cafetaria zou kunnen uitgebouwd worden tot een 'Grand Café', centrale ontmoetingsplek voor bezoekers en gebruikers van het Welzijnscomplex.

5.1.5. Nieuwe initiatieven - "huisvesten" van bestaande initiatieven

Hoger stelden we reeds dat er bij het verder ontwikkeling van een uitgebreide welzijns-campus kan gedacht worden aan het "herhuisvesten" van initiatieven die nu reeds een plek hebben in gebouwen/lokalen van de lokale overheid. Kind & Gezin is er één van; de dienst gezinszorg Villers (op dezelfde locatie) nog een andere. In het zoeken naar mogelijke synergiën zou bijvoorbeeld een gemeenschappelijke consultatieruimte (dispensarium) kunnen ingericht worden waar naast Kind & Gezin partners van het LMN (ELZ) consult houden. Het wijkcentrum van Villers (centrum waar maatschappelijk werker en gezinshelpsters meestal over de middag elkaar treffen en overleggen) bevindt zich momenteel boven de consultatieruimte van K&G. Vergader- en bureelruimten die boven gemeenschappelijke plaatsen gecreëerd worden, lenen zich perfect voor dit soort van activiteit. Diensten zoals VDAB en RVP en andere die lokale zitdagen organiseren en diensten met een lokale antennefunctie zouden ook daar een plek kunnen vinden.

De nabijheid van kinderen is voor bejaarden meestal een weldaad en houdt hen betrokken en bij de tijd. Initiatieven van naschoolse opvang en/of kinderkribbe zou in de nabijheid van (of geïntegreerd in) het gebouw van het woonzorgcentrum een meerwaarde betekenen.

5.2. Welzijns campus Sociaal Huis

Recht op maatschappelijke integratie

Het beschikken over een 'voldoende hoog' inkomen is een cruciale voorwaarde voor een 'menswaardig bestaan'.

Het gemiddeld inkomen per inwoner in de gemeente Brecht ligt hoger dan in gelijkaardige gemeenten van de Belfiuscluster.

Welzijn en armoede

Gemiddeld inkomen per inwoner (in €)

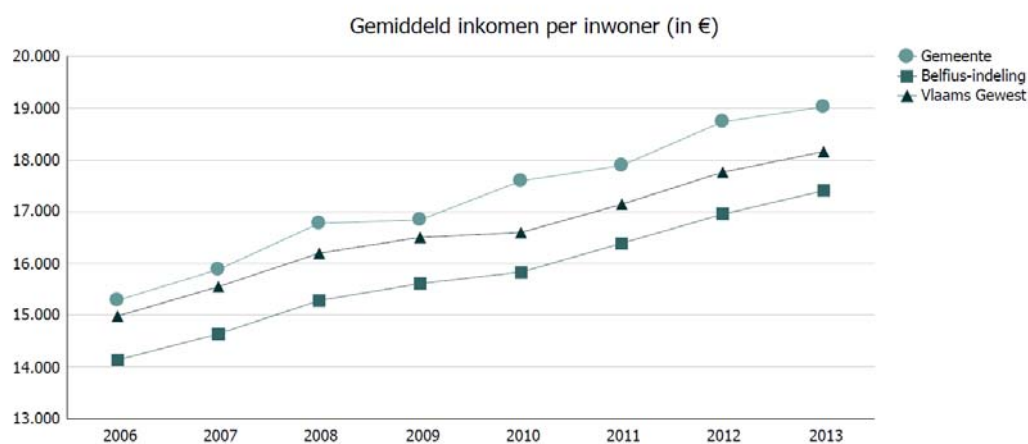
Bron: ADS

Leeswijzer: [Gemiddeld inkomen per inwoner \(in €\)](#)

	Brecht							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Netto belastbaar inkomen (x 1 miljoen)	408,666	431,521	459,779	464,807	489,192	499,356	525,083	536,043
Totale bevolking in jaar x+1	26.730	27.169	27.406	27.597	27.801	27.906	28.016	28.174
Gemiddeld inkomen per inwoner (in €)	15.289	15.883	16.777	16.843	17.596	17.894	18.742	19.026

	BELFIUS.Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei (Cluster 12)							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Netto belastbaar inkomen (x 1 miljoen)	7.776,713	8.126,152	8.566,483	8.816,271	9.004,206	9.365,918	9.726,317	10.021,378
Totale bevolking in jaar x+1	550.113	555.164	560.482	564.695	568.705	571.415	573.712	575.740
Gemiddeld inkomen per inwoner (in €)	14.137	14.637	15.284	15.612	15.833	16.391	16.953	17.406

	Vlaams Gewest							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Netto belastbaar inkomen (* 1 miljoen)	91.662,615	95.819,595	100.576,997	103.191,442	104.680,991	108.888,022	113.374,497	116.437,984
Totale bevolking in jaar x+1	6.117.440	6.161.600	6.208.877	6.251.983	6.306.638	6.350.765	6.381.859	6.410.705
Gemiddeld inkomen per inwoner (in €)	14.984	15.551	16.199	16.505	16.599	17.146	17.765	18.163

Het gemiddeld inkomen per aangifte in de gemeente Brecht ligt eveneens hoger dan in gelijkaardige gemeenten in de Belfiuscluster of in het Vlaams Gewest.

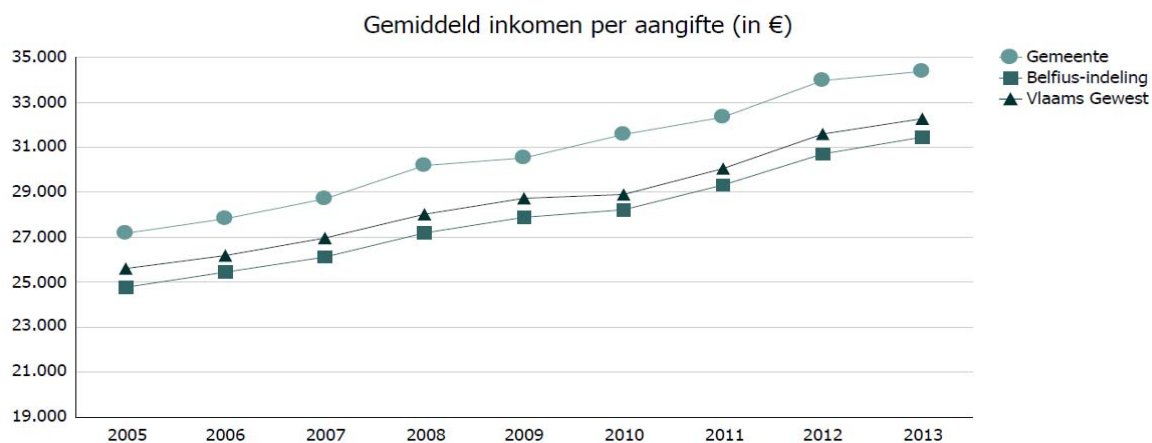
Welzijn en armoede

Gemiddeld inkomen per aangifte (in €)

Bron : ADS

Leeswijzer: [Gemiddeld inkomen per aangifte \(in €\)](#)

	Brecht								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Netto belastbaar inkomen (x 1 miljoen)	388,009	408,666	431,521	459,779	464,807	489,192	499,356	525,083	536,043
Totaal aantal aangiften (zonder nulaangiften)	14.278	14.687	15.031	15.230	15.225	15.494	15.439	15.456	15.593
Gemiddeld inkomen per aangifte (in €)	27.175	27.825	28.709	30.189	30.529	31.573	32.344	33.973	34.377

Het OCMW is als sluitstuk van de sociale zekerheid de enige actor in de gemeente die rechtstreeks aan de inwoners financiële steun verleent om mensen een voldoende hoog inkomen te geven om menswaardig te leven.

Leefloon		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal aantal begunstigden leefloon		99	113	81	85	82	101	115
Begunstigden per geslacht	Mannelijk	48	50	29	29	34	48	56
	Vrouwelijk	51	63	52	56	48	53	59
Begunstigden per leeftijdscategorie	0-17	0	1	1	0	0	0	1
	18-24	33	32	27	33	30	30	44
	25-44	47	52	36	39	38	44	47
	45-64	21	28	17	15	17	27	24
	65+	0	2	1	0	0	2	2
Aantal begunstigden per categorie	Elke persoon die met één of meerdere personen samenwoont	28	34	25	26	24	30	47

	Alleenstaande persoon	36	49	33	26	30	47	43
	Persoon woont met gezin, ten laste, en min. 1 minderjarig ongehuwd kind	42	39	31	37	32	37	37
Aantal begunstigden per nationaliteitsgroep	Belgen	86	100	73	77	74	85	91
	Buitenlands buiten EU	7	10	3	2	4	11	20
	Buitenlands in EU	6	3	5	7	4	5	5
Studenten met leefloon		2	6	4	8	10	9	8

Binnen de verschillende onderverdelingen is het mogelijk dat een persoon gedurende een periode deel uitmaakt van 2 verschillende groepen, bijvoorbeeld omwille van leeftijdsverandering. Bijgevolg is de som van de verschillende categorieën niet steeds gelijk aan het totaal aantal begunstigden leefloon.

We stellen een stijging vast in het aantal leefloongerechtigden in Brecht de afgelopen jaren. Deels valt deze te verklaren door de toegenomen vluchtelingenstroom, wat resulteert in een stijging van het aantal begunstigden met buitenlandse nationaliteit buiten de EU. Anderzijds valt dit toe te schrijven aan de economische conjunctuur.

De steeds complexer wordende leefloondossiers vormen eveneens een tendens die zich sterk blijft voortzetten.

Equivalent leefloon aan vreemdelingen in het kader van de wet van 2 april 1965

Bepaalde categorieën vreemdelingen, kandidaat asielzoekers (bijna niet meer voorkomend sinds de materiële opvang verplicht is voor nieuwe asielzoekers), geregulariseerden, vreemdelingen in het vreemdelingenregister, hebben geen recht op een leefloon, maar wel een equivalent leefloon. Het bedrag en berekening is dezelfde als bij leefloon.

De personen behorende tot deze categorie moeten aan dezelfde eisen voldoen als een dossier leefloon.

De dossiers equivalent leefloon zijn in vele gevallen kandidaat politiek vluchtelingen die een beslissing hebben ontvangen binnen het Lokaal Opvanginitiatief. Deze geeft recht op deze steun. De steun heeft bij een merendeel van de dossiers een tijdelijk karakter omdat wordt gekozen voor woonst in de grootsteden. (Antwerpen, Gent,...). Dit tijdelijk karakter is te wijten aan de uitstroom uit het LOI. Bij een positieve beslissing moeten de bewoners een andere woonst vinden. Indien niet gevonden, blijven ze nog in het LOI of worden naar een doorgangswoning overgebracht.

Equivalent Leefloon wet 2 april 1965	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	17	11	5	9	7	8

Voorschotten op sociale uitkeringen

Naast het recht op maatschappelijke integratie, waaronder het leefloon valt, kent het OCMW ook andere financiële hulp toe in situaties waarbij uit het dossier blijkt dat een menswaardig bestaan onmogelijk is met het beperkte inkomen.

Een bijkomende vorm van financiële hulp is het geven van voorschotten op sociale uitkeringen, waarvan de uitbetaling als gevolg van allerlei omstandigheden vertraging oploopt. Het gaat om voorschotten op onder meer ziekte- en invaliditeitsuitkering, werkloosheidsuitkeringen, pensioenen, ... Deze voorschotten worden integraal terugbetaald via de instellingen die de sociale uitkering betalen. Bij het verlenen van voorschotten wordt aan de instellingen die instaan voor betaling een subrogatie overhandigd. Deze subrogatie is een melding dat het OCMW voorschotten betaalt en wordt verwittigd als het dossier in orde komt. Zo kunnen dubbele betalingen vermeden worden.

Voorschotten op sociale uitkeringen	2012	2013	2014	2015	2016
	21	19	15	17	15

Schuldhelpverlening

Wanneer de omvang van de schuldenlast zo groot wordt dat mensen niet meer langer in staat zijn deze zelfstandig af te betalen, kunnen zij bij het OCMW terecht. Deze financiële hulpverlening kan 4 verschillende vormen aannemen:

Budgetbegeleiding: hierbij wordt het budget maandelijks besproken. De cliënt blijft echter zelf zijn inkomsten en uitgaven beheren. Er is hier ook niet per definitie sprake van schulden. De begeleiding bestaat in het opmaken van een budgetplan.

Budgetbeheer: hierbij worden de inkomsten van de cliënt samen met hem/haar beheerd. De cliënt krijgt enkel leefgeld voor zijn/haar dagelijkse kosten. Ook bij budgetbeheer zijn er niet noodzakelijk schulden.

Schuldbemiddeling: hierbij wordt een inventaris opgemaakt van de schulden om na te gaan of de schuldproblemen nog op een redelijke termijn opgelost kunnen worden. Naast de opmaak van een budgetplan, zal de schuldbemiddelaar ook met de schuldeisers gaan onderhandelen. Hierbij zal getracht worden een regeling tot stand te brengen omtrent de wijze van betaling van de schuldenlast. Er zal ook vaak gestart worden met budgetbegeleiding of –beheer.

Collectieve schuldenregeling: de meest verregaande vorm van schuldhelpverlening, waarbij de cliënt zelfs met een afbetalingsplan niet uit de schulden dreigt te geraken. Bemiddelen met de schuldeisers heeft hier dus geen zin. Via de arbeidsrechtbank wordt een schuldbemiddelaar (OCWM of advocaat) aangesteld. Deze schuldbemiddelaar beheert voor meerdere jaren de inkomsten en uitgaven van de cliënt. De cliënt krijgt een leefgeld en mag vooral geen nieuwe schulden aangaan.

Gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar geen collectieve schuldenregeling liep	2012	2013	2014	2015	2016
Budgetbegeleiding (uitsluitend)	30	7	25	15	6
Budgetbeheer (uitsluitend)	21	14	12	13	13
Budgetbegeleiding en budgetbeheer	14	3	5	13	4
Schuldbemiddeling (uitsluitend)	50	57	37	53	55
Schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	5	12	8	2	17

Schuldbemiddeling en budgetbeheer	16	32	32	33	45
Schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer	14	9	19	15	13
Totaal	150	134	138	144	153
Gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar een procedure collectieve schuldenregeling liep en waarbij OCMW Brecht is aangesteld als schuldbemiddelaar	2012	2013	2014	2015	2016
Zonder andere hulpverleningsmodules	0	0	0	1	1
In combinatie met budgetbegeleiding	0	0	0	0	0
In combinatie met budgetbeheer	7	3	5	3	5
In combinatie met budgetbegeleiding en budgetbeheer	0	1	2	3	2
In combinatie met schuldbemiddeling	0	0	1	0	0
In combinatie met schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	0	0	0	0	0
In combinatie met schuldbemiddeling en budgetbeheer	0	4	0	1	0
In combinatie met schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer	2	2	1	0	0
Totaal	9	10	9	8	8
Gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar een procedure collectieve schuldenregeling liep en waarbij een externe schuldbemiddelaar is aangesteld.	2012	2013	2014	2015	2016
In combinatie met budgetbegeleiding	5	0	3	0	0
In combinatie met budgetbeheer	7	13	6	7	8
In combinatie met budgetbegeleiding en budgetbeheer	0	0	1	1	0
In combinatie met schuldbemiddeling	3	1	3	6	5
In combinatie met schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	1	0	0	0	0
In combinatie met schuldbemiddeling en budgetbeheer	0	0	2	3	0
In combinatie met schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer	0	0	3	2	9
Totaal	16	14	18	19	22
Totaal aantal gezinnen in begeleiding	175	158	165	171	183

Het aantal dossiers waarbij schuldbemiddeling, in welke vorm dan ook, noodzakelijk is, neemt toe de afgelopen jaren. Dit is voornamelijk te wijten aan kredietproblemen, het toenemend aantal echtscheidingsproblematieken,...

Steeds meer cliënten hebben nood aan minder vrijblijvende vormen van schuldbemiddeling zoals budgetbeheer en collectieve schuldbemiddeling. Bij steeds meer mensen wordt de druk van schuldeisers te groot en ziet men het niet meer zitten om zelf uit de schulden te geraken.

Daarnaast merken we sterk de tendens dat een bepaalde categorie van cliënteel naar hun mening onvoldoende geholpen wordt wanneer zij na een beslissing tot collectieve schuldenregeling een advocaat-schuldbemiddelaar krijgen toegewezen. Immers hebben bepaalde gezinnen een grote sociale geladenheid dewelke niet kan opgevangen worden door een advocatenkantoor. Steeds vaker wordt in dat geval een samenwerking opgebouwd tussen het OCMW en de advocaat-schuldbemiddelaar waarbij binnen de collectieve schuldenregeling budgetbeheer via het OCMW wordt opgezet en waarbij alle problemen van sociale aard worden besproken met de maatschappelijk werker van de dienst. De slaagkans van de collectieve schuldenregeling neemt sterk toe door deze manier van werken.

Personen met een beperking

Het gemeentebestuur voorziet een aantal sociale voordelen en specifieke dienstverlening voor personen met een beperking.

-Sociale medische en pedagogische toelage

210 euro per persoon (- 21 jaar = sociale pedagogische toelage / + 21 jaar = sociale medische toelage)

	uitbetaald	initieel begroot	totaal aanvragen
2014	145.740,00 euro	150.000 euro	694
2015	148.890,00 euro	150.000 euro	709
2016	161.700,00 euro	162.000 euro	770

-NIEUW: premie t.b.v. 95 euro voor medische kosten in het kader van Diftar
In september 2017 noteert dienst welzijn 107 aanvragen.

-Hulp bij het aanvragen van tegemoetkomingen van de FOD Sociale Zekerheid (IT – IVT) en Sociale Bescherming (THAB)

Aanvragen tegemoetkoming voor personen met een handicap

	THAB	IVT	parkeerkaart	aantal contacten
2015	48	44	91	177 (waarbij combinatie IT IVT + parkeerkaart en THAB + parkeerkaart)
2016	55	37	60	135 (waarbij combinatie IT IVT + parkeerkaart en THAB + parkeerkaart)

Dit aantal aanvragen geeft geen volledig beeld van personen met een handicap, wonende in Brecht, die via het FOD Sociale Zekerheid een tegemoetkoming of parkeerkaart hebben aangevraagd. Men kan ook terecht bij het ziekenfonds voor de aanvragen. Hiervan hebben we geen cijfers.

5.2. Ouderenzorg - Welzijns-campus Sint-Maria

Zoals reeds beschreven in de bevolkingsgegevens neemt het aandeel ouderen in Brecht toe. Dit heeft gevolgen voor de ouderenzorg.

Het aantal plaatsen in de residentiële ouderenzorg per 1 000 65-plussers ligt in Brecht hoger in de gelijkaardige gemeenten (Belfius) en in het Vlaams Gewest.

Aantal plaatsen in de residentiële ouderenzorg per 1.000 65-plussers

Bron: VAZG

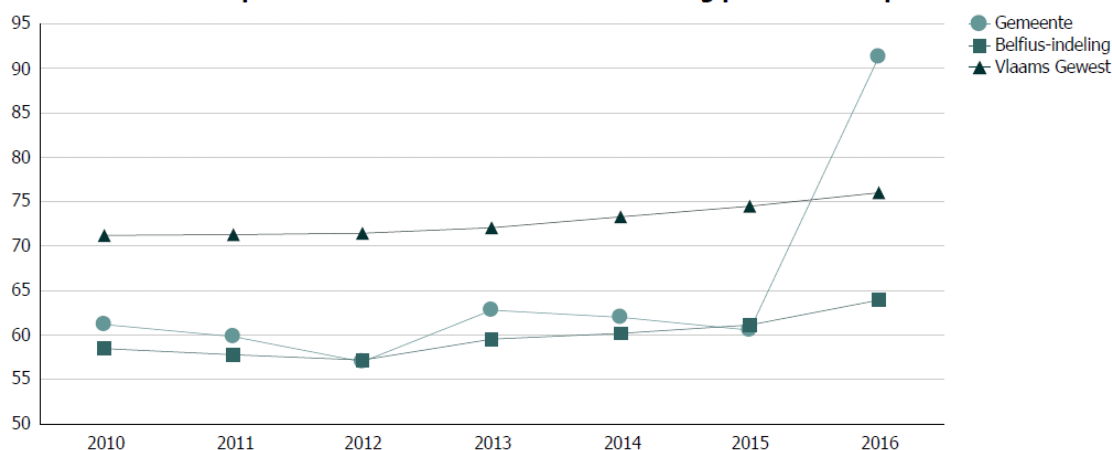
Leeswijzer: [Woonzorgcentra Groepen van assistentiewoningen](#)

	Brecht						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal erkende plaatsen - groepen van assistentiewoningen	74	74	66	98	98	98	137
Aantal erkende plaatsen - woonzorgcentra	179	179	187	191	196	196	322
Aantal 65-plussers	4.135	4.229	4.439	4.602	4.742	4.855	5.027
Aantal plaatsen per 1.000 65-plussers	61,2	59,8	57,0	62,8	62,0	60,6	91,3

	BELFIUS.Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei (Cluster 12)						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal erkende plaatsen - groepen van assistentiewoningen	1.097	1.124	1.147	1.226	1.372	1.426	1.537
Aantal erkende plaatsen - woonzorgcentra	4.136	4.192	4.294	4.606	4.701	4.932	5.308
Aantal 65-plussers	89.496	91.995	95.144	97.948	100.897	104.004	107.066
Aantal plaatsen per 1.000 65-plussers	58,5	57,8	57,2	59,5	60,2	61,1	63,9

	Vlaams Gewest						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal erkende plaatsen - groepen van assistentiewoningen	14.401	14.958	15.645	16.664	17.997	19.179	20.335
Aantal erkende plaatsen - woonzorgcentra	66.437	67.282	68.667	69.902	71.611	73.611	75.877
Aantal 65-plussers	1.135.045	1.153.348	1.179.812	1.200.965	1.222.353	1.245.466	1.265.666
Aantal plaatsen per 1.000 65-plussers	71,2	71,3	71,5	72,1	73,3	74,5	76,0

Aantal plaatsen in de residentiële ouderenzorg per 1.000 65-plussers

Het gemeentelijk aanbod wordt hierbij beschreven.

WZC Sint-Maria	2016
Opnamevragen	71

Bewonerspopulatie WZC naar leeftijd en geslacht van 01.01.2016 tot en met 31.12.2016	2016	
		%
-65 jaar	1	0,95
65 – 79 jaar	21	20
80 – 89 jaar	55	52,38
+ 90 jaar	28	26,67
Totaal aantal bewoners	105	
<i>Gemiddelde leeftijd (formule 1)</i>	85,54	
Aantal mannen	21	20
Aantal vrouwen	84	80

Leeftijd	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
-70 jaar	3	4	3	3	3	3
71-80 jaar	23	19	18	17	24	19
81-90 jaar	57	61	59	62	56	60
91-100 jaar	16	23	24	22	24	27
+100 jaar	4	0	0	0	1	1
Totaal	103	107	104	104	108	110
Aantal mannen	30	27	28	27	27	22
Aantal vrouwen	73	80	76	77	81	88

Bewonerspopulatie WZC naar herkomst van verblijf van 01.01.2016 tot en met 31.12.2016	2016
Thuis	18
Voorzieningen WZCollectief /eigen GAW	6
Ziekenhuis	5
Andere	5
TOTAAL	34

Herkomst van verblijf nieuwe bewoners	2014	2015
Ziekenhuis	9	9
Thuis	18	24
Ander wzc	1	0
Serviceflat	2	

		3
Andere	8	5

Bewonerspopulatie WZC naar herkomst	2014	2015	2016
Eigen gemeente	37	39	34
andere	1	2	
TOTAAL	38	41	34

Gemiddelde verblijfsduur WZC uitgedrukt in jaren en maanden	2012	2013	2014	2015	2016
Gemiddelde verblijfsduur (Uitgedrukt in jaren en maanden)	3,1	3,3	3,3	2,1	3,1

Bezettingsgegevens kortverblijf	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal verblijfsperiodes	-	-	-	25	33	41
Aantal bewoners	-	-	14	16	27	33
Aantal ligdagen	300	300	342	274	624	842
Bezettingsgraad	82,2%	82,2%	93,7%	75,1%	86,50%	76,89%

Ouderenzorg - Welzijns-campus Het Sluisken en De Lindeboom

Bewonerspopulatie serviceflats		2014	2015	2016
Het Sluisken	Nieuwe bewoners	5 (2 koppels, 1 alleenstaande)	5 (2 koppels, 1 alleenstaande)	5 (1 koppel, 3 alleenstaanden)
	Bewoners verhuisd/overleden	2 bewoners overleden	0 bewoners overleden	0 bewoners overleden
		1 bewoner verhuisd naar WZC Sint-Maria	3 bewoners verhuisd naar WZC Sint-Maria	5 bewoners verhuisd naar WZC Sint-Maria
	Nieuwe aanvragen	15	Categorie1: 24 Categorie2: 5 Categorie3: 7 Categorie4: 4	Categorie1: 19 Categorie2: 0 Categorie3: 4 Categorie4: 4
't Zand	Nieuwe bewoners	2 (2 alleenstaanden)	3 (3 alleenstaanden)	4 (2 koppels)
	Bewoners verhuisd/overleden	2 bewoners overleden	1 bewoner overleden	0 bewoners overleden
		1 bewoner verhuisd naar	1 bewoner verhuisd naar	2 bewoners verhuisd naar WZC

	WZC Sint-Maria	WZC Sint-Maria en overleden	Sint-Maria
Nieuwe aanvragen	19	Categorie1: 12 Categorie2: 2 Categorie3: 4 Categorie4:3	Categorie1: 14 Categorie2: 1 Categorie3: 9 Categorie4: 2

Met een toename van het aantal tachtigplussers (4,4% van de bevolking of duizend tweehonderd vijfenzestig inwoners 2016 tegenover 2,9% of zevenhonderd tweeënzeventig inwoners in 2007; een toename met een kleine vijfhonderd inwoners) neemt de kans op een toenemende zorgvraag in de gemeente toe.

In acht nemend dat ongeveer 20% van de tachtigplussers en 10% van de groep vijfenzestigplussers dement wordt (tot wel 40% bij de negentigplussers) en de fysieke klachten vanaf de leeftijd van tachtig en ouder vaak gepaard gaan met afnemende mobiliteit en verminderde zelfredzaamheid geeft een relatief duidelijk beeld van de behoefte aan zorgopvang.

Een kleine 70% van de dementerenden wordt thuis opgevangen. Voor Brecht geeft enkel de problematiek dementie in de leeftijdsgroep vijfenzestig plus en de groep tachtig plus (zonder rekening te houden met alle andere gezondheidssequelen bij toenemende leeftijd) reeds een intramurale zorgnood van ongeveer tweehonderd opvangplaatsen.

De opening van het Sint-Lenaartshof (Senior Living Group) in 2015 brengt het aantal erkende bedden woonzorgcentra van honderdzesennegentig naar driehonderdtweëntwintig en met honderdzevenendertig serviceflats of assistentiewoningen tot eenennegentig beschikbare zorgentiteiten per duizend vijfenzestig plussers). Dit is aanzienlijk hoger dan het Vlaamse gemiddelde van vijfenzeventig woonvoorzieningen per duizend vijfenzestig plussers.

De gevoerde prijzenpolitiek van deze commerciële groep (vanaf zevenenzestig euro per dag voor het woonzorgcentrum en vanaf ongeveer vijftig euro per dag voor een assistentiewoning) maakt dat er slechts een beperkt aantal inwoners van Brecht gebruik kunnen (willen) maken van deze voorziening (er konden geen jaargegevens geconsulteerd worden om bezettingsgraad, zorgbehoevendheidsgraad en gemeente van herkomst te kunnen definiëren).

De programmatie voor erkende woonzorgcentra bedden en dagverzorgingsplaatsen zijn met de komst van de Senior Living Group in 2015 vrijwel volledig benomen. In de komende jaren kunnen er voor de woonzorgcentra geen bijkomende bedden rustoord noch kortverblijf meer worden aangevraagd; ook voor een bijkomend dagverzorgingscentrum of CADO (collectieve autonome dagopvang) is er in de programmatie geen plaats meer.

Er is geen programmatienorm meer voor erkende assistentiewoningen. Verschillende actoren (gaande van privé-investeerders tot lokaal bestuur) zouden in principe nog assistentiewoningen kunnen ontwikkelen. Projectontwikkelaars, investeerders en/of lokaal bestuur zullen zich echter goed moeten bezinnen over dagprijs en kwaliteit van dienstenaanbod.

De huidige intramurale woonzorgcapaciteit zou voor de komende jaren echter moeten volstaan. Ook hier ligt de grote uitdaging in het aanbieden van een kwalitatief hoogstaande zorg in een huiselijke leefomgeving tegen een betaalbare prijs. Met de persoonsvolgende financiering voor ouderenzorg in het vooruitzicht zullen er aangepaste woonzorgvormen moeten ontwikkeld worden en is verouderde infrastructuur aan vervanging toe.

Om toegankelijke, maatschappelijk verantwoorde, wendbare, marktconforme en betaalbare zorg te kunnen blijven aanbieden zal het lokaal bestuur zich dienen te bezinnen over samenwerkingsverbanden en lokale verankering in een meer flexibele juridische structuur (naast het bureaucratische openbare apparaat).

Vrijwel alle omliggende lokale besturen hebben hun zorginstellingen ondergebracht in verzelfstandigde entiteiten (Schoten met zijn woonzorgcentrum Verberth-Verrijt in samengaan met woonzorgcentrum Rustenburg van het OCMW van Wijnegem tot een de zorgvereniging Voorkempen, het woonzorgcentrum Sint-Jozef van het Wuustwezelse OCMW gaat op in de vzw Amaté, het woonzorgcentrum Vesalius in Brasschaat is opgegaan in het Zorgbedrijf Antwerpen).

5.3. Wonen

Gezinnen met een laag inkomen zijn daardoor vaak aangewezen op woningen die niet aan de kwaliteitsnormen voldoen.

Het OCMW kan voorzien in een installatiepremie voor daklozen, huurtoelagen, huurwaarborgen en garantstellingen, juridisch advies en in financiële tussenkomst (voor huur(achterstal)). Daarnaast neemt het OCMW contact op met de mensen die een uithuiszetting krijgen.

	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal huurwaarborgen	30	19	30	27	23
Installatiepremie daklozen	1	5	3	5	7
Huurtoelage	19				

Bij het aangaan van een nieuw huurcontract kan het OCMW, na sociaal en financieel onderzoek, tussenkomen bij de betaling van een huurwaarborg, die nadien stapsgewijs wordt teruggevorderd van de cliënt.

In het nieuw "Huurdecreet", waarvan het voorontwerp werd goedgekeurd door de Vlaamse regering, wordt de huurwaarborg opnieuw opgetrokken van 2 maanden naar 3 maanden. Bijgevolg wordt een stijging van het aantal huurwaarborgen en een verlenging van de terugbetalingstermijn verwacht vanaf het moment dat de nieuwe regelgeving in werking zal treden.

Onder bepaalde voorwaarden kan het OCMW aan een cliënt een financiële tegemoetkoming voor huishuur toekennen in de vorm van een huurtoelage.

Daklozen die ermee instemmen een woning te betrekken, hebben recht op een premie voor hun installatie, welke bestemd is voor de inrichting van de nieuwe woning. De premie kan slechts eenmalig worden toegekend.

Wanneer bij de rechtbank een vordering tot uithuiszetting binnen Brecht wordt ingeleid, wordt het OCMW door de vrederechter preventief op de hoogte gebracht. Het OCMW neemt steeds schriftelijk contact op met de huurder om de nodige hulp aan te bieden om de uithuiszetting te vermijden. Wij hebben geen zicht op welke dossiers al dan niet resulteren in een effectieve uithuiszetting, doch merken dat we in toenemende mate op de hoogte worden gebracht van ingeleide vorderingen. Hieruit kan opnieuw worden afgeleid dat voor steeds meer mensen hun financiële middelen niet langer voldoende zijn om alle huisvestingskosten te betalen, met afbetalingsplannen, ophoping van schulden en uithuiszettingen tot gevolg.

5.4. Energiearmoede

Een probleem dat sterk verweven is met het tekort aan kwalitatieve en betaalbare woningen, is de steeds toenemende energiearmoede. Mensen in armoede komen in het onderste segment van de

huurmarkt terecht en wonen vaak in woningen met structurele tekorten op het gebied van woonkwaliteit en energiezuinigheid. Bijgevolg is het voornamelijk net deze groep van de bevolking die geconfronteerd wordt met hoge energiefacturen, die zeer zwaar doorwegen op het gezinsbudget.

Inwoners van Brecht die een betalingsachterstand hebben op de rekening van gas, elektriciteit en/of water worden opgeroepen voor de Lokale Adviescommissie. Deze commissie, bestaande uit de OCMW-voorzitter, diensthoofd sociale dienst en de leverancier van water of energie, werkt als bemiddelende instantie om te proberen te vermijden dat mensen afgesloten worden. In geval van een dreigende afsluiting, is de LAC het laatste bemiddelingsorgaan tussen de consument en zijn energie- en waterleveranciers. De achterstallige betaler mag zijn situatie komen uitleggen en voorstellen doen om tot een oplossing te komen. In overleg wordt gezocht naar een realistisch afbetalingsplan. Bij niet-naleving hiervan kan de klant worden afgesloten van elektriciteit, gas en/of water.

Aantal LAC-dossiers	2012	2013	2014	2015	2016
Aardgas	54	50	53	59	52
Elektriciteit	85	74	74	77	90
Water	72	41	70	37	90

Aan het onthaal van OCMW Brecht kunnen cliënten terecht voor de oplading van hun budgetmeter. Onze oplaadterminal is uitgerust met een bancontacttoestel, waardoor er rechtstreeks met de bankkaart kan worden opgeladen.

Aantal opladingen budgetmeter in OCMW	2012	2013	2014	2015	2016
Elektriciteit	775	865	740	563	425
Aardgas	591	740	628	478	300
Totaal	1366	1605	1368	1041	725

Sinds 2016 werd in het klantenkantoor van Eandis een oplaadpunt 24u/24u geplaatst. Dit verklaart de daling in het aantal opladingen aan het onthaal van de welzijns-campus.

Verwarmingstoelage

De toelage kan toegekend worden aan steunvragers die over beperkte bestaansmiddelen beschikken. De toelage kan eenmalig uitgekeerd worden of verdeeld over verschillende maanden, afhankelijk van de nood. De verwarmingstoelage dient in hoofdzaak voor de betaling van gas -en elektriciteitsfacturen. De toekenning gaat gepaard met een sociaal en financieel onderzoek en is niet louter afhankelijk van het (laag) inkomen. Voor stookolie is een aparte toelage voorzien.

Verwarmingstoelage	2012	2013	2014	2015	2016
	38	21	31	42	50

Stookolietoelage

Sinds 2004 heeft de federale overheid maatregelen ingevoerd waardoor bepaalde categorieën van personen een stookoliepremie kunnen aanvragen via het OCMW wanneer de prijzen bepaalde waarden overschreden hebben. Het gaat om de factuur betaald voor huisbrandolie (of mazout) aan de pomp en in bulk, verwarmingspetroleum aan de pomp en bulkpropaangas aan huis geleverd in grote hoeveelheid (propaangastank).

Volgende categorieën hebben recht op de toelage:

- Categorie 1: personen met recht op een verhoogde verzekeringstegemoetkoming van de ziekte- en invaliditeitsverzekering.
- Categorie 2: personen met een laag inkomen.
- Categorie 3: personen met schuldoverlast die genieten van een schuldbemiddeling op het consumentenkrediet, of een collectieve schuldenregeling **en** de verwarmingsfactuur niet kunnen betalen.

Stookolietoelage	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal aanvragen	164	140	116	102	104

5.5. Werken

De OCMW-wetgeving voorziet in art.60§7 de mogelijkheid voor het OCMW om zelf als werkgever op te treden voor leefloongerechtigden. De doelstelling van deze tewerkstelling was tot voor kort kansen creëren om werkervaring en beroepskennis op te doen om zo een vaste plaats te verwerven in het normaal arbeidscircuit en om via het bewijs van een bepaalde periode van tewerkstelling het volledige voordeel van bepaalde sociale uitkeringen te krijgen. OCMW Brecht stelt binnen dit kader reeds jaren cliënten te werk in eigen OCMW-diensten en in samenwerking met externe organisaties (kringloopwinkel, werminval,...).

Sinds begin 2017 voorziet Vlaanderen in een traject tijdelijke werkervaring, een eengemaakt pakket met daarin verschillende werkplekinstrumenten. De focus ligt op professionele activering en uitstroom naar betaald werk in het normaal economisch circuit. Ook tewerkstelling op basis van art.60 werd in dit nieuwe stelsel geïntegreerd. Waar vroeger de begeleiding van het OCMW in theorie stopte na de tewerkstelling art.60§7, wordt nu van het OCMW verwacht dat de begeleiding wordt verdergezet tot een doorstroom naar het normaal economisch circuit of tot het traject na 2 jaar stopt.

Tewerkstelling art.60§7	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	13	14	24	20	22	18	15

Deel 2 – Inspraak

Om een beleid uit te voeren, is de draagkracht van de burgers enorm toegenomen het laatste decennium. Het bewijs bij uitstek hiervoor is bijvoorbeeld de 'Oosterweelverbinding'. Dit is natuurlijk een enorm grootschalig project, maar ook in Brecht ervaren we dat burgers inspraak in het beleid wenselijk vinden.

Om hieraan te beantwoorden, legden de medewerkers de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen voor aan de adviesraden. Dat zijn immers geëngageerde burgers die zich al jarenlang inzetten om mee na te denken over de werking van de gemeentelijke diensten.

We wilden echter nog een stapje verder gaan in onze analyse en organiseerden hiervoor apérogesprekken, een inspraakmoment voor een 100-tal inwoners.

Hoofdstuk 1 - Adviesraden

Een eerste inspraakronde werd georganiseerd met de adviesraden. In deze raden zitten geëngageerde burgers die zich al jarenlang inzetten om mee na te denken over de werking van de gemeentelijke diensten. Ze selecteerden enkele doelstellingen uit de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen en koppelden hier acties aan. U vindt hierbij het gebundelde resultaat van de denkoefening van alle adviesraden.

SDG 1 > beëindig armoede overal en in al haar vormen

- Het gemeentebestuur blijft de Welzijnsschakels (de Kar + de Schakel) zowel logistiek als financieel ondersteunen.
- Het gemeentebestuur heeft aandacht voor 'nieuwe armoede' (alleenstaanden).
- Meer op zoek gaan naar armoede > buurtwerkers + wijkagenten
- Mensen meer toeleiden naar het Sociaal Huis > buddy voor gezinnen.
- De projecten in het Zuiden, die een band hebben met inwoners van Brecht, financieel blijven ondersteunen.
- Er zijn weinig opvanglocaties voor alleenstaanden.
- Algemeen voor ziekenfondsen > doelgroep 'mensen in armoede' worden vaak niet bereikt. Zij hebben recht op verhoogde tegemoetkoming, maar zijn hier vaak niet van op de hoogte.
- Een basisinkomen voorzien voor alle inwoners.
- De bibliotheek gratis maken voor iedereen.
- Doelgroep persoonlijk betrekken. Vrijwilligers of professionelen in het werkveld.
- Verbeteren van de woningkwaliteit binnen het laagste huursegment.
- Stedenband met het Zuiden, actief ondersteunen in organisatie bibliotheek, onderwijs, ...
- Er is een verminderde kans op de arbeidsmarkt ten gevolge van digibetisme
  - o een ICT consulent voorzien voor burgers
  - o praktische opleiding en sessies organiseren voor kwetsbare doelgroepen (ouderen)
  - o publieke computerlokalen voorzien in alle deelgemeenten waar men ook kan terugvallen op iemand met ICT kennis
  - o publiek internet: zoals het WIFI4EU-project: uitbreiden naar andere locaties op kosten van de gemeente
- voorzie betaalbare huisvesting door het invoeren van nieuwe woonvormen (cohousing, ...)
- voorzie betaalbare huisvesting om mensen in nood tijdelijk op te vangen (bij werkloosheid, eenoudergezinnen)

SDG 2 > beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw

- De ontwikkeling van een 'zadenbib' > zaden kunnen kosteloos geruimd worden. Bijkomend in stand houden van inheemse soorten en het verhogen van de kennis hierover.
- Acties in scholen rond honger: gezamenlijke aankoop van fruit of groenten
- Beter in kaart brengen waar armoede is in Brecht (armoede en honger zijn altijd gelinkt)
- Eerlijke handel voor landbouwers.
- Niet alleen eten bedelen, ook effectief de oorzaken aanpakken. Begeleiding van mensen in armoede, buddy's
- Stimuleren dat gezonde voeding goedkoper wordt.
- Thematisch kinderboeken voor mensen in armoede of anderstaligen, scholieren of studenten laten voorlezen.
- Verkoop van eigen producten door landbouwers op lokale markten.
- Wijkagenten meer op straat om verdoken armoede te detecteren.

SDG 3 > verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden

- Aandacht voor de toegankelijkheid in alle openbare gebouwen.
- Bewoners aanzetten om meer te bewegen.
- Inspelen op acties / campagnes over drank en druggebruik.
- Inspelen op actuele thema's van Vlaanderen.
- Aandacht voor jongerenwelzijn (jeugddienst).
- Veiligheid in het verkeer bij jongeren (jeugddienst).
- Aandacht voor mentale gezondheid en geestelijke gezondheid.
- Aandacht voor specifieke doelgroepen: kinderen in een samengesteld gezin.
- Preventieve acties / campagnes voor samengestelde gezinnen.
- Samenwerking met het onderwijs.
- Verkeersveiligheid: jongeren naar middelbare school.
- Lezingen organiseren over gezondheid.
- Gezonde voeding promoten binnen gemeentescholen.
- Ondersteuning van zelfhulpgroepen.
- Praatgroep voor weduwen organiseren.
- Onderhouden van fiets- en wandelinfrastructuur. Ook aandacht voor andere doelgroepen (geocaching, blotevoetenpad, kindervandeling in natuurgebied, alternatieve en originele manieren om info over te brengen door bv. aan wiel te draaien, trappaal, ...).

SDG 4 > verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen

- Boeken van het onderwijs, die niet meer gebruikt worden, schenken aan initiatieven. Of de verkoop van boeken schenken aan een goed doel.
- Alle scholen van de verschillende netten moeten gelijk behandeld worden.
- Archiefstukken betrekken in onderwijsprojecten.
- Inspraak en participatie bij kinderen en leerlingen bij werken aan de infrastructuur en omgeving van de school.
- Computerlokalen voorzien.
- Huiswerkbegeleiding in de bib door vrijwilligers.
- Inzetten op leesbevordering en leesplezier. Aandacht aan leerlingen van het middelbaar onderwijs.
- Inzetten op sociaal beleid: verder ontwikkelen van Taalpunt Nederlands.
- Leerlingen van het 6de leerjaar ondersteunen van de studiekeuze.

- Kruispunt Bethovenstraat - Gasthuisstraat: op schooluren voetgangers groen en automobilisten rood / kruispunt Sint-Michiëlsschool aanpakken.
- Meer inzetten op informatica binnen het onderwijs.
- Meer politietoezicht rond schoolomgeving.
- Studenten een rustige plek aanbieden om zich voor te bereiden op de examens
- Veilige fietspaden richting school.
- Veilige schoolomgeving is afhankelijk van gedrag van de ouders: meer sensibilisatie.
- Stedenband in het Zuiden, actief ondersteunen in organisatie bibliotheek, onderwijs, ...
- Linken leggen met onderwijs in andere landen, om kinderen van Brecht te sensibiliseren over de toestand in andere landen.
- Via de bibliotheek de mensen in contact brengen met nieuwe technologieën. Hierbij moet voldoende aandacht zijn om ook meisje naar deze technologie toe te leiden. De bib kan ook een actievere rol spelen in kennisoverdracht.
- Via skype leerlingen laten kennismaken met onderwijs in het Zuiden.
- Erkenning van diploma's wereldwijd.
- Gelijke kansen voor elke leerling, ondanks het diploma (laaggeschoolden) - kinderen worden te vaak gecategoriseerd in rijtjes.
- Ondersteuning van onderwijs aan vluchtelingen (cfr. subsidie vluchtelingenproblematiek).
- Uitwisselingsprogramma's over de ganse school.
- Samenwerking met muziekschool tijdens voor- en naschoolse opvang.
- Verkeersveiligheid rond kinderopvanginitiatieven.

SDG 5 > bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes

- Aandacht voor gendergelijkheid bij activiteiten (bv. kookworkshops).
- Binnen communicatie niet volgens het rolpatroon foto's kiezen

SDG 6 > verzekeren toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen

- Aansluiting zoeken bij internationale projecten rond efficiënte wateropvang en herverdeling ervan.
- Projecten in het Zuiden blijven ondersteunen.
- Inzetten op infrastructuur voor opvang en hergebruik van regenwater.
- Drinkfonteinnetjes voorzien.
- Hard water in Brecht: ontkalker Pidpa.
- Openbare toiletten voorzien.
- Vervuiling in het water tegengaan.

SDG 7 > verzekeren toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen

- Pictogrammen voor herkenbaarheid voor kinderopvanginitiatieven.
- Signaal naar ouders toe > omgaan met duurzame energie.
- Vanuit gemeente toeslag of premie voor gebruik van herbruikbare energie.
- Voorkeur voor windenergie i.p.v. zonnepanelen.
- Beloningssysteem ontwikkelen voor mensen die met de fiets, te voet of het openbaar vervoer naar de bib komen.
- Bouw van een energie-neutrale bib in Sint-Lenaarts.
- Een deur die automatisch opent en sluit, zodat warmte niet nodeloos verloren gaat.
- Energiecoach die huis-aan-huis gaat en mensen begeleidt bij renovatie (i.s.m. OCMW om te detecteren waar de nood het hoogst is).
- Een deur die automatisch opent en sluit, zodat warmte niet nodeloos verloren gaat.
- Grote woning opdelen in kleinere woningen gecontroleerd toelaten.
- Hernieuwbare energie ondersteunen.

- Interactieve tentoonstelling.
- Meer informeren over energiezuinige verlichting, zuinige toestellen: meer groepsaankopen stimuleren met aandacht voor duurzame energie.
- Subsidie voor verenigingen die investeren in duurzame energie.
- Voor de bouw van de nieuwe bibliotheek in Sint-Lenaarts, moet er voldoende ruimte voorzien worden voor een fietsenstalling.
- Wijkacties: informeren over energie besparen.

SDG 8 > bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen

- Drukte in de Brugstraat is gevolg van het werken op verplaatsing met auto.
- Bevorderen van de economie.
- Deeltijds of thuis werken om piekmomenten in het verkeer op lossen.
- Duurzaamheidslabel ontwikkelen voor lokale bedrijven.
- Eerlijke kleren (productie) – acties / campagne.
- Gelijke kansen en gelijk loon voor allochtonen en autochtonen.
- Integratie bib en toerisme (locatie, zelfde gebouw).
- Aandacht voor lokaal personeelsbeleid.
- Aandacht voor mensen met een beperking op de arbeidsmarkt. .
- Sociale tewerkstelling onder O.C. Clara Fey.
- Het is belangrijk dat we de moderne technologieën kunnen omarmen zodat we competitief kunnen blijven met andere landen. Opleiding en investeren in moderne technologieën zijn hierin belangrijke punten

SDG 9 > bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie

- ACPAAS: V-ICT-OR en Digipolis hebben VlaVirGem en ACPaaS naast elkaar gelegd en zijn tot de vaststelling gekomen dat een doorontwikkeling van ACPaaS zoals VlaVirGem dit voorstelt, voor alle Vlaamse gemeenten en andere overheidsinstanties een grote winst zou kunnen opleveren. De creatie van een City Operating System voor de Vlaamse Virtuele Gemeente kan versneld worden gerealiseerd door bestaande componenten aan te passen en bijkomende herbruikbare componenten te integreren.
- Goedwerkende computers voor de leners (software up-to-date en goed werkende printers).
- Analyse van luchtkwaliteit, temperatuur, luchtvochtigheid,...
- Regelbare verlichting op basis van de vraag.
- Slimme camera's: LEZ Antwerpen, maar slimme camera's zijn ook in staat om andere zaken dan nummerplaten te herkennen.
- Smart meters voor elektriciteit, gas, water en hernieuwbare energie -> Enkel mensen op onderhoud sturen wanneer het nodig is.
- Tracking devices to identify: vibratie/schokken, beweging, locatie specifieke objecten.
- Volume monitors: glascontainers, olietanks, vuilbakken,... -> optimalisatie van bv. ophalingsroutes.
- Scan gebouwen in kader van duurzaamheid
- Subsidie voor innovatieve en duurzame bedrijven/sportclubs/verenigingen
- Visueel aantrekkelijk informatie verspreiden met digital signage.
- Wifi openbaar domein.

SDG 10 > dring ongelijkheid in en tussen land terug

- Voorzie schuifdeuren i.p.v. Draaideuren: zowel gemeentehuis Brecht als A.C. Sint-Job is moeilijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers.
- Gelijk loon voor iedereen.

- ICT consulent voor burgers (zoals een woonconsulent)
- Meer inzetten op sociale tewerkstelling.
- Meer oog hebben voor mensen die net niet in aanmerking komen voor hulp of een tegemoetkoming.
- Toegankelijkheid van de bibliotheken kan beter. Het is voor personen met een handicap niet altijd even gemakkelijk om op eigen krachten de bibliotheek te kunnen bezoeken.
- 'Klassieke' dienstverlening blijft nodig voor hen die nog niet digitaal mee zijn
- PC's met kaartlezer voorzien in meerdere publieke gebouwen die 's avonds of weekend open zijn, met mogelijkheid van ondersteuning van het personeel.
- Publiek internet (WiFi4EU-project: uitbreiden naar andere locaties met budget van het bestuur)
- Beeld van een meer diverse samenleving gebruiken in communicatie.
- Groepsaankopen internet, antivirus, computers, ... voor burgers organiseren.
- Inzetten op sociaal beleid: verder ontwikkelen van taalpunt Nederland.

SDG 11 > maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam

- Inspanningen leveren om het cultureel en historisch erfgoed waaronder de gemeentearchieven te beschermen.
- Betonstop invoeren: geen nieuwe open ruimte meer aansnijden.
- Bouwstop op het aansnijden van de openbare ruimte.
- Aandacht voor fietsoversteek Lessiusstraat – Ring.
- Fietsassen maken waar auto's geweerd worden.
- Fietspaden breder maken.
- Indien te weinig plaats, fietsverkeer naar parallelweg leiden.
- Informeren over alternatief tuinbeheer.
- Kruispunt Beethovenstraat - Gasthuisstraat heraanleggen met aandacht voor de zwakke weggebruiker.
- Meer groen op de hoofdassen van de dorpskernen.
- Mobiliteit integraal aanpakken bij nieuwe ontwikkeling.
- Nutteloze voetpaden in 'tuinwijken' verwijderen: meer plaats voor groene berm of gracht
- Ontharden in plaats van verharderen.
- Project van cohousing.
- Samenaankoop voor duurzame materialen organiseren.
- Levenslang thuis wonen stimuleren.
- Stuk Ringlaan verbreden.
- Uitleendienst van weinig gebruikte machines.
- Verharde oppervlakte beperken in bouwvergunning.
- Verharderen strenger reglementeren.
- Aanplanten van ronde punten / paviljoenen / perken, ... "eyecatchers".
- Bermmaaien door derden.
- Doorgang 'Brecht': enkel richting / groene rustpunten met banken / groene eilandjes / bloemschalen.
- Gemeentelijke kapvergunningen.
- Bomen in het straatbeeld.

SDG 12 > verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen

- Acties vanuit duurzaamheid naar kinderopvang (gemeentelijke acties ook bekend maken bij kinderopvang, samenwerking met kinderopvang).
- Afval kan beter gesorteerd worden. Hiertoe dienen de nodige sorteerbakken te worden voorzien.
- Brochures die verspreid worden: mogelijkheid geven om te kiezen voor een digitale versie.
- Deelcultuur stimuleren en uitbouwen.
- Duurzame productie stimuleren en ondersteunen.

- Een printerbeleid opstellen zodat we op de meest efficiënte manier omgaan met printers, toners, ...
- Papiergebruik van de gemeentelijke administratie onder de loep nemen.
- Meer duurzame eisen stellen in de opmaak van bestekken (bv. kaftpapier, nieuw meubilair).
- Blijvende aandacht voor Fairtrade Gemeente.

SDG 13 > neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden

- Behouden van groene ruimte – buitenspelen van kinderen. Verantwoordelijkheid ligt bij bestuur.
- Bewustwording van buiten spelen, spelen met natuurmateriaal – band aanleren, respect voor de natuur, licht uitdoen, zorg dragen voor de natuur en materiaal.
- Dikke truien dag in de kinderopvang.
- Fietsen meer stimuleren.
- Acties in straatbeeld om mensen bewuster te maken van ecologische voetafdruk.
- Als gemeente mee investeren om een dorp in het Zuiden te voorzien van hernieuwbare energie.
- De verwarming standaard een graad minder zetten.
- Draaideur die elektriciteit opwekt.
- Eikenlei 50 km/u uitbreiden.
- Herbruikbare bekertjes gebruiken en ter beschikking stellen van verenigingen.
- Ieder jaar een voertuig van technische dienst vervangen door niet vervuilend voertuig.
- Klimaat hipper maken.
- Klimaatdag om mensen te sensibiliseren.
- Meer bebouwing = meer uitstoot, dus bouwstop.
- Speeltoestel dat energie opwekt.
- Subsidie voor scholen die zonnepanelen leggen.
- Verkeersdoorstroming Sint-Job verbeteren.
- Verkeersvrije zondag en verkeersvrije zone.
- Verkiezing milieuvriendelijkst Brechts bedrijf.
- Zitbanken en bloembakken uit gerecycleerd materiaal.
- Rattenbestrijding.

SDG 14 > behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen

- Anders consumeren: bewuster met water omgaan, geen detergents, alleen bio-afbreekbare producten gebruiken.
- Aparte inzameling zacht plastic.
- Betere info over wat er juist in producten zit (bv: microplastics in tandpasta).
- Geen lozingen van scheepvaart.
- Halt toeroepen aan het illegaal oppompen van grondwater.
- Kennisoverdracht rond irrigatie.
- Minder verhardingen meer ruimte voor water.
- Opvang en hergebruik regenwater meer stimuleren.
- Promotie rond herbruikbare materialen.
- Vuilnetten om plastic op te vangen in de vaart.
- Woonboten aansluiten op de riolering.

SDG 15 > bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe

- Beplantingsplan als onderdeel van bouwvergunning.
- Costa Rica klimaatneutraal in 2020: studie-uitstap voor best-practices.
- Evenwicht tussen natuur en recreatie.
- Groot Schietveld als natuurgebied inkleuren.

- Meer bijenhotels en bijvriendelijke beplanting.
- Natuurvriendelijke tuinen en compost als meststof nog meer stimuleren.
- Ondersteuning van eigenaars van duurzame ecosystemen (subsidies, opleiding,...).
- Overtuigen van belang van groen bij private eigenaars.
- Snelle heraanplant na dunningskap (handhaving).
- Toezicht op plantenbestand: controleren en sanctioneren.

SDG 16 > bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen

- Aanstelling DPO.
- Afbouw of centralisatie van de kleine archiefruimtes (Kelder gemeentehuis, Vrije Tijd Gasthuisstraat).
- Archiefstukken betrekken in erfgoedprojecten en tentoonstellingen.
- Blijvende sensibilisering malware.
- Communicatie i.v.m gebruik van rechten door de burger in kader van GDPR.
- Meer politietoezicht.
- Meer straatverlichting.
- Nieuwe en veilige opslag zoeken archief Van Pulstraat.
- Opmaak calamiteitenplan, verschillende archiefruimtes.
- Opzetten digitale archivering van digitale dossiers.
- Opzetten monitoring om beveiligingsinbreuken vast te stellen.
- Publieksontsluiting van de boekencollectie van het archief.
- Reorganisatie dossieraanlevering (hangt af van verhuisbeweging en herlocalisatie van de archieven).
- Reorganisatie leeszaalwerking (hoe binnen nieuw gemeentehuis of tijdelijke verhuis verder garanderen? Wat met gedigitaliseerde bestanden? Hoe gebeurt dossieraanlevering? Ruimere openingsuren? Herziening leeszaalreglement? Wat met boeken en tijdschriftencollectie? Ook voor Sint-Job?).
- Sommige woonkernen moeten beter bereikbaar worden.
- Uitbreiding BIN-werking.
- Verdere publieksontsluiting inventarissen archief.
- Bestaand Lokaal Overleg Kinderopvang behouden.
- Aandacht voor de sociale functie van kinderopvang.
- Werken aan veiligheid is een taak van de gemeente.

SDG 17 > versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijd partnerschap voor duurzame ontwikkeling

- Blijven investeren in de GROS.
- Blijven investeren in het samenbrengen van verenigingen.
- Burgers meer betrekken bij bijvoorbeeld verkeersproblemen in een wijk.
- Deelfietsen in samenwerking met buurgemeenten.
- Inspraak en participatie voordat plannen getekend zijn.
- Meer communicatie tussen gemeente en adviesraden.
- Meer overleg met de burgers.
- Verkeersraden meer samen in plaats van apart; elkaar beter leren kennen.
- Stedenband met het Zuiden, en deze actief ondersteunen in de organisatie van een bibliotheek, cultuur, onderwijs, ...
- Samenwerking met andere gemeenten en partners versterken en verder uitbouwen.

Hoofdstuk 2 – Apérogesprekken

Er werd een tweede inspraakronde georganiseerd met inwoners om naar hun ideeën te peilen. Om mee na te denken over welke koers de gemeente Brecht de komende jaren kan varen, nodigden we een 100-tal inwoners uit. Dit waren inwoners waarvan hun voornaam voorkomt in de naam van onze deelgemeenten of die wonen op huisnummer 2, 6, 9, 29 of 60, als link naar onze postcode. Tijdens de gesprekstafels konden de deelnemers brainstormen over allerlei uiteenlopende thema's ('werk in eigen gemeente', 'van openbare weg naar publieke ruimte', 'hoe kansengroepen activeren', 'van veld tot bord'). Alle voorgestelde ideeën die uit de gesprekken kwamen, werden onderaan gebundeld volgens de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

SDG 1 > Geen armoede

- De drempel om hulp te zoeken voor kansengroepen verlagen (bijvoorbeeld naar mensen thuis te gaan)
- Betaalbare huisvesting: eigenaars stimuleren voor het bouwen van woningen op nulpeil en renovatie van oude woningen.
- Betaalbare rusthuizen

SDG 2 > Geen honger

SDG 3 > Goede gezondheid en welzijn

- Meer investeren in vrije tijd en recreatie; dit zorgt automatisch voor meer tewerkstelling
- Meer informatie geven over het vrijetijdsaanbod
- Volgende zaken invoeren: een overdekte petanquebaan aanleggen (verschillende generaties samenbrengen), een degelijk fitnesscentrum opstarten, een recreatieterrein aanleggen met grote speeltuin, minigolf, waterpartij en horeca
- Een referendum organiseren over 'een zwembad in Brecht'
- Domein De Merel uitwerken met combinatie van goede horeca en grote buitenspeeltuin, eventueel met uitbating door mensen met een beperking. Ook een zwembad, minigolf en indoortennishal overwegen
- Een grote podium- en theaterzaal voorzien met kwalitatief geluid en belichting
- Gegidste wandelingen organiseren
- Werk maken van goede accommodatie: fietspaden, wandelpaden, horeca
- De deelnemers van de apérogesprekken hebben interesse in:
  - o Veld of domein waar je vrij kan vliegen met drones / parcours voor auto's op afstandsbediening / skatepark
  - o Investering in wijkfeesten zodat burens elkaar terug leren kennen
  - o Jeugdkampen
  - o Platvorm voor kunstenaars
  - o Reizen voor senioren
  - o Blotenvoetenpad
  - o Pitkamperen
  - o (Overdekte) plaats voor evenementen of evenementenhal in Sint-Job-in-'t-Goor
  - o Brechtse oktoberfeesten
  - o Verenigingenmarkt om aanbod gemeente en verenigingen meer bekend te maken
  - o Infoavonden over gezondheid en voeding
  - o Een plaats waar je samen kan tuinieren en samen groenten en fruit te kweken
  - o Ervoor zorgen dat de open ruimte (Schieveld, Marum) open ruimte blijven
  - o Classic car rally's
  - o Crossterrein voor auto, jeep, moto
  - o Indoorrolschaatsbaan
  - o Samen schoonmaken en afval opruimen
  - o Dansschool voor stijldansen en dansavonden
- Project organiseren tegen sociaal isolement en eenzaamheid onder de (alleenstaande) ouderen
- Boodschappendienst organiseren

- Meer bekendmaken van aanspreekpunt voor info over alle mogelijke rechten en tegemoetkomingen (werking van bv lokale dienstencentra is onvoldoende gekend)
- 1 aanspreekpunt voorzien bij een overlijden – checklist voorzien voor nabestaanden
- Maatregelen nemen om het gebruik van houtkachels te beperken en/of campagnes om verbrandingsgassen te filteren
- Oude vervuilende wagens uit de dorpskernen bannen
- Meer betaalbare serviceflats voorzien mét een beperkte wachtlijst
- Beter aanbod voorzien en zelf organiseren van thuiszorg (naar het voorbeeld van het Zorgbedrijf Antwerpen).
- Meer AED's met vormings- en sensibiliseringscampagnes voorzien
- Verbeteren toegankelijkheid voor rolstoelpatiënten en kinderwagens (op de voetpaden)
- Veiligheidsgevoel > inbraken, op de fiets (fietspaden), minder auto's in de straat (een grote autoparking buiten het centrum)
- Verbod invoeren van gebruik grasmachines op zondag
- Kleiduifschieten verbieden (belastend voor het gehoor en de rust)
- Nieuwe inwoners informeren over jodiumpillen
- Verkeersveiligheid in de buurt van scholen verbeteren (gemachtigde opzichters)
- Het fietsen in de gemeente meer promoten (SDG 3)
- Conflict tussen voetgangers en speed pedelecs/wielertoeristen op jaagpad oplossen
- Veilige oversteekplaatsen organiseren op de Schotensteenweg

SDG 4 > Kwaliteitsonderwijs

- Middelbaar onderwijs voorzien in Brecht
- Meer plaatsen in het basisonderwijs in Sint-Job-in-'t-Goor voorzien (stijgend aantal inwoners)
- Nood aan vaklui (niet gemakkelijk om een goede loodgieter/schrijnwerker te vinden)

SDG 5 > Gendergelijkheid

SDG 6 > Schoon water en sanitair

SDG 7 > Betaalbare en duurzame energie

- Het plaatsen van zonnepanelen meer stimuleren

SDG 8 > Eerlijk werk en economische groei

- Bedrijven actief stimuleren om mensen uit de eigen gemeente aan te nemen (systeem van subsidies of sanctioneren)

SDG 9 > Industrie, innovatie en infrastructuur

- Betere verbinding met het openbaar vervoer voorzien naar Brasschaat – Maria-ter-Heide en vanuit Sint-Job-centrum naar Brecht-centrum
- Een treinhalte voorzien in Sint-Job-in-'t-Goor
- Verlichting voorzien op het Jaagpad
- Meer propere industrie (dienstverlening) aantrekken
- Een ziekenhuis voorzien in onze gemeente
- Winkelruimtes beter invullen (zodat er minder leegstand is) en centraliseren (zodat er een gezellig winkelcentrum komt)
- Inspelen op e-commerce
- De vaart meer promoten voor scheepvaart
- Vergaderplekken voorzien
- Meer KMO-zone voorzien
- Co-working plaatsen voorzien voor startende ondernemers
- Als gemeente oude (industriële) panden inrichten als winkelruimte en zo meer werkgelegenheid creëren
- De snelheden meer beperken en controleren (leefbaarheid centrum zo vergroten)
- Meer rekening houden met elektrische fietsen (fietspaden verbreden)

- Gescheiden fiets- en wandelpaden aanleggen
- Geluidsschermen installeren naast de autosnelweg
- Markt in Sint-Job-in-'t-Goor nieuw leven inblazen: fruit- en groentekraam voorzien, de markt vroeger openen (voor ouders met schoolgaande kinderen) of eventueel een nieuw tijdstip in het weekend zoeken
- Voetpaden en fietspaden goed onderhouden
- Meer en betere voet- en fietspaden bij ontsluiting woonwijken
- Verkeerslichten uitrusten met een akoestisch signaal (voor blinden en slechtzienden)
- Voorzien tactiele tegels (voor blinden en slechtzienden) in de dorpscentra
- Gevaarlijke situatie aan sas 5 oplossen (steil fietspad)
- Voldoende ruimte voor voetgangers en fietsers bij werven
- Signalisatie open brug aan Sas 4 verbeteren, zodat kruispunt niet geblokkeerd wordt
- Op- en afritten van grote handelszaken verbeteren
- Slimme verkeerslichten installeren
- Meer publieke voorzieningen in de dorpskern (banken, vuilbakken, toiletten,...)
- Openbaar domein drempelvrij maken

SDG 10 > Ongelijkheid verminderen

- Extra budget en ondersteuning voorzien voor ondersteuning van kinderen bij scheiding van ouders
- Via de scholen vrijwilligers inzetten voor begeleiding van huiswerk of opvang van zieke kinderen
- Campagnes organiseren tegen de discriminatie van kinderen onderling op school

SDG 11 > Duurzame steden en gemeenschappen

- Circulatieplannen opmaken waarbij concentratie van verkeer op bepaalde plaatsen verlaagd wordt (o.a. Brugstraat Sint-Job-in-'t-Goor) en waarbij verplaatsingen in de dorpskernen beperkt worden.
- Stimuleren van fietsgebruik tussen de onderlinge dorpskernen door optimaliseren van fietsnetwerken (en aansluiten op "fiets-o-strades")
- Frequentie en dichtheid van het openbaar vervoer verbeteren, vooral tussen de dorpskernen onderling en richting ziekenhuizen
- Meer aandacht hebben voor groene ruimte bij verkavelingen en planning van hoogbouw in de dorpskernen
- Middelbare school opstarten in Brecht
- Op vlak van huisvesting meer rekening houden met de vergrijzing (meer serviceflats, minder appartementen)
- De kern van Sint-Job-in-'t-Goor gezellig maken
- Meer groen voorzien in de Brugstraat
- Subsidies voorzien voor de aankoop van elektrische fietsen
- Bundeling van leveringen aan huis
- Venstertijden voor leveringen in de dorpskern
- Mobiële buurtwinkel invoeren
- Geen bijkomende vergunningen meer voor supermarkten
- Kinderen bevragen over mobiliteit rond school

SDG 12 > Verantwoorde consumptie en productie

- Meer promotie maken voor lokale producten, via
  - o gemeentelijke communicatiekanalen (Brecht'sNieuws, lichtkranten, sociale media, aan nieuwe inwoners)
  - o bestaande evenementen (lokale producten in de kijker zetten op bestaande gemeentelijke evenementen)
  - o het organiseren van evenementen/producten rond lokale producten (fiets-/wandeltocht langs lokale producenten, show-cooking met bekende kok, receptenboekje met lokale producten)

- 'Branding' (sticker 'lokaal product' ontwikkelen en gebruiken)
- de Ecowijzer meer promoten
- de lokale markten (stand voorzien met lokale producten)
- een maandelijks speciale 'ambachtenmarkt' in het weekend
- samenwerking met de supermarkten door een hoekje of display met lokale producten te voorzien
- Lanceren van producten aan sterk gereduceerde prijs zodat mensen kunnen kennismaken met de producten zonder afgeschrikt te worden door de prijs
- Inwoners stimuleren om zelf een moestuin te starten, door:
  - Workshops/opleiding organiseren met de nadruk op duurzaam tuinieren
  - Zaai- en oogstkalender publiceren
  - Materiaal voorzien (goedkope/gratis zaden, samenaankoop zaden, gratis humus aanbieden, kippenverkoop organiseren)
  - Stimuleren samen tuinieren (gemeenschappelijke moestuin voorzien met begeleiding)
  - Kader scheppen zodat mensen met tuin een stuk kunnen uitlenen aan andere mensen zonder tuin ('leentuin')
  - Gemeentelijk rattenplan invoeren ter ondersteuning bij rattenverdelging
- Betaalbaar maken om groenafval naar containerpark te doen
- Ondersteunen van zorgboerderijen met een open functie
- Meer bijenhôtels plaatsen op openbare plaatsen
- Doordacht omgaan met het gemeentelijk kapreglement: moestuin heeft licht nodig
- Inwoners die zwerfvuil ruimen belonen met klein bedrag per verzamelde vuilzak
- Aansluiten bij de "Pro-statiegeld"-gemeenten

SDG 13 > Klimaatactie

- Stadstuintjes aanleggen
- Aantal rondrijdende bussen inperken
- Zwaar verkeer uit het centrum weren

SDG 14 > Leven in het water

SDG 15 > Leven op het land

- Bossen openstellen voor iedereen, honden niet overal toelaten (hondenpoep)
- Containers voorzien voor hondenzakjes
- Zwerfvuil inperken

SDG 16 > Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten

- Één platform organiseren rond alle mogelijkheden tot vrijwilligerswerk binnen de diensten van gemeente en OCMW
- Extra personeel aannemen om ouderen te ondersteunen in praktische zaken zoals snoeiafval afvoeren, grof huisvuil ophalen, ...
- De ambtenaar die verantwoordelijk is voor het aantrekken van bedrijven een belangrijke rol laten spelen
- Meer personeel aanstellen om de fietspaden te onderhouden
- Strenger toezien op de heraanplant van bomen bij een kapvergunning
- Een digitaal inzage-recht voorzien bij verkavelings- en bouwplannen
- Een meldingskaart voorzien in BrechtsNieuws
- Invoeren van een gemeentelijk meldpunt sneeuwvrij maken voor oudere mensen die dat zelf niet fysiek kunnen
- Meer controles op overtredingen die anderen in gevaar brengen (gemotoriseerde voertuigen op het jaagpad, roodlichtnegatie, ...)
- Openbare verlichting langer laten branden i.f.v. sociale veiligheid

SDG 16 > Partnerschap om doelstellingen te bereiken

Slotwoord

Na het lezen van deze omgevingsanalyse, komt u waarschijnlijk tot de conclusie dat de wereld van de openbare besturen zeer boeiend en divers is. De maatschappelijke thema's, tendensen, adviezen en analyses die in deze omgevingsanalyse aan bod kwamen, zijn bijzonder relevant en het aanpakken ervan is een uitdaging voor de toekomstige lokale en bovenlokale bestuurders. Zoals reeds in de inleiding aan bod kwam, is de omgevingsanalyse een instrument om de omgeving in kaart te brengen zodat men op basis hiervan de nodige beleidskeuzes kan maken voor de burgers, verenigingen, ondernemingen, enzovoort. Met deze omgevingsanalyse werd het beleidsvoorbereidend werk in dat kader gerealiseerd. De handvaten worden aangereikt. De (toekomstige) bestuurders kunnen nu de prioriteiten en visies bepalen.

De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen bieden een leidraad aan om doelgericht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties te formuleren voor het gemeenschappelijk meerjarenplan. Deze duurzame ontwikkelingsdoelstellingen komen in de huidige en toekomstige communicatie vaker aan bod. Het is voor het lokale bestuur een middel om op een duidelijke wijze het verhaal van haar visie te vertellen aan de verschillende stakeholders.

Daarnaast zal intern de komende bestuursperiode ingezet worden op een sterke projectwerking. De fundamenten daarvoor worden ondertussen gelegd. Met het nieuwe organogram kiezen we voor clusters, doch deze geclusterde werking mag geen belemmering vormen voor het realiseren van gemeenschappelijke doelstellingen. In de dagelijkse werking komt de focus te liggen op horizontale samenwerking.

We willen streven naar een gemeenschappelijk meerjarenplan dat sociaal, sterk, realistisch en uitdagend is. Brecht mag op de kaart gezet worden. Deze bestuurders gaan deze uitdaging niet alleen aan. De administratie van gemeente en OCMW Brecht kijkt ernaar uit om dit samen te realiseren.

Brecht,

9 mei 2018

Bijlagen

Bijlagen waarnaar verwezen wordt, kunnen op de diensten opgevraagd worden.